

Obsah

II Nelegislatívne akty

NARIADENIA

- ★ **Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/439 z 20. októbra 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy na spresnenie metodiky hodnotenia, ktorou sa majú riadiť príslušné orgány pri posudzovaní toho, či úverové inštitúcie a investičné spoločnosti dodržiavajú požiadavky na používanie prístupu na základe interných ratingov ⁽¹⁾..... 1**
- ★ **Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2022/440 zo 16. marca 2022, ktorým sa mení príloha I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605, ktorým sa stanovujú osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošípaných ⁽¹⁾ 67**
- ★ **Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2022/441 zo 17. marca 2022, ktorým sa menia prílohy V a XIV k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/404, pokiaľ ide o zápisy týkajúce sa Spojeného kráľovstva a Spojených štátov amerických v zoznamoch tretích krajín, z ktorých sa povoľuje vstup zásielok hydiny, zárodočných produktov hydiny a čerstvého mäsa z hydiny a pernatej zveri do Únie ⁽¹⁾ 105**

ROZHODNUTIA

- ★ **Rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/442 z 21. februára 2022 o poverení začať rokovania s Islandom, Nórskym kráľovstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom s cieľom uzavrieť medzi Európskou úniou a týmito krajinami dohody o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc 116**
- ★ **Rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/443 z 3. marca 2022 o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie prijať v Spoločnom výbore EHP k zmene prílohy IV (Energetika) k Dohode o EHP (Smernica o energetickej hospodárnosti budov) ⁽¹⁾ 118**

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

★ Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2022/444 z 28. júna 2021 o schéme štátnej pomoci SA.49414 (2020/C) (ex 2019/NN), ktorú Francúzsko poskytlo prevádzkovateľom infraštruktúr zásobníkov zemného plynu [oznámené pod číslom C(2022) 4494] ⁽¹⁾	122
★ Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2022/445 z 15. marca 2022, ktorým sa mení príloha k menovej dohode medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom	163
★ Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2022/446 z 15. marca 2022, ktorým sa mení príloha k Menovej dohode medzi Európskou úniou a Sanmarínskou republikou	180
★ Rozhodnutie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2022/447 z 8. marca 2022, ktorým sa mení rozhodnutie 2011/15/EÚ o otváraní účtov na uskutočňovanie platieb v súvislosti s pôžičkami poskytovanými EFSF členskými štátom, ktorých menou je euro (ECB/2022/10)	197

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

II

(Nelegislatívne akty)

NARIADENIA

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2022/439

z 20. októbra 2021,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy na spresnenie metodiky hodnotenia, ktorou sa majú riadiť príslušné orgány pri posudzovaní toho, či úverové inštitúcie a investičné spoločnosti dodržiavajú požiadavky na používanie prístupu na základe interných ratingov

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 144 ods. 2 tretí pododsek, článok 173 ods. 3 tretí pododsek a článok 180 ods. 3 tretí pododsek,

Keďže:

- (1) Požiadavka stanovená v nariadení (EÚ) č. 575/2013, aby príslušné orgány posudzovali to, či inštitúcie dodržiavajú požiadavky na používanie prístupu na základe interných ratingov (IRB), sa vzťahuje na všetky požiadavky na používanie prístupu IRB bez ohľadu na stupeň ich významnosti a týka sa nepretržitého dodržiavania daných požiadaviek. Uvedená požiadavka sa v dôsledku toho nevzťahuje len na posudzovanie pôvodnej žiadosti inštitúcie o povolenie na používanie ratingových systémov na účely výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje, ale aj na: posudzovanie všetkých dodatočných žiadostí inštitúcie o povolenie na používanie ratingových systémov zavedených na základe schváleného plánu inštitúcie týkajúceho sa postupnej implementácie prístupu IRB; posudzovanie žiadosti o závažné zmeny interných prístupov, na ktorých používanie získala inštitúcia povolenie v súlade s článkom 143 ods. 3 uvedeného nariadenia a delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 529/2014⁽²⁾; zmeny prístupu IRB, ktoré treba oznámiť v súlade s článkom 143 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a delegovaného nariadenia (EÚ) č. 529/2014; priebežné preskúvanie prístupu IRB, na ktorého používanie získala inštitúcia povolenie v súlade s článkom 101 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ⁽³⁾; posudzovanie žiadostí o povolenie na návrat k používaniu menej sofistikovaných prístupov v súlade s článkom 149 nariadenia (EÚ) č. 575/2013. Príslušné orgány by mali uplatňovať rovnaké kritériá na všetky tieto konkrétne aspekty

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1.

⁽²⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 529/2014 z 12. marca 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy na posudzovanie závažnosti rozšírení a zmien v prístupe založenom na interných ratingoch a v pokročilom prístupe merania (Ú. v. EÚ L 148, 20.5.2014, s. 36).

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

posudzovania súladu s požiadavkami na používanie prístupu IRB. Pravidlá, ktorými sa stanovuje uvedená metodika hodnotenia, by sa preto mali uplatňovať vo všetkých uvedených prípadoch s cieľom zabezpečiť harmonizáciu metodík hodnotenia príslušnými orgánmi a predchádzať riziku regulačnej arbitráže.

- (2) Metodika hodnotenia by mala pozostávať z metód, ktoré budú používať príslušné orgány na nepovinnom alebo povinnom základe, a mali by sa v nej stanoviť kritériá, ktoré podliehajú overeniu zo strany príslušných orgánov.
- (3) Na zabezpečenie konzistentného posudzovania súladu s požiadavkami, ktoré sa musia dodržať pri používaní prístupu IRB v celej Únii, je nevyhnutné, aby príslušné orgány pri uvedenom posudzovaní uplatňovali rovnaké metódy. V dôsledku toho treba stanoviť súbor metód, ktoré budú uplatňovať všetky príslušné orgány. Vzhľadom na povahu posudzovania modelov, ako aj ich rozmanitosť a osobitosť by však príslušné orgány pri uplatňovaní týchto metód mali konať aj na základe vlastného uváženia v oblasti dohľadu, pokiaľ ide o špecifické skúmané modely. V metodike hodnotenia stanovenej v tomto nariadení by sa mali stanoviť minimálne kritériá, na základe ktorých budú príslušné orgány overovať súlad s požiadavkami na používanie prístupu IRB, a príslušným orgánom by sa mala uložiť povinnosť overovať všetky ostatné príslušné kritériá, ktoré sú na tento účel potrebné. Okrem toho je v určitých prípadoch, keď príslušný orgán nedávno vykonal posúdenie podobných ratingových systémov v rovnakej triede expozícií, primerané umožniť použitie výsledkov takýchto posúdení namiesto toho, aby musel príslušný orgán opätovne vykonávať posúdenie, ak príslušný orgán na základe vlastného uváženia dospel k záveru, že nedošlo k ich závažnej zmene. Malo by sa tak predísť zložitosti, zbytočnému zaťaženiu a duplicite práce.
- (4) Ak majú príslušné orgány posúdiť, či inštitúcia dodržiava požiadavky na používanie prístupu IRB na iné účely, než je pôvodná žiadosť o povolenie, mali by uplatniť len tie pravidlá, ktoré sú relevantné vzhľadom na rozsah posúdenia na uvedené iné účely, a v každom prípade by mali vychádzať zo záverov predchádzajúcich posúdení.
- (5) Ak sa posúdenie týka žiadostí o povolenia uvedených v článku 20 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, vo vzťahu k spoločnému rozhodovaciemu procesu sa uplatnia vykonávacie technické predpisy uvedené v odseku 8 uvedeného článku.
- (6) Príslušné orgány sú povinné overiť, či inštitúcie dodržiavajú osobitné regulačné požiadavky na používanie prístupu IRB, ako aj zhodnotiť celkovú kvalitu riešení, systémov a prístupov uplatňovaných inštitúciou a požadovať neustále zlepšovanie a prispôbovanie sa zmeneným okolnostiam, aby sa dosiahol nepretržitý súlad s uvedenými požiadavkami. Pri takomto posudzovaní je vo veľkej miere potrebné, aby príslušné orgány uplatňovali svoju diskrečnú právomoc. Pravidlá týkajúce sa metodiky hodnotenia by na jednej strane mali umožniť príslušným orgánom uplatňovať svoju diskrečnú právomoc prostredníctvom vykonávania kontrol, ktoré by podľa potreby dopĺňali kontroly uvedené v tomto nariadení, a na druhej strane by mali zabezpečiť harmonizáciu a porovnateľnosť postupov dohľadu v rôznych jurisdikciách. Príslušné orgány by z rovnakých dôvodov mali mať potrebnú flexibilitu na uplatnenie najvhodnejšej voliteľnej metódy alebo akejkoľvek inej metódy potrebnej na overenie konkrétnych požiadaviek, pričom by mali okrem iného brať ohľad na závažnosť druhov expozícií, na ktoré sa vzťahujú jednotlivé ratingové systémy, zložitost modelov, osobitosť situácie, konkrétne riešenia uplatňované inštitúciou, kvalitu dôkazov poskytnutých inštitúciou, ako aj zdroje, ktoré majú k dispozícii samotné príslušné orgány. Príslušné orgány by okrem toho mali z rovnakých dôvodov mať možnosť vykonať potrebné dodatočné testy a overenia v prípade pochybností týkajúcich sa dodržiavania požiadaviek na prístup IRB v súlade so zásadou proporcionality, pričom by sa mal brať ohľad na povahu, veľkosť a zložitost podnikania a štruktúry inštitúcie.

- (7) Na zabezpečenie konzistentnosti a komplexnosti posudzovania prístupu IRB ako celku by príslušné orgány mali v prípade následných žiadostí o povolenie na základe schváleného plánu inštitúcie pre postupnú implementáciu vychádzať pri posudzovaní minimálne z pravidiel používania a testu skúseností, zaradenia do stupňov alebo skupín, ratingových systémov a kvantifikácie rizika, keďže tieto aspekty posudzovania sa týkajú každého jednotlivého ratingového systému v rámci prístupu IRB.
- (8) Na posúdenie primeranosti uplatňovania prístupu IRB by sa mali overiť všetky ratingové systémy a súvisiace postupy, ak inštitúcia delegovala úlohy, činnosti alebo funkcie súvisiace s návrhom, implementáciou a validáciou ratingových systémov na tretiu stranu alebo jej bol poskytnutý ratingový systém alebo združené údaje od dodávateľa, ktorý je tretou stranou. Predovšetkým by sa malo overiť, či sa v inštitúcii uplatnili primerané kontroly a či je k dispozícii úplná dokumentácia. Keďže za delegované postupy a výkonnosť ratingových systémov poskytnutých dodávateľom, ktorý je tretou stranou, je v konečnom dôsledku zodpovedný riadiaci orgán inštitúcie, malo by sa navyše overiť aj to, či má inštitúcia dostatočnú úroveň interných poznatkov o delegovaných postupoch a zakúpených ratingových systémoch. Príslušné orgány by preto mali posúdiť všetky úlohy, činnosti a funkcie, ktoré boli delegované, a ratingové systémy, ktoré boli poskytnuté dodávateľmi, ktorí sú tretími stranami, podobným spôsobom ako v prípade, keď bol prístup IRB plne vyvinutý prostredníctvom interných procesov inštitúcie.
- (9) S cieľom zabrániť tomu, aby inštitúcie len čiastočne dokončili postupnú implementáciu prístupu IRB počas predĺženého obdobia, by príslušné orgány mali overiť primeranosť časovej lehoty na implementáciu takzvaného „plánu zavádzania“, dodržanie tejto lehoty a nevyhnutnosť zmien tohto plánu zavádzania. Malo by sa overiť, či existuje vymedzený a primeraný maximálny časový rámec na implementáciu prístupu IRB pre všetky expozície, na ktoré sa vzťahuje plán zavádzania.
- (10) Je dôležité posúdiť spoľahlivosť funkcie validácie, a tým aj nezávislosť od útvaru kontroly kreditného rizika, úplnosť, frekvenciu a primeranosť metód a postupov a spoľahlivosť procesu podávania správ s cieľom overiť, že prebehne objektívne posúdenie ratingových systémov a že existuje len obmedzená motivácia zamaskovať nedostatky a slabiny modelu. Príslušné orgány by pri overovaní toho, či je zavedená primeraná úroveň nezávislosti funkcie validácie, mali vziať do úvahy veľkosť a zložitosť inštitúcie.
- (11) Keďže ratingové systémy predstavujú základ prístupu IRB a ich kvalita môže významne ovplyvniť úroveň požiadaviek na vlastné zdroje, výkonnosť ratingových systémov by sa mala pravidelne preskúmať. Vzhľadom na to, že odhady parametrov rizika musia podliehať preskúmaniu aspoň raz za rok a že ratingové systémy by mali byť pravidelne preskúmané zo strany príslušných orgánov a funkcie interného auditu, a vzhľadom na to, že na vykonanie tejto úlohy sú potrebné vstupné informácie od funkcie validácie, je primerané overiť, že k validácii výkonu ratingových systémov vzťahujúcich sa na významné portfóliá a k spätnému testovaniu všetkých ostatných ratingových systémov dochádza aspoň raz ročne.
- (12) Všetky oblasti prístupu IRB sa majú efektívne pokryť internými auditmi. Napriek tomu by sa malo overiť, či sa zdroje interného auditu využívajú efektívne so zameraním na najrizikovejšie oblasti. Určitá flexibilita je dôležitá najmä v prípade inštitúcií, ktoré využívajú viaceré ratingové systémy. V dôsledku toho by príslušné orgány mali overiť, či sa výročné preskúmania vykonávajú s cieľom určiť oblasti, v ktorých sú počas roka potrebné dôkladnejšie preskúmania.
- (13) Na zabezpečenie minimálnej úrovne harmonizácie vo vzťahu k rozsahu použitia ratingových systémov (tzv. „test používania“) by mali príslušné orgány overiť, či sú ratingové systémy zahrnuté do príslušných postupov inštitúcie v rámci širších procesov riadenia rizík, schvaľovania úverov a rozhodovacích procesov, alokácie interného kapitálu a funkcií správy a riadenia spoločnosti. To sú základné oblasti, v ktorých je v rámci interných procesov potrebné použitie parametrov rizika, čo znamená, že ak existujú rozdiely medzi parametrami rizika v uvedených oblastiach a parametrami, ktoré sa používajú na účel výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje, by sa malo overiť, či sú tieto rozdiely odôvodnené.

- (14) Pokiaľ ide o požiadavky na testy skúseností, príslušné orgány by počas posudzovania toho, či boli ratingové systémy používané inštitúciou pred požiadanim o používanie prístupu IRB „vo všeobecnosti v súlade“ s požiadavkami prístupu IRB, mali overiť najmä to, či sa počas minimálne troch rokov pred použitím prístupu IRB používal ratingový systém v rámci procesov inštitúcie v oblasti merania a riadenia interných rizík a či tento systém podliehal monitorovaniu, internej validácii a internému auditu. Takéto spresnenie metodiky hodnotenia je potrebné na zabezpečenie minimálnej úrovne harmonizácie. Príslušné orgány by mali overiť, či sa ratingové systémy implementovali aspoň v najzákladnejších oblastiach používania s cieľom ubezpečiť sa, že inštitúcia efektívne používala ratingové systémy a že zamestnanci aj riadiaci pracovníci sú zvyknutí na uvedené parametre a dobre rozumejú ich významu a nedostatkom. Monitorovanie, validácia a interný audit počas skúmaného obdobia by napokon mali ukázať, že ratingové systémy boli v súlade so základnými požiadavkami prístupu IRB a že sa počas uvedeného obdobia postupne zlepšovali.
- (15) V prípade neretailových expozícií je potrebná nezávislosť procesu zaraďovania expozícií do stupňov alebo skupín, pretože v rámci tohto procesu je zvyčajne nevyhnutný aj ľudský úsudok. V prípade retailových expozícií je proces zaraďovania zvyčajne plne automatický a zakladá sa na objektívnych informáciách o dlžníkovi a jeho transakciách. Správnosť procesu zaraďovania je zabezpečená náležitou implementáciou ratingového systému v systémoch IT a postupoch inštitúcie. Ak sú však povolené zmeny, v rámci ratingového postupu sa musí uplatniť ľudský úsudok. V dôsledku toho a vzhľadom na to, že osoby zodpovedné za vytváranie alebo obnovovanie expozícií majú zvyčajne tendenciu určiť lepší rating s cieľom zvýšiť predaj a objemy úverov, ak sa použijú zmeny, a to aj v prípade retailových expozícií, malo by sa overiť, či určenie ratingu schválil jednotlivec alebo výbor, ktorý je nezávislý od osôb zodpovedných za vytváranie alebo obnovovanie expozícií.
- (16) Ak sú ratingy staršie než 12 mesiacov alebo ak sa preskúmanie určenia ratingu nevykonalo včas v súlade s politikou inštitúcie, príslušné orgány by mali overiť, či sa vykonali konzervatívne úpravy z hľadiska výpočtu rizikovo vážených aktív. Malo by sa to urobiť z viacerých dôvodov. Ak je rating neaktuálny alebo je založený na neaktuálnych informáciách, posúdenie rizika nemusí byť presné. Konkrétne platí, že ak sa situácia dlžníka za posledných 12 mesiacov zhoršila, v ratingu sa to nezohľadní a riziko sa podcení. Okrem toho by sa podľa všeobecného pravidla týkajúceho sa odhadovania parametrov rizika mala prijať väčšia miera konzervatívnosti v prípade, že odhad parametrov rizika sa zakladá na nedostatočných údajoch alebo predpokladoch. Rovnaké pravidlo by sa malo uplatniť aj na proces zaraďovania expozícií do stupňov alebo skupín, t. j. ak sa pri procese zaraďovania zohľadnili nedostatočné informácie, mala by sa pri výpočte rizikových váh prijať väčšia miera konzervatívnosti. Metóda uplatnenia väčšej miery konzervatívnosti pri výpočte rizikových váh by sa nemala špecifikovať, keďže inštitúcia môže priamo upraviť rating, odhad parametrov rizika alebo rizikovú váhu. Úprava by mala byť primeraná dĺžke obdobia, počas ktorého boli rating alebo informácie, na ktorých sa rating zakladá, neaktuálne.
- (17) Inštitúcie musia zdokumentovať špecifické vymedzenie zlyhania a straty, ktoré sa používa interne, a zabezpečiť súlad s vymedzením pojmov uvedeným v nariadení (EÚ) č. 575/2013. Príslušné orgány by pri posudzovaní tejto konzistentnosti mali overiť, či inštitúcie majú jasné politiky, v ktorých sa stanovuje, kedy sa dlžník alebo facilitá klasifikuje ako v stave zlyhania. Tieto politiky musia byť v súlade so všeobecnými zásadami týkajúcimi sa identifikácie stavu zlyhania. Orgán EBA prijal usmernenia o uplatňovaní vymedzenia stavu zlyhania podľa článku 178 nariadenia (EÚ) č. 575/2013. Tieto politiky by takisto mali byť zakotvené v procesoch a systémoch inštitúcií v oblasti riadenia rizík, keďže na základe nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa osobitne požaduje, aby interný rating, t. j. vrátane zaradenia do stupňa ratingu zlyhania, zohrával zásadnú úlohu v riadení rizík a iných interných procesoch inštitúcie, čo by malo takisto podliehať overovaniu zo strany príslušných orgánov.
- (18) Informácie o plnení záväzku zo strany dlžníka a o expozíciách v stave zlyhania a expozíciách, ktoré nie sú v stave zlyhania, sú základom interných postupov inštitúcie, kvantifikácie parametrov rizika a výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje. Z tohto dôvodu musí byť popri identifikácii dlžníkov, ktorí zlyhali, spoľahlivý a účinný aj proces reklasifikácie dlžníkov, ktorí zlyhali, do stavu bez zlyhania. Príslušné orgány by mali overiť, či sa obozretným procesom reklasifikácie zabezpečuje, aby dlžníci neboli reklasifikovaní do stavu bez zlyhania, ak inštitúcia očakáva, že expozície sa pravdepodobne za krátky čas vrátia do stavu zlyhania.

- (19) Na to, aby bolo možné poskytnúť príslušným orgánom konzistentný a presný prehľad ratingových systémov, ktoré inštitúcia používa, a aby sa ratingové systémy dali časom zlepšovať, musia príslušné orgány posudzovať úplnosť registra súčasných a minulých verzií ratingových systémov, ktoré inštitúcia používa (ďalej len „register ratingových systémov“). Vzhľadom na skutočnosť, že požiadavky testu skúseností sa týkajú uplynulých troch rokov od preskúmania žiadosti o schválenie interného modelu, a že príslušné orgány majú vykonávať pravidelné celkové preskúmanie interného modelu, a to minimálne raz za tri roky, je vhodné, aby príslušné orgány overili, či sa takýto register ratingových systémov vzťahuje minimálne na tie verzie interných modelov, ktoré inštitúcia používala počas uplynulých troch rokov.
- (20) Ľudský úsudok sa používa v rôznych štádiách vývoja a používania ratingových systémov. Primerané uplatňovanie ľudského úsudku môže zvýšiť kvalitu modelu a presnosť jeho predpovedí. Keďže však ľudský úsudok subjektívne mení odhady na základe predchádzajúcich skúseností, jeho uplatňovanie by malo podliehať kontrole. Príslušné orgány by preto mali overiť, či je uplatňovanie ľudského úsudku odôvodnené tým, že pozitívne prispieva k presnosti predpovedí. Veľký počet zmien vo výsledkoch modelu tak môže naznačovať, že do ratingového systému neboli zahrnuté určité dôležité informácie. Príslušné orgány by preto mali overiť, či inštitúcie pravidelne analyzujú počet zmien a ich odôvodnenia a či sa všetky zistené nedostatky modelu náležite riešia v rámci preskúmania modelu.
- (21) Príslušné orgány by v každom prípade mali posúdiť, či inštitúcia vo svojich odhadoch parametrov rizika prijala dostatočnú mieru konzervatívnosti. Táto miera konzervatívnosti by mala zohľadňovať všetky zistené nedostatky v údajoch alebo metódach používaných na kvantifikáciu rizika a zvýšenú neistotu, ktorá môže byť dôsledkom, napríklad, zmien v úverovej politike alebo politike realizácie náhrad. Ak inštitúcia prestane dodržiavať požiadavky na prístup IRB, príslušné orgány by mali overiť, či spĺňa požiadavku, že ratingové systémy sa včas opravujú. Uplatnenie miery konzervatívnosti by sa nemalo používať ako alternatíva k opravovaniu modelov a zabezpečeniu ich úplného súladu s požiadavkami nariadenia (EÚ) č. 575/2013.
- (22) Pokiaľ ide o kvantifikáciu rizika, je žiaduce, aby odhady pravdepodobnosti zlyhania (PD) boli relatívne stabilné v čase, aby sa predišlo nadmernej cyklickosti požiadaviek na vlastné zdroje. Príslušné orgány by mali overiť, či sa odhady PD zakladajú na dlhodobom priemere ročných mier zlyhania. Keďže vlastné zdroje by mali inštitúciám pomôcť prežiť v období stresu, v odhadoch rizika by sa navyše malo zohľadniť možné zhoršenie hospodárskych podmienok, a to aj v období prosperity. Príslušné orgány by napokon mali vo všetkých prípadoch zvýšenej neistoty prameniacej z nedostatočných údajov overiť, či sa prijala väčšia miera konzervatívnosti. Ak dĺžka dostupného časového radu nezahŕňa očakávanú variabilitu v mierach zlyhania, mali by sa prijať primerané metódy, v ktorých sa zohľadnia chýbajúce údaje.
- (23) Odhad straty v prípade zlyhania (LGD) je založený na priemere realizovaných LGD váženom počtom zlyhaní. Ak je hodnota expozície relevantným rizikovým faktorom, mala by sa brať do úvahy spoločne s ďalšími možnými rizikovými faktormi na účely oddelenia alebo diferenciacie rizika LGD s cieľom zabezpečiť, aby sa parameter vypočítal pre homogénne skupiny alebo stupne facility. Príslušné orgány by mali overiť, či sa tento prístup primerane uplatňuje, keďže zabezpečuje konzistentnosť s výpočtom parametra PD a zmysluplné uplatnenie vzorca rizikovej váhy. V nariadení (EÚ) č. 575/2013 sa rozlišuje medzi metódou odhadu LGD pre jednotlivé expozície na účely výpočtu hodnôt rizikovo vážených expozícií a priemerom odhadov LGD vypočítaných na úrovni portfólia. Na rozdiel od odhadov jednotlivých LGD sa dolné ohraničenie LGD pre retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom, ktoré sa uplatňuje na celkovej úrovni portfólia, vymedzuje ako expozíciami vážená priemerná strata v prípade zlyhania. Príslušné orgány by na zabezpečenie primeraných úrovní parametrov rizika pre expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom mali overiť, či sa správne uplatňujú dolné ohraničenia LGD.
- (24) S expozíciami v stave zlyhania, ktoré sa po návrate do stavu bez zlyhania za krátky čas opäť reklasifikujú na expozície v stave zlyhania, by sa malo zaobchádzať ako s expozíciami v stave zlyhania od momentu, keď nastane zlyhanie, keďže dočasná reklasifikácia na stav bez zlyhania sa s najväčšou pravdepodobnosťou vykonala na základe neúplných informácií o skutočnej situácii dlžníka. Zaobchádzanie s viacnásobnými zlyhaniami ako s jediným zlyhaním teda lepšie odráža skutočnú skúsenosť so zlyhaním. Príslušné orgány by preto mali overiť, či sa pri odhadoch parametrov rizika zaobchádza s viacnásobnými zlyhaniami toho istého dlžníka za krátke obdobie ako

s jediným zlyhaním. Zaobchádzanie s viacnásobnými zlyhaniami rovnakého dlžníka ako so samostatnými prípadmi zlyhania by navyše mohlo mať za následok závažné chyby v odhadoch parametrov rizika, pretože vyššie miery zlyhania by viedli k vyšším odhadom PD. LGD by však na druhej strane bola podhodnotená, pretože s prvými zlyhaniami dlžníka by sa zaobchádzalo ako s prípadmi nápravy, s ktorými nesúvisí žiadna strata, a to aj napriek tomu, že inštitúcia stratu utrpela. Vzhľadom na prepojenie medzi odhadmi PD a LGD a s cieľom zabezpečiť realistický odhad očakávanej straty by navyše zaobchádzanie s viacnásobnými zlyhaniami na účely odhadu PD a LGD malo byť konzistentné.

- (25) Rozsah informácií, ktoré má inštitúcia k dispozícii v súvislosti s expozíciami v stave zlyhania, sa výrazne odlišuje od rozsahu dostupných informácií týkajúcich sa bezproblémových expozícií. V prípade expozícií v stave zlyhania sú k dispozícii najmä dva dodatočné rizikové faktory, a to obdobie v stave zlyhania a realizované náhrady. Odhad LGD vykonaný pred zlyhaním preto nie je dostačujúci, keďže v odhadoch rizika by sa mali zohľadňovať všetky významné rizikové faktory. V prípade expozícií v stave zlyhania je navyše už známe, aké boli hospodárske podmienky v okamihu zlyhania. LGD pre expozície v stave zlyhania by navyše mala zohľadňovať súčet hodnôt strát očakávaných na základe aktuálnej hospodárskej situácie a možných neočakávaných strát, ktoré môžu nastať počas obdobia realizácie náhrad. Príslušné orgány by preto mali overiť, či sa LGD pre expozície v stave zlyhania (ďalej len „LGD v stave zlyhania“) odhaduje priamo alebo ako súčet najlepšieho odhadu očakávaných strát (ďalej len „EL_{BE}“) a dodatočnej hodnoty, ktorá vyjadruje neočakávanú stratu, ktorá môže nastať počas obdobia realizácie náhrad. Bez ohľadu na uplatnený prístup by sa pri odhade LGD v stave zlyhania mali zohľadniť informácie o období v stave zlyhania a náhradách realizovaných až do vykonania odhadu, pričom by sa mala vziať do úvahy možná nepriaznivá zmena v hospodárskych podmienkach v rámci očakávanej dĺžky procesu realizácie náhrad.
- (26) V prípade inštitúcií používajúcich vlastné odhady LGD by mali byť interné požiadavky na riadenie kolaterálu vo všeobecnosti v súlade s požiadavkami uvedenými v tretej časti hlavy II kapitole 4 oddiele 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013. Príslušné orgány by sa mali zamerať na požiadavky na oceňovanie kolaterálu a právnu istotu, pretože je dôležité zabezpečiť pravidelné a spoľahlivé oceňovanie kolaterálu a to, aby oceňovanie odzrkadľovalo skutočnú trhovú cenu v aktuálnych hospodárskych podmienkach. Frekvencia a charakter precenenia by sa mali upraviť podľa druhu kolaterálu, keďže neaktuálne alebo nepresné ocenenie by mohlo mať za následok podcenenie rizika súvisiaceho s expozíciami voči kreditným rizikám. Zároveň treba zabezpečiť, aby bol kolaterál právne účinný a vymožiteľný vo všetkých príslušných jurisdikciách. V opačnom prípade by sa s expozíciou malo zaobchádzať ako s nezabezpečenou; ak by sa takýto kolaterál zohľadnil pri kvantifikácii rizika, mohlo by to viesť k podceneniu rizika.
- (27) Príslušné orgány by mali overiť, či sa na účel pokročilého prístupu IRB, t. j. v prípade používania vlastných odhadov LGD, ručiteľia považujú za oprávnených, ak sa im rating prideluje prostredníctvom ratingového systému schváleného na základe prístupu IRB; ostatní ručiteľia môžu byť takisto oprávnení za predpokladu, že sú klasifikovaní ako inštitúcia, ústredná vláda alebo centrálna banka, alebo ako podnikateľský subjekt, ktorý má ratingové hodnotenie od externej ratingovej agentúry (ECAI), a že záruka spĺňa podmienky stanovené v tretej časti hlavy II kapitole 4 oddiele 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, ktoré sa uplatňujú aj pri standardizovanom prístupe.
- (28) Pri posudzovaní procesu zaraďovania expozícií do tried by sa mali stanoviť osobitné požiadavky na overovanie príslušnými orgánmi v prípade zaraďovania expozícií medzi retailové expozície z dôvodu preferenčného zaobchádzania s nimi z hľadiska výpočtu hodnôt rizikovo vážených expozícií. Niektoré triedy expozícií sú vymedzené na základe charakteristík transakcie, iné na základe druhu dlžníka, a preto môžu existovať expozície, ktoré napĺňajú kritériá viac než jednej triedy expozícií. Príslušné orgány by preto mali overiť, či inštitúcia uplatňuje správne sekvenovanie klasifikácie, s cieľom zabezpečiť konzistentné a jednoznačné zaraďovanie expozícií do tried.

- (29) Príslušné orgány by mali overiť, či sa v rámci procesov riadenia rizík a kapitálu zohľadňujú výsledky stresových testov, pretože integráciou výsledkov stresových testov do procesov rozhodovania sa zabezpečí, že scenáre a ich vplyv na požiadavky na vlastné zdroje sa vypracúvajú a vykonávajú zmysluplne a že v riadení inštitúcie sa zohľadňujú výhľadové aspekty požiadaviek na vlastné zdroje.
- (30) Inštitúcie, ktoré používajú vlastné odhady LGD a konverzných faktorov, by na účely výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje mali vypočítať aj efektívnu splatnosť expozícií v rámci prístupu IRB. V prípade revolvingových expozícií je inštitúcia vystavená riziku počas dlhšieho obdobia, než je dátum splatenia aktuálneho čerpania, keďže dlžník môže čerpať dodatočné sumy. Príslušné orgány by preto mali overiť, či sa výpočet efektívnej splatnosti revolvingových expozícií zakladá na dátume uplynutia platnosti facility.
- (31) Výpočet rozdielu medzi očakávanými výškami strát na jednej strane a úpravami kreditného rizika, dodatočnými úpravami ocenenia a inými zníženiami vlastných zdrojov na strane druhej („nedostatok v rámci prístupu IRB“) by sa mal vykonať na agregovanej úrovni samostatne pre portfólio expozícií v stave zlyhania a pre portfólio expozícií, ktoré nie sú v stave zlyhania. Treba oddeľovať expozície v stave zlyhania a expozície, ktoré nie sú v stave zlyhania, aby sa zabezpečilo, že záporné hodnoty dosiahnuté pri výpočte vykonanom pre portfólio expozícií v stave zlyhania sa nepoužijú na započítanie oproti kladným hodnotám dosiahnutým pri výpočte pre portfólio expozícií, ktoré nie sú v stave zlyhania. Okrem toho je celkový výpočet v súlade so všeobecnou koncepciou vlastných zdrojov, podľa ktorej by mali byť vlastné zdroje plne k dispozícii na krytie neočakávaných strát v prípade platobnej neschopnosti inštitúcie. Keďže hodnoty úprav kreditného rizika, dodatočných úprav ocenenia a iných znížení vlastných zdrojov zahrnuté vo výpočte nedostatku v rámci prístupu IRB sa už odpočítali od vlastných zdrojov na krytie očakávaných strát (EL), časť prevyšujúca celkovú EL je plne dostupná na krytie zistených strát zo všetkých expozícií v stave zlyhania. Príslušné orgány by preto mali overiť, či sa úpravy vlastných zdrojov založené na nedostatku v rámci prístupu IRB vypočítavajú a uplatňujú správnym spôsobom.
- (32) Nespoľahlivé, nepresné, neúplné alebo neaktuálne údaje môžu viesť k chybným odhadom rizika a chybným výpočtom požiadaviek na vlastné zdroje. Ak sa takéto údaje navyše použijú v rámci procesov inštitúcie v oblasti riadenia rizík, môže to viesť k nesprávnym rozhodnutiam týkajúcim sa úverov a riadenia. Na zabezpečenie spoľahlivosti a vysokej kvality údajov by infraštruktúra a postupy týkajúce sa zberu a uchovávanía údajov mali byť dobre zdokumentované a mali by obsahovať úplný opis charakteristik a zdrojov údajov s cieľom zabezpečiť ich správne používanie v rámci interných procesov a procesov výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje. Príslušné orgány by teda mali overiť kvalitu údajov používaných v rámci procesu odhadu parametrov rizika, pri zaraďovaní expozícií do stupňov alebo skupín a pri výpočte požiadaviek na vlastné zdroje a dokumentáciu o týchto údajoch.
- (33) Kvalita údajov, presnosť odhadu rizika a správnosť výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje do veľkej miery závisia na spoľahlivosti systémov IT používaných na účel prístupu IRB. Kontinuitu a konzistentnosť postupov riadenia rizík a výpočtov požiadaviek na vlastné zdroje navyše možno zabezpečiť len vtedy, keď sú systémy IT používané na uvedené účely bezpečné, chránené a spoľahlivé a infraštruktúra IT je dostatočne stabilná. Preto je nevyhnutné, aby príslušné orgány overili aj spoľahlivosť systémov IT inštitúcie a stabilitu infraštruktúry IT.
- (34) Príslušné orgány by mali overiť, či sa, ak je to možné, neprekývajúce sa pozorovania výnosov z kapitálových expozícií používajú na vývoj a validáciu vnútorných modelov pre kapitálové expozície. Neprekývajúce sa pozorovania zabezpečujú vyššiu kvalitu predpovedí vzhľadom na to, že všetkým pozorovaniam sa pripisuje rovnaká váha a pozorovania navzájom úzko nekorelujú.
- (35) Použitie prístupu IRB si vyžaduje schválenie zo strany príslušných orgánov, pričom všetky závažné zmeny tohto prístupu sa musia schváliť. Príslušné orgány by na základe toho mali overiť, či interné postupy riadenia, a najmä interné postupy schvaľovania takýchto zmien zabezpečujú, že sa vykonajú len zmeny, ktoré sú v súlade s nariadením (EÚ) č. 575/2013 a delegovaným nariadením (EÚ) č. 529/2014, a že klasifikácia zmien v tomto kontexte je konzistentná, aby sa predišlo regulačnej arbitrácii.

- (36) Ustanovenia tohto nariadenia spolu úzko súvisia, keďže sa všetky týkajú aspektov metodiky hodnotenia, ktorú majú príslušné orgány uplatňovať pri posudzovaní toho, či inštitúcia koná v súlade s prístupom IRB. Aby sa zabezpečila súdržnosť medzi uvedenými ustanoveniami, ktoré by mali nadobudnúť účinnosť v rovnakom čase, a aby sa osobám, ktoré sa nimi musia riadiť, umožnil komplexný prehľad a kompaktný prístup k uvedeným ustanoveniam, je žiaduce začleniť všetky regulačné technické predpisy týkajúce sa metodiky hodnotenia v rámci prístupu IRB vyžadované na základe nariadenia (EÚ) č. 575/2013 do jedného nariadenia.
- (37) Toto nariadenie vychádza z návrhu regulačných technických predpisov, ktorý Komisii predložil Európsky orgán pre bankovníctvo.
- (38) Európsky orgán pre bankovníctvo uskutočnil otvorené verejné konzultácie o návrhu regulačných technických predpisov, z ktorého toto nariadenie vychádza, analyzoval potenciálne súvisiace náklady a prínosy a požiadal o stanovisko Skupinu zainteresovaných strán v bankovníctve zriadenú v súlade s článkom 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 (*),

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA 1

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O METODIKE HODNOTENIA

Článok 1

Posudzovanie súladu s požiadavkami na používanie prístupu na základe interných ratingov

1. Príslušné orgány uplatňujú toto nariadenie na účely posúdenia toho, či inštitúcia dodržiava požiadavky na používanie prístupu na základe interných ratingov (ďalej len „prístup IRB“), takto:
- a) na účely posudzovania pôvodných žiadostí o povolenie na používanie prístupu IRB, ako je stanovené v článku 144 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, uplatňujú príslušné orgány všetky ustanovenia tohto nariadenia;
  - b) na účely posudzovania žiadostí o povolenie rozšíriť používanie prístupu IRB v súlade so schváleným plánom postupnej implementácie, ako je stanovené v článku 148 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, uplatňujú príslušné orgány kapitoly 4, 5, 7 a 8, ako aj všetky ostatné časti tohto nariadenia, ktoré sú relevantné vo vzťahu k uvedenej žiadosti;
  - c) na účely posudzovania žiadostí o predchádzajúce povolenie vykonať zmeny, ako je uvedené v článku 143 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, uplatňujú príslušné orgány všetky časti tohto nariadenia, ktoré sú relevantné vo vzťahu k uvedeným zmenám;
  - d) na účely posudzovania zmien ratingových systémov a prístupov interných modelov pre kapitálové expozície, ktoré boli oznámené v súlade s článkom 143 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, uplatňujú príslušné orgány všetky časti tohto nariadenia, ktoré sú relevantné vo vzťahu k uvedeným zmenám;
  - e) na účely vykonávania priebežného preskúmania používania prístupu IRB podľa článku 101 smernice 2013/36/EÚ uplatňujú príslušné orgány všetky časti tohto nariadenia, ktoré sú relevantné vo vzťahu k uvedenému preskúmaniu;
  - f) na účely posudzovania žiadostí o povolenie na návrat k používaniu menej sofistikovaných prístupov v súlade s článkom 149 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 uplatňujú príslušné orgány články 6 až 8 tohto nariadenia.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Popri kritériách uvedených v ustanoveniach v bode 1 tohto nariadenia overujú príslušné orgány aj všetky ostatné relevantné kritériá, ktoré sú potrebné na posúdenie súladu s požiadavkami na používanie prístupu IRB.

Článok 2

Metódy, ktoré uplatnia príslušné orgány

1. Na účely posúdenia pôvodných žiadostí o povolenie na používanie prístupu IRB uplatňujú príslušné orgány všetky povinné metódy stanovené v tomto nariadení. Môžu takisto uplatniť iné metódy stanovené v tomto nariadení v súlade s odsekom 7 a akékoľvek iné metódy v súlade s odsekom 8.

2. Na účely posudzovania žiadostí o povolenie na rozšírenie používania prístupu IRB v súlade s plánom postupnej implementácie uplatňujú príslušné orgány všetky povinné metódy stanovené v kapitolách 4, 5, 7 a 8. Môžu takisto uplatniť iné metódy stanovené v tomto nariadení v súlade s odsekom 7 a akékoľvek iné metódy v súlade s odsekom 8.

3. Na účely posudzovania žiadostí o predchádzajúce povolenia na vykonanie zmien v prístupe IRB preskúmajú príslušné orgány dokumenty, ktoré inštitúcie musia predložiť v súvislosti so zmenou v súlade s článkom 8 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 529/2014. Môžu takisto uplatniť iné metódy stanovené v tomto nariadení v súlade s odsekom 7 a akékoľvek iné metódy v súlade s odsekom 8.

4. Na účely posudzovania zmien ratingových systémov a prístupov interných modelov pre kapitálové expozície, ktoré boli oznámené, preskúmajú príslušné orgány dokumenty, ktoré inštitúcie musia predložiť v súvislosti so zmenou v súlade s článkom 8 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 529/2014, pričom môžu uplatniť všetky metódy stanovené v tomto nariadení v súlade s odsekom 7 a akékoľvek iné metódy v súlade s odsekom 8.

5. Na účely vykonávania priebežného preskúmania používania prístupu IRB môžu príslušné orgány uplatňovať ktorékoľvek z metód stanovených v tomto nariadení v súlade s odsekom 7 a akékoľvek iné metódy v súlade s odsekom 8.

6. Na účely posudzovania žiadostí o návrat k používaniu menej sofistikovaných metód môžu príslušné orgány uplatňovať ktorékoľvek z metód stanovených v kapitole 2 tohto nariadenia v súlade s odsekom 7 a akékoľvek iné metódy v súlade s odsekom 8.

7. Ak sa týmto nariadením stanovuje voliteľné použitie metód, príslušné orgány môžu uplatniť ktorékoľvek z uvedených metód, ktoré sú vhodné a primerané vzhľadom na povahu, veľkosť a stupeň zložitosti podnikania a organizačnej štruktúry inštitúcie, pričom zohľadnia:

a) významnosť druhov expozícií, na ktoré sa vzťahujú ratingové systémy;

b) zložitosť ratingových modelov a parametrov rizika a ich uplatňovania.

8. Popri metódach stanovených v tomto nariadení môžu príslušné orgány použiť iné metódy, ktoré sú vhodné a primerané vzhľadom na povahu, veľkosť a stupeň zložitosti podnikania a organizačnej štruktúry inštitúcie, ak je to potrebné na posúdenie súladu s požiadavkami na používanie prístupu IRB.

9. Príslušné orgány môžu pri uplatňovaní metód stanovených v tomto nariadení zohľadniť výsledky nedávnych posúdení, ktoré vykonali sami alebo ktoré vykonali iné príslušné orgány, ak tieto posúdenia spĺňajú obe tieto podmienky:

a) posúdenie sa celkom alebo sčasti zakladalo na povinných metódach;

b) predmet posúdenia zahŕňal rovnaký alebo podobný ratingový systém v rovnakej triede expozícií.

Článok 3

Kvalita dokumentácie

1. Na overenie toho, či inštitúcia dodržiava požiadavku na dokumentáciu stanovenú v článku 144 ods. 1 písm. e) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či dokumentácia týkajúca sa ratingových systémov podľa vymedzenia v článku 142 ods. 1 bode 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 („ratingové systémy“):

- a) je dostatočne podrobná a presná na to, aby ju bolo možné efektívne použiť;
- b) je schválená na primeranej úrovni riadenia inštitúcie;
- c) pokiaľ ide o jednotlivé dokumenty, obsahuje aspoň záznam o druhu dokumentu, autorovi, posudzovateľovi, schvaľujúcom pracovníkovi, vlastníkovi, dátumoch vypracovania a schválenia, čísle verzie a histórii zmien dokumentu;
- d) umožňuje tretím stranám preskúmať a potvrdiť funkčnosť ratingových systémov, a najmä preskúmať a potvrdiť, že:
  - i) dokumentácia k návrhu ratingového systému je dostatočne podrobná na to, aby umožňovala tretím stranám porozumieť logike všetkých aspektov ratingového systému vrátane predpokladov, matematických vzorcov a, v prípade zapojenia ľudského úsudku, rozhodnutí a postupov týkajúcich sa vývoja ratingového systému;
  - ii) dokumentácia k ratingovému systému je dostatočne podrobná na to, aby umožňovala tretím stranám porozumieť fungovaniu, obmedzeniam a kľúčovým predpokladom každého ratingového modelu a každého parametra rizika a replikovať vývoj modelu;
  - iii) dokumentácia k ratingovému postupu je dostatočne podrobná na to, aby umožňovala tretím stranám porozumieť metóde zaraďovania expozícií do stupňov alebo skupín a ich skutočnému zaradeniu do stupňov alebo tried a replikovať toto zaradenie.

2. Príslušný orgán na účely odseku 1 overuje, či má inštitúcia zavedené politiky, v ktorých sa stanovujú osobitné normy týkajúce sa dokumentácie, ktoré zabezpečujú, že:

- a) interná dokumentácia je dostatočne podrobná a presná;
- b) konkrétnym osobám alebo útvarom sa prideli zodpovednosť za zabezpečenie toho, aby bola dokumentácia úplná, konzistentná, presná, aktuálna, schválená ako primeraná a chránená;
- c) inštitúcia primerane dokumentuje svoje politiky, postupy a metodiky týkajúce sa uplatňovania prístupu IRB.

Článok 4

Účasť tretej strany

1. Na posúdenie súladu s požiadavkami týkajúcimi sa stability a integrity ratingových systémov stanovenými v článku 144 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 v prípade, že inštitúcia delegovala úlohy, činnosti alebo funkcie súvisiace s návrhom, uplatňovaním a validáciou jej ratingových systémov na tretiu stranu alebo odkúpila ratingový systém alebo združené údaje od tretej strany, overuje príslušný orgán, či uvedené delegovanie alebo odkúpenie nebráni uplatňovaniu tohto nariadenia, pričom overuje, či:

- a) sa vrcholový manažment inštitúcie vymedzený v článku 3 ods. 1 bode 9 smernice 2013/36/EÚ („vrcholový manažment“), ako aj riadiaci orgán inštitúcie alebo výbor určený uvedeným riadiacim orgánom aktívne podieľajú na dohľade a prijímaní rozhodnutí v súvislosti s úlohami, činnosťami alebo funkciami delegovanými na tretiu stranu alebo s ratingovými systémami odkúpenými od tretích strán;
- b) majú zamestnanci inštitúcie dostatočné znalosti, pokiaľ ide o úlohy, činnosti alebo funkcie delegované na tretie strany a štruktúru údajov a ratingových systémov nadobudnutých od tretích strán, a či im dostatočne rozumieť;

- c) je zabezpečená kontinuita funkcií alebo procesov zadaných externým subjektom, a to aj prostredníctvom primeraného plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí;
- d) účasť tretej strany neobmedzuje alebo nebráni internému auditu alebo inej kontrole úloh, činností a funkcií delegovaných na tretie strany;
- e) bol príslušnému orgánu poskytnutý úplný prístup k všetkým príslušným informáciám.

2. Ak sa tretia strana zúčastňuje na úlohách týkajúcich sa vývoja ratingového systému a odhadov rizika pre inštitúciu, príslušný orgán, overuje, či:

- a) sú splnené požiadavky na základe odseku 1 písm. a) až e);
- b) tretia strana nevykonáva činnosti validácie vo vzťahu k uvedeným ratingovým systémom a odhadom rizika;
- c) tretia strana poskytuje inštitúcii informácie potrebné na výkon uvedených činností validácie.

3. Ak inštitúcia na účely vývoja ratingového systému a odhadu rizika používa údaje, ktoré sú združené medzi inštitúciami, a tretia strana vyvíja ratingový systém, tretia strana môže inštitúcii poskytnúť pomoc v oblasti činností validácie tým, že bude vykonávať úlohy súvisiace s validáciou, pri ktorých je potrebný prístup k združeným údajom.

4. Na účely uplatnenia odsekov 1, 2 a 3 uplatňujú príslušné orgány všetky tieto metódy:

- a) preskúmavajú dohody s treťou stranou a ostatné príslušné dokumenty, v ktorých sú stanovené úlohy tretej strany;
- b) získavajú písomné vyhlásenia príslušných zamestnancov inštitúcie alebo tretej strany, na ktorých je delegovaná úloha, činnosť alebo funkcia, alebo ich vypočujú;
- c) získavajú písomné vyhlásenia od vrcholového manažmentu alebo riadiaceho orgánu inštitúcie alebo tretej strany, na ktorých je delegovaná úloha, činnosť alebo funkcia, alebo od výboru inštitúcie určeného riadiacim orgánom, alebo ich vypočujú;
- d) v prípade potreby preskúmavajú ostatné príslušné dokumenty inštitúcie alebo tretej strany.

Článok 5

Dočasný nesúlad s požiadavkami týkajúcimi sa prístupu IRB

Na účely uplatňovania článku 146 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušný orgán:

- a) preskúma, či je plán inštitúcie na včasný návrat k súladu s požiadavkami dostatočný na nápravu nesúladu a či je harmonogram primeraný vzhľadom na:
  - i) závažnosť nesúladu;
  - ii) rozsah opatrení potrebných na návrat k súladu;
  - iii) zdroje, ktoré má inštitúcia k dispozícii;
- b) pravidelne monitoruje pokrok v realizácii plánu inštitúcie na včasný návrat k súladu;
- c) prostredníctvom uplatnenia metodík hodnotenia stanovených v tomto nariadení overí, či inštitúcia dodržiava príslušné požiadavky po implementácii plánu.

KAPITOLA 2

METODIKA HODNOTENIA PLÁNOV POSTUPNEJ IMPLEMENTÁCIE A TRVALÉHO ČIASTOČNÉHO POUŽÍVANIA ŠTANDARDIZOVANÉHO PRÍSTUPU

Článok 6

Všeobecné ustanovenia

1. Na posúdenie toho, či inštitúcia dodržiava podmienky implementácie prístupu IRB stanovené v článku 148 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a podmienky na trvalé čiastočné používanie stanovené v článku 150 uvedeného nariadenia, príslušné orgány overujú obe z týchto skutočností:
  - a) či sú pôvodné krytie a plán inštitúcie pre postupnú implementáciu prístupu IRB primerané v súlade s článkom 7;
  - b) či sa triedy expozícií, druhy expozícií alebo obchodné útvary, pri ktorých sa uplatňuje štandardizovaný prístup, môžu trvale vyňať z prístupu IRB;
2. Na účely overovania podľa odseku 1 uplatňujú príslušné orgány všetky tieto metódy:
  - a) preskúmavajú plán inštitúcie pre postupnú implementáciu prístupu IRB;
  - b) preskúmavajú príslušné interné politiky a postupy inštitúcie vrátane metód výpočtu podielov expozícií, na ktoré sa má vzťahovať postupná implementácia prístupu IRB a trvalé vyňatie z prístupu IRB;
  - c) preskúmavajú úlohy a zodpovednosti útvarov a riadiacich orgánov, ktoré sa zúčastňujú na zaraďovaní jednotlivých expozícií do prístupu IRB alebo štandardizovaného prístupu;
  - d) preskúmavajú príslušné zápisnice zo zasadnutí vnútorných orgánov inštitúcie vrátane riadiaceho orgánu alebo výborov;
  - e) preskúmavajú príslušné zistenia funkcie interného auditu alebo iných kontrolných funkcií inštitúcie;
  - f) preskúmavajú príslušné správy o pokroku v úsilí inštitúcie o nápravu nedostatkov a zmiernenie rizík zistených počas auditov;
  - g) získavajú písomné vyhlásenia od príslušných zamestnancov a vrcholového manažmentu inštitúcie alebo ich vypočujú.
3. Na účely overovania podľa odseku 1 môžu príslušné orgány:
  - a) preskúmať funkčnú dokumentáciu o systémoch IT, ktoré sa používajú v rámci procesu zaraďovania jednotlivých expozícií do prístupu IRB alebo štandardizovaného prístupu;
  - b) vykonať testovanie vzoriek a preskúmať dokumenty týkajúce sa charakteristík dlžníkov a vzniku a udržiavania expozícií zahrnutých vo vzorke;
  - c) preskúmať ostatné príslušné dokumenty inštitúcie.

Článok 7

Postupná implementácia prístupu IRB

1. Pri posudzovaní pôvodného krytia a plánu inštitúcie pre postupnú implementáciu prístupu IRB v súlade s článkom 148 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:
  - a) plán postupnej implementácie zahŕňa aspoň:
    - i) spresnenie rozsahu uplatňovania pre každý ratingový systém, ako aj druhy expozícií, ktorým sa prideluje rating prostredníctvom jednotlivých ratingových modelov;

- ii) plánované dátumy uplatňovania prístupu IRB vo vzťahu k jednotlivým druhom expozícií;
- iii) informácie o hodnotách celkovej expozície v čase posudzovania a hodnoty rizikovo vážených expozícií vypočítaných v súlade s prístupom uplatňovaným v čase posudzovania jednotlivých druhov expozícií;
- b) plán postupnej implementácie zahŕňa všetky expozície inštitúcie a podľa potreby aj materskej spoločnosti inštitúcie a všetky expozície dcérskych spoločností inštitúcie, ak sa expozície neposudzujú v súlade s článkom 8;
- c) je implementácia naplánovaná v súlade s článkom 148 ods. 1 druhým a tretím pododsekom nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- d) ak má inštitúcia povolenie používať prístup IRB pre akúkoľvek triedu expozícií, či používa prístup IRB pre kapitálové expozície s výnimkou prípadov uvedených v článku 148 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- e) sú postup a lehoty implementácie prístupu IRB stanovené na základe reálnych možností inštitúcie, pokiaľ ide o dostupnosť údajov, ratingové systémy a obdobia skúseností uvedené v článku 145 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, a či sa nepoužívajú selektívne na účely dosiahnutia nižších požiadaviek na vlastné zdroje;
- f) postupnosť implementácie prístupu IRB zabezpečuje, že sa uprednostní implementácia vo vzťahu k expozíciám voči kreditným rizikám týkajúcim sa hlavnej oblasti obchodnej činnosti inštitúcie;
- g) je stanovená presná lehota v súvislosti s implementáciou prístupu IRB pre každý druh expozície a obchodné útvary, a či je táto lehota primeraná vzhľadom na povahu a rozsah činností inštitúcie.

2. Príslušné orgány určia, či je lehota uvedená v odseku 1 písm. g) primeraná vzhľadom na všetky tieto skutočnosti:

- a) zložitosť operácií inštitúcie vrátane operácií jej materskej spoločnosti a dcérskych spoločností;
- b) počet obchodných útvarov a línií v rámci inštitúcie a prípadne jej materskej spoločnosti a dcérskych spoločností;
- c) počet a zložitosť ratingových systémov, ktoré musia implementovať všetky subjekty, na ktoré sa vzťahuje plán postupnej implementácie;
- d) plány pre implementáciu ratingových systémov v dcérskych spoločnostiach so sídlom v tretích krajinách, ak existujú závažné právne alebo iné ťažkosti v súvislosti so schvaľovaním modelov IRB;
- e) dostupnosť presných, primeraných a úplných časových radov;
- f) operačnú schopnosť inštitúcie vyvíjať a implementovať ratingové systémy;
- g) predchádzajúce skúsenosti inštitúcie s riadením osobitných druhov expozícií.

3. Príslušné orgány môžu pri posudzovaní toho, či inštitúcia dodržiava plán postupnej implementácie prístupu IRB, ktorý podlieha povoleniu zo strany príslušných orgánov v súlade s článkom 148 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, zväžiť zmeny postupnosti a príslušných lehôt len v prípade, že je splnená minimálne jedna z týchto podmienok:

- a) dochádza k významným zmenám v podnikateľskom prostredí, a najmä k zmenám v stratégii, fúziách a akvizíciách;
- b) dochádza k významným zmenám v príslušných regulačných požiadavkách;
- c) príslušný orgán, interný audit alebo funkcia validácie zistili závažné nedostatky v rámci ratingových systémov;
- d) došlo k významným zmenám prvkov uvedených v odseku 2 alebo sa niektorý z prvkov uvedených v odseku 2 primerane nezohľadnil v schválenom pláne postupnej implementácie prístupu IRB.

Článok 8

Podmienky na trvalé čiastočné používanie

1. Príslušné orgány pri posudzovaní toho, či inštitúcia dodržiava podmienky na trvalé čiastočné používanie štandardizovaného prístupu vo vzťahu k expozíciám uvedeným v článku 150 ods. 1 písm. a) a b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, overujú, či:

- a) inštitúcia posudzuje a zohľadňuje dostupnosť externých údajov týkajúcich sa reprezentatívnych protistrán;
- b) sa posudzujú náklady inštitúcie na vývoj ratingového systému pre protistrany v príslušnej triede expozícií pri zohľadnení veľkosti inštitúcie a povahy a rozsahu jej činnosti;
- c) sa posudzuje operačná schopnosť inštitúcie vyvinúť a implementovať ratingový systém pri zohľadnení povahy a rozsahu činnosti inštitúcie.

2. Príslušné orgány pri posudzovaní toho, či inštitúcia dodržiava podmienky na trvalé čiastočné používanie štandardizovaného prístupu vo vzťahu k expozíciám uvedeným v článku 150 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, overujú, či inštitúcia overila a zohľadnila aspoň jedno z týchto kritérií:

- a) expozície vrátane viacerých samostatne riadených portfólií a obchodných línií nie sú dostatočne homogénne na to, aby umožňovali vývoj stabilného a spoľahlivého ratingového systému;
- b) hodnota rizikovo vážených expozícií vypočítaná v súlade so štandardizovaným prístupom je výrazne vyššia ako očakávaná hodnota rizikovo vážených expozícií vypočítaná v súlade s prístupom IRB;
- c) expozície sa týkajú obchodného útvaru alebo línie inštitúcie, ktoré sa plánujú ukončiť;
- d) expozície zahŕňajú portfóliá, ktoré podliehajú podielovej konsolidácii čiastočne vlastnených dcérskych spoločností, v súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

3. Príslušné orgány pri posudzovaní toho, či inštitúcia dodržiava podmienky na trvalé čiastočné používanie štandardizovaného prístupu, overujú, či inštitúcia pravidelne monitoruje súlad s požiadavkami článku 150 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

KAPITOLA 3

METODIKA HODNOTENIA FUNKCIE VALIDÁCIE INTERNÝCH ODHADOV A INTERNÉHO RIADENIA A DOHĽADU INŠTITÚCIE

ODDIEL 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 9

Všeobecné ustanovenia

1. Na posúdenie toho, či inštitúcia dodržiava požiadavky na interné riadenie vrátane požiadaviek na vrcholový manažment a riadiaci orgán, interné predkladanie správ, kontrolu kreditného rizika a interný audit, dohľad a validáciu, príslušné orgány overujú všetky tieto kritériá:

- a) stabilitu dojednaní, mechanizmov a procesov validácie ratingových systémov inštitúcie a vhodnosť zamestnancov zodpovedných za validáciu („funkciu validácie“) uvedenú v článku 144 ods. 1 písm. c) a f), článku 174 písm. d), článku 185 a článku 188 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 v súvislosti s:
- i) nezávislosťou funkcie validácie v súlade s článkom 10;
  - ii) úplnosťou a frekvenciou uplatňovania procesu validácie v súlade s článkom 11;
  - iii) primeranosťou metód a postupov funkcie validácie v súlade s článkom 12;
  - iv) spoľahlivosťou procesu predkladania správ a procesu riešenia záverov, zistení a odporúčaní z validácie v súlade s článkom 13;
- b) interné riadenie a dohľad inštitúcie vrátane útvaru kontroly kreditného rizika a interného auditu inštitúcie, ako sa uvádza v článkoch 189, 190 a 191 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 v súvislosti s:
- i) úlohou vrcholového manažmentu a riadiaceho orgánu v súlade s článkom 14;
  - ii) podávaním správ o hospodárení v súlade s článkom 15;
  - iii) útvaram kontroly kreditného rizika v súlade s článkom 16;
  - iv) interným auditom v súlade s článkom 17.
2. Na účely overovania podľa odseku 1 uplatňujú príslušné orgány všetky tieto metódy:
- a) preskúmavajú príslušné interné politiky a postupy inštitúcie;
  - b) preskúmavajú príslušné zápisnice zo zasadnutí vnútorných orgánov inštitúcie vrátane riadiaceho orgánu alebo výborov;
  - c) preskúmavajú príslušné správy týkajúce sa ratingových systémov, ako aj všetky závery a rozhodnutia prijaté na základe uvedených správ;
  - d) preskúmavajú príslušné správy o činnostiach funkcií kontroly kreditného rizika, interného auditu, dohľadu a validácie vypracované zamestnancami zodpovednými za jednotlivé funkcie alebo ktoroukoľvek z ostatných kontrolných funkcií inštitúcie, ako aj závery, zistenia a odporúčania týchto funkcií;
  - e) získavajú písomné vyhlásenia od príslušných zamestnancov a vrcholového manažmentu inštitúcie alebo ich vypočut.
3. Na posúdenie funkcie validácie uplatňujú príslušné orgány popri metódach uvedených v odseku 2 všetky tieto metódy:
- a) preskúmavajú úlohy a zodpovednosti všetkých zamestnancov zapojených do funkcie validácie;
  - b) preskúmavajú primeranosť a vhodnosť ročného pracovného plánu validácie;
  - c) preskúmavajú príručky validácie, ktoré používa funkcia validácie;
  - d) preskúmavajú proces kategorizácie zistení a príslušné odporúčania podľa ich závažnosti;
  - e) preskúmavajú konzistentnosť záverov, zistení a odporúčaní funkcie validácie;
  - f) preskúmavajú úlohu funkcie validácie v internom postupe schvaľovania ratingových systémov a všetkých súvisiacich zmien;
  - g) preskúmavajú akčný plán každého príslušného odporúčania, a to aj z hľadiska nasledujúcich postupov, na základe schválenia na príslušnej úrovni riadenia.

4. Na posúdenie útvaru kontroly kreditného rizika uvedeného v článku 144 ods. 1 písm. c) a článku 190 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 uplatňujú príslušné orgány popri požiadavkách uvedených v odseku 2 všetky tieto metódy:

- a) preskúmavajú úlohy a zodpovednosti všetkých príslušných zamestnancov a vrcholového manažmentu útvaru kontroly kreditného rizika;
- b) preskúmavajú príslušné správy predložené útvarom kontroly kreditného rizika a vrcholovým manažmentom riadiacemu orgánu alebo ním poverenému výboru.

5. Na posúdenie interného auditu alebo iného porovnateľného nezávislého útvaru auditu uvedeného v článku 191 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 uplatňujú príslušné orgány popri požiadavkách uvedených v odseku 2 všetky tieto metódy:

- a) preskúmavajú príslušné úlohy a zodpovednosti všetkých príslušných zamestnancov zapojených do interného auditu;
- b) preskúmavajú primeranosť a vhodnosť ročného pracovného plánu interného auditu;
- c) preskúmavajú príslušné príručky auditu a pracovné programy a zistenia a odporúčania uvedené v príslušných správach o auditoch;
- d) preskúmavajú akčný plán každého príslušného odporúčania, a to aj z hľadiska nasledujúcich postupov, na základe schválenia na príslušnej úrovni riadenia.

6. Príslušné orgány môžu popri metódach uvedených v odseku 2 na účely overovania podľa odseku 1 preskúmať aj ďalšie príslušné dokumenty inštitúcie.

ODDIEL 2

Metodika hodnotenia funkcie validácie

Článok 10

Nezávislosť funkcie validácie

1. Pri posudzovaní nezávislosti funkcie validácie na účely článku 144 ods. 1 písm. f), článku 174 písm. d), článku 185 a článku 188 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či útvary zodpovedný za funkciu validácie alebo, ak neexistuje samostatný útvary určený iba na funkciu validácie, zamestnanci vykonávajúci funkciu validácie spĺňajú všetky tieto podmienky:

- a) funkcia validácie je nezávislá od zamestnaneckých a riadiacich funkcií, ktoré zodpovedajú za vznik a obnovovanie expozícií a za návrh a vývoj modelu;
- b) zamestnanci vykonávajúci funkciu validácie nie sú tí istí ako zamestnanci zodpovední za návrh a vývoj ratingového systému a zamestnanci zodpovední za funkciu kontroly kreditného rizika;
- c) podliehajú priamo vrcholovému manažmentu.

2. Ak je útvary zodpovedný za funkciu validácie organizačne oddelený od útvaru kontroly kreditného rizika a každý útvary podlieha iným členom vrcholového manažmentu, príslušné orgány na účely odseku 1 overujú obe tieto skutočnosti:

- a) či má funkcia validácie primerané zdroje vrátane skúsených a kvalifikovaných pracovníkov na plnenie svojich úloh;
- b) či odmeňovanie zamestnancov a vrcholových manažérov zodpovedných za funkciu validácie nie je prepojené s plnením úloh týkajúcich sa kontroly kreditného rizika alebo vzniku či obnovovania expozícií.

3. Ak je útvar zodpovedný za funkciu validácie organizačne oddelený od útvaru kontroly kreditného rizika a obidva útvary podliehajú rovnakému členovi vrcholového manažmentu, príslušné orgány na účely odseku 1 overujú všetky tieto skutočnosti:

- a) či má funkcia validácie primerané zdroje vrátane skúsených a kvalifikovaných pracovníkov na plnenie svojich úloh;
- b) či odmeňovanie zamestnancov a vrcholových manažérov zodpovedných za funkciu validácie nie je prepojené s plnením úloh týkajúcich sa kontroly kreditného rizika alebo vzniku či obnovovania expozícií;
- c) či je zavedený proces rozhodovania, aby sa zabezpečilo, že vrcholový manažment inštitúcie riadne zohľadňuje závery, zistenia a odporúčania funkcie validácie;
- d) či nie sú nenáležite ovplyvňované závery, zistenia a odporúčania funkcie validácie;
- e) či sa včas rozhoduje o všetkých nápravných opatreniach potrebných na riešenie záverov, zistení a odporúčaní funkcie validácie a či sa včas vykonávajú;
- f) či interný audit pravidelne hodnotí splnenie podmienok uvedených v písmenách a) až e).

4. Ak neexistuje samostatný útvar zodpovedný za funkciu validácie, príslušné orgány na účely odseku 1 overujú všetky tieto skutočnosti:

- a) či má funkcia validácie primerané zdroje vrátane skúsených a kvalifikovaných pracovníkov na plnenie svojich úloh;
- b) či odmeňovanie zamestnancov a vrcholových manažérov zodpovedných za funkciu validácie nie je prepojené s plnením úloh týkajúcich sa kontroly kreditného rizika alebo vzniku či obnovovania expozícií;
- c) či je zavedený proces rozhodovania, aby sa zabezpečilo, že vrcholový manažment inštitúcie riadne zohľadňuje závery, zistenia a odporúčania funkcie validácie;
- d) či nie sú nenáležite ovplyvňované závery, zistenia a odporúčania funkcie validácie;
- e) či sa včas rozhoduje o všetkých nápravných opatreniach potrebných na riešenie záverov, zistení a odporúčaní funkcie validácie a či sa včas vykonávajú;
- f) či interný audit pravidelne hodnotí splnenie podmienok uvedených v písmenách a) až e);
- g) či sú zamestnanci vykonávajúci funkciu validácie a zamestnanci vykonávajúci iné úlohy účinne oddelení;
- h) či inštitúcia nie je globálne a inak systémovo významnou inštitúciou v zmysle článku 131 smernice 2013/36/EÚ.

5. Pri posudzovaní nezávislosti funkcie validácie príslušné orgány takisto posudzujú, či je výber inštitúcie primeraný, pokiaľ ide o organizáciu funkcie validácie podľa bodov 2, 3 a 4, s prihliadnutím na povahu, veľkosť a rozsah inštitúcie a zložitost' rizík obsiahnutých v jej obchodnom modeli.

Článok 11

Úplnosť a frekvencia procesu validácie

1. Pri posudzovaní úplnosti funkcie validácie príslušné orgány na účely požiadaviek stanovených v článku 144 ods. 1 písm. f), článku 174 písm. d), článku 185 a článku 188 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 overujú, či:

- a) inštitúcia vymedzila a zdokumentovala úplný proces validácie pre všetky ratingové systémy;
- b) inštitúcia primerane často vykonáva proces validácie uvedený v písmene a).

2. Pri posudzovaní úplnosti procesu validácie podľa odseku 1 písm. a) príslušné orgány overujú, či funkcia validácie:
  - a) kriticky skúma všetky aspekty špecifikácie interných ratingov a parametrov rizika vrátane postupov zberu údajov a ich čistenia, možnosti metodiky a štruktúry modelu a postupu výberu premenných;
  - b) overuje primeranosť implementácie interných ratingov a parametrov rizika v systémoch IT a či sa konzistentne uplatňujú vymedzenia stupňa a skupiny vo všetkých útvaroch a geografických oblastiach inštitúcie;
  - c) overuje výkonnosť ratingových systémov pri zohľadnení prinajmenšom diferenciacie a kvantifikácie rizika a stability interných ratingov a parametrov rizika a špecifikácií modelu;
  - d) overuje všetky zmeny týkajúce sa interných ratingov a parametrov rizika a ich závažnosť v súlade s delegovaným nariadením (EÚ) č. 529/2014 a či dôsledne nadväzuje na svoje vlastné závery, zistenia a odporúčania.
3. Pri posudzovaní toho, či je frekvencia procesu validácie uvedená v odseku 1 písm. b) primeraná, príslušné orgány overujú, či sa proces validácie vykonáva pravidelne pre všetky ratingové systémy inštitúcie v súlade s ročným pracovným plánom a či:
  - a) sa procesy požadované v článku 185 písm. b) a článku 188 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 („spätne testovanie“) vykonávajú pre všetky ratingové systémy najmenej raz ročne;
  - b) sa v prípade ratingových systémov, ktoré sa vzťahujú na významné druhy expozícií, overuje výkonnosť ratingových systémov v súlade s odsekom 2 písm. c) najmenej raz ročne.
4. Ak inštitúcia požiada o povolenie na používanie interných ratingov a parametrov rizika ratingového systému alebo o akékoľvek významné zmeny interných ratingov a parametrov rizika ratingového systému, príslušné orgány overujú, či inštitúcia vykonáva validáciu uvedenú v odseku 2 písm. a), b) a c) pred použitím ratingového systému na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje a na účely interného riadenia rizík.

Článok 12

Primeranosť metód a postupov funkcie validácie

- Pri posudzovaní primeranosti metód a postupov validácie na účely požiadaviek stanovených v článku 144 ods. 1 písm. f), článku 174 písm. d), článku 185 a článku 188 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či tieto metódy a postupy umožňujú dôsledné a zmysluplné posúdenie výkonnosti interných ratingových systémov a systémov odhadovania rizika, a overujú, či:
- a) sú metódy a postupy validácie vhodné na posúdenie presnosti a konzistentnosti ratingového systému;
  - b) metódy a postupy validácie zodpovedajú povahe, stupňu zložitosti a rozsahu uplatňovania ratingových systémov a dostupnosti údajov inštitúcie;
  - c) metódy a postupy validácie jasne určujú ciele, normy a obmedzenia validácie, obsahujú opis všetkých testov validácie, súborov údajov a procesov čistenia údajov, stanovujú zdroje údajov a referenčné časové obdobia a stanovujú pevné ciele a tolerancie pre definované metriky pre počiatočnú aj pravidelnú validáciu;
  - d) sa použité metódy validácie, predovšetkým vykonané testy, referenčný súbor údajov použitý na validáciu a príslušné čistenie údajov, uplatňujú dôsledne v priebehu času;
  - e) metódy validácie zahŕňajú spätne testovanie a referenčné porovnávanie stanovené v článku 185 písm. c) a článku 188 písm. d) nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
  - f) metódy validácie zohľadňujú spôsob, akým sa v interných ratingoch a parametroch rizika zohľadňujú hospodárske cykly a súvisiaca systematická variabilita v zaznamenaných zlyhaniach, najmä pokiaľ ide o odhadovanie PD.

Článok 13

Spoľahlivosť procesu predkladania správ a procesu riešenia záverov, zistení a odporúčaní týkajúcich sa validácie

Pri posudzovaní spoľahlivosti procesu predkladania správ a procesu riešenia záverov, zistení a odporúčaní týkajúcich sa validácie na účely požiadaviek stanovených v článku 144 ods. 1 písm. f), článku 174 písm. d), článku 185 a článku 188 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:

- a) správy o validácii určujú a opisujú použité metódy validácie, vykonané testy, použitý referenčný súbor údajov a príslušné procesy čistenia údajov a či zahŕňajú výsledky týchto testov, závery validácie, zistenia a príslušné odporúčania;
- b) sa závery, zistenia a odporúčania správ o validácii priamo poskytujú vrcholovému manažmentu a riadiacemu orgánu inštitúcie alebo ním poverenému výboru;
- c) sa závery, zistenia a odporúčania správ o validácii prejavujú v zmenách a zlepšeniach návrhu interných ratingov a odhadov rizík, a to aj v situáciách opísaných v článku 185 písm. e) prvej vete a článku 188 písm. e) nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- d) sa rozhodovací proces inštitúcie uskutočňuje na príslušnej úrovni riadenia.

ODDIEL 3

Metodika hodnotenia interného riadenia a dohľadu

Článok 14

Úloha vrcholového manažmentu a riadiaceho orgánu

Pri posudzovaní správy a riadenia inštitúcie podľa článku 189 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:

- a) sú rozhodovací proces inštitúcie, jej hierarchia, hierarchické vzťahy a úrovne zodpovednosti jasne stanovené v internej dokumentácii inštitúcie a či sú dôsledne uvedené v zápisniciach jej vnútorných orgánov;
- b) riadiaci orgán alebo ním poverený výbor a vrcholový manažment schvaľujú aspoň tieto významné aspekty ratingových systémov:
  - i) všetky príslušné politiky týkajúce sa návrhu a implementácie ratingových systémov a uplatňovania prístupu IRB vrátane politik týkajúcich sa všetkých významných aspektov priradenia ratingu, odhadovania parametrov rizika a procesov validácie;
  - ii) všetky príslušné politiky riadenia rizík vrátane politik týkajúcich sa infraštruktúry IT a pohotovostného plánovania;
  - iii) parametre rizika všetkých ratingových systémov používaných v interných procesoch riadenia rizík a pri výpočte požiadaviek na vlastné zdroje;
- c) riadiaci orgán alebo ním poverený výbor formálnym rozhodnutím stanoví primeranú organizačnú štruktúru na spoľahlivú implementáciu ratingových systémov;
- d) riadiaci orgán alebo ním poverený výbor formálnym rozhodnutím schváli špecifikáciu prijateľnej úrovne rizika pri zohľadnení interného ratingového systému inštitúcie;
- e) vrcholový manažment dobre pozná všetky ratingové systémy inštitúcie, ich formu a fungovanie, požiadavky prístupu IRB a prístup inštitúcie k plneniu uvedených požiadaviek;

- f) vrcholový manažment upozornil riadiaci orgán alebo ním poverený výbor na podstatné zmeny alebo výnimky v zavedených politikách, ktoré podstatne ovplyvnia fungovanie ratingových systémov inštitúcie;
- g) je vrcholový manažment schopný trvale zabezpečiť dobré fungovanie ratingových systémov;
- h) vrcholový manažment prijíma príslušné opatrenia v prípade zistenia nedostatkov ratingových systémov na základe kontroly kreditného rizika, validácie, interného auditu alebo inej kontrolnej funkcie.

Článok 15

Podávanie správ o hospodárení

Pri posudzovaní primeranosti podávania správ o hospodárení podľa článku 189 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:

- a) správy o hospodárení obsahujú informácie o všetkých týchto skutočnostiach:
  - i) profil rizika dlžníkov alebo expozícií pre každý stupeň;
  - ii) migrácia medzi stupňami;
  - iii) odhad príslušných parametrov rizika pre každý stupeň;
  - iv) porovnanie realizovaných mier zlyhania a, ak sa používajú vlastné odhady, porovnanie realizovanej LGD a realizovaných konverzných faktorov oproti očakávaniam;
  - v) predpoklady a výsledky stresových testov;
  - vi) výkonnosť ratingového procesu, oblasti, v ktorých je potrebné zlepšenie, a stav prác na zlepšení nedostatkov ratingových systémov, ktoré sa predtým zistili;
  - vii) správy o validácii;
- b) sú forma a frekvencia podávania správ o hospodárení primerané vzhľadom na význam a druh informácií a na úroveň príjemcu v hierarchii pri zohľadnení organizačnej štruktúry organizácie;
- c) podávanie správ o hospodárení umožňuje vrcholovému manažmentu monitorovať kreditné riziko v celkovom portfóliu expozícií, na ktoré sa vzťahuje prístup IRB;
- d) je podávanie správ o hospodárení primerané vzhľadom na povahu, veľkosť a stupeň zložitosti podnikania a organizačnej štruktúry inštitúcie.

Článok 16

Útvar kontroly kreditného rizika

1. Pri posudzovaní interného riadenia a dohľadu inštitúcie vo vzťahu k útvaru kontroly kreditného rizika podľa článku 190 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:
  - a) sú útvary kontroly kreditného rizika oddelené a nezávislé od zamestnaneckých a riadiacich funkcií, ktoré zodpovedajú za vznik a obnovovanie expozícií;
  - b) sú útvary kontroly kreditného rizika funkčné a vhodné na svoje úlohy.
2. Na účely overovania podľa odseku 1 písm. a) príslušné orgány overujú, či:
  - a) útvary kontroly kreditného rizika tvoria v rámci inštitúcie odlišné organizačné štruktúry;
  - b) sú vedúci útvarov kontroly kreditného rizika súčasťou vrcholového manažmentu;

- c) je funkcia riadenia kreditného rizika organizovaná pri zohľadnení zásad stanovených v článku 76 ods. 5 smernice 2013/36/EÚ;
- d) zamestnanci a vrcholový manažment zodpovední za útvary alebo útvary kontroly kreditného rizika nie sú zodpovední za vznik alebo obnovovanie expozícií;
- e) vrcholoví manažéri útvaru alebo útvarov riadenia kreditného rizika a útvarov zodpovedných za vznik alebo obnovovanie expozícií podliehajú rôznym členom riadiaceho orgánu inštitúcie alebo ním menovaného výboru;
- f) odmeňovanie zamestnancov a vrcholového manažmentu zodpovedných za útvary alebo útvary kontroly kreditného rizika nie je prepojené s plnením úloh súvisiacich so vznikom alebo obnovovaním expozícií.

3. Na účely overovania podľa odseku 1 písm. b) príslušné orgány overujú, či:

- a) sú útvary kontroly kreditného rizika primerané povahe, veľkosti a stupňu zložitosti podnikania a organizačnej štruktúry inštitúcie, a najmä zložitosti ratingových systémov a ich implementácie;
- b) majú útvary kontroly kreditného rizika primerané zdroje a skúsených a kvalifikovaných pracovníkov na vykonávanie všetkých príslušných činností;
- c) útvary kontroly kreditného rizika zodpovedajú za vypracovanie alebo výber ratingových systémov, za ich implementáciu, dozor nad nimi a ich výkonnosť v súlade s požiadavkami článku 190 ods. 1 druhej vety nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a či do oblastí zodpovednosti daného útvaru alebo daných útvarov patria oblasti uvedené v článku 190 ods. 2 uvedeného nariadenia;
- d) útvary kontroly kreditného rizika pravidelne informujú vrcholový manažment o výkonnosti ratingových systémov, oblastiach, v ktorých je potrebné zlepšenie, a o stave prác na zlepšení nedostatkov, ktoré sa predtým zistili.

Článok 17

Interný audit

1. Pri posudzovaní interného riadenia a dohľadu inštitúcie v súvislosti s interným auditom alebo iným porovnateľným nezávislým útvarom auditu, ako sa uvádza v článku 191 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či:

- a) interný audit alebo iný porovnateľný nezávislý útvar auditu aspoň raz za rok preskúmava:
  - i) všetky ratingové systémy inštitúcie;
  - ii) fungovanie funkcie kontroly kreditného rizika;
  - iii) fungovanie procesu schvaľovania úverov;
  - iv) fungovanie funkcie internej validácie;
- b) preskúmanie podľa písmena a) uľahčuje špecifikáciu oblastí v ročných pracovných plánoch, ktoré si vyžadujú podrobné preskúmanie súladu so všetkými požiadavkami uplatniteľnými na prístup IRB stanovený v článkoch 142 až 191 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- c) je interný audit alebo iný porovnateľný nezávislý útvar auditu funkčný a vhodný na plnenie svojich úloh.

2. Na účely overovania podľa odseku 1 písm. c) príslušné orgány overujú, či:

- a) interný audit alebo iný porovnateľný nezávislý útvar auditu poskytuje vrcholovému manažmentu a riadiacemu orgánu inštitúcie dostatočné informácie o súlade ratingových systémov so všetkými uplatniteľnými požiadavkami na prístup IRB;
- b) je interný audit alebo iný porovnateľný nezávislý útvar auditu primeraný vzhľadom na povahu, veľkosť a stupeň zložitosti podnikania a organizačnej štruktúry inštitúcie, a najmä zložitosti ratingových systémov a ich implementáciu;

- c) má interný audit alebo iný porovnateľný nezávislý útvar auditu primerané zdroje a skúsených a kvalifikovaných pracovníkov na vykonávanie všetkých príslušných činností;
- d) sa interný audit alebo iný porovnateľný nezávislý útvar auditu nepodieľa na žiadnom aspekte fungovania ratingových systémov, ktoré preskúmvava v súlade s odsekom 1 písm. a);
- e) je interný audit alebo iný porovnateľný nezávislý útvar auditu nezávislý od zamestnaneckých a riadiacich funkcií, ktoré zodpovedajú za vznik a obnovovanie expozícií, a podlieha priamo vrcholovému manažmentu;
- f) odmeňovanie zamestnancov a vrcholového manažmentu zodpovedných za funkciu interného auditu nie je prepojené s plnením úloh súvisiacich so vznikom alebo obnovovaním expozícií.

KAPITOLA 4

METODIKA HODNOTENIA TESTU POUŽÍVANIA A TESTU SKÚSENOSTÍ

Článok 18

Všeobecné ustanovenia

1. Na posúdenie toho, či inštitúcia spĺňa požiadavky na používanie ratingových systémov na účely článku 144 ods. 1 písm. b), článku 145, článku 171 ods. 1 písm. c), článku 172 ods. 1 písm. a), článku 172 ods. 1 písm. c), článku 172 ods. 2 a článku 175 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či:
  - a) interné ratingy a odhady zlyhaní a strát ratingových systémov použité vo výpočte vlastných zdrojov zohrávajú zásadnú úlohu v procese riadenia rizík, schvaľovania úverov a rozhodovania v súlade s článkom 19;
  - b) interné ratingy a odhady zlyhaní a strát ratingových systémov použité vo výpočte vlastných zdrojov zohrávajú zásadnú úlohu v procese alokácie interného kapitálu v súlade s článkom 20;
  - c) interné ratingy a odhady zlyhaní a strát ratingových systémov použité vo výpočte vlastných zdrojov zohrávajú zásadnú úlohu vo funkciách správy a riadenia v súlade s článkom 21;
  - d) sú údaje a odhady používané inštitúciou na výpočet vlastných zdrojov a údaje a odhady používané na interné účely konzistentné a či sú v prípade rozdielov tieto rozdiely úplne zdokumentované a odôvodnené;
  - e) sú ratingové systémy vo všeobecnosti v súlade s požiadavkami stanovenými v článkoch 169 až 191 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a či ich inštitúcia uplatňovala najmenej tri roky pred použitím prístupu IRB podľa článku 145 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, a to v súlade s článkom 22.
2. Na účely posudzovania podľa odseku 1 uplatňujú príslušné orgány všetky tieto metódy:
  - a) preskúmvajú príslušné interné politiky a postupy inštitúcie;
  - b) preskúmvajú príslušné zápisnice vnútorných orgánov inštitúcie vrátane riadiaceho orgánu alebo výborov, ktoré sa podieľajú na správe a riadení kreditného rizika;
  - c) preskúmvajú rozdelenie právomocí na prijímanie rozhodnutí o poskytnutí úveru, príručky riadenia úverov a systémy obchodných kanálov;
  - d) preskúmvajú analýzu, ktorú inštitúcia vykonala v súvislosti so schválením úveru, a údaje o zamietnutých žiadostiach o úver vrátane všetkých týchto skutočností:
    - i) rozhodnutia o úveroch, ktoré sa odchyľujú od politiky poskytovania úverov inštitúcie („výnimky“),
    - ii) prípady, v ktorých môže ľudský úsudok viesť k odchýlke od vstupných alebo výstupných parametrov ratingových systémov („zmeny“), a odôvodnenia týchto zmien,

- iii) expozície bez ratingu a dôvody chýbajúcich ratingov,
  - iv) manuálne rozhodnutia a medzné body;
  - e) preskúmavajú politiky reštrukturalizácie úverov inštitúcie;
  - f) preskúmavajú zdokumentované pravidelné podávanie správ o kreditnom riziku;
  - g) preskúmavajú dokumentáciu o výpočte interného kapitálu inštitúcie a alokácii interného kapitálu na druhy rizika, dcérske spoločnosti a portfóliá;
  - h) preskúmavajú príslušné zistenia interného auditu alebo iných kontrolných funkcií inštitúcie;
  - i) preskúmavajú správy o pokroku v úsilí, ktoré inštitúcia vyvíja s cieľom napraviť nedostatky a zmierniť riziká zistené počas príslušných auditov;
  - j) získavajú písomné vyhlásenia od príslušných zamestnancov a vrcholového manažmentu inštitúcie alebo ich vypočúť.
3. Na účely posudzovania podľa odseku 1 môžu príslušné orgány uplatniť aj ktorúkoľvek z týchto dodatočných metód:
- a) preskúmať dokumentáciu systémov včasného varovania;
  - b) preskúmať metodiku úprav kreditného rizika a zdokumentovanú analýzu jej súladu s výpočtom požiadaviek na vlastné zdroje;
  - c) preskúmať zdokumentovanú analýzu ziskovosti inštitúcie upravenej o riziko;
  - d) preskúmať politiky oceňovania inštitúcie;
  - e) preskúmať postupy inkasovania a vymáhania pohľadávok;
  - f) preskúmať príručky plánovania a správy o rozpočtovaní nákladov na riziko;
  - g) preskúmať politiku odmeňovania a zápisnice výboru pre odmeňovanie;
  - h) preskúmať ostatné príslušné dokumenty inštitúcie.

Článok 19

Test používania v procese riadenia rizík, rozhodovania a schvaľovania úverov

1. Pri posudzovaní toho, či interné ratingy a odhady zlyhaní a strát ratingových systémov použité vo výpočte požiadaviek na vlastné zdroje zohrávajú zásadnú úlohu v procese riadenia rizík, rozhodovania a schvaľovania úverov inštitúcie, ako sa požaduje v článku 144 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o zaraďovanie do stupňov alebo skupín v súlade s článkom 171 ods. 1 písm. c) a ods. 2 uvedeného nariadenia, pokiaľ ide o zaraďovanie expozícií v súlade s článkom 172 ods. 1 písm. a), b) a c) uvedeného nariadenia a pokiaľ ide o dokumentáciu ratingových systémov v súlade s článkom 175 ods. 3 uvedeného nariadenia, príslušné orgány overujú, či:
- a) je počet expozícií bez ratingu a zastaraných ratingov nevýznamný;
  - b) uvedené interné ratingy a odhady zlyhaní a strát zohrávajú dôležitú úlohu, a to najmä pri:
    - i) rozhodovaní o schválení, zamietnutí, reštrukturalizácii a obnove kreditnej facility;
    - ii) vypracúvaní politik poskytovania úverov tým, že ovplyvňujú buď maximálne limity expozície, požadované techniky zmiernovania rizika a zvyšovania kreditnej kvality alebo akýkoľvek iný aspekt globálneho profilu kreditného rizika inštitúcie;
  - iii) procese monitorovania dlžníkov a expozícií;

2. Ak inštitúcie používajú interné ratingy a odhady zlyhaní a strát v ktorejkoľvek z nasledujúcich oblastí, príslušné orgány posudzujú, ako toto použitie prispieva k uvedeným ratingom a odhadom, ktoré zohrávajú zásadnú úlohu v procese riadenia rizík, rozhodovania a schvaľovania úverov inštitúcie, ako sa uvádza v odseku 1:

- a) oceňovanie každej kreditnej facility alebo dlžníka;
- b) systémy včasného varovania používané na riadenie kreditného rizika;
- c) stanovenie a implementácia politík a procesov inkasovania a vymáhania;
- d) výpočet úprav kreditného rizika, ak je to v súlade s uplatniteľným účtovným rámcom;
- e) pridelenie alebo delegovanie právomocí v procese schvaľovania úverov správnou radou interným výborom, vrcholovému manažmentu a zamestnancom.

Článok 20

Test používania pri alokácii interného kapitálu

1. Pri posudzovaní toho, či interné ratingy a odhady zlyhaní a strát ratingových systémov použité vo výpočte požiadaviek na vlastné zdroje zohrávajú zásadnú úlohu pri alokácii interného kapitálu inštitúcie, ako sa uvádza v článku 144 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány posudzujú, či tieto ratingy a odhady zohrávajú dôležitú úlohu pri:

- a) posudzovaní výšky interného kapitálu, ktorú inštitúcia považuje za primeranú na krytie povahy a úrovne rizík, ktorým je alebo by mohla byť vystavená, ako sa uvádza v článku 73 smernice 2013/36/EÚ;
- b) alokácii interného kapitálu medzi druhy rizík, dcérske spoločnosti a portfóliá.

2. Ak inštitúcie zohľadňujú interné ratingy a odhady zlyhaní a strát na účely výpočtu nákladov na riziká pre inštitúciu na rozpočtové účely, príslušné orgány posudzujú, ako zohľadnenie týchto prvkov prispieva k tomu, že ratingy a odhady zohrávajú zásadnú úlohu pri alokácii interného kapitálu inštitúcie.

Článok 21

Test používania vo funkciách správy a riadenia

1. Pri posudzovaní toho, či interné ratingy a odhady zlyhaní a strát ratingových systémov použité vo výpočte požiadaviek na vlastné zdroje zohrávajú zásadnú úlohu vo funkciách správy a riadenia inštitúcie, ako sa uvádza v článku 144 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány posudzujú, či tieto ratingy a odhady zohrávajú dôležitú úlohu pri:

- a) podávaní správ o hospodárení;
- b) monitorovaní kreditného rizika na úrovni portfóliá.

2. Ak inštitúcie zohľadňujú interné ratingy a odhady zlyhaní a strát v ktorejkoľvek z nasledujúcich oblastí, príslušné orgány posudzujú, ako zohľadnenie týchto prvkov prispieva k tomu, že ratingy a odhady zohrávajú zásadnú úlohu vo funkciách správy a riadenia inštitúcie, ako sa uvádza v odseku 1:

- a) plánovanie interného auditu;
- b) návrh politík odmeňovania.

Článok 22

Test skúseností

1. Pri posudzovaní toho, či inštitúcia uplatňovala ratingové systémy vo všeobecnosti v súlade s požiadavkami stanovenými v článkoch 169 až 191 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 najmenej tri roky pred použitím prístupu IRB na účely výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje, ako sa uvádza v článku 145 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či:

- a) sa tieto ratingové systémy použili v procesoch riadenia rizika, rozhodovania a schvaľovania úverov inštitúcie, ako sa uvádza v článku 19 ods. 1 písm. b);
- b) je k dispozícii primeraná dokumentácia o účinnom fungovaní ratingových systémov za tieto tri roky, najmä pokiaľ ide o príslušné správy o monitorovaní, validácii a audite.

2. Na účely posúdenia žiadosti o povolenie rozšíriť prístup IRB v súlade s plánom postupnej implementácie sa odsek 1 uplatňuje aj v prípade, ak sa rozšírenie týka expozícií, ktoré sa výrazne líšia od rozsahu existujúceho pokrytia, takže existujúce skúsenosti nemožno primerane považovať za dostatočné na splnenie požiadaviek stanovených v článku 145 ods. 1 a ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o dodatočné expozície, ako sa uvádza v článku 145 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

KAPITOLA 5

METODIKA HODNOTENIA NA ZARAĐOVANIE EXPOZÍCIÍ DO STUPŇOV ALEBO SKUPÍN

Článok 23

Všeobecné ustanovenia

1. Na účely posúdenia toho, či inštitúcia spĺňa požiadavky týkajúce sa zaraďovania dlžníkov alebo expozícií do stupňov alebo skupín stanovených v článkoch 169, 171, 172 a 173 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú obe tieto skutočnosti:

- a) primeranosť definícií, postupov a kritérií, ktoré inštitúcia používa na zaraďovanie alebo preskúmanie zaraďovania expozícií do stupňov alebo skupín vrátane zaobchádzania so zmenami v súlade s článkom 24;
- b) integritu procesu zaraďovania, ako sa uvádza v článku 173 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, vrátane nezávislosti procesu zaraďovania, ako aj preskúmania zaraďovania v súlade s článkom 25.

2. Na účely overovania podľa odseku 1 uplatňujú príslušné orgány všetky tieto metódy:

- a) preskúmajú príslušné vnútorné politiky a postupy inštitúcie;
- b) preskúmajú úlohy a zodpovednosti útvarov zodpovedných za vznik a obnovovanie expozícií a útvarov zodpovedných za zaraďovanie expozícií do stupňov alebo skupín;
- c) preskúmajú príslušné zápisnice vnútorných orgánov inštitúcie vrátane riadiaceho orgánu alebo výborov;
- d) preskúmajú interné správy inštitúcie týkajúce sa výkonu procesu zaraďovania;
- e) preskúmajú príslušné zistenia interného auditu alebo iných kontrolných funkcií inštitúcie;
- f) preskúmajú správy o pokroku v úsilí, ktoré inštitúcia vyvíja s cieľom napraviť nedostatky v procese zaraďovania alebo preskúmania a zmierniť riziká zistené počas auditov;

- g) získavajú písomné vyhlásenia od príslušných zamestnancov a vrcholového manažmentu inštitúcie alebo ich vypočujú;
  - h) preskúmavajú kritériá používané pracovníkmi zodpovednými za ľudský úsudok pri zaraďovaní expozícií do stupňov alebo skupín.
3. Na účely overovania podľa odseku 1 môžu príslušné orgány uplatniť aj ktorúkoľvek z týchto dodatočných metód:
- a) preskúmať funkčnú dokumentáciu príslušných systémov IT;
  - b) vykonať testovanie vzoriek a preskúmať dokumenty týkajúce sa charakteristík dlžníka a vzniku a udržiavania expozícií;
  - c) vykonať vlastné testy na údajoch inštitúcie alebo požadovať, aby inštitúcia vykonala osobitné testy;
  - d) preskúmať ostatné príslušné dokumenty inštitúcie.

Článok 24

Vymedzenie, procesy a kritériá zaraďovania

1. Pri posudzovaní primeranosti vymedzenia, postupov a kritérií, ktoré inštitúcia používa na zaraďovanie alebo preskúmanie zaraďovania expozícií do stupňov alebo skupín v súlade s článkami 169, 171, 172 a 173 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či:
- a) sú zavedené primerané postupy a mechanizmy, ktoré zabezpečujú dôsledné zaraďovanie dlžníkov alebo facilití do vhodného ratingového systému;
  - b) sú zavedené primerané postupy a mechanizmy na zabezpečenie toho, aby bola každá expozícia inštitúcie zaradená do stupňa alebo skupiny v súlade s ratingovým systémom;
  - c) pre expozície voči podnikateľským subjektom, inštitúciám, ústredným vládam a centrálnym bankám a pre kapitálové expozície, ak inštitúcia používa prístup PD/LGD stanovený v článku 155 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, sú zavedené primerané postupy a mechanizmy na zabezpečenie toho, aby všetky expozície voči rovnakému dlžníkovi boli zaradené do rovnakého stupňa dlžníka, vrátane expozícií podľa rôznych obchodných línií, oddelení, geografických oblastí, právnych subjektov v rámci skupiny a systémov IT, a na zabezpečenie správneho uplatňovania výnimky z požiadavky na ratingovú stupnicu dlžníkov, ktorá odzrkadľuje výlučne kvantifikáciu rizika zlyhania dlžníka pri expozíciách vo forme špecializovaného financovania, ako je stanovené v článku 170 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, a výnimky z povinnosti zaraďovať samostatné expozície voči rovnakému dlžníkovi do rovnakého stupňa dlžníkov, ako je stanovené v článku 172 ods. 1 písm. e) uvedeného nariadenia;
  - d) sú definície a kritériá použité na zaraďovanie dostatočne podrobné, aby sa zabezpečilo spoločné porozumenie a dôsledné zaraďovanie do stupňov alebo skupín všetkými pracovníkmi zodpovednými za všetky obchodné línie, oddelenia, geografické oblasti, právne subjekty v rámci skupiny bez ohľadu na použitý systém IT;
  - e) sú zavedené primerané postupy a mechanizmy na získanie všetkých príslušných informácií o dlžníkoch a facilitách;
  - f) sa zohľadňujú všetky relevantné, v súčasnosti dostupné a najaktuálnejšie informácie;
  - g) sa v prípade expozícií voči podnikateľským subjektom, inštitúciám, ústredným vládam a centrálnym bankám a pre kapitálové expozície, ak inštitúcia používa prístup PD/LGD, zohľadňujú finančné aj nefinančné informácie;
  - h) v prípade, ak informácie potrebné na zaraďovanie expozícií do stupňov alebo skupín chýbajú alebo nie sú aktuálne, inštitúcia stanovila tolerancie pre definované metriky a prijaté pravidlá s cieľom primerane a konzervatívne zohľadniť túto skutočnosť;
  - i) sa účtovné závierky staršie ako 24 mesiacov považujú za zastarané a zaobchádza sa s nimi konzervatívnym spôsobom;
  - j) je zaraďovanie do stupňov alebo skupín súčasťou procesu schvaľovania úverov v súlade s článkom 19;

k) sú kritériá zaraďovania do stupňov alebo skupín v súlade so štandardmi inštitúcie pre poskytovanie úverov a jej postupmi zaobchádzania s problémovými dlžníkmi a facilitami.

2. Na účely overovania podľa odseku 1 príslušné orgány posudzujú situácie, v ktorých sa ľudský úsudok používa na nahradenie vstupných alebo výstupných parametrov ratingového systému v súlade s článkom 172 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013. Overujú, či:

- a) sú zdokumentované politiky, ktoré stanovujú dôvody a maximálny rozsah zmien a uvádzajú, v ktorých fázach procesu zaraďovania sú zmeny povolené;
- b) sú zmeny dostatočne odôvodnené odkazom na dôvody stanovené v politikách uvedených v písmene a) a či je toto odôvodnenie zdokumentované;
- c) inštitúcia pravidelne vykonáva analýzu výkonnosti expozícií, ktorých rating bol zmenený, vrátane analýzy zmien vykonaných každým zamestnancom, ktorý ich uplatňuje, a či sa výsledky tejto analýzy zohľadňujú v procese rozhodovania na príslušnej úrovni riadenia;
- d) inštitúcia zhromažďuje úplné informácie o zmenách vrátane informácií pred zmenou a po nej, pravidelne monitoruje počet a odôvodnenia zmien a analyzuje vplyv zmien na výkonnosť modelu;
- e) počet a odôvodnenia zmien nenaznačujú závažné nedostatky ratingového modelu.

3. Na účely overovania podľa odseku 1 príslušné orgány overujú, či vymedzenie, postupy a kritériá zaraďovania napĺňajú všetky tieto skutočnosti:

- a) skupiny prepojených klientov podľa vymedzenia v nariadení (EÚ) č. 575/2013 sú identifikované;
- b) informácie o ratingoch a zlyhaniach iných príslušných subjektov v rámci skupiny prepojených klientov sa zohľadňujú pri zaradení stupňa dlžníka takým spôsobom, že ratingové stupne každého príslušného subjektu v skupine odrážajú odlišnú situáciu každého príslušného subjektu a jeho vzťahy s inými príslušnými subjektmi skupiny;
- c) prípady, keď sú dlžníci zaradení do lepšieho stupňa ako ich materské spoločnosti, sú zdokumentované a odôvodnené.

Článok 25

Integrita procesu zaraďovania

1. Pri posudzovaní nezávislosti procesu zaraďovania v súlade s článkom 173 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:

- a) sa zamestnanci a manažment zodpovední za konečné schválenie zaradenia alebo preskúmania zaradenia expozícií do stupňov alebo skupín nepodieľajú na vzniku alebo obnovovaní expozícií ani za ne nie sú zodpovední;
- b) vrcholoví manažéri útvarov zodpovedných za konečné schválenie zaradenia alebo preskúmania zaradenia expozícií do stupňov alebo skupín a vrcholoví manažéri útvarov zodpovedných za vznik alebo obnovovanie expozícií podliehajú rôznym členom riadiaceho orgánu alebo príslušného určeného výboru inštitúcie;
- c) odmeňovanie zamestnancov a manažmentu zodpovedných za konečné schválenie zaradenia alebo preskúmania zaradenia expozícií do stupňov alebo skupín nie je prepojené s plnením úloh súvisiacich so vznikom alebo obnovovaním expozícií;
- d) sa na zmeny v triede retailových expozícií uplatňujú rovnaké postupy ako postupy uvedené v písmenách a), b) a c).

2. Pri posudzovaní primeranosti a frekvencie postupu zaraďovania, ako sa stanovuje v článku 173 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či:

- a) primerané a podrobné politiky stanovujú frekvenciu preskúmaní, ako aj kritériá nevyhnutnosti častejších preskúmaní so zreteľom na vyššie riziko dlžníkov alebo problémové expozície a či sa tieto politiky v priebehu času dôsledne uplatňujú;

- b) sa preskúmanie zaradenia vykonáva najneskôr dvanásť mesiacov od schválenia zaradenia a či sa v rámci tejto lehoty vykonajú akékoľvek úpravy, ktoré sa počas preskúmania ukážu ako potrebné;
- c) sa vykonáva preskúmanie zaradenia, ak sú k dispozícii nové podstatné informácie o dlžníkovi alebo expozícii, a či sa bez zbytočného odkladu vykonajú všetky úpravy, ktoré sa počas preskúmania ukážu ako potrebné;
- d) inštitúcia vymedzila kritériá a postupy na posúdenie významnosti nových informácií a následnej potreby opätovného zaradenia a či sa tieto kritériá a postupy uplatňujú konzistentne;
- e) sa pri preskúmaní zaradenia používajú najnovšie dostupné informácie;
- f) ak z praktických dôvodov nebolo zaradenie posúdené podľa písmen a) až e), či sú zavedené primerané politiky na zistenie, monitorovanie a nápravu situácie a či sú prijaté opatrenia na zabezpečenie návratu k súladu s písmenami a) až e);
- g) je vrcholový manažment pravidelne informovaný o preskúmaniach zaradenia expozícií do stupňov alebo skupín a o všetkých oneskoreniach pri posúdeniach zaradenia podľa písmena f);
- h) sú zavedené primerané politiky na účinné získavanie a pravidelnú aktualizáciu príslušných informácií a či je táto skutočnosť primerane zohľadnená v zmluvách s dlžníkmi.

3. Na účely overovania podľa odseku 2 príslušné orgány posudzujú hodnotu a počet expozícií, ktoré neboli preskúmané v súlade s odsekom 2 písm. a) až e), a overujú, či sa s týmito expozíciami pri výpočte hodnôt rizikovo vážených expozícií zaobchádza konzervatívnym spôsobom. Posúdenie a overenie sa vykonávajú samostatne pre každý ratingový systém a každý parameter rizika.

KAPITOLA 6

METODIKA POSUDZOVANIA NA IDENTIFIKÁCIU ZLYHANÍ

Článok 26

Všeobecné ustanovenia

1. Na posúdenie toho, či inštitúcia identifikuje všetky situácie, ktoré sa majú považovať za zlyhanie v súlade s článkom 178 ods. 1 až 5 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2018/171⁽³⁾, príslušné orgány overujú všetky tieto skutočnosti:
  - a) podrobná špecifikácia a praktické uplatňovanie spúšťacích faktorov na identifikáciu zlyhania dlžníka v súlade s článkom 27;
  - b) spoľahlivosť a účinnosť postupu, ktorý inštitúcia používa na identifikáciu zlyhania dlžníka v súlade s článkom 28;
  - c) spúšťacie faktory a postup, ktoré inštitúcia používa na reklasifikáciu dlžníka, ktorý zlyhal, na stav bez zlyhania v súlade s článkom 29.
2. Na účely overovania podľa odseku 1 príslušné orgány uplatňujú všetky tieto metódy:
  - a) preskúmavajú interné kritériá, politiky a postupy inštitúcie na stanovenie toho, či došlo k zlyhaniu („vymedzenie zlyhania“) a na zaobchádzanie s expozíciami v stave zlyhania;
  - b) preskúmavajú úlohy a zodpovednosti útvarov a riadiacich orgánov, ktoré sa podieľajú na identifikácii zlyhania dlžníka a riadení expozícií v stave zlyhania;

⁽³⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2018/171 z 19. októbra 2017 o doplnení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy týkajúce sa prahu závažnosti pre kreditné záväzky po termíne splatnosti (Ú. v. EÚ L 32, 6.2.2018, s. 1).

- c) preskúmavajú príslušné zápisnice vnútorných orgánov inštitúcie vrátane riadiaceho orgánu alebo výborov;
- d) preskúmavajú príslušné zistenia interného auditu alebo iných kontrolných funkcií inštitúcie;
- e) preskúmavajú správy o pokroku v úsilí, ktoré inštitúcia vyvíja s cieľom napraviť nedostatky a zmierniť riziká zistené počas príslušných auditov;
- f) získavajú písomné vyhlásenia od príslušných zamestnancov a vrcholového manažmentu inštitúcie alebo ich vypočujú;
- g) preskúmavajú kritériá, ktoré používajú pracovníci zodpovední za manuálne priradenie stavu zlyhania dlžníkovi alebo expozícii a návratu do stavu bez zlyhania.

3. Na účely overovania podľa odseku 1 môžu príslušné orgány uplatniť aj ktorúkoľvek z týchto dodatočných metód:

- a) preskúmať funkčnú dokumentáciu systémov IT používaných v procese identifikácie zlyhania dlžníka;
- b) vykonať testovanie vzoriek a preskúmať dokumenty týkajúce sa charakteristík dlžníka a vzniku a udržiavania expozícií;
- c) vykonať vlastné testy na údajoch inštitúcie alebo požadovať, aby inštitúcia vykonala osobitné testy;
- d) preskúmať ostatné príslušné dokumenty inštitúcie.

Článok 27

Spúšťacie faktory na identifikáciu zlyhania dlžníka

1. Pri posudzovaní podrobnej špecifikácie a praktického uplatňovania spúšťacích faktorov na identifikáciu zlyhania dlžníka, ktoré uplatňuje inštitúcia, a ich súladu s článkom 178 ods. 1 až 5 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a delegovaného nariadenia (EÚ) 2018/171 príslušné orgány overujú, či:

- a) je zavedená primeraná politika v súvislosti s počítaním dní po splatnosti, a to vrátane prehodnotenia splatností facilit, poskytovania predĺžení splatnosti, úprav alebo odkladov, obnovení a vzájomných započítavaní existujúcich účtov;
- b) vymedzenie zlyhania, ktoré uplatňuje inštitúcia, zahŕňa aspoň všetky spúšťacie faktory zlyhania stanovené v článku 178 ods. 1 a 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- c) ak inštitúcia v rámci svojich právnych subjektov používa viac ako jedno vymedzenie zlyhania, či je rozsah pôsobnosti každého vymedzenia zlyhania jasne špecifikovaný a či sú rozdiely medzi vymedzeniami odôvodnené.

2. Na účely overovania podľa odseku 1 príslušné orgány posudzujú, či sa vymedzenie zlyhania vykonáva v praxi a či je dostatočne podrobné na to, aby ho mohli dôsledne uplatňovať všetci zamestnanci na všetky druhy expozícií, a či sú dostatočne špecifikované všetky tieto potenciálne ukazovatele nepravdepodobnosti platby:

- a) stav neúročenia;
- b) situácie, ktoré predstavujú špecifickú úpravu kreditného rizika vyplývajúcu zo zrejmejšieho výrazného zníženia kvality úveru;
- c) predaj kreditných záväzkov, ktorý predstavuje významnú ekonomickú stratu súvisiacu s úverom;
- d) situácie, ktoré predstavujú núdzovú reštrukturalizáciu;
- e) situácie, ktoré predstavujú podobnú ochranu ako konkurzné konanie;
- f) ďalšie náznaky nepravdepodobnosti platby.

3. Príslušné orgány overujú, či politiky a postupy zaisťujú, aby dlžníci neboli klasifikovaní ako dlžníci, ktorí nezlyhali, v prípade, že sa uplatňuje niektorý zo spúšťacích faktorov zlyhania.

Článok 28

Spôľahlivosť a účinnosť postupu na identifikáciu zlyhania dlžníka

1. Pri posudzovaní spoľahlivosti a účinnosti postupu na identifikáciu zlyhania dlžníka v súlade s článkom 178 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:

- a) sú zavedené primerané postupy a mechanizmy na zabezpečenie včasnej identifikácie všetkých zlyhaní, najmä na zabezpečenie účinného a dostatočne častého zhromažďovania a aktualizovania príslušných informácií;
- b) ak je identifikácia zlyhania dlžníka založená na automatických procesoch, vykonávajú sa testy na overenie toho, či sú zlyhania správne identifikované systémom IT;
- c) sú na účely identifikácie zlyhania dlžníka na základe ľudského úsudku kritériá na posúdenie dlžníkov a spúšťacie faktory zlyhania stanovené dostatočne podrobne v internej dokumentácii, aby sa zabezpečila konzistentnosť pri identifikácii zlyhaní všetkými členmi personálu, ktorí sa podieľajú na tejto identifikácii;
- d) ak inštitúcia uplatňuje vymedzenie zlyhania na úrovni dlžníka, sú zavedené primerané postupy a mechanizmy na zabezpečenie toho, že po zistení zlyhania u dlžníka sa všetky expozície voči tomuto dlžníkovi zaregistrujú do stavu zlyhania vo všetkých príslušných systémoch, obchodných líniách a geografických oblastiach v rámci inštitúcie a jej dcérskych spoločností a prípadne v rámci jej materského podniku a jeho dcérskych spoločností;
- e) ak sa priradenie stavu zlyhania všetkým expozíciám voči dlžníkovi podľa písmena d) oneskorí po zlyhaní jednej alebo viacerých expozícií dlžníka, či toto oneskorenie nevedie k chybám alebo nezrovnalostiam v riadení rizika, vykazovaní rizika, výpočte požiadaviek na vlastné zdroje alebo použítí údajov pri kvantifikácii rizika.

2. Na účely overovania podľa odseku 1 príslušné orgány posudzujú uplatňovanie prahu významnosti vymedzeného podľa článku 178 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 vo vymedzení zlyhania a súlad tohto prahu významnosti s prahom významnosti kreditného záväzku po lehote splatnosti stanoveným príslušnými orgánmi v súlade s delegovaným nariadením (EÚ) 2018/171 a overujú, či:

- a) sú zavedené primerané postupy a mechanizmy na zabezpečenie priradenia stavu zlyhania v súlade s článkom 178 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 na základe posúdenia uvedeného v článku 178 ods. 2 písm. d) uvedeného nariadenia a v súlade s prahom významnosti relevantným pre kreditný záväzok po lehote splatnosti, ako je vymedzený príslušnými orgánmi v súlade s delegovaným nariadením (EÚ) 2018/171;
- b) je postup počítania dní po lehote splatnosti v súlade so zmluvnými alebo zákonnými povinnosťami dlžníka, primerane zohľadňuje čiastkové platby a uplatňuje sa konzistentne.

3. V prípade retailových expozícií príslušné orgány popri overení uvedenom v odseku 1 a posúdení uvedenom v odseku 2 overujú aj to, či:

- a) inštitúcia má zavedenú jasnú politiku v súvislosti s uplatňovaním vymedzenia zlyhania pre retailové expozície, a to buď na úrovni dlžníka, alebo na úrovni individuálnej kreditnej facility;
- b) politika uvedená v písm. a) je v súlade s riadením rizika inštitúcie a uplatňuje sa konzistentne;
- c) ak inštitúcia uplatňuje vymedzenie zlyhania na úrovni individuálnej kreditnej facility:
  - i) sú zavedené primerané postupy a mechanizmy na zabezpečenie toho, že po určení kreditnej facility v stave zlyhania bude táto kreditná facility označená ako v stave zlyhania vo všetkých príslušných systémoch v rámci inštitúcie;
  - ii) ak dôjde k časovému oneskoreniu v súvislosti s priradením stavu zlyhania kreditnej facility vo všetkých príslušných systémoch podľa bodu i), toto časové oneskorenie nevedie k chybám alebo nezrovnalostiam v riadení rizík, vykazovaní rizík, výpočte požiadaviek na vlastné zdroje alebo použítí údajov pri kvantifikácii rizika.

Článok 29

Reklasifikácia do stavu bez zlyhania

1. Pri posudzovaní spoľahlivosti spúšťacích faktorov a procesu reklasifikácie dlžníka v stave zlyhania na stav bez zlyhania v súlade s článkom 178 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:
  - a) sú spúšťacie faktory reklasifikácie určené pre každý spúšťací faktor zlyhania a či je jasne stanovená identifikácia kreditných záväzkov a zaobchádzanie s kreditnými záväzkami, ktoré sú predmetom núdzovej reštrukturalizácie;
  - b) je reklasifikácia možná len po tom, čo prestanú platiť všetky spúšťacie faktory zlyhania a sú splnené všetky príslušné podmienky reklasifikácie;
  - c) sú spúšťacie faktory a postup reklasifikácie určené obozretne, a najmä či zabezpečujú, aby sa reklasifikácia na stav bez zlyhania nevykonávala v prípade, že inštitúcia očakáva, že kreditný záväzok nebude úplne splatený bez toho, aby inštitúcia podnikla kroky, ako je napríklad realizácia zabezpečenia.
2. Na účely posudzovania podľa odseku 1 príslušné orgány overujú, či politiky a postupy inštitúcie neumožňujú reklasifikáciu dlžníka v zlyhaní na stav bez zlyhania výlučne v dôsledku zmien v podmienkach kreditných záväzkov, pokiaľ inštitúcia nezistí, že v dôsledku týchto zmien sa už pri dlžníkovi nemá za to, že pravdepodobne nezaplatí.
3. Príslušné orgány overujú analýzu, z ktorej inštitúcia vychádzala pri stanovovaní svojich kritérií reklasifikácie. Overujú, či sa v analýze zohľadňuje predchádzajúci záznam inštitúcie o zlyhaní a percento dlžníkov v zlyhaní, ktorí sa po reklasifikácii do stavu bez zlyhania v krátkom časovom období opäť dostali do stavu zlyhania.

KAPITOLA 7

METODIKA HODNOTENIA NÁVRHU, PREVÁDZKOVÝCH PODROBNOSTÍ A DOKUMENTÁCIE RATINGOVÝCH SYSTÉMOV

ODDIEL 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 30

Všeobecné ustanovenia

1. Na posúdenie toho, či inštitúcia dodržiava požiadavky na návrh, riadenie a dokumentáciu ratingových systémov, ako sa uvádza v článku 144 ods. 1 písm. e) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú všetky tieto skutočnosti:
  - a) primeranosť dokumentácie o odôvodnení, návrhu a prevádzkových podrobnostiach ratingových systémov, ako sa uvádza v článku 175 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, v súlade s článkami 31 a 32;
  - b) primeranosť štruktúry ratingových systémov, ako sa uvádza v článku 170 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, v súlade s článkami 33 až 36;
  - c) uplatňovanie špecifických požiadaviek na štatistické modely alebo iné mechanické metódy zo strany inštitúcie, ako sa uvádza v článku 174 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, v súlade s článkami 37 až 40.
2. Na účely overovania podľa odseku 1 uplatňujú príslušné orgány všetky tieto metódy:
  - a) preskúmavajú príslušné interné politiky inštitúcie;

- b) preskúmavajú technickú dokumentáciu inštitúcie o metodike a procese vývoja ratingových systémov;
  - c) preskúmavajú príručky, metodiky a postupy vývoja, na ktorých sú založené ratingové systémy;
  - d) preskúmavajú zápisnice interných orgánov inštitúcie zodpovedných za schvaľovanie ratingových systémov vrátane riadiaceho orgánu alebo ním určených výborov;
  - e) preskúmavajú správy o výkonnosti ratingových systémov a odporúčania útvaru kontroly kreditného rizika, funkcie validácie, funkcie interného auditu alebo akejkoľvek inej kontrolnej funkcie inštitúcie;
  - f) preskúmavajú správy o pokroku v úsilí, ktoré inštitúcia vyvíja s cieľom napraviť nedostatky a zmierniť riziká zistené počas monitorovania, validácií a príslušných auditov;
  - g) získavajú písomné vyhlásenia od príslušných zamestnancov a vrcholového manažmentu inštitúcie alebo ich vypočúť.
3. Na účely overovania podľa odseku 1 môžu príslušné orgány uplatniť ktorúkoľvek z týchto dodatočných metód:
- a) požadovať a analyzovať údaje používané v procese vývoja ratingových systémov;
  - b) vykonať svoje vlastné odhady alebo replikovať odhady inštitúcie vykonané počas vývoja a monitorovania ratingových systémov s využitím príslušných údajov poskytnutých inštitúciou;
  - c) požiadať inštitúciu o dodatočnú dokumentáciu alebo požiadať o poskytnutie analýzy súvisiacej s výberom metodiky na návrh ratingového systému a o poskytnutie informácií o získaných výsledkoch;
  - d) preskúmať funkčnú dokumentáciu systémov IT, ktorá je relevantná z hľadiska rozsahu posúdenia návrhu, prevádzkových podrobností a dokumentácie ratingových systémov;
  - e) vykonať vlastné testy príslušného orgánu v súvislosti s údajmi inštitúcie alebo požadovať, aby inštitúcia vykonala testy navrhnuté príslušným orgánom;
  - f) preskúmať ostatné príslušné dokumenty inštitúcie.

ODDIEL 2

Metodika hodnotenia dokumentácie o odôvodnení, návrhu a prevádzkových podrobnostiach ratingových systémov

Článok 31

Úplnosť dokumentácie ratingových systémov

1. Pri posudzovaní úplnosti dokumentácie o návrhu, prevádzkových podrobnostiach a odôvodnení ratingových systémov, ako sa uvádza v článku 144 ods. 1 písm. e) a článku 175 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či je dokumentácia úplná a obsahuje tieto skutočnosti:
- a) primeranosť ratingového systému a modelov použitých v rámci ratingového systému s prihliadnutím na charakteristiky portfólia;
  - b) opis zdrojov údajov a postupov čistenia údajov;
  - c) vymedzenie zlyhania a straty;
  - d) metodické výbery;
  - e) technická špecifikácia modelov;
  - f) nedostatky a obmedzenia modelov a možné faktory ich zmiernenia;
  - g) výsledky testov implementácie modelov v systémoch IT, predovšetkým informácie o tom, či bola implementácia úspešná a bezchybná;
  - h) vlastné posúdenie súladu s regulačnými požiadavkami na prístup na základe interných ratingov, ako sa uvádza v článkoch 169 až 191 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

2. Na účely overovania podľa odseku 1 písm. a) príslušné orgány overujú, či:
  - a) dokumentácia jasne opisuje účel ratingového systému a modelov;
  - b) dokumentácia obsahuje opis rozsahu uplatnenia ratingového systému a rozsah uplatnenia modelov použitých v rámci ratingového systému, t. j. špecifikácia druhu expozícií, na ktoré sa vzťahuje každý model v rámci ratingového systému, a to kvalitatívne aj kvantitatívne, druh výstupov každého modelu a využitie výstupov;
  - c) dokumentácia objasňuje, ako sa informácie získané prostredníctvom ratingového systému a výsledky modelov zohľadňujú na účely procesov riadenia rizík, rozhodovania a schvaľovania úverov, ako sa uvádza v článku 19.

3. Na účely overovania podľa odseku 1 písm. b) príslušné orgány overujú, či dokumentácia obsahuje:
  - a) podrobné informácie týkajúce sa všetkých údajov použitých na vývoj modelu vrátane presného vymedzenia obsahu modelu, jeho zdroja, formátu a kódovania a prípadne vylúčenia údajov z neho;
  - b) akékoľvek postupy čistenia údajov vrátane postupov na vylúčenie údajov, zisťovanie a spracovanie odľahlých hodnôt a úpravy údajov, ako aj výslovné odôvodnenie ich použitia a vyhodnotenie ich vplyvu.

4. Na účely overovania podľa odseku 1 písm. c) príslušné orgány overujú, či je dostatočne zdokumentované vymedzenie zlyhania a straty použité pri vývoji modelu, najmä ak sa na účely špecifikácie modelu používa iné vymedzenie zlyhania než vymedzenie, ktoré používa inštitúcia v súlade s článkom 178 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

5. Na účely overovania podľa odseku 1 písm. d) príslušné orgány overujú, či dokumentácia obsahuje:
  - a) podrobnosti o návrhu, teórii, predpokladoch a logike, ktoré sú základom modelu;
  - b) podrobný opis metodík modelu a ich zdôvodnenie, štatistické techniky a aproximácie a prípadne odôvodnenie a podrobnosti o metódach segmentácie, výstupoch štatistických procesov a diagnostike a mierach predpovedacej sily modelov;
  - c) úlohu odborníkov z príslušných obchodných oblastí pri vývoji ratingového systému a modelov vrátane podrobného opisu procesu konzultácií s odborníkmi z príslušných obchodných oblastí pri navrhovaní ratingového systému a modelov, ako aj výstupov a odôvodnení, ktoré poskytli títo odborníci z príslušných obchodných oblastí;
  - d) objasnenie, ako sa štatistický model spája s ľudským úsudkom na odvodenie konečného výstupu modelu;
  - e) objasnenie, ako inštitúcia zohľadňuje neuspokojivú kvalitu údajov, nedostatok homogénnych skupín expozícií, zmeny v obchodných procesoch, ekonomické alebo právne prostredie a ďalšie faktory súvisiace s kvalitou údajov, ktoré môžu mať vplyv na výkonnosť ratingového systému alebo modelu;
  - f) opis analýz vykonaných na účely štatistických modelov alebo prípadne iných mechanických metód:
    - i) jednorozmerná analýza zohľadnených premenných a príslušných kritérií na výber premenných;
    - ii) viacrozmerná analýza vybraných premenných a príslušných kritérií na výber premenných;
    - iii) postup návrhu konečného modelu vrátane:
      - konečného výberu premenných;
      - úprav premenných vyplývajúcich z viacrozmerných analýz na základe ľudského úsudku;

- transformácií premenných;
- priradenia váh premenným;
- metód zloženia zložiek modelu, najmä ak sa spojí prínos kvalitatívnych a kvantitatívnych zložiek.

6. Na účely overovania podľa odseku 1 písm. e) príslušné orgány overujú, či dokumentácia obsahuje:
- a) technickú špecifikáciu štruktúry konečného modelu vrátane špecifikácií konečného modelu, vstupných zložiek vrátane druhu a formátu vybraných premenných, váh použitých pre premenné a výstupných zložiek vrátane druhu a formátu výstupných údajov;
  - b) odkazy na počítačové kódy a nástroje používané z hľadiska programovacích jazykov a počítačových programov, ktoré umožňujú tretej strane reprodukovať konečné výsledky.

Na účely písmena b) môže byť tretia strana dodávateľom v prípade modelov dodávateľov.

7. Na účely overovania podľa odseku 1 písm. f) príslušné orgány overujú, či dokumentácia obsahuje opis nedostatkov a obmedzení modelu, posúdenie splnenia kľúčových predpokladov modelu a predpokladanie situácií, v ktorých môže model zaostávať za očakávaniami alebo sa môže stať neprimeraným, ako aj posúdenie významu nedostatkov modelu a ich možných zmierňujúcich faktorov.

8. Na účely overovania podľa odseku 1 písm. g) príslušné orgány overujú, či:
- a) dokumentácia špecifikuje postup, ktorý je potrebné dodržať pri implementácii nového alebo zmeneného modelu do prostredia výroby;
  - b) dokumentácia zahŕňa výsledky testov implementácie ratingových modelov v systémoch IT vrátane potvrdenia, či je ratingový model implementovaný vo výrobnom systéme rovnaký ako model opísaný v dokumentácii a či funguje podľa plánu.

9. Na účely overovania podľa odseku 1 písm. h) príslušné orgány overujú, či sa vlastné posúdenie toho, či inštitúcia dodržiava regulačné požiadavky na prístup IRB, vykonáva samostatne pre každý ratingový systém a či ho kontroluje interný audit alebo iný porovnateľný nezávislý útvar auditu.

Článok 32

Register ratingových systémov

1. Pri posudzovaní systému dokumentácie a postupov na zhromažďovanie a uchovávanie informácií o ratingových systémoch, ako sa uvádza v článku 144 ods. 1 písm. e) a článku 175 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či inštitúcia implementovala a vedie register všetkých súčasných a predchádzajúcich verzií ratingových systémov najmenej za posledné tri roky (ďalej len „register ratingových systémov“).

2. Na účely odseku 1 príslušné orgány overujú, či postupy na vedenie registra ratingových systémov obsahujú pre každú verziu záznam týchto informácií:

- a) rozsah použitia ratingového systému s uvedením, pre ktorý druh expozícií má každý ratingový model udeliť rating;
- b) manažment zodpovedný za schválenie a dátum interného schválenia, dátum oznámenia príslušným orgánom, prípadne dátum schválenia príslušnými orgánmi a dátum implementácie verzie;

- c) stručný opis všetkých zmien v porovnaní s predchádzajúcou verziou, ktorá bola zohľadnená v registri, vrátane opisu zmenených aspektov ratingového systému a odkazu na dokumentáciu modelu;
- d) kategória zmeny priradená v súlade s delegovaným nariadením (EÚ) č. 529/2014 a odkaz na kritériá zaradenia do kategórie zmeny.

ODDIEL 3

Metodika hodnotenia štruktúry ratingových systémov

Článok 33

Rizikové faktory a ratingové kritériá

1. Pri posudzovaní rizikových faktorov a ratingových kritérií použitých v ratingovom systéme na účely článku 170 ods. 1 písm. a), c) a e), ods. 3 písm. a) a ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú všetky tieto skutočnosti:
  - a) proces výberu príslušných rizikových faktorov a ratingových kritérií vrátane vymedzenia potenciálnych rizikových faktorov, kritérií výberu rizikových faktorov a rozhodnutí prijatých v súvislosti s príslušnými rizikovými faktormi;
  - b) súlad vybraných rizikových faktorov a ratingových kritérií a ich prínosu k posúdeniu rizika s očakávaniami komerčných používateľov ratingového systému;
  - c) súlad rizikových faktorov a ratingových kritérií vybraných na základe štatistických metód so štatistickými dôkazmi o diferenciacii rizík spojených s každým stupňom alebo skupinou.
2. Potenciálne rizikové faktory a ratingové kritériá, ktoré sa majú analyzovať v súlade s odsekom 1 písm. a), musia zahŕňať tieto faktory, ak sú pre druh expozícií k dispozícii:
  - a) rizikové charakteristiky dlžníka vrátane:
    - i) pri expozíciách voči podnikateľským subjektom a inštitúciám: účtovnej závierky, kvalitatívnych informácií, rizika odvetvia, rizika krajiny, podpory materskej spoločnosti;
    - ii) pri retailových expozíciách: účtovnej závierky alebo informácií o osobnom príjme, kvalitatívnych informácií, informácií o správaní, sociálno-demografických informácií;
  - b) charakteristiky rizika transakcie vrátane druhu produktu, druhu kolaterálu, nadriadenosti, pomeru úveru k hodnote;
  - c) informácií o platobnej disciplinovanosti: interných informácií alebo informácií odvodených z externých zdrojov, ako sú napríklad úverové kancelárie.

Článok 34

Rozdelenie dlžníkov a expozícií v stupňoch alebo skupinách

1. Pri posudzovaní rozdelenia dlžníkov a expozícií v rámci stupňov alebo skupín každého ratingového systému na účely článku 170 ods. 1 písm. b), d) a f), ods. 2 a ods. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:
  - a) je počet ratingových stupňov a skupín primeraný na zabezpečenie zmysluplnej diferenciacie rizika a kvantifikácie charakteristik straty na úrovni stupňa alebo skupiny a či:
    - i) v prípade expozícií voči podnikateľským subjektom, inštitúciám, ústredným vládam a centrálnym bankám a expozícií vo forme špecializovaného financovania má ratingová stupnica dlžníkov aspoň počet stupňov stanovený v článku 170 ods. 1 písm. b) a ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
    - ii) v prípade nakúpených pohľadávok klasifikovaných ako retailové expozície zoskupovanie odzrkadľuje postupy predávajúceho v oblasti upisovania a rôznorodosť jeho klientov;

- b) koncentrácia počtu expozícií alebo dlžníkov nie je v žiadnom stupni alebo skupine nadmerná, pokiaľ nie je takéto rozdelenie podložené presvedčivými empirickými dôkazmi o homogenite rizika týchto expozícií alebo dlžníkov;
- c) stupne alebo skupiny ratingu a facility pre retailové expozície majú dostatočný počet expozícií alebo dlžníkov v rámci jedného stupňa alebo jednej skupiny, pokiaľ nie je takéto rozdelenie podložené presvedčivými empirickými dôkazmi, že zoskupenie týchto expozícií alebo dlžníkov je primerané, alebo či sa používajú priame odhady parametrov rizika pre jednotlivých dlžníkov alebo expozície, ako sa uvádza v článku 169 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- d) stupne alebo skupiny ratingu a facility pre expozície voči podnikateľským subjektom, inštitúciám, ústredným vládam a centrálnym bankám, ak sú k dispozícii dostatočné údaje, nemajú príliš málo expozícií alebo dlžníkov v jednom stupni alebo jednej skupine, pokiaľ nie je rozloženie expozícií alebo dlžníkov podložené presvedčivými empirickými dôkazmi, že zoskupenie týchto expozícií alebo dlžníkov je primerané, alebo či sa používajú priame odhady parametrov rizika pre jednotlivých dlžníkov alebo expozície, ako sa uvádza v článku 169 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

2. Popri overení uvedenom v odseku 1 príslušné orgány v prípade potreby posudzujú aj kritériá, ktoré inštitúcia uplatňuje pri určovaní:

- a) maximálneho a minimálneho celkového počtu stupňov alebo skupín;
- b) podielu expozícií a dlžníkov priradených ku každému stupňu alebo skupine.

3. Na účely bodov 1 a 2 príslušné orgány zohľadňujú súčasné a predchádzajúce pozorované rozdelenia počtu expozícií a dlžníkov a hodnôt expozícií vrátane migrácie expozícií a dlžníkov medzi rôznymi stupňami alebo skupinami.

Článok 35

Diferenciácia rizika

1. Pri posudzovaní diferenciácie rizika každého ratingového systému na účely článku 170 ods. 3 písm. b) a c) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú všetky tieto skutočnosti:

- a) či sú nástroje použité na posúdenie diferenciácie rizika správne a primerané vzhľadom na dostupné údaje a či je primeraná diferenciácia rizika podložená záznamami o časových radoch realizovaných mier zlyhania alebo mier strát pre stupne alebo skupiny za rôznych hospodárskych podmienok;
- b) či inštitúcia vymedzila očakávanú výkonnosť ratingového systému v súvislosti s diferenciáciou rizika prostredníctvom jasne stanovených pevných cieľov a tolerancií pre vymedzené metriky a nástroje, ako aj opatrení na nápravu odchýlok od týchto cieľov alebo tolerancií; pre počiatočný vývoj a priebežnú výkonnosť môžu byť vymedzené samostatné ciele a tolerancie;
- c) či ciele a tolerancie pre vymedzené metriky a nástroje a mechanizmy uplatňované na splnenie týchto cieľov a tolerancií zabezpečujú dostatočnú diferenciáciu rizika.

2. Príslušné orgány uplatňujú odsek 1 aj na posúdenie diferenciácie rizika pre iné ako retailové expozície podľa článku 170 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, ak je na tento účel k dispozícii dostatočné množstvo údajov.

Článok 36

Homogenita

1. Pri posudzovaní homogenity dlžníkov alebo expozícií zaradených do rovnakého stupňa alebo skupiny na účely článku 170 ods. 1 a ods. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány posudzujú podobnosť dlžníkov a charakteristiky straty transakcií zahrnuté v každom stupni alebo skupine s ohľadom na všetky tieto faktory:

- a) interné ratingy;
- b) odhady PD;
- c) prípadne vlastné odhady LGD;
- d) prípadne vlastné odhady konverzných faktorov;
- e) prípadne vlastné odhady celkových strát.

Pri retailových expozíciách posudzujú príslušné orgány uvedené faktory pre každý ratingový systém. Pri iných ako retailových expozíciách ich príslušné orgány posudzujú len pre ratingové systémy, v súvislosti s ktorými je k dispozícii dostatočné množstvo údajov.

2. Na účely posudzovania podľa odseku 1 príslušné orgány posudzujú rozsah hodnôt a rozdelenie dlžníka a charakteristík straty transakcií zahrnuté v každom stupni alebo skupine.

ODDIEL 4

Metodika hodnotenia osobitných požiadaviek na štatistické modely alebo iné mechanické metódy

Článok 37

Požiadavky na údaje

1. Pri posudzovaní postupu preverovania údajových vstupov do modelu v súlade s článkom 174 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú:

- a) spoľahlivosť a kvalitu interných a externých zdrojov údajov a rozsah údajov získaných z týchto zdrojov, ako aj časové obdobie, ktoré zdroje pokrývajú;
- b) postup zlučovania údajov, ak sa do modelu dodávajú údaje z viacerých zdrojov údajov;
- c) odôvodnenie a rozsah vylúčení údajov rozdelené podľa dôvodov vylúčenia pomocou štatistík o podiele celkových údajov, na ktoré sa vzťahuje každé vylúčenie, ak boli určité údaje vylúčené zo vzorky vývoja modelu;
- d) postupy na zaobchádzanie s chybnými a chýbajúcimi údajmi a zaobchádzanie s odľahlými hodnotami a kategorickými údajmi a overujú, či v prípade, ak došlo k zmene druhu kategorizácie, táto zmena nevedie k zníženiu kvality údajov alebo štruktúrnym prerušeniam údajov;
- e) postupy transformácie údajov vrátane normalizácie a iných funkčných transformácií a vhodnosť týchto transformácií s ohľadom na riziko preplnenia modelu.

2. Pri posudzovaní reprezentatívnosti údajov použitých pri zostavovaní modelu, ako sa uvádza v článku 174 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú:

- a) porovnateľnosť rizikových charakteristík dlžníkov alebo facilít zohľadnených v údajoch použitých pri zostavovaní modelu s expozíciami, na ktoré sa vzťahuje konkrétny ratingový model;
- b) porovnateľnosť súčasných štandardov upisovania a vymáhania so štandardmi, ktoré sa uplatňovali v čase, ktorého sa týka referenčný súbor údajov použitý na modelovanie;
- c) konzistentnosť vymedzenia zlyhania v čase v údajoch použitých na modelovanie a overujú:
  - i) či boli vykonané úpravy na dosiahnutie súladu so súčasným vymedzením zlyhania, ak sa vymedzenie zlyhania počas obdobia pozorovania zmenilo;
  - ii) či inštitúcia prijala primerané opatrenia, ktoré zabezpečujú reprezentatívnosť údajov, ak inštitúcia pôsobí vo viacerých jurisdikciách s rôznymi vymedzeniami zlyhania;
  - iii) či vymedzenie zlyhania používané na účely špecifikácie modelu nemá nepriaznivý vplyv na štruktúru a výkonnosť ratingového modelu, ak je toto vymedzenie odlišné od vymedzenia zlyhania stanoveného v článku 178 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;

- d) ak sa pri vývoji modelu používajú externé údaje alebo údaje združené medzi inštitúciami, relevantnosť a primeranosť týchto údajov pre expozície, produkty a rizikový profil inštitúcie.

Článok 38

Návrh modelu

Pri posudzovaní návrhu ratingového modelu na účely článku 174 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú:

- a) primeranosť modelu vzhľadom na jeho konkrétne použitie;
- b) analýzu alternatívnych predpokladov alebo alternatívnych prístupov inštitúcie k tým, ktoré boli vybrané v modeli;
- c) metodiku inštitúcie na vývoj modelu;
- d) či príslušní pracovníci inštitúcie plne rozumejú schopnostiam a obmedzeniam modelu, najmä či dokumentácia modelu inštitúcie:
  - i) opisuje, ktoré z obmedzení modelu súvisia so vstupmi modelu, neistými predpokladmi, komponentom spracovania modelu a či sa výstup modelu vykonáva manuálne alebo v systéme IT;
  - ii) identifikuje situácie, v ktorých môže model zaostávať za očakávaniami alebo sa stane neprimeraným, a obsahuje posúdenie významnosti nedostatkov modelu a ich možných zmiernujúcich faktorov.

Článok 39

Ľudský úsudok

Pri posudzovaní toho, či je štatistický model alebo iná mechanická metóda doplnená ľudským úsudkom v súlade s článkom 174 písm. e) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a či sa ľudský úsudok uplatňuje primeraným a vhodným spôsobom pri vývoji ratingového modelu a postupe zaraďovania expozícií do stupňov alebo skupín, príslušné orgány overujú, či:

- a) je spôsob, akým sa uplatňuje ľudský úsudok, odôvodnený a riadne zdokumentovaný a či sa posudzuje vplyv ľudského úsudku na ratingový systém, pokiaľ je to možné aj prostredníctvom výpočtu okrajového prínosu ľudského úsudku k výkonnosti ratingového systému;
- b) sa zohľadňujú všetky relevantné informácie, ktoré model nezohľadňuje, a či sa uplatňuje primeraná úroveň konzervatívnosti;
- c) ak postup zaraďovania expozícií do stupňov alebo skupín v ratingovom systéme vyžaduje uplatnenie ľudského úsudku vo forme subjektívnych vstupných údajov alebo ak politika poskytovania úverov umožňuje nahradenie vstupov alebo výstupov modelu, sa uplatňujú všetky tieto skutočnosti:
  - i) príručka pre používateľov modelov jasne vymedzuje vstupné údaje a situácie, v ktorých je možné vstupné údaje upraviť na základe ľudského úsudku;
  - ii) situácie, v ktorých boli vstupné údaje skutočne upravené, sú obmedzené;
  - iii) príručka pre používateľov modelov jasne vymedzuje situácie, v ktorých je možné nahradiť vstup alebo výstup ratingových modelov, a postupy nahradenia vstupu alebo výstupu modelov;
  - iv) všetky údaje týkajúce sa uplatňovania ľudského úsudku a situácie, v ktorých boli vstupy alebo výstupy ratingových modelov nahradené, uchováva a pravidelne analyzuje útvar pre kontrolu kreditného rizika alebo funkcia validácie s cieľom zistiť jej vplyv na ratingový model;
- d) sa uplatnenie ľudského úsudku náležite riadi a je primerané druhu expozícií pre každý ratingový systém.

Článok 40

Výkonnosť modelu

Pri posudzovaní predpovedacej sily modelu podľa článku 174 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či interné štandardy inštitúcie:

- a) poskytujú prehľad predpokladov a teórie, ktoré sú základom metrík vybraných inštitúciou na účely posúdenia výkonnosti modelu;
- b) špecifikujú uplatnenie metrík, uvádzajú, či je použitie každej metriky povinné alebo diskrečné a kedy sa má použiť, a zabezpečujú súdržnosť používania metrík;
- c) špecifikujú podmienky uplatniteľnosti a prijateľné prahové hodnoty a akceptované odchýlky pre metriky a stanovujú, ako sa v takom prípade v procese posudzovania zohľadňujú štatistické chyby súvisiace s hodnotami týchto metrík, a ak sa počíta viac ako jedna metrika, stanovujú metódy agregácie viacerých výsledkov testov do jedného posúdenia;
- d) určujú postup na zabezpečenie toho, aby sa situácie zhoršenia výkonnosti modelu, ktoré vedú k porušeniu prahových hodnôt uvedených v písmene c), oznámili príslušným členom vrcholového manažmentu, ktorí sú za to zodpovední, a či sa členom manažmentu zodpovedným za prijatie konečného rozhodnutia o implementácii potrebných zmien modelu poskytujú jasné pokyny k tomu, ako sa zohľadňujú výsledky metrík.

KAPITOLA 8

METODIKA HODNOTENIA KVANTIFIKÁCIE RIZIKA

ODDIEL 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 41

Všeobecné ustanovenia

1. S cieľom posúdiť súlad inštitúcie s požiadavkami na kvantifikáciu parametrov rizika na účely článku 144 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či inštitúcia:

- a) dodržiava celkové požiadavky na odhad stanovené v článku 179 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 v súlade s článkami 42, 43 a 44;
- b) dodržiava osobitné požiadavky na odhadovanie PD stanovené v článku 180 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 v súlade s článkami 45 a 46;
- c) dodržiava špecifické požiadavky na vlastné odhady LGD stanovené v článku 181 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 v súlade s článkami 47 až 52;
- d) dodržiava špecifické požiadavky na vlastné odhady konverzného faktora stanovené v článku 182 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 v súlade s článkami 53 až 56;
- e) dodržiava požiadavky na posudzovanie vplyvu záruk a kreditných derivátov stanovené v článku 183 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 v súlade s článkom 57;
- f) dodržiava požiadavky na odkúpené pohľadávky stanovené v článku 184 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 v súlade s článkom 58.

2. Na účely overovania podľa odseku 1 uplatňujú príslušné orgány všetky tieto metódy:

- a) preskúmajú príslušné interné politiky inštitúcie;

- b) preskúmavajú technickú dokumentáciu inštitúcie o príslušnej metodike a postupe odhadovania;
  - c) preskúmavajú a spochybujú príslušný odhad príručiek, metodík a postupov parametrov rizika;
  - d) preskúmavajú príslušné zápisnice interných orgánov inštitúcie vrátane riadiaceho orgánu, výboru pre model alebo iných výborov;
  - e) preskúmavajú správy o výkonnosti parametrov rizika a odporúčania útvaru kontroly kreditného rizika, funkcie validácie, funkcie interného auditu alebo akejkolvek inej kontrolnej funkcie inštitúcie;
  - f) preskúmavajú správy o pokroku v úsilí, ktoré inštitúcia vyvíja s cieľom napraviť nedostatky a zmierniť riziká zistené počas príslušných auditov, validácií a monitorovania;
  - g) získavajú písomné vyhlásenia od príslušných zamestnancov a členov vrcholového manažmentu inštitúcie alebo ich vypočujú.
3. Na účely overovania podľa odseku 1 môžu príslušné orgány uplatniť aj ktorúkoľvek z týchto dodatočných metód:
- a) požiadať o poskytnutie dodatočnej dokumentácie alebo analýzy, v ktorých sa zdôvodňujú metodické voľby inštitúcie a dosiahnuté výsledky;
  - b) vykonávať svoje vlastné odhadovanie parametrov rizika alebo replikovať odhady parametrov rizika inštitúcie na základe príslušných údajov poskytnutých inštitúciou;
  - c) požiadať o údaje použité v procese odhadovania a analyzovať ich;
  - d) preskúmať funkčnú dokumentáciu systémov IT, ktoré sú relevantné pre rozsah posúdenia;
  - e) vykonávať svoje vlastné testy na údajoch inštitúcie alebo požiadajú inštitúciu, aby vykonala testy navrhnuté príslušnými orgánmi;
  - f) preskúmať ostatné príslušné dokumenty inštitúcie.

ODDIEL 2

Metodika hodnotenia celkových požiadaviek na kvantifikáciu parametrov rizika

Článok 42

Požiadavky na údaje

1. Pri posudzovaní dodržiavania celkových požiadaviek na odhadovanie stanovených v článku 179 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a požiadaviek na údaje použité na kvantifikáciu parametrov rizika a kvalitu týchto údajov príslušné orgány overujú:
- a) úplnosť kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov a iných informácií súvisiacich s metódami použitými na kvantifikáciu parametrov rizika s cieľom zaistiť, že sa používajú všetky relevantné historické skúsenosti a empirické dôkazy;
  - b) dostupnosť kvantitatívnych údajov, ktoré poskytujú rozdelenie zaznamenaných strát podľa faktorov, ktoré sú rozhodujúce pre príslušné parametre rizika, ako sa uvádza v článku 179 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
  - c) reprezentatívnosť údajov použitých na odhad parametrov rizika pre určité druhy expozícií;
  - d) primeranosť počtu expozícií vo vzorke a dĺžku obdobia historického pozorovania uvedeného v článkoch 45, 47 a 53 použitých na kvantifikáciu s cieľom zabezpečiť, aby boli odhady inštitúcie presné a spoľahlivé;
  - e) opodstatnenie každého čistenia údajov a dokumentáciu k nemu vrátane akýchkoľvek vylúčení pozorovaní z odhadovania a potvrdenia toho, že tieto vylúčenia nespôsobujú zaujatosť kvantifikácie rizika; najmä pri odhadoch PD overujú opodstatnenie a dokumentáciu vplyvu čistenia údajov na dlhodobý priemer mier zlyhania;

- f) súlad medzi súbormi údajov použitými na odhadovanie parametrov rizika, najmä pokiaľ ide o vymedzenie zlyhania, zaobchádzanie so zlyhaniami vrátane viacnásobných zlyhaní, ako sa uvádza v článku 46 ods. 1 písm. b) a článku 49, a zloženie vzorky.
2. Na účely overovania podľa odseku 1 písm. c) príslušné orgány posudzujú reprezentatívnosť údajov použitých na odhad parametrov rizika pre určité druhy expozícií tým, že posúdia:
- a) štruktúru expozícií, na ktoré sa vzťahuje každý ratingový model, a jednotlivé rizikové charakteristiky dlžníka a facilit a to, či je súčasné portfólio v požadovanej miere porovnateľné s portfóliami, ktoré tvoria referenčný súbor údajov;
  - b) porovnateľnosť súčasných noriem pre upisovanie a realizáciu náhrady s normami, ktoré sa v danom čase uplatňujú na referenčný súbor údajov;
  - c) súlad vymedzenia zlyhania v období pozorovania:
    - i) ak sa v období pozorovania zmenilo vymedzenie zlyhania, posudzujú opis úprav vykonaných v záujme dosiahnutia požadovanej úrovne súladu so súčasným vymedzením zlyhania;
    - ii) ak sa vymedzenie zlyhania v jurisdikciách, v ktorých inštitúcia pôsobí, líši, posudzujú primeranosť opatrení a konzervatívnosť, ktoré inštitúcia uplatňuje;
  - d) ak sa na kvantifikáciu parametrov rizika používajú externé údaje a údaje združené v jednotlivých inštitúciách, posudzujú relevantnosť a vhodnosť týchto údajov na expozície, produkty a rizikový profil inštitúcie a vymedzenie zlyhania;
  - e) ak externé alebo združené údaje nie sú v súlade s interným vymedzením zlyhania inštitúcie, posudzujú opisy úprav externých alebo združených údajov vykonaných inštitúciou s cieľom dosiahnuť požadovanú úroveň súladu s interným vymedzením zlyhania.
3. Pri posudzovaní kvality údajov združených v jednotlivých inštitúciách, ktoré sa používajú na kvantifikáciu parametrov rizika, príslušné orgány uplatňujú metodiku hodnotenia stanovenú v odsekoch 1 a 2 a popri tom overujú aj súlad s požiadavkami stanovenými v článku 179 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

Článok 43

Preskúmanie odhadov

Pri posudzovaní preskúmania parametrov rizika inštitúciou, ako sa stanovuje v článku 179 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, že:

- a) postup a ročný plán preskúmania odhadov zabezpečujú včasné preskúmanie všetkých odhadov;
- b) určili sa kritériá na identifikáciu situácií, ktoré sú podnetom pre častejšie preskúmanie;
- c) metodiky a údaje použité na odhadovanie parametrov rizika odrážajú zmeny v procese upisovania a v zložení portfólií;
- d) metodiky a údaje použité na odhadovanie LGD odzrkadľujú zmeny v procese realizácie náhrady, druhoch realizácie náhrady a trvaní procesu realizácie náhrady;
- e) metodiky a údaje použité na odhadovanie konverzného faktora odzrkadľujú zmeny v postupe monitorovania nečerpaných súm;
- f) súbory údajov použité na odhadovanie parametrov rizika zahŕňajú príslušné údaje z posledného obdobia pozorovania a aktualizujú sa najmenej raz ročne;
- g) odhady parametrov rizika odzrkadľujú technický pokrok a ďalšie relevantné informácie.

Článok 44

Miera konzervatívnosti

1. Príslušné orgány posudzujú, či hodnoty parametrov rizika použité na výpočet kapitálových požiadaviek zahŕňajú náležitú mieru konzervatívnosti, ako sa uvádza v článku 179 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, a to v týchto situáciách:
  - a) metódy a údaje nezabezpečujú dostatočnú istotu v súvislosti s odhadmi parametrov rizika, a to aj v prípade vysokej miery chýb v odhade;
  - b) útvary kontroly kreditného rizika, funkcia validácie alebo funkcia interného auditu či akákoľvek iná funkcia inštitúcie zistili relevantné nedostatky metód, informácií a údajov;
  - c) relevantné zmeny štandardov politík upisovania alebo realizácie náhrady alebo zmeny ochoty inštitúcie riskovať.
2. Príslušné orgány posudzujú, či inštitúcie nepoužívajú mieru konzervatívnosti ako náhradu prípadných nápravných opatrení uplatňovaných inštitúciou podľa článku 146 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

ODDIEL 3

Metodika hodnotenia osobitných požiadaviek na odhadovanie PD

Článok 45

Dĺžka obdobia historického pozorovania

Pri posudzovaní dĺžky obdobia historického pozorovania uvedeného v článku 180 ods. 1 písm. h) a ods. 2 písm. e) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 pri zohľadnení podmienok stanovených v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2017/72, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy, v ktorých sa spresňujú podmienky povolenia výnimky týkajúcej sa údajov⁽⁶⁾, a výpočtu jednoročných mier zlyhania na základe interných skúsenostiach so zlyhaním, ako sa uvádza v článku 180 ods. 1 písm. e), príslušné orgány overujú:

- a) či dĺžka obdobia historického pozorovania pokrýva aspoň minimálnu dĺžku v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 180 ods. 1 písm. h) a ods. 2 písm. e) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a, ak je to vhodné, delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/72;
- b) ak je v prípade zdroja údajov dostupné obdobie historického pozorovania dlhšie ako minimálne obdobie vyžadované v článku 180 ods. 1 písm. h) a ods. 2 písm. e) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a údaje získané z tohto zdroja sú relevantné, overujú, že na odhad dlhodobého priemeru jednoročných mier zlyhania sa používajú informácie za toto dlhšie obdobie;
- c) v prípade retailových expozícií, pri ktorých inštitúcia nepripisuje rovnaký význam všetkým použitým historickým údajom, overujú, či je to opodstatnené lepším predpovedaním mier zlyhania a či je nulová alebo veľmi malá váha uplatňovaná na konkrétne obdobie buď náležite opodstatnená, alebo vedie ku konzervatívnejším odhadom;
- d) či existuje súlad medzi zavedenými štandardmi upisovania a ratingovými systémami a či sa v čase vzniku interných záznamov o zlyhaní používali porovnateľné štandardy upisovania alebo či sa zmeny štandardov upisovania a ratingových systémov riešili uplatňovaním miery konzervatívnosti, ako sa uvádza v článku 44 ods. 1 písm. c);

⁽⁶⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2017/72 z 23. septembra 2016, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy, v ktorých sa spresňujú podmienky povolenia výnimky týkajúcej sa údajov (Ú. v. EÚ L 10, 14.1.2017, s. 1).

- e) v prípade expozícií voči podnikateľským subjektom, inštitúciám, ústredným vládam a centrálnym bankám overujú, či vymedzenie dlžníkov s veľkým špekulatívnym kapitálom a dlžníkov, ktorých aktíva sú prevažne obchodované aktíva, ako sa uvádza v článku 180 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, ako aj to, či obdobia volatilit podliehajúcich stresom u týchto dlžníkov, ako sa uvádza v tomto ustanovení, sú primerané.

Článok 46

Metóda odhadovania PD

1. Pri posudzovaní metódy odhadovania PD, ako sa uvádza v článku 180 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či sa jednoročná miera zlyhania pre každý stupeň alebo skupinu vypočítava v súlade s charakteristikami jednoročnej miery zlyhania vymedzenej v článku 4 ods. 1 bode 78 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, a overujú, či:

- a) menovateľ jednoročnej miery zlyhania zahŕňa dlžníkov alebo expozície, ktoré nie sú na začiatku obdobia jedného roka v stave zlyhania a sú zaradené do tejto ratingovej triedy alebo skupiny;
- b) čitateľ jednoročnej miery zlyhania zahŕňa tých dlžníkov alebo tie expozície uvedené v písmene a), pri ktorých došlo počas uvedeného jedného roka k zlyhaniu; viacnásobné zlyhania v prípade toho istého dlžníka alebo tej istej expozície, ktoré boli pozorované počas jedného roka v súvislosti s mierou zlyhania, sa považujú za jedno zlyhanie, ako sa uvádza v článku 49 písm. b), pričom k nim došlo v deň prvého z týchto viacnásobných zlyhaní.

2. Príslušné orgány overujú, že metóda odhadovania PD podľa ratingového stupňa dlžníka alebo skupiny je založená na dlhodobom priemere jednoročných mier zlyhania.

Na tento účel overujú, či je obdobie používané inštitúciou na odhadovanie dlhodobého priemeru jednoročných mier zlyhania reprezentatívne pre pravdepodobný rozsah premenlivosti mier zlyhania pre daný druh expozícií.

3. V prípade, že pozorované údaje použité na odhadovanie PD nie sú reprezentatívne pre pravdepodobný rozsah premenlivosti mier zlyhania pre určitý druh expozícií, príslušné orgány overujú, či sú splnené tieto dve podmienky:

- a) inštitúcia používa primeranú alternatívnu metódu na odhadovanie priemeru jednoročných mier zlyhania počas obdobia, ktoré je reprezentatívne pre pravdepodobný rozsah premenlivosti mier zlyhania pre daný druh expozícií;
- b) v prípade, že sa po uplatnení primeranej metódy, ako sa uvádza v písmene a), odhadovanie priemerov mier zlyhania považuje za nespoľahlivé alebo inak obmedzené, uplatňuje sa primeraná miera konzervatívnosti.

4. Na účely overovania podľa odseku 1 príslušné orgány overujú, či sú všetky tieto prvky vhodné pre daný druh expozícií:

- a) funkčná a štruktúrna forma metódy odhadu;
- b) predpoklady, na ktorých je založená metóda odhadu;
- c) cyklickosť metódy odhadu;
- d) dĺžka obdobia historického pozorovania použitá v súlade s článkom 45;
- e) miera konzervatívnosti uplatňovaná v súlade s článkom 44;
- f) ľudský úsudok;
- g) ak je to vhodné, výber rizikových faktorov.

5. V prípade expozícií voči podnikateľským subjektom, inštitúciám, ústredným vládam a centrálnym bankám, ktoré sa týkajú dlžníkov s veľkým špekulatívnym kapitálom alebo dlžníkov, ktorých aktíva sú prevažne obchodované aktíva, ako sa uvádza v článku 180 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či PD odzrkadľuje výkonnosť podkladových aktív na základe období volatilit podliehajúcich stresom, ako sa uvádza v uvedenom ustanovení.

6. V prípade expozícií voči podnikateľským subjektom, inštitúciám, ústredným vládam a centrálnym bankám, pri ktorých inštitúcia využíva ratingovú stupnicu ECAI, príslušné orgány overujú analýzu inštitúcie týkajúcu sa dodržiavania požiadaviek stanovených v článku 180 ods. 1 písm. f) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a kontrolujú, či sa táto analýza zaoberá otázkou, či druhy expozícií, ktoré majú rating udelený ECAI, sú reprezentatívne pre druhy expozícií tejto inštitúcie a časový horizont na ratingové hodnotenie od ECAI.

7. V prípade retailových expozícií, pri ktorých inštitúcia odvodzuje odhady PD alebo LGD od odhadu celkových strát a primeraného odhadu PD alebo LGD, ako sa uvádza v článku 180 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú analýzu inštitúcie týkajúcu sa dodržiavania všetkých relevantných kritérií pre odhadovanie PD a LGD stanovených v článkoch 178 až 184 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

8. V prípade retailových expozícií príslušné orgány overujú, či inštitúcia pravidelne analyzuje a zohľadňuje očakávané zmeny PD počas obdobia životnosti expozícií voči kreditným rizikám (tzv. účinky sezónnych zmien), ako sa uvádza v článku 180 ods. 2 písm. f) nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

9. Pri posudzovaní štatistických modelov na odhadovanie PD príslušné orgány popri metódach stanovených v odsekoch 1 až 8 uplatňujú metodiku hodnotenia osobitných požiadaviek na štatistické modely alebo iné mechanické metódy stanovené v článkoch 37 až 40.

ODDIEL 4

Metodika hodnotenia špecifických požiadaviek na vlastné odhady LGD

Článok 47

Dĺžka obdobia historického pozorovania

Pri posudzovaní dĺžky obdobia použitého na odhadovanie LGD na účely článku 181 ods. 1 písm. j) a ods. 2 druhého pododseku nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/72 (ďalej len „obdobie historického pozorovania“) príslušné orgány overujú, či:

- a) dĺžka obdobia historického pozorovania pokrýva aspoň minimálnu dĺžku v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 181 ods. 1 písm. j) a ods. 2 druhom pododseku nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a, ak je to vhodné, delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/72;
- b) ak je v prípade zdroja údajov dostupné obdobie historického pozorovania dlhšie ako minimálne obdobie vyžadované v článku 181 ods. 1 písm. j) a ods. 2 druhom pododseku nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a údaje získané z tohto zdroja sú relevantné pre odhadovanie LGD, overujú, či sa používajú informácie za toto dlhšie obdobie;
- c) v prípade retailových expozícií, pri ktorých inštitúcia nepripisuje rovnaký význam všetkým použitým historickým údajom, overujú, či je to opodstatnené lepším predpovedaním mier straty a či nulová alebo veľmi malá váha uplatňovaná na konkrétne obdobie je buď náležite opodstatnená, alebo vedie ku konzervatívnejším odhadom.

Článok 48

Metóda odhadovania LGD

Pri posudzovaní metódy vlastného odhadovania LGD, ako sa stanovuje v článku 181 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či:

- a) inštitúcia posudzuje LGD na základe homogénneho stupňa alebo skupiny facility;
- b) sa priemer realizovanej LGD pre stupeň alebo skupinu facility vypočítava na základe priemeru váženého zlyhaniami;

- c) sa používajú všetky pozorované zlyhania, najmä či sa neukončené procesy realizácie náhrady konzervatívne zohľadňujú na účely odhadovania LGD a či výber obdobia výpočtu a metodiky na odhadovanie dodatočných nákladov a realizácie náhrad po, a v prípade potreby počas, tohto obdobia sú relevantné;
- d) sa odhady LGD zabezpečených expozícií nezakladajú výlučne na odhadovanej trhovej hodnote kolaterálu a či zohľadňujú realizované príjmy z minulých likvidácií a potenciálnu neschopnosť inštitúcie získať kontrolu nad kolaterálom a speňažiť ho;
- e) odhady LGD zabezpečených expozícií zohľadňujú potenciálne poklesy hodnoty kolaterálu od momentu odhadovania LGD až po konečnú realizáciu náhrady;
- f) sa stupeň závislosti medzi rizikom dlžníka a kolaterálu, ako aj náklady na speňaženie kolaterálu zohľadňujú konzervatívne;
- g) sa akékoľvek neuhradené poplatky z omeškania, ktoré sa kapitalizovali vo výkaze ziskov a strát inštitúcie pred zlyhaním, zahrnuli do miery expozície a straty danej inštitúcie;
- h) sa náležite zohľadňuje možnosť budúceho čerpania po zlyhaní;
- i) sú všetky tieto aspekty vhodné pre druh expozícií, na ktoré sa uplatňujú:
  - i) funkčná a štrukturálna forma metódy odhadu;
  - ii) predpoklady týkajúce sa metódy odhadu;
  - iii) metóda odhadu účinku poklesu;
  - iv) dĺžka použitých radov súborov;
  - v) miera konzervatívnosti;
  - vi) použitie ľudského úsudku;
  - vii) ak je to vhodné, výber rizikových faktorov.

Článok 49

Zaobchádzanie s viacnásobnými zlyhaniami

Pokiaľ ide o zaobchádzanie s dlžníkmi, ktorí sa dostali do stavu zlyhania a uzdravili sa niekoľkokrát v priebehu obmedzeného obdobia, ako vymedzuje inštitúcia (ďalej len „viacnásobné zlyhania“), príslušné orgány posudzujú primeranosť metód používaných inštitúciou a overujú, či:

- a) sú vymedzené explicitné podmienky, ktoré treba splniť predtým, ako sa facilitu môže opäť považovať za facilitu, ktorá nezlyhala;
- b) sa viacnásobné zlyhania zistené počas obdobia stanoveného inštitúciou považujú za jedno zlyhanie na účely odhadovania LGD na základe dátumu prvého pozorovaného zlyhania ako relevantného dátumu zlyhania a s ohľadom na proces realizácie náhrady od tohto dátumu až do konca procesu realizácie náhrady po poslednom pozorovanom zlyhaní za toto obdobie;
- c) sa dĺžka obdobia, počas ktorého sa viacnásobné zlyhania uznávajú ako jedno zlyhanie, stanovuje s ohľadom na vnútorné politiky inštitúcie a analýzu zlyhania;
- d) sa so zlyhaniami použitými na účely odhadovania PD a konverzného faktora zaobchádza v súlade so zlyhaniami použitými na účely odhadovania LGD.

Článok 50

Používanie odhadov LGD, ktoré zodpovedajú hospodárskemu poklesu

Pri posudzovaní toho, či je splnená požiadavka používať odhady LGD, ktoré zodpovedajú hospodárskemu poklesu, ako sa stanovuje v článku 181 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či:

- a) inštitúcie používajú odhady LGD, ktoré zodpovedajú hospodárskemu poklesu, ak sú konzervatívnejšie než dlhodobý priemer;
- b) inštitúcia na odôvodnenie svojich rozhodnutí uvádza dlhodobé priemery aj odhady LGD, ktoré zodpovedajú hospodárskemu poklesu;
- c) inštitúcia uplatňuje dôsledný a dobre zdokumentovaný postup na identifikáciu hospodárskeho poklesu a posúdenie jeho vplyvov na miery návratnosti a na vypracúvanie odhadov LGD, ktoré zodpovedajú hospodárskemu poklesu;
- d) inštitúcia začleňuje do odhadov LGD všetky nepriaznivé závislosti, ktoré sa zistili medzi vybranými ekonomickými ukazovateľmi na jednej strane a mierami návratnosti na strane druhej.

Článok 51

Odhadovanie LGD, ELBE a UL pre expozície v stave zlyhania

1. Pri posudzovaní požiadaviek na odhady LGD pre expozície v stave zlyhania a pre najlepší odhad očakávaných strát (ďalej len „ELBE“), ako sa uvádza v článku 181 ods. 1 písm. h) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či inštitúcia uplatňuje jeden z týchto prístupov, a posudzujú prístup uplatňovaný inštitúciou:

- a) priame odhadovanie LGD pre expozície v stave zlyhania (ďalej len „LGD v stave zlyhania“) a priame odhadovanie ELBE;
- b) priame odhadovanie ELBE a odhadovanie LGD v stave zlyhania ako súčet EL_{BE} a dodatočnej hodnoty vyjadrujúcej neočakávané straty súvisiace s expozíciami v stave zlyhania, ku ktorým môže dôjsť počas obdobia realizácie náhrad.

2. Pri posudzovaní prístupu inštitúcie v súlade s odsekom 1 príslušné orgány overujú, či:

- a) metódy odhadu LGD v stave zlyhania, buď ako priame odhadovanie, alebo ako dodatočná hodnota k ELBE, zohľadňujú možné dodatočné neočakávané straty počas obdobia realizácie náhrad, a najmä či zohľadňujú možné nepriaznivé zmeny hospodárskych podmienok počas očakávanej dĺžky procesu realizácie náhrad;
- b) LGD v stave zlyhania, buď ako priame odhadovanie, alebo ako dodatočná hodnota k EL_{BE} , a metódy odhadu ELBE zohľadňujú informácie o čase zlyhania a doteraz realizovaných náhradách;
- c) ak inštitúcia používa priame odhadovanie LGD v stave zlyhania, či sú metódy odhadu v súlade s požiadavkami článkov 47, 48 a 49;
- d) je odhad LGD v stave zlyhania vyšší ako EL_{BE} alebo, ak sa LGD v stave zlyhania rovná EL_{BE} , či sú takéto prípady pre jednotlivé expozície obmedzené a náležite odôvodnené inštitúciou;
- e) metódy odhadu ELBE zohľadňujú všetky aktuálne dostupné a relevantné informácie, a najmä či zohľadňujú súčasnú hospodársku situáciu;
- f) ak špecifické úpravy kreditného rizika prevyšujú odhady EL_{BE} , či sú rozdiely medzi nimi zanalyzované a náležite opodstatnené;
- g) metódy odhadu LGD v stave zlyhania, buď ako priame odhadovanie alebo ako dodatočná hodnota k ELBE, a metódy odhadu EL_{BE} sú jasne zdokumentované.

Článok 52

Požiadavky na riadenie kolaterálu, právnu istotu a riadenie rizík

Pri posudzovaní toho, či inštitúcia zaviedla interné požiadavky na riadenie kolaterálu, právnu istotu a riadenie rizík, ktoré sú vo všeobecnosti v súlade s požiadavkami stanovenými v kapitole 4 oddiele 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, ako sa uvádza v článku 181 ods. 1 písm. f) uvedeného nariadenia, príslušné orgány overujú, či aspoň politiky a postupy inštitúcie súvisiace s internými požiadavkami na oceňovanie kolaterálu a právnu istotu sú plne v súlade s požiadavkami tretej časti hlavy II kapitoly 4 oddielu 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

ODDIEL 5

Metodika hodnotenia špecifických požiadaviek na vlastné odhady konverzného faktora

Článok 53

Dĺžka obdobia historického pozorovania

Pri posudzovaní dĺžky obdobia použitého na odhadovanie konverzných faktorov uvedených v článku 182 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/72 (ďalej len „obdobie historického pozorovania“) príslušné orgány overujú, či:

- a) dĺžka obdobia historického pozorovania pokrýva aspoň minimálnu dĺžku vyžadovanú v článku 182 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a, ak je to vhodné, delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/72;
- b) ak je v prípade zdroja údajov dostupné obdobie pozorovania dlhšie ako minimálne obdobie vyžadované v článku 182 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a údaje získané z tohto zdroja sú relevantné pre odhadovanie konverzných faktorov, či sa používajú informácie za toto dlhšie obdobie;
- c) v prípade retailových expozícií, pri ktorých inštitúcia neprisudzuje rovnaký význam všetkým použitým historickým údajom, či je to opodstatnené lepším predpovedaním čerpania záväzkov a, ak sa na konkrétne obdobie uplatňuje nulová alebo veľmi malá váha, či je to buď nálezite opodstatnené, alebo to vedie ku konzervatívnejším odhadom.

Článok 54

Metóda odhadu konverzných faktorov

Pri posudzovaní metódy odhadovania konverzných faktorov, ako sa uvádza v článku 182 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či:

- a) inštitúcia posudzuje odhady konverzných faktorov na základe stupňa alebo skupiny facility;
- b) sa priemer realizovaných konverzných faktorov pre stupeň alebo skupinu facility vypočítava na základe priemeru váženého zlyhaniami;
- c) sa na odhadovanie konverzných faktorov používajú všetky pozorované zlyhania v rámci zdrojov údajov;
- d) sa možnosť dodatočného čerpania zohľadňuje konzervatívne s výnimkou retailových expozícií, ak sú zahrnuté do odhadov LGD;
- e) odhadovanie konverzných faktorov odzrkadľuje politiky a stratégie inštitúcie týkajúce sa monitorovania účtov, vrátane monitorovania limitov, a spracovania platieb;
- f) sú všetky tieto aspekty primerané pre druh expozícií, na ktoré sa uplatňujú:
  - i) funkčná a štrukturálna forma metódy odhadu;
  - ii) predpoklady, na ktorých je založená metóda odhadu;
  - iii) ak je to vhodné, metóda odhadu účinku poklesu;
  - iv) dĺžka obdobia historického pozorovania v súlade s článkom 53;
  - v) miera konzervatívnosti uplatňovaná v súlade s článkom 44;
  - vi) ľudský úsudok;
  - vii) ak je to vhodné, výber rizikových faktorov.

Článok 55

Používanie odhadov konverzných faktorov, ktoré zodpovedajú hospodárskemu poklesu

Pri posudzovaní toho, či je splnená požiadavka používať odhady konverzných faktorov, ktoré zodpovedajú hospodárskemu poklesu, ako sa stanovuje v článku 182 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či:

- a) inštitúcia používa odhady konverzných faktorov, ktoré zodpovedajú hospodárskemu poklesu, ak sú konzervatívnejšie než dlhodobý priemer;
- b) inštitúcia na odôvodnenie svojich rozhodnutí uvádza dlhodobé priemery aj odhady konverzných faktorov, ktoré zodpovedajú hospodárskemu poklesu;
- c) inštitúcia uplatňuje dôsledný a dobre zdokumentovaný postup na identifikáciu hospodárskeho poklesu a posúdenie jeho vplyvov na čerpanie kreditných limitov a na vypracúvanie odhadov konverzných faktorov, ktoré zodpovedajú hospodárskemu poklesu;
- d) inštitúcia začleňuje do odhadov konverzných faktorov všetky nepriaznivé závislosti, ktoré sa zistili medzi vybranými ekonomickými ukazovateľmi na jednej strane a čerpaním kreditných limitov na strane druhej.

Článok 56

Požiadavky na politiky a stratégie v oblasti monitorovania účtov a spracovania platieb

S cieľom posúdiť súlad s požiadavkami týkajúcimi sa odhadovania konverzných faktorov, ako sa uvádza v článku 182 ods. 1 písm. d) a e) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či má inštitúcia zavedené politiky a stratégie týkajúce sa monitorovania účtov a spracovania platieb a má primerané systémy a postupy na každodenné monitorovanie objemu facility.

ODDIEL 6

Metodika hodnotenia účinku záruk a kreditných derivátov

Článok 57

Oprávnenosť ručiteľov a záruk

Pri posudzovaní súladu s požiadavkami na posudzovanie účinku záruk a kreditných derivátov na parametre rizika, ako sa uvádza v článku 183 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či:

- a) má inštitúcia jasne stanovené kritériá na identifikáciu situácií, v ktorých sa odhady PD alebo odhady LGD majú upraviť, aby sa zahrnuli účinky zmiernenia záruk, a či sa tieto kritériá počas daného obdobia používajú konzistentne;
- b) ak sa má na účely úpravy hodnôt rizikovo váženej expozície použiť PD poskytovateľa zabezpečenia v súlade s článkom 153 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, zmiernovacie účinky záruk nie sú zahrnuté do odhadov LGD alebo PD dlžníka;
- c) má inštitúcia jasne stanovené kritériá pre uznávanie ručiteľov a záruk na výpočet hodnôt rizikovo váženej expozície, najmä pomocou vlastných odhadov LGD alebo PD;
- d) inštitúcia dokumentuje kritériá pre úpravu vlastných odhadov LGD alebo PD tak, aby odzrkadľovali účinky záruk;
- e) vo svojich vlastných odhadoch LGD alebo PD inštitúcia uznáva len tie záruky, ktoré spĺňajú tieto kritériá:
  - i) ak má ručiteľ interný rating určený inštitúciou na základe ratingového systému, ktorý príslušné orgány už schválili na účely prístupu IRB, ručiteľ spĺňa požiadavky stanovené v článku 183 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
  - ii) ak inštitúcia dostala povolenie používať štandardizovaný prístup podľa článkov 148 a 150 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 pre expozície voči subjektom, ako je ručiteľ, sú splnené tieto dve podmienky:

- ručiteľ je zaradený do triedy expozícií v súlade s článkom 147 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 ako inštitúcia, ústredná vláda, centrálna banka alebo podnikateľský subjekt, ktorý má ratingové hodnotenie od ECAI;
  - záruka spĺňa požiadavky stanovené v článkoch 213 až 216 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- f) inštitúcia spĺňa podmienky uvedené v písmenách a) a e) takisto aj pre kreditné deriváty zmiernujúce kreditné riziko len jednej zmluvnej strany.

ODDIEL 7

Metodika hodnotenia požiadaviek na odkúpené pohľadávky

Článok 58

Odhady parametrov rizika v prípade odkúpených podnikových pohľadávok

1. Pri posudzovaní primeranosti odhadov PD a LGD v prípade odkúpených podnikových pohľadávok, pri ktorých inštitúcia odvodzuje PD alebo LGD pre odkúpené podnikové pohľadávky od odhadu EL v súlade s článkom 160 ods. 2 a článkom 161 ods. 1 písm. e) a f) a od primeraného odhadu PD alebo LGD, príslušné orgány overujú, či:
  - a) sa EL odhaduje na základe dlhodobého priemeru jednoročných mier celkovej straty alebo iného vhodného prístupu;
  - b) je postup odhadovania celkovej straty v súlade s koncepciou LGD, ako sa stanovuje v článku 181 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
  - c) je inštitúcia schopná spoľahlivo rozložiť svoje odhady EL na PD a LGD;
  - d) sa v prípade odkúpených podnikových pohľadávok, na ktoré sa uplatňuje článok 153 ods. 6 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, používajú dostatočné externé a interné údaje.
2. Pri posudzovaní primeranosti odhadov PD a LGD v prípade odkúpených podnikových pohľadávok v iných prípadoch, ako sú prípady uvedené v odseku 1, príslušné orgány:
  - a) posudzujú tieto odhady v súlade s článkami 42 až 52;
  - b) overujú, či sú splnené požiadavky článku 184 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

KAPITOLA 9

METODIKA HODNOTENIA ZARAĐOVANIA EXPOZÍCIÍ DO TRIED EXPOZÍCIÍ

Článok 59

Všeobecné ustanovenia

1. S cieľom posúdiť, či inštitúcia dodržiava požiadavku po celý čas konzistentne zaraďovať každú expozíciu do jednej triedy expozícií, ako sa stanovuje v článku 147 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány posudzujú:
  - a) inštitúcie pre zaraďovanie a jej uplatňovanie v súlade s článkom 60; metodiku
  - b) postupnosť zaraďovania expozícií do tried expozícií v súlade s článkom 61;
  - c) či inštitúcia zohľadňuje osobitné faktory súvisiace s triedou retailových expozícií v súlade s článkom 62.

2. Na účely posudzovania podľa odseku 1 príslušné orgány uplatňujú všetky tieto metódy:
  - a) preskúmavajú príslušné interné politiky, postupy a metodiku inštitúcie pre zaraďovanie;
  - b) preskúmavajú príslušné zápisnice vnútorných orgánov inštitúcie vrátane riadiaceho orgánu alebo výborov;
  - c) preskúmavajú príslušné zistenia interného auditu alebo iných kontrolných funkcií inštitúcie;
  - d) preskúmavajú správy o pokroku v úsilí, ktoré inštitúcia vyvíja s cieľom napraviť nedostatky a zmierniť riziká zistené počas príslušných auditov;
  - e) získavajú písomné vyhlásenia od príslušných zamestnancov a vrcholového manažmentu inštitúcie alebo ich vypočujú;
  - f) preskúmavajú kritériá používané pracovníkmi zodpovednými za manuálne zaraďovanie expozícií do tried expozícií.
3. Na účely posudzovania podľa odseku 1 môžu príslušné orgány uplatniť aj ktorúkoľvek z týchto dodatočných metód:
  - a) vykonať previerku vzoriek a preskúmať dokumenty týkajúce sa charakteristík dlžníka a vzniku a udržiavania expozícií;
  - b) preskúmať funkčnú dokumentáciu príslušných systémov IT;
  - c) porovnať údaje inštitúcie s verejne dostupnými údajmi vrátane údajov zaznamenaných v databáze spravovanej orgánom EBA v súlade s článkom 115 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 alebo v databázach spravovaných príslušnými orgánmi;
  - d) overiť súlad inštitúcie s vykonávacím rozhodnutím Komisie 2014/908/EÚ⁽⁷⁾ o rovnocennosti požiadaviek určitých tretích krajín a území v oblasti prudenciálneho dohľadu a regulácie na účely zaobchádzania s expozíciami podľa nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
  - e) vykonať svoje vlastné testy na údajoch inštitúcie alebo požiadať inštitúciu, aby vykonala testy navrhnuté príslušnými orgánmi;
  - f) preskúmať ostatné príslušné dokumenty inštitúcie.

Článok 60

Metodika zaraďovania a jej implementácia

1. Pri posudzovaní metodiky inštitúcie pre zaraďovanie v súlade s článkom 147 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:
  - a) je metodika plne zdokumentovaná a je v súlade so všetkými požiadavkami stanovenými v článku 147 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
  - b) metodika odzrkadľuje postupnosť zaraďovania stanovenú v článku 61;
  - c) metodika zahŕňa zoznam systémov tretích krajín v oblasti regulácie a prudenciálneho dohľadu považovaných za rovnocenné so systémami uplatňovanými v Únii v súlade s vykonávacím rozhodnutím Komisie 2014/908/EÚ, ako sa uvádza v článku 107 ods. 4, článku 114 ods. 7, článku 115 ods. 4 a článku 116 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, ak sa takáto rovnocennosť vyžaduje pre zaradenie expozície do konkrétnej triedy.
2. Pri posudzovaní uplatňovania metodiky zaraďovania, ako sa uvádza v odseku 1, príslušné orgány overujú, či:
  - a) sú postupy upravujúce vkladanie a transformáciu údajov do systémov IT dostatočne spoľahlivé na to, aby sa zabezpečilo správne zaradenie každej expozície do triedy expozícií;
  - b) pracovníci zodpovední za zaraďovanie expozícií majú k dispozícii dostatočne podrobné kritériá na to, aby sa zabezpečilo jednotné zaraďovanie;

⁽⁷⁾ Vykonávacie rozhodnutie Komisie 2014/908/EÚ z 12. decembra 2014 o rovnocennosti požiadaviek určitých tretích krajín a území v oblasti prudenciálneho dohľadu a regulácie na účely zaobchádzania s expozíciami podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 (Ú. v. EÚ L 359, 16.12.2014, s. 155).

- c) zaraďovanie do kapitálových expozícií, položiek predstavujúcim sekuritizačné pozície a expozícií identifikovaných ako expozície vo forme špecializovaného financovania v súlade s článkom 147 ods. 8 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 vykonávajú pracovníci, ktorí si uvedomujú podmienky a relevantné podrobnosti transakcie, ktoré sú rozhodujúce pre identifikáciu týchto expozícií;
  - d) sa zaraďovanie uskutočňuje na základe najaktuálnejších dostupných údajov.
3. V prípade expozícií voči PKI príslušné orgány overujú, či inštitúcie vyvíjajú maximálne úsilie na zaradenie podkladových expozícií do príslušných tried expozícií v súlade s článkom 152 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

Článok 61

Postupnosť zaraďovania

Pri posudzovaní toho, či inštitúcia zaraďuje expozície do tried expozícií v súlade s článkom 147 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či sa zaraďovanie uskutočňuje v tomto poradí:

- a) po prvé, expozície oprávnené na zaradenie do kapitálových expozícií, položky predstavujúce sekuritizačné pozície a iné nekreditné záväzkové aktíva sa zaraďujú do týchto tried v súlade s článkom 147 ods. 2 písm. e), f) a g) nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- b) po druhé, expozície, ktoré neboli zaradené v súlade s písmenom a) a ktoré sú oprávnené na zaradenie do tried expozícií voči ústredným vládam a centrálnym bankám, expozícií voči inštitúciám, expozícií voči podnikateľským subjektom alebo retailových expozícií sa zaraďujú do týchto tried v súlade s článkom 147 ods. 2 písm. a), b), c) a d) nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- c) po tretie, akékoľvek kreditné záväzky nezaradené v súlade s písmenami a) alebo b) sa zaraďujú do triedy expozícií voči podnikovým subjektom v súlade s článkom 147 ods. 7 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

Článok 62

Osobitné požiadavky na retailové expozície

1. Pri posudzovaní zaraďovania expozícií do triedy retailových expozícií v súlade s článkom 147 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:

- a) inštitúcia dôsledne rozlišuje medzi expozíciami voči fyzickým osobám a voči MSP na základe jasných kritérií;
- b) na účely monitorovania dodržiavania limitu stanoveného v článku 147 ods. 5 písm. a) bode ii) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 má inštitúcia zavedené primerané postupy a mechanizmy na:
  - i) identifikáciu skupín prepojených klientov a agregovanie príslušných expozícií, ktoré každá inštitúcia a jej materská spoločnosť alebo dcérske spoločnosti uchovávajú voči skupine prepojených klientov;
  - ii) posudzovanie prípadov, v ktorých bol prekročený limit;
  - iii) zabezpečenie toho, aby sa expozícia voči MSP, pri ktorej bol prekročený limit, opätovne zaradila do triedy expozícií voči podnikateľským subjektom bez zbytočného odkladu.

2. Pri overovaní toho, či sa retailové expozície neriadia len individuálne ako expozície v triede expozícií voči podnikateľským subjektom v zmysle článku 147 ods. 5 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány zohľadňujú aspoň tieto zložky úverového procesu:

- a) marketingové a obchodné aktivity;
- b) typ produktu;
- c) proces ratingu;

- d) ratingový systém;
- e) proces rozhodovania o poskytnutí úveru;
- f) metódy na zmiernenie kreditného rizika;
- g) postupy monitorovania;
- h) postup inkasovania a realizácie náhrady.

3. Pri určovaní toho, či sú splnené kritériá stanovené v článku 147 ods. 5 písm. c) a d) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány preskúmavajú, či je zaraďovanie expozícií v súlade s obchodnými líniami inštitúcie a ako sa tieto expozície riadia.

4. Príslušné orgány overujú, či inštitúcia zaraďuje každú retailovú expozíciu do jednej kategórie expozícií, na ktorú sa uplatňuje príslušný korelačný koeficient v súlade s článkami 154 ods. 1, 3 a 4 nariadenia (EÚ) č. 575/2013:

- a) na účely overenia súladu s článkom 154 ods. 4 písm. d) a e) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:
  - i) je volatilita stratovosti v rámci portfólia kvalifikovaných revolvingových retailových expozícií vo vzťahu k ich priemernej úrovni stratovosti nízka, a to posúdením porovnania volatility stratovosti v rámci portfólia kvalifikovaných revolvingových retailových expozícií zo strany inštitúcie a iných retailových expozícií alebo iných referenčných hodnôt;
  - ii) riadenie rizika v prípade portfólia kvalifikovaných revolvingových retailových expozícií zodpovedá podkladovým rizikovým charakteristikám vrátane stratovosti;
- b) na účely overenia súladu s článkom 154 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či sa všetkým expozíciám, pri ktorých sa na vlastné odhady LGD používa kolaterál vo forme nehnuteľného majetku v súlade s článkom 181 ods. 1 písm. f) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, priraduje korelačný koeficient stanovený v článku 154 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

KAPITOLA 10

METODIKA HODNOTENIA STRESOVÉHO TESTU POUŽITÉHO PRI POSUDZOVANÍ KAPITÁLOVEJ PRIMERANOSTI

Článok 63

Všeobecné ustanovenia

1. S cieľom posúdiť spoľahlivosť stresového testu inštitúcie použitého pri posúdení jej kapitálovej primeranosti v súlade s článkom 177 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú všetky tieto prvky:
  - a) primeranosť metód použitých pri návrhu stresových testov v súlade s článkom 64;
  - b) spoľahlivosť organizácie postupu stresového testovania v súlade s článkom 65;
  - c) začlenenie stresových testov do postupov riadenia rizika a riadenia kapitálu v súlade s článkom 66.
2. Na účely posudzovania podľa odseku 1 príslušné orgány uplatňujú všetky tieto metódy:
  - a) preskúmavajú interné politiky, metódy a postupy inštitúcie týkajúce sa návrhu a vykonávania stresového testu;
  - b) preskúmavajú výsledky stresového testu inštitúcie;
  - c) preskúmavajú úlohy a povinnosti útvarov a riadiacich orgánov zapojených do navrhovania, schvaľovania a realizácie stresového testu;

- d) preskúmavajú príslušné zápisnice vnútorných orgánov inštitúcie vrátane riadiaceho orgánu alebo výborov;
- e) preskúmavajú príslušné zistenia interného auditu alebo iných kontrolných funkcií inštitúcie;
- f) preskúmavajú správy o pokroku v úsilí, ktoré inštitúcia vyvíja s cieľom napraviť nedostatky a zmierniť riziká zistené počas príslušných auditov;
- g) získavajú písomné vyhlásenia od príslušných zamestnancov a vrcholového manažmentu inštitúcie alebo ich vypočúť.

3. Na účely posudzovania podľa odseku 1 môžu príslušné orgány takisto uplatniť ktorúkoľvek z týchto dodatočných metód:

- a) preskúmavajú funkčnú dokumentáciu systémov IT používaných na stresový test;
- b) požiadajú inštitúciu, aby vykonala výpočet stresového testu na základe alternatívnych predpokladov;
- c) vykonávajú svoje vlastné výpočty týkajúce sa stresového testu na základe údajov inštitúcie o určitých druhoch expozícií;
- d) preskúmavajú ostatné príslušné dokumenty inštitúcie.

Článok 64

Primeranosť metód použitých pri navrhovaní stresových testov

1. Pri posudzovaní primeranosti metód použitých pri navrhovaní stresových testov používaných inštitúciou v rámci posudzovania kapitálovej primeranosti v súlade s článkom 177 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:

- a) sú testy zmysluplné, primerane konzervatívne a schopné identifikovať účinky na celkové kapitálové požiadavky inštitúcie na kreditné riziko v rámci závažných, no realistických scenárov recesie;
- b) testy pokrývajú aspoň všetky významné portfóliá IRB;
- c) metódy sú v súlade s rozsahom zodpovedajúcim metódam používaným inštitúciou na účely stresových testov zameraných na alokáciu interného kapitálu;
- d) dokumentácia a metodika stresových testov vrátane interných a externých údajov, ako aj vstupy z odborného posudzovania sú dostatočne podrobné na to, aby tretím stranám umožnili porozumieť odôvodneniu zvolených scenárov a replikovať stresový test.

2. Na účely overovania podľa odseku 1 písm. a) príslušné orgány overujú, či stresové testy zahŕňajú aspoň tieto kroky:

- a) identifikáciu scenárov vrátane závažných, no realistických scenárov recesie a úpravu scenára, v ktorom sa predpokladá zhoršenie kreditnej kvality poskytovateľa zabezpečenia, v súlade s článkom 153 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- b) posúdenie vplyvu identifikovaných scenárov na parametre rizika inštitúcie, migráciu ratingu, očakávané straty a výpočet požiadaviek na vlastné zdroje pre kreditné riziko;
- c) posúdenie primeranosti požiadaviek na vlastné zdroje.

3. Pri posudzovaní primeranosti scenárov uvedených v odseku 2 písm. a) príslušné orgány overujú spoľahlivosť týchto metódik:

- a) metodika identifikácie skupiny hospodárskych faktorov;
- b) metodika tvorby stresových scenárov vrátane ich závažnosti, trvania a pravdepodobnosti výskytu;
- c) metodika na predpokladanie vplyvu každého scenára na príslušné parametre rizika.

Článok 65

Organizácia procesu stresového testovania

Pri posudzovaní spoľahlivosti organizácie procesu stresového testovania používaného inštitúciou v rámci posudzovania kapitálovej primeranosti v súlade s článkom 177 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:

- a) sa stresový test vykonáva pravidelne a najmenej raz ročne;
- b) sú jasne vymedzené úlohy a zodpovednosti útvaru alebo útvarov zodpovedných za navrhovanie a realizáciu stresového testu;
- c) sa výsledky stresových testov schvaľujú na príslušnej úrovni riadenia a členovia vrcholového manažmentu sú včas informovaní o týchto výsledkoch;
- d) infraštruktúra IT účinne podporuje vykonávanie stresových testov.

Článok 66

Začlenenie stresových testov do postupov riadenia rizík a riadenia kapitálu

Pri posudzovaní začlenenia stresových testov do postupov inštitúcie v oblasti riadenia rizík a riadenia kapitálu na účely článku 177 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:

- a) inštitúcia zohľadňuje výsledky stresových testov vo svojom rozhodovacom procese, najmä vzhľadom na riadenie rizík a riadenie kapitálu;
- b) inštitúcia zohľadňuje výsledky stresových testov v procese riadenia kapitálu a identifikuje možné udalosti alebo budúce zmeny hospodárskych podmienok na účely kapitálových požiadaviek.

KAPITOLA 11

METODIKA HODNOTENIA VÝPOČTU POŽIADAVIEK NA VLASTNÉ ZDROJE

Článok 67

Všeobecné ustanovenia

1. S cieľom posúdiť, či inštitúcia vypočítava požiadavky na vlastné zdroje na základe parametrov rizika pre rôzne triedy expozícií v súlade s článkom 110 ods. 2 a 3, článkom 144 ods. 1 písm. g) a článkami 151 až 168 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a či je schopná vykazovať informácie vyžadované podľa článku 430 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú všetky tieto prvky:

- a) spoľahlivosť systému používaného na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje v súlade s článkom 68;
- b) kvalitu údajov v súlade s článkom 69;
- c) správnosť uplatňovania metodiky a postupov pre rôzne triedy expozícií v súlade s článkom 70;
- d) organizáciu procesu výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje v súlade s článkom 71.

2. Pokiaľ ide o skupiny, príslušné orgány na účely posudzovania podľa odseku 1 zohľadňujú štruktúru bankovej skupiny a stanovené úlohy a povinnosti materskej inštitúcie a jej dcérskych spoločností.

3. Na účely overovania podľa odsekov 1 a 2 príslušné orgány uplatňujú všetky tieto metódy:
- a) preskúmavajú interné politiky a postupy inštitúcie týkajúce sa procesu výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje vrátane uplatňovaných zdrojov údajov, metód výpočtu a kontrol;
  - b) preskúmavajú príslušné úlohy a povinnosti rôznych útvarov a vnútorných orgánov zapojených do procesu výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje;
  - c) preskúmavajú príslušné zápisnice vnútorných orgánov inštitúcie vrátane riadiaceho orgánu alebo výborov;
  - d) preskúmavajú dokumentáciu k testovaniu výpočtových systémov vrátane scenárov zahrnutých v testoch, ich výsledkov a schvaľovania;
  - e) preskúmavajú príslušné kontrolné správy vrátane výsledkov zosúladenia údajov pochádzajúcich z rôznych zdrojov;
  - f) preskúmavajú príslušné zistenia interného auditu alebo iných kontrolných funkcií inštitúcie;
  - g) preskúmavajú správy o pokroku v úsilí, ktoré inštitúcia vyvíja s cieľom napraviť nedostatky a zmierniť riziká zistené počas príslušných auditov;
  - h) získavajú písomné vyhlásenia od príslušných zamestnancov a vrcholového manažmentu inštitúcie alebo ich vypočúť.
4. Na účely posudzovania podľa odsekov 1 a 2 môžu príslušné orgány takisto uplatniť niektorú z týchto dodatočných metód:
- a) preskúmavajú funkčnú dokumentáciu systémov IT používaných na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje;
  - b) požiadajú inštitúciu, aby vykonala výpočet požiadaviek na vlastné zdroje pre určité druhy expozícií v reálnom čase;
  - c) vykonávajú vlastné vzorové testovanie výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje na údajoch inštitúcie pre určité druhy expozícií;
  - d) vykonávajú svoje vlastné testy na údajoch inštitúcie alebo požiadajú inštitúciu, aby vykonala testy navrhnuté príslušnými orgánmi;
  - e) preskúmavajú ostatné príslušné dokumenty inštitúcie.

Článok 68

Spoľahlivosť systému používaného na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje

Pri posudzovaní spoľahlivosti systému inštitúcie používaného na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje, ako sa uvádza v článku 144 ods. 1 písm. g) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány popri požiadavkách článkov 72 až 75 týkajúcich sa metodiky hodnotenia nakladania s údajmi overujú, či:

- a) sú kontrolné testy, ktoré inštitúcia vykonala s cieľom potvrdiť, že výpočet požiadaviek na vlastné zdroje je v súlade s článkami 151 až 168 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, úplné;
- b) sú uvedené kontrolné testy spoľahlivé, a najmä či výpočty vykonané v systéme používanom na požiadavky na vlastné zdroje sú v súlade s výpočtami vykonanými v alternatívnom výpočtovom nástroji;
- c) je frekvencia kontrolných testov vykonaných inštitúciou primeraná a testy sa uskutočňujú aspoň v okamihu implementácie algoritmov na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje a vo všetkých ostatných prípadoch, keď sa vykonávajú zmeny systému.

Článok 69

Kvalita údajov

1. Pri posudzovaní kvality údajov používaných na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje uvedených v článku 144 ods. 1 písm. g) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány popri požiadavkách uvedených v článku 73 overujú mechanizmy a postupy uplatňované inštitúciou na identifikáciu hodnôt expozícií so všetkými relevantnými charakteristikami vrátane údajov týkajúcich sa parametrov rizika a techník zmiernovania kreditného rizika. Príslušné orgány overujú, či:

- a) sú parametre rizika úplné, a to aj v prípadoch, v ktorých sa chýbajúce parametre nahrádzajú hodnotami zlyhania, a že ak došlo k takémuto nahradeniu, nahradenie je konzervatívne, opodstatnené a zdokumentované;
- b) je rozsah hodnôt parametrov v súlade s regulačnými a minimálnymi hodnotami stanovenými v článkoch 160 až 164 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- c) sú údaje použité na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje konzistentné s údajmi používanými v rámci iných interných procesov;
- d) je uplatňovanie parametrov rizika v súlade s charakteristikami expozície, a najmä či je priradená LGD presná a konzistentná s druhom expozície a kolaterálom použitým na zabezpečenie expozície v súlade s článkom 164 a článkom 230 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- e) je výpočet hodnoty expozície správny, a najmä či sa dohody o vzájomnom započítavaní a klasifikácia podsúvahových položiek používajú v súlade s článkom 166 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- f) ak sa v prípade kapitálových expozícií uplatňuje metóda založená na PD/LGD, či sú klasifikácia expozícií a uplatňovanie parametrov rizika správne a v súlade s článkom 165 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

2. Pri posudzovaní súdržnosti údajov používaných na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje s údajmi používanými na interné účely v súlade s článkami 18 až 22 o metodike hodnotenia testu používania a testu skúseností príslušné orgány overujú, či:

- a) sú zavedené primerané kontrolné mechanizmy a mechanizmy zosúladovania, aby sa zabezpečilo, že hodnoty parametrov rizika používané na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje sú konzistentné s hodnotami parametrov používanými na interné účely;
- b) sú zavedené primerané kontrolné mechanizmy a mechanizmy zosúladovania, aby sa zabezpečilo, že hodnoty expozícií, pre ktoré sa vypočítavajú požiadavky na vlastné zdroje, sú konzistentné s účtovnými údajmi;
- c) je výpočet požiadaviek na vlastné zdroje pre všetky expozície zahrnuté v hlavnej účtovnej knihe inštitúcie úplný a či je rozdelenie medzi expozíciami podľa prístupu IRB a podľa štandardizovaného prístupu v súlade s článkami 148 a 150 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

Článok 70

Správnosť uplatňovania metodiky a postupov pre rôzne triedy expozícií

Pri posudzovaní správnosti uplatňovania metodiky a postupov výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje uvádzaných v článku 144 ods. 1 písm. g) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 pre rôzne triedy expozícií príslušné orgány overujú, či:

- a) sa vzorec rizikovej váhy uplatňuje správne v súlade s článkami 153 a 154 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 so zohľadnením zaradenia expozícií do tried expozícií;
- b) sa výpočet korelačného koeficientu vykonáva na základe charakteristík expozícií, najmä či sa parameter celkového objemu predaja uplatňuje na základe konsolidovaných finančných informácií;

- c) ak je hodnota rizikovo váženej expozície upravená v súlade s článkom 153 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, či sa úprava zakladá na všetkých týchto faktoroch:
- i) informácie o PD poskytovateľa zabezpečenia sa uplatňujú správne;
  - ii) PD poskytovateľa zabezpečenia je odhadnutá na základe ratingového systému, ktorý schválili príslušné orgány podľa prístupu IRB;
- d) výpočet parametra splatnosti je správny, a najmä:
- i) že dátum uplynutia platnosti facility sa používa na účely výpočtu parametra splatnosti v súlade s článkom 162 ods. 2 písm. f) nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
  - ii) v prípadoch, v ktorých je parameter splatnosti nižší ako jeden rok, je to náležite odôvodnené a zdokumentované na účely článku 162 ods. 1, 2 a 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- e) sa dolné ohraničenia expozíciami váženej priemernej LGD pre retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie a nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád stanovené v článku 164 ods. 4 a 5 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, vypočítavajú na agregovanej úrovni všetkých retailových expozícií zabezpečených nehnuteľným majetkom určeným na bývanie a nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie a ak expozíciami vážená priemerná LGD na agregovanej úrovni nedosahuje príslušné dolné ohraničenia, overujú, či inštitúcia po celý čas konzistentne uplatňuje príslušné úpravy;
- f) v prípade, že samotná inštitúcia používa rôzne prístupy k internému riadeniu rizika v súlade s článkom 155 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, overujú, či je uplatňovanie rôznych prístupov k rôznym kapitálovým portfóliám správne, najmä či voľba prístupu:
- i) nevedie k podceneniu požiadaviek na vlastné zdroje;
  - ii) je konzistentná, a to po celý čas;
  - iii) je odôvodnená internými postupmi v oblasti riadenia rizík;
- g) v prípadoch, v ktorých sa používa jednoduchý prístup založený na použití rizikovej váhy v súlade s článkom 155 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, overujú, či je uplatňovanie rizikových váh správne, najmä či sa riziková váha na úrovni 190 % používa len pre dostatočne diverzifikované portfóliá, pri ktorých inštitúcia preukázala, že v dôsledku diverzifikácie portfólia sa dosiahlo významné zníženie rizika v porovnaní s rizikom jednotlivých expozícií v portfóliu;
- h) je výpočet rozdielu medzi výškami očakávanej straty a úpravami kreditného rizika, dodatočnými úpravami ocenenia a inými zníženiami vlastných zdrojov v súlade s článkom 159 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 správny, a najmä:
- i) či sa výpočet vykonáva samostatne pre portfólio expozícií v stave zlyhania a pre portfólio expozícií, ktoré nie sú v stave zlyhania;
  - ii) ak z výpočtu vykonaného pre portfólio v stave zlyhania vyplynie záporná hodnota, overujú, či sa táto hodnota nepoužíva na kompenzáciu kladných hodnôt vyplývajúcich z výpočtu vykonaného pre portfólio expozícií, ktoré nie sú v stave zlyhania;
  - iii) či sa výpočet vykonáva bez zohľadnenia daňových účinkov;
- i) rôzne prístupy k zaobchádzaniu s expozíciami vo forme podielov na majetku v PKI sa uplatňujú správne, a najmä:
- i) či inštitúcia správne rozlišuje medzi expozíciami v PKI, ktoré podliehajú prístupu založenému na prezretí podkladových expozícií, ako sa stanovuje v článku 152 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, a inými expozíciami v PKI;
  - ii) či expozície v PKI, s ktorými sa zaobchádza v súlade s článkom 152 ods. 1 alebo 2 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, spĺňajú kritériá oprávnenosti podľa článku 132 ods. 3 uvedeného nariadenia;

- iii) ak inštitúcia na výpočet priemerných hodnôt rizikovo váženej expozície používa prístup stanovený v článku 152 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, overujú, či:
- správnosť výpočtu potvrdil externý audítor;
  - sa multiplikačné koeficienty stanovené v článku 152 ods. 2 písm. b) bodoch i) a ii) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 uplatňujú správne;
  - ak inštitúcia vychádza z výpočtu hodnôt rizikovo váženej expozície vykonaného treťou stranou, overujú, či tretia strana splňa požiadavky článku 152 ods. 4 písm. a) a b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

Článok 71

Organizácia procesu používaného na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje

Pri posudzovaní spoľahlivosti procesu používaného na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje, ako sa uvádza v článku 144 ods. 1 písm. g) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či:

- a) je jasne vymedzené rozdelenie povinností útvaru alebo útvarov zodpovedných za kontrolu a riadenie procesu výpočtu, najmä rozdelenie povinností súvisiacich s výkonom osobitných kontrol v každom kroku procesu kalkulácie;
- b) príslušné postupy vrátane podporných postupov zabezpečujú, že výpočet požiadaviek na vlastné zdroje sa vykonáva v súlade s článkom 430 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- c) sa uchovávajú všetky vstupné údaje vrátane hodnôt parametrov rizika a predchádzajúcich verzií systému, aby sa umožnila replikácia výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje;
- d) sú výsledky výpočtu schválené na náležitej úrovni riadenia a či sú členovia vrcholového manažmentu informovaní o možných chybách alebo nedostatkoch vo výpočte a o opatreniach, ktoré sa majú prijať.

KAPITOLA 12

METODIKA HODNOTENIA NAKLADANIA S ÚDAJMI

Článok 72

Všeobecné ustanovenia

1. Pri posudzovaní súladu s požiadavkami na nakladanie s údajmi stanovenými v článku 144 ods. 1 písm. d) a článku 176 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány hodnotia všetky tieto prvky:
  - a) kvalitu interných, externých alebo združených údajov vrátane procesu riadenia kvality údajov v súlade s článkom 73;
  - b) dokumentáciu a vykazovanie údajov v súlade s článkom 74;
  - c) príslušnú infraštruktúru IT v súlade s článkom 75;
2. Na účely posudzovania podľa odseku 1 príslušné orgány uplatňujú všetky tieto metódy:
  - a) preskúmajú politiky, metódy a postupy v oblasti riadenia kvality údajov relevantné pre údaje používané v rámci prístupu IRB;
  - b) preskúmajú príslušné správy o kvalite údajov, ako aj ich závery, zistenia a odporúčania;

- c) preskúmavajú politiky v oblasti infraštruktúry IT a postupy riadenia systémov IT vrátane politík v oblasti plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí relevantné pre systémy IT používané na účely prístupu IRB;
  - d) preskúmavajú príslušné zápisnice vnútorných orgánov inštitúcie vrátane riadiaceho orgánu alebo výborov;
  - e) preskúmavajú príslušné zistenia interného auditu alebo iných kontrolných funkcií inštitúcie;
  - f) preskúmavajú správy o pokroku v úsilí, ktoré inštitúcia vyvíja s cieľom napraviť nedostatky a zmierniť riziká zistené počas príslušných auditov;
  - g) získavajú písomné vyhlásenia od príslušných zamestnancov a vrcholového manažmentu inštitúcie alebo ich vypočúť.
3. Na účely posudzovania podľa odseku 1 môžu príslušné orgány uplatniť aj ktorúkoľvek z týchto dodatočných metód:
- a) vykonávajú svoje vlastné testy na údajoch inštitúcie alebo požiadajú inštitúciu, aby vykonala testy navrhnuté príslušnými orgánmi;
  - b) preskúmavajú ostatné príslušné dokumenty inštitúcie.

Článok 73

Kvalita údajov

1. Pri posudzovaní kvality interných, externých alebo združených údajov potrebných na účinnú podporu merania kreditného rizika a procesu riadenia v súlade s článkom 144 ods. 1 písm. d) a článkom 176 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú:
- a) úplnosť hodnôt v atribútoch, ktoré si ich vyžadujú;
  - b) presnosť údajov, ktorá zabezpečuje podstatnú bezchybnosť údajov;
  - c) konzistentnosť údajov, ktorá zabezpečuje, že určitý súbor údajov možno spárovať v rámci rôznych zdrojov údajov inštitúcie;
  - d) včasnosť hodnôt údajov, ktorá zabezpečuje, že hodnoty sú aktuálne;
  - e) jedinečnosť údajov, ktorá zabezpečuje, že agregované údaje nie sú zdvojené v dôsledku použitia filtrov alebo iných transformácií zdrojových údajov;
  - f) platnosť údajov, ktorá zabezpečuje, že údaje sa zakladajú na vhodnom klasifikačnom systéme, ktorý je dostatočne dôkladný na to, aby si vynútil prijatie;
  - g) vysledovateľnosť údajov, ktorá zabezpečuje, že históriu, spracovanie a umiestnenie predmetných údajov možno jednoducho vysledovať.
2. Pri posudzovaní procesu riadenia kvality údajov príslušné orgány overujú, či:
- a) sú zavedené všetky tieto prvky:
    - i) primerané štandardy kvality údajov, ktoré stanovujú ciele a celkový rozsah procesu riadenia kvality údajov;
    - ii) primerané politiky, štandardy a postupy týkajúce sa zberu, uchovávania, migrácie, aktualizácie a používania údajov;
    - iii) prax nepretržitého aktualizovania a zlepšovania procesu riadenia kvality údajov;
    - iv) súbor kritérií a postupov na stanovenie súladu so štandardmi kvality údajov, a najmä všeobecné kritériá a proces zosúladovania údajov medzi jednotlivými systémami a v rámci nich, a to aj v prípade účtovných údajov a údajov založených na interných ratingoch;
    - v) primerané postupy na interné posudzovanie a neustále zlepšovanie kvality údajov vrátane postupu vydávania interných odporúčaní zameraných na riešenie problémov v oblastiach, ktoré si vyžadujú zlepšenie, a postupu vykonávania týchto odporúčaní s prioritou podľa ich závažnosti, a najmä postupu riešenia závažných nezrovnalostí vyskytujúcich sa v postupe zosúladovania údajov;

- b) existuje dostatočná miera nezávislosti procesu zberu údajov od procesu riadenia kvality údajov vrátane oddelenia organizačnej štruktúry a pracovníkov, ak je to vhodné.

Článok 74

Dokumentácia a vykazovanie údajov

1. Pri posudzovaní dokumentácie údajov potrebných na účinnú podporu merania kreditného rizika a procesu riadenia v súlade s článkom 144 ods. 1 písm. d) a článkom 176 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú všetky tieto prvky:

- a) špecifikáciu súboru databáz, a najmä:
- i) globálnu mapu databáz, ktoré sú súčasťou výpočtových systémov používaných na účely prístupu IRB;
  - ii) príslušné zdroje údajov;
  - iii) príslušné postupy extrakcie a transformácie údajov a kritériá používané v tejto súvislosti;
  - iv) príslušnú funkčnú špecifikáciu databáz vrátane ich veľkosti, dátumu vytvorenia, údajových slovníkov, v ktorých sa stanovuje obsah polí a rôznych hodnôt vkladných do polí, s jasným vymedzením údajových položiek;
  - v) príslušnú technickú špecifikáciu databáz vrátane druhu databázy, tabuliek, systému riadenia databázy a databázovej architektúry a dátové modely zadané v ktoromkoľvek štandardnom zápise modelovania údajov;
  - vi) príslušné pracovné postupy a postupy týkajúce sa zberu údajov a ich uchovávaní;
- b) politiku riadenia údajov a rozdelenie povinností vrátane používateľských profilov a vlastníkov údajov;
- c) transparentnosť, prístupnosť a dôslednosť kontrol vykonávaných v rámci riadenia údajov.

2. Pri posudzovaní vykazovania údajov príslušné orgány overujú najmä to, či vykazovanie údajov:

- a) stanovuje rozsah správ alebo preskúmaní, zistenia a v prípade potreby odporúčania zamerané na riešenie zistených nedostatkov alebo nedokonalostí;
- b) sa oznamuje členom vrcholového manažmentu a riadiaceho orgánu inštitúcie primerane často a či je úroveň príjemcu vykazovaných údajov v súlade s organizačnou štruktúrou inštitúcie a druhom a významnosťou informácií;
- c) sa vykonáva pravidelne a v prípade potreby takisto *ad hoc*;
- d) poskytuje primerané dôkazy o tom, že inštitúcia sa primerane zaoberá odporúčaniami a náležite ich vykonáva.

Článok 75

Infraštruktúra IT

1. Pri posudzovaní architektúry systémov IT úzko súvisiacich s ratingovými systémami inštitúcie a s uplatňovaním prístupu IRB v súlade s článkom 144 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány hodnotia všetky tieto prvky:

- a) architektúru systémov IT vrátane všetkých aplikácií, ich používateľských rozhraní a interakcií;
- b) schému toku údajov znázorňujúcu mapu kľúčových aplikácií, databáz a zložiek IT, ktoré sú súčasťou uplatňovania prístupu IRB a súvisia s ratingovými systémami;

- c) priradovanie vlastníkov systémov IT;
  - d) kapacitu, škálovateľnosť a efektívnosť systémov IT;
  - e) príručky systémov IT a databáz.
2. Pri posudzovaní spoľahlivosti, bezpečnosti a zabezpečenia infraštruktúry IT, ktorá úzko súvisí s ratingovými systémami inštitúcie a s uplatňovaním prístupu IRB, príslušné orgány overujú, či:
- a) infraštruktúra IT môže podporovať bežné a mimoriadne procesy inštitúcie včas, automaticky a flexibilne;
  - b) sa náležite rieši riziko prerušenia spôsobilosti infraštruktúry IT (ďalej len „poruchy“), riziko straty údajov a riziko nesprávnych hodnotení (ďalej len „chyby“);
  - c) je infraštruktúra IT vhodne chránená pred krádežou, podvodmi, manipuláciou alebo sabotážou údajov alebo systémov zo strany úmyselne konajúcich osôb zvnútra inštitúcie alebo zvonka.
3. Pri posudzovaní spoľahlivosti infraštruktúry IT, ktorá úzko súvisí s ratingovými systémami inštitúcie a s uplatňovaním prístupu IRB, príslušné orgány overujú, či:
- a) sa uplatňujú postupy na zálohovanie systémov IT, údajov a dokumentácie a pravidelne sa testujú;
  - b) sa v prípade kritických systémov IT vykonávajú akčné plány na zabezpečenie kontinuity;
  - c) sú vymedzené postupy obnovy systémov IT v prípade poruchy a pravidelne sa testujú;
  - d) je riadenie používateľov systémov IT v súlade s príslušnými politikami a postupmi inštitúcie;
  - e) sa v prípade kritických systémov IT vykonávajú audítorské záznamy;
  - f) je riadenie zmien systémov IT primerané a monitorovanie zmien sa vzťahuje na všetky systémy IT.
4. Pri posudzovaní toho, či sa infraštruktúra IT, ktorá úzko súvisí s ratingovými systémami inštitúcie a s uplatňovaním prístupu IRB, preskúmava pravidelne aj *ad hoc*, príslušné orgány overujú, či:
- a) pravidelné monitorovanie a preskúmania *ad hoc* vedú k odporúčaniam zameraným na riešenie nedostatkov a nedokonalostí, ak sa nejaké zistia;
  - b) sa zistenia a odporúčania uvedené v písmene a) oznamujú členom vrcholového manažmentu a riadiaceho orgánu inštitúcie;
  - c) existujú primerané dôkazy o tom, že inštitúcia sa riadne zaoberá odporúčaniami a riadne ich vykonáva.

KAPITOLA 13

METODIKA HODNOTENIA INTERNÝCH MODELOV PRE KAPITÁLOVÉ EXPOZÍCIE

Článok 76

Všeobecné ustanovenia

1. Pri posudzovaní toho, či je inštitúcia schopná vytvoriť a validovať interný model pre kapitálové expozície a zaradiť každú expozíciu do rozsahu uplatňovania prístupu interných modelov pre kapitálové expozície, ako sa vyžaduje v článku 144 ods. 1 písm. f) a h) a článkoch 186, 187 a 188 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány hodnotia všetky tieto prvky:
- a) vhodnosť použitých údajov v súlade s článkom 77;
  - b) vhodnosť modelov v súlade s článkom 78;

- c) komplexnosť programu stresového testovania v súlade s článkom 79;
  - d) integritu modelu a procesu modelovania v súlade s článkom 80;
  - e) vhodnosť zaraďovania expozícií do prístupu interných modelov v súlade s článkom 81;
  - f) vhodnosť funkcie validácie v súlade s článkom 82.
2. Na účely hodnotenia podľa odseku 1 príslušné orgány uplatňujú všetky tieto metódy:
- a) preskúmavajú príslušné vnútorné politiky a postupy inštitúcie;
  - b) preskúmavajú technickú dokumentáciu inštitúcie k metodike a postupu vývoja interného modelu pre kapitálové expozície;
  - c) preskúmavajú a overujú príslušné príručky, metodiky a postupy vývoja;
  - d) preskúmavajú úlohy a povinnosti rôznych útvarov a interných orgánov zapojených do navrhovania, validácie a uplatňovania interného modelu pre kapitálové expozície;
  - e) preskúmavajú príslušné zápisnice vnútorných orgánov inštitúcie vrátane riadiaceho orgánu alebo výborov;
  - f) preskúmavajú príslušné správy o výkonnosti interných modelov pre kapitálové expozície a odporúčania útvaru pre kontrolu kreditného rizika, funkcie validácie, funkcie interného auditu alebo akejkoľvek inej kontrolnej funkcie inštitúcie;
  - g) preskúmavajú príslušné správy o pokroku v úsilí, ktoré inštitúcia vyvíja s cieľom napraviť nedostatky a zmierniť riziká zistené počas monitorovania, validácií a auditov;
  - h) získavajú písomné vyhlásenia od príslušných zamestnancov a vrcholového manažmentu inštitúcie alebo ich vypočúť.
3. Na účely hodnotenia podľa odseku 1 môžu príslušné orgány takisto uplatniť ktorúkoľvek z týchto dodatočných metód:
- a) požiadajú o údaje použité v procese vývoja interných modelov pre kapitálové expozície a analyzujú ich;
  - b) vykonávajú svoje vlastné odhady „hodnoty v riziku“ („Value at Risk“) alebo replikujú odhady inštitúcie na základe príslušných údajov poskytnutých inštitúciou;
  - c) požiadajú o poskytnutie dodatočnej dokumentácie alebo analýzy, v ktorých sa zdôvodňujú metodické voľby a dosiahnuté výsledky;
  - d) preskúmavajú funkčnú dokumentáciu systémov IT používaných na výpočet hodnoty v riziku;
  - e) preskúmavajú ostatné príslušné dokumenty inštitúcie.

Článok 77

Vhodnosť údajov

Pri posudzovaní vhodnosti údajov použitých na to, aby predstavovali skutočne rozdeľované výnosy kapitálových expozícií v súlade s článkom 186 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či:

- a) údaje predstavujú rizikový profil konkrétnych kapitálových expozícií inštitúcie;
- b) sú údaje dostatočné na to, aby zabezpečili štatisticky spoľahlivé odhady straty, alebo či boli primerane upravené, aby sa dosiahli modelové výstupy, ktoré dosahujú náležitú mieru reálnosti a konzervatívnosti;
- c) použité údaje pochádzajú z externých zdrojov alebo, ak sa používajú interné údaje, či ich nezávisle preskúmala príslušná kontrolná funkcia inštitúcie;

- d) údaje odzrkadľujú najdlhšie dostupné obdobie s cieľom poskytnúť konzervatívny odhad potenciálnych strát za príslušný dlhodobý alebo obchodný cyklus, a najmä či zahŕňajú obdobie výrazného finančného stresu týkajúceho sa portfólia inštitúcie;
- e) v prípadoch, keď sa používajú konvertované štvrtročné údaje z kratšieho časového horizontu, či postup konverzie podporujú empirické dôkazy na základe dobre vypracovaného a zdokumentovaného prístupu a či sa uplatňuje konzervatívne a konzistentne po celý čas;
- f) je vybraný najdlhší časový horizont, ktorý umožňuje odhad 99. percentilu s neprekrývajúcimi sa pozorovaniami.

Článok 78

Primeranosť modelov

Pri posudzovaní primeranosti modelov použitých na odhadovanie kapitálových rozdeľovaných výnosov na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje v súlade s článkom 186 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:

- a) je model primeraný rizikovému profilu a zložitosti akciového portfólia inštitúcie a ak inštitúcia drží významné podiely, ktorých hodnoty sú svojou povahou značne nelineárne, či to model náležite zohľadňuje;
- b) je zaradovanie jednotlivých pozícií k proxy údajom, trhovým indexom a rizikovým faktorom hodnoverné, výstižné a koncepcne spoľahlivé;
- c) sú vybrané rizikové faktory primerané a účinne pokrývajú všeobecné i špecifické riziko;
- d) model náležite vysvetľuje historické kolísanie cien;
- e) model zachytáva rozsah potenciálnych koncentrácií a zmien ich zloženia.

Článok 79

Komplexnosť programu stresového testovania

1. Pri posudzovaní komplexnosti programu stresového testovania vyžadovaného podľa článku 186 písm. g) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či je inštitúcia schopná poskytnúť odhady straty v rámci alternatívnych nepriaznivých scenárov a či sa tieto scenáre líšia od scenárov používaných interným modelom, no stále je pravdepodobné, že sa vyskytnú.

2. Na účely posudzovania podľa odseku 1 príslušné orgány overujú, či:

- a) alternatívne nepriaznivé scenáre úzko súvisia s konkrétnymi podielmi inštitúcie, odzrkadľujú značné straty inštitúcie a zachytávajú účinky, ktoré sa neodzrkadľujú vo výsledkoch modelu;
- b) sa výsledky modelu v rámci alternatívnych nepriaznivých scenárov používajú na riadenie aktuálneho rizika pre kapitálové portfólio a pravidelne sa oznamujú členom vrcholového manažmentu;
- c) sa alternatívne nepriaznivé scenáre pravidelne preskúmvávajú a aktualizujú.

Článok 80

Integrita modelu a procesu modelovania

1. Pri posudzovaní integrity modelu a procesu modelovania vyžadovanom podľa článku 187 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány overujú, či:

- a) je interný model plne integrovaný do riadenia akciového portfólia neobchodnej knihy, celkových riadiacich systémov IT inštitúcie a infraštruktúry inštitúcie pre riadenie rizík a používa sa na monitorovanie investičných limitov a rizika kapitálových expozícií;

- b) je útvar modelovania kompetentný a nezávislý od útvaru zodpovedného za riadenie jednotlivých investícií.
2. Na účely posudzovania podľa odseku 1 písm. a) príslušné orgány overujú, či:
- a) sú členovia riadiaceho orgánu a vrcholového manažmentu inštitúcie aktívne zapojení do procesu kontroly rizík v tom zmysle, že schvaľujú súbor investičných limitov založených na výsledkoch interného modelu a iných faktoroch;
  - b) správy vypracované útvarom kontroly rizika preskúmajú osoby na úrovni manažmentu, ktoré majú dostatočné právomoci presadiť zníženie počtu pozícií, ako aj zníženie celkovej rizikovej expozície inštitúcie;
  - c) sú zavedené akčné plány pre prípad krízových situácií na trhu, ktoré ovplyvňujú operácie v rámci rozsahu modelu, opisujú udalosti, ktoré ich aktivujú, a plánované opatrenia.
3. Na účely posudzovania podľa odseku 1 písm. b) príslušné orgány overujú, či:
- a) pracovníci a členovia vrcholového manažmentu zodpovední za útvar modelovania neplnia úlohy súvisiace s riadením individuálnych investícií;
  - b) vrcholoví riadiaci pracovníci útvarov modelovania zodpovední za riadenie individuálnych investícií majú odlišné línie podávania správ na úrovni riadiaceho orgánu inštitúcie alebo výboru určeného riadiacim orgánom;
  - c) odmeňovanie pracovníkov a členov vrcholového manažmentu zodpovedných za útvar modelovania nie je prepojené s plnením úloh súvisiacich s riadením individuálnych investícií.

Článok 81

Primeranosť zaraďovania expozícií do prístupu interných modelov

Pri posudzovaní primeranosti zaraďovania každej expozície v rozsahu uplatňovania prístupu pre kapitálové expozície do prístupu interných modelov v súlade s článkom 144 ods. 1 písm. h) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 príslušné orgány hodnotia vymedzenie pojmov, procesy a kritériá na zaraďovanie alebo preskúmanie zaradenia.

Článok 82

Primeranosť funkcie validácie

Pri posudzovaní primeranosti funkcie validácie, pokiaľ ide o požiadavky stanovené v článku 144 ods. 1 písm. f) a článku 188 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány uplatňujú články 10 až 13 a overujú, či:

- a) inštitúcia porovnáva prvý percentil skutočných výnosov z akcií s modelovými odhadmi aspoň raz za štvrtrok;
- b) sa pri porovnaní uvedenom v písmene a) používa obdobie pozorovania rovnajúce sa najmenej jednému roku a časový horizont, ktorý umožňuje výpočet prvého percentilu na základe neprekrývajúcich sa pozorovaní;
- c) ak je percentuálny podiel pozorovaní pod odhadovaným prvým percentilom výnosov z akcií vyšší ako 1 %, je to náležite opodstatnené a inštitúcia prijala príslušné nápravné opatrenia.

KAPITOLA 14

METODIKA HODNOTENIA RIADENIA ZMIEN RATINGOVÝCH SYSTÉMOV

Článok 83

Všeobecné ustanovenia

1. S cieľom posúdiť, či inštitúcia dodržiava požiadavky týkajúce sa riadenia zmien a dokumentácie zmien v rozsahu uplatňovania ratingového systému alebo v rozsahu uplatňovania prístupu interných modelov pre kapitálové expozície a zmien ratingových systémov alebo prístupu interných modelov pre kapitálové expozície v súlade s článkom 143 ods. 3 a 4 a článkom 175 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány overujú, či sa politika inštitúcie v oblasti takýchto zmien (ďalej len „politika zmien“) riadne vykonáva a spĺňa požiadavky článkov 2 až 5, článku 8 a prílohy I k delegovanému nariadeniu (EÚ) č. 529/2014.
2. Na účely posudzovania podľa odseku 1 príslušné orgány uplatňujú všetky tieto metódy:
  - a) preskúmajú politiku zmien inštitúcie;
  - b) preskúmajú príslušné zápisnice interných orgánov inštitúcie vrátane riadiaceho orgánu, výboru pre model alebo iných výborov;
  - c) preskúmajú príslušné správy o riadení zmien ratingových systémov a odporúčania útvaru pre kontrolu kreditného rizika, funkcie validácie, funkcie interného auditu alebo akejkoľvek inej kontrolnej funkcie inštitúcie;
  - d) preskúmajú príslušné správy o pokroku v úsilí, ktoré inštitúcia vyvíja s cieľom napraviť nedostatky a zmierniť riziká zistené počas monitorovania, validácií a auditov;
  - e) získavajú písomné vyhlásenia od príslušných zamestnancov a členov vrcholového manažmentu inštitúcie alebo ich vypočujú.
3. Na účely posudzovania podľa odseku 1 môžu príslušné orgány takisto preskúmať iné príslušné dokumenty inštitúcie.

Článok 84

Obsah politiky zmien

- Pri posudzovaní politiky zmien inštitúcie príslušné orgány overujú, či politika zmien spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) č. 575/2013, ako aj kritériá stanovené v článkoch 1 až 5, článku 8 a prílohe I k delegovanému nariadeniu (EÚ) č. 529/2014 a či umožňuje praktické uplatňovanie uvedených požiadaviek a kritérií pri zohľadnení týchto prvkov:
- a) povinností, línií podávania správ a postupov interného schvaľovania zmien s ohľadom na organizačné charakteristiky inštitúcie a osobitosti prístupu;
  - b) vymedzenia pojmov, metód a v prípade potreby metriky na klasifikáciu zmien;
  - c) postupov na identifikáciu, monitorovanie, oznamovanie a žiadanie príslušných orgánov o povolenie zmien;
  - d) postupov na uskutočňovanie zmien vrátane ich dokumentácie.

KAPITOLA 15

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE

Článok 85

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 20. októbra 2021

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2022/440**zo 16. marca 2022,****ktorým sa mení príloha I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605, ktorým sa stanovujú osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošipaných****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429 z 9. marca 2016 o prenosných chorobách zvierat a zmene a zrušení určitých aktov v oblasti zdravia zvierat („právna úprava v oblasti zdravia zvierat“) ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 71 ods. 3,

keďže:

- (1) Africký mor ošipaných je infekčná vírusová choroba, ktorá postihuje držané a voľne žijúce ošipané a môže mať závažný vplyv na dotknutú populáciu zvierat a ziskovosť chovu, keďže môže narušiť premiestňovanie zásielok uvedených zvierat a produktov z nich v rámci Únie a vývoz do tretích krajín.
- (2) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/605 ⁽²⁾ bolo prijaté v rámci nariadenia (EÚ) 2016/429 a stanovujú sa v ňom osobitné opatrenia na kontrolu chorôb v súvislosti s africkým morom ošipaných, ktoré majú členské štáty uvedené v prílohe I k danému nariadeniu (dotknuté členské štáty) uplatňovať počas obmedzeného obdobia v reštrikčných pásmach I, II a III uvedených v danej prílohe.
- (3) Oblasti uvedené ako reštrikčné pásma I, II a III v prílohe I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605 vychádzajú z epidemiologickej situácie v súvislosti s africkým morom ošipaných v Únii. Príloha I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605 bola naposledy zmenená vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2022/205 ⁽³⁾ z dôvodu zmien epidemiologickej situácie v súvislosti s danou chorobou v Litve, Poľsku a na Slovensku.
- (4) Akékoľvek zmeny reštrikčných pásiem I, II a III v prílohe I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605 by mali vychádzať z epidemiologickej situácie v súvislosti s africkým morom ošipaných v oblastiach postihnutých touto chorobou a z celkovej epidemiologickej situácie afrického moru ošipaných v dotknutom členskom štáte, z úrovne rizika ďalšieho šírenia tejto choroby, ako aj z vedecky podložených zásad a kritérií geografického vymedzenia pásiem v dôsledku afrického moru ošipaných a usmernení Únie dohodnutých s členskými štátmi v rámci Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá, ktoré sú verejne dostupné na webovom sídle Komisie ⁽⁴⁾. V takýchto zmenách by sa mali zároveň zohľadňovať medzinárodné normy, medzi ktoré patrí Kódex zdravia suchozemských zvierat ⁽⁵⁾ Svetovej organizácie pre zdravie zvierat, ako aj odôvodnenia vymedzenia pásiem, ktoré poskytli príslušné orgány dotknutých členských štátov.
- (5) Od dátumu prijatia vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2022/205 sa v Taliansku a Poľsku vyskytli nové ohniská afrického moru ošipaných u voľne žijúcich ošipaných. Okrem toho sa v Bulharsku a Poľsku v určitých pásmach uvedených ako reštrikčné pásma III zlepšila epidemiologická situácia, pokiaľ ide o držané ošipané, a to v dôsledku toho, že uvedené členské štáty v súlade s právnymi predpismi Únie uplatňujú opatrenia na kontrolu chorôb.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 84, 31.3.2016, s. 1.

⁽²⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/605 zo 7. apríla 2021, ktorým sa stanovujú osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošipaných (Ú. v. EÚ L 129, 15.4.2021, s. 1).

⁽³⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2022/205 zo 14. februára 2022, ktorým sa mení príloha I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605, ktorým sa stanovujú osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošipaných (Ú. v. EÚ L 34, 16.2.2022, s. 6).

⁽⁴⁾ Pracovný dokument SANTE/7112/2015/Rev. 3 s názvom *Principles and criteria for geographically defining ASF regionalisation* (Zásady a kritériá geografického vymedzenia regionalizácie v súvislosti s africkým morom ošipaných), https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/asf_en.

⁽⁵⁾ Kódex zdravia suchozemských zvierat OIE, 28. vydanie, 2019. ISBN zväzku I: 978-92-95108-85-1; ISBN zväzku II: 978-92-95108-86-8, <https://www.oie.int/standard-setting/terrestrial-code/access-online/>.

- (6) V januári 2022 bol zaznamenaný prípad afrického moru ošipaných u voľne žijúcej ošipanej v Taliansku v regióne Piemont. V reakcii na tento prípad boli prijaté vykonávacie rozhodnutia Komisie (EÚ) 2022/28 ⁽⁶⁾ a (EÚ) 2022/62 ⁽⁷⁾. Vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2022/62, ktoré sa uplatňuje do 7. apríla 2022, sa zrušilo a nahradilo vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2022/28. Vo vykonávacom rozhodnutí (EÚ) 2022/62 sa stanovuje zriadenie infekčného pásma v súlade s článkom 63 delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687 ⁽⁸⁾, ako aj osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošipaných, ktoré sa uplatňujú na reštrikčné pásma II stanovené vo vykonávacom nariadení (EÚ) 2021/605.
- (7) V januári, vo februári a v marci 2022 bolo v talianskych regiónoch Piemont a Ligúria zaznamenaných niekoľko ohnísk afrického moru ošipaných u voľne žijúcich ošipaných v oblastiach, ktoré sú v súčasnosti zahrnuté do infekčného pásma zriadeného Talianskom po prvom výskyte ohniska v januári 2022 v súlade s článkom 63 delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687.
- (8) Tieto nové ohniská afrického moru ošipaných u voľne žijúcich ošipaných predstavujú zvýšenú mieru rizika, ktorá by sa mala zohľadniť v prílohe I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605. Preto by sa uvedené oblasti v Taliansku postihnuté týmto nedávnym výskytom ohnisk afrického moru ošipaných mali teraz v uvedenej prílohe uvádzať ako reštrikčné pásma I a II.
- (9) V marci 2022 bol vo vojvodstve Wielkopolskie v Poľsku zaznamenaný výskyt jedného ohniska afrického moru ošipaných u voľne žijúcej ošipanej v oblasti, ktorá je v súčasnosti v prílohe I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605 uvedená ako reštrikčné pásmo I. Toto nové ohnisko afrického moru ošipaných u voľne žijúcej ošipanej predstavuje zvýšenú mieru rizika, ktorá by sa mala v uvedenej prílohe zohľadniť. Táto oblasť Poľska, ktorá je v súčasnosti v danej prílohe uvedená ako reštrikčné pásmo I a ktorá je postihnutá týmto nedávnym výskytom ohniska afrického moru ošipaných, by sa preto mala teraz v uvedenej prílohe uvádzať ako reštrikčné pásmo II, a nie ako reštrikčné pásmo I, pričom v záujme zohľadnenia tohto nedávneho výskytu ohniska je takisto potrebné nanovo vymedziť súčasné hranice reštrikčného pásma I.
- (10) V nadväznosti na tento nedávny výskyt ohnisk afrického moru ošipaných u voľne žijúcich ošipaných v Taliansku a Poľsku a vzhľadom na súčasnú epidemiologickú situáciu, pokiaľ ide o africký mor ošipaných v Únii, sa vymedzenie pásiem v daných členských štátoch prehodnotilo a aktualizovalo. Okrem toho sa prehodnotili a aktualizovali aj zavedené opatrenia na riadenie rizík. Tieto zmeny by sa mali zohľadniť v prílohe I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605.
- (11) Vzhľadom na účinnosť opatrení na kontrolu afrického moru ošipaných u držaných ošipaných v reštrikčných pásmach III uvedených v prílohe I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605, ktoré sa v Bulharsku uplatňujú v súlade s delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2020/687, a najmä tých, ktoré sú stanovené v jeho článkoch 22, 25 a 40, a v súlade s opatreniami na zmiernenie rizika afrického moru ošipaných stanovenými v kódexe OIE by sa okrem toho určité pásma v regiónoch Lovech, Gabrovo, Montana, Ruse, Shumen, Sliven, Targovishte, Vidin a Burgas v Bulharsku, ktoré sa v súčasnosti v prílohe I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605 uvádzajú ako reštrikčné pásma III, mali teraz v uvedenej prílohe uvádzať ako reštrikčné pásma II, vzhľadom na neprítomnosť ohnisk afrického moru ošipaných u držaných ošipaných v uvedených reštrikčných pásmach III za posledných dvanásť mesiacov. Tieto reštrikčné pásma III by sa teraz mali uvádzať ako reštrikčné pásma II, čím sa zohľadní súčasná epidemiologická situácia v súvislosti s africkým morom ošipaných.
- (12) Vzhľadom na účinnosť opatrení na kontrolu afrického moru ošipaných u držaných ošipaných v reštrikčných pásmach III uvedených v prílohe I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605, ktoré sa v Poľsku uplatňujú v súlade s delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2020/687, a najmä tých, ktoré sú stanovené v jeho článkoch 22, 25 a 40, a v súlade s opatreniami na zmiernenie rizika afrického moru ošipaných stanovenými v kódexe OIE by sa okrem toho určité pásma vo vojvodstvách Dolnośląskie a Warmińsko – Mazurskie v Poľsku, ktoré sa v súčasnosti v prílohe I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605 uvádzajú ako reštrikčné pásma III, mali teraz v uvedenej prílohe uvádzať ako reštrikčné pásma II, vzhľadom na neprítomnosť ohnisk afrického moru ošipaných u držaných ošipaných v uvedených reštrikčných pásmach III za posledných dvanásť mesiacov. Tieto reštrikčné pásma III by sa teraz mali uvádzať ako reštrikčné pásma II, čím sa zohľadní súčasná epidemiologická situácia v súvislosti s africkým morom ošipaných.

⁽⁶⁾ Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2022/28 z 10. januára 2022 o určitých dočasných núdzových opatreniach v súvislosti s africkým morom ošipaných v Taliansku (Ú. v. EÚ L 6, 11.1.2022, s. 11).

⁽⁷⁾ Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2022/62 zo 14. januára 2022 o určitých núdzových opatreniach v súvislosti s africkým morom ošipaných v Taliansku (Ú. v. EÚ L 10, 17.1.2022, s. 84).

⁽⁸⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/687 zo 17. decembra 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429, pokiaľ ide o pravidlá prevencie a kontroly určitých chorôb zo zoznamu (Ú. v. EÚ L 174, 3.6.2020, s. 64).

- (13) S cieľom zohľadniť najnovší vývoj epidemiologickej situácie afrického moru ošipaných v Únii, ako aj s cieľom proaktívne bojovať proti rizikám spojeným so šírením danej choroby by sa v prípade Bulharska, Talianska a Poľska mali vymedziť nové, dostatočne veľké reštrikčné pásma, ktoré by sa v prílohe I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605 mali náležite uviesť ako reštrikčné pásma I a II. Keďže situácia v súvislosti s africkým morom ošipaných je v Únii veľmi dynamická, pri vymedzovaní uvedených nových reštrikčných pásiem sa zohľadnila situácia v okolitých oblastiach.
- (14) Vzhľadom na naliehavosť epidemiologickej situácie v Únii v súvislosti so šírením afrického moru ošipaných je dôležité, aby zmeny, ktoré sa majú vykonať v prílohe I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605 prostredníctvom tohto vykonávacieho nariadenia, nadobudli účinnosť čo najskôr.
- (15) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Príloha I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605 sa nahrádza textom uvedeným v prílohe k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 16. marca 2022

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA

Príloha I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/605 sa nahrádza takto:

„PRÍLOHA I

REŠTRIKČNÉ PÁSMA

ČASŤ I

1. Nemecko

Tieto reštrikčné pásma I v Nemecku:

Bundesland Brandenburg:

— Landkreis Dahme-Spreewald:

- Gemeinde Alt Zauche-Wußwerk,
- Gemeinde Byhleguhre-Byhlen,
- Gemeinde Märkische Heide, mit den Gemarkungen Alt Schadow, Neu Schadow, Pretschen, Plattkow, Wittmannsdorf, Schuhlen-Wiese, Bückchen, Kuschkow, Gröditsch, Groß Leuthen, Leibchel, Glietz, Groß Leine, Dollgen, Krugau, Dürrenhofe, Biebersdorf und Klein Leine,
- Gemeinde Neu Zauche,
- Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Groß Liebitz, Guhlen, Mochow und Siegadel,
- Gemeinde Spreewaldheide,
- Gemeinde Straupitz,

— Landkreis Märkisch-Oderland:

- Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Müncheberg, Eggersdorf bei Müncheberg und Hoppegarten bei Müncheberg,
- Gemeinde Bliesdorf mit den Gemarkungen Kunersdorf - westlich der B167 und Bliesdorf - westlich der B167,
- Gemeinde Märkische Höhe mit den Gemarkungen Reichenberg und Batzlow,
- Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Haselberg, Frankenfelde, Schulzendorf, Lüdersdorf Biesdorf, Rathsdorf - westlich der B 167 und Wriezen - westlich der B167,
- Gemeinde Buckow (Märkische Schweiz),
- Gemeinde Strausberg mit den Gemarkungen Hohenstein und Ruhlsdorf,
- Gemeine Garzau-Garzin,
- Gemeinde Waldsiefersdorf,
- Gemeinde Rehfelde mit der Gemarkung Werder,
- Gemeinde Reichenow-Mögelin,
- Gemeinde Prötzel mit den Gemarkungen Harnekop, Sternebeck und Prötzel östlich der B 168 und der L35,
- Gemeinde Oberbarnim,
- Gemeinde Bad Freienwalde mit der Gemarkung Sonnenburg,
- Gemeinde Falkenberg mit den Gemarkungen Dannenberg, Falkenberg westlich der L 35, Gersdorf und Krüge,
- Gemeinde Höhenland mit den Gemarkungen Steinbeck, Wollenberg und Wölsickendorf,

— Landkreis Barnim:

- Gemeinde Joachimsthal östlich der L220 (Eberswalder Straße), östlich der L23 (Töpferstraße und Templiner Straße), östlich der L239 (Glambecker Straße) und Schorfheide (JO) östlich der L238,
- Gemeinde Friedrichswalde mit der Gemarkung Glambeck östlich der L 239,

- Gemeinde Althüttendorf,
- Gemeinde Ziethen mit den Gemarkungen Groß Ziethen und Klein Ziethen westlich der B198,
- Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Golzow, Senftenhütte, Buchholz, Schorfheide (Ch), Chorin westlich der L200 und Sandkrug nördlich der L200,
- Gemeinde Britz,
- Gemeinde Schorfheide mit den Gemarkungen Altenhof, Werbellin, Lichterfelde und Finowfurt,
- Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit den Gemarkungen Finow und Spechthausen und der Gemarkung Eberswalde südlich der B167 und westlich der L200,
- Gemeinde Breydin,
- Gemeinde Melchow,
- Gemeinde Sydower Fließ mit der Gemarkung Grüntal nördlich der K6006 (Landstraße nach Tuchen), östlich der Schönholzer Straße und östlich Am Postweg,
- Hohenfinow südlich der B167,
- Landkreis Uckermark:
  - Gemeinde Passow mit den Gemarkungen Briest, Passow und Schönow,
  - Gemeinde Mark Landin mit den Gemarkungen Landin nördlich der B2, Grünow und Schönermark,
  - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Frauenhagen, Mürow, Angermünde nördlich und nordwestlich der B2, Dobberzin nördlich der B2, Kerkow, Welsow, Bruchhagen, Greiffenberg, Günterberg, Biesenbrow, Görlsdorf, Wolletz und Altkünkendorf,
  - Gemeinde Zichow,
  - Gemeinde Casekow mit den Gemarkungen Blumberg, Wartin, Luckow-Petershagen und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow westlich der L272 und nördlich der L27,
  - Gemeinde Hohenselchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Hohenselchow nördlich der L27,
  - Gemeinde Tantow,
  - Gemeinde Mescherin,
  - Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Geesow sowie den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf nördlich der L27 und B2 bis Gartenstraße,
  - Gemeinde Pinnow nördlich und westlich der B2,
- Landkreis Oder-Spree:
  - Gemeinde Storkow (Mark),
  - Gemeinde Spreenhagen mit den Gemarkungen Braunsdorf, Markgrafpieske, Lebbin und Spreenhagen,
  - Gemeinde Grünheide (Mark) mit den Gemarkungen Kagel, Kienbaum und Hangelsberg,
  - Gemeinde Fürstenwalde westlich der B 168 und nördlich der L 36,
  - Gemeinde Rauen,
  - Gemeinde Wendisch Rietz bis zur östlichen Uferzone des Scharmützelsees und von der südlichen Spitze des Scharmützelsees südlich der B246,
  - Gemeinde Reichenwalde,
  - Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Petersdorf und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow westlich der östlichen Uferzone des Scharmützelsees und ab nördlicher Spitze westlich der L35,
  - Gemeinde Tauche mit der Gemarkung Werder,
  - Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Jänickendorf, Schönfelde, Beerfelde, Gölsdorf, Buchholz, Tempelberg und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf westlich der L36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande nördlich der L36,

- Landkreis Spree-Neiße:
  - Gemeinde Peitz,
  - Gemeinde Turnow-Preilack,
  - Gemeinde Drachhausen,
  - Gemeinde Schmogrow-Fehrow,
  - Gemeinde Drehnow,
  - Gemeinde Teichland mit den Gemarkungen Maust und Neuendorf,
  - Gemeinde Dissen-Striesow,
  - Gemeinde Briesen,
  - Gemeinde Spremberg mit den Gemarkungen, Pulsberg, Jessen, Terpe, Bühlow, Groß Buckow, Klein Buckow, Roitz und der westliche Teil der Gemarkung Spremberg, beginnend an der südwestlichen Ecke der Gemarkungsgrenze zu Graustein in nordwestlicher Richtung entlang eines Waldweges zur B 156, dieser weiter in westlicher Richtung folgend bis zur Bahnlinie, dieser folgend bis zur L 48, dann weiter in südwestlicher Richtung bis zum Straßenabzweig Am früheren Stadtbahngleis, dieser Straße folgend bis zur L 47, weiter der L 47 folgend in nordöstlicher Richtung bis zum Abzweig Hasenheide, entlang der Straße Hasenheide bis zum Abzweig Weskower Allee, der Weskower Allee Richtung Norden folgend bis zum Abzweig Liebigstraße, dieser folgend Richtung Norden bis zur Gemarkungsgrenze Spremberg/Sellessen,
  - Gemeinde Neuhausen/Spree mit den Gemarkungen Kathlow, Haasow, Roggosen, Koppatz, Neuhausen, Frauendorf, Groß Oßnig, Groß Döbern und Klein Döbern und der Gemarkung Roggosen nördlich der BAB 15,
  - Gemeinde Welzow mit den Gemarkungen Proschim und Haidemühl,
- Landkreis Oberspreewald-Lausitz:
  - Gemeinde Hohenbocka,
  - Gemeinde Grünewald,
  - Gemeinde Hermsdorf,
  - Gemeinde Kroppen,
  - Gemeinde Ortrand,
  - Gemeinde Großkmehlen,
  - Gemeinde Lindenau,
  - Gemeinde Senftenberg mit den Gemarkungen Hosena, Großkoschen, Kleinkoschen und Sedlitz,
  - Gemeinde Neu-Seeland mit der Gemarkung Lieske,
  - Gemeinde Tettau,
  - Gemeinde Frauendorf,
  - Gemeinde Guteborn,
  - Gemeinde Ruhland,
- Landkreis Elbe-Elster:
  - Gemeinde Großthiemig,
  - Gemeinde Hirschfeld,
  - Gemeinde Gröden,
  - Gemeinde Schraden,
  - Gemeinde Merzdorf,
  - Gemeinde Röderland mit der Gemarkung Wainsdorf östlich der Bahnlinie Dresden- Berlin,
- Landkreis Prignitz:
  - Gemeinde Groß Pankow mit den Gemarkungen Baek, Tangendorf und Tacken,
  - Gemeinde Karstädt mit den Gemarkungen Groß Warnow, Klein Warnow, Reckenzin, Streesow, Garlin, Dallmin, Postlin, Kribbe, Neuhof, Strehlen und Blüten,

- Gemeinde Pirow mit der Gemarkung Bresch,
- Gemeinde Gülitz-Reetz,
- Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Lockstädt, Mansfeld und Laaske,
- Gemeinde Triglitz,
- Gemeinde Marienfließ mit der Gemarkung Frehne,
- Gemeinde Kümmernitztal mit der Gemarkungen Buckow, Preddöhl und Grabow,
- Gemeinde Gerdshagen mit der Gemarkung Gerdshagen,
- Gemeinde Meyenburg,
- Gemeinde Pritzwalk mit der Gemarkung Steffenshagen,

Bundesland Sachsen:

- Landkreis Bautzen
  - Gemeinde Arnsdorf, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Burkau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Crostwitz,
  - Gemeinde Cunewalde,
  - Gemeinde Demitz-Thumitz,
  - Gemeinde Doberschau-Gaußig,
  - Gemeinde Elsterheide,
  - Gemeinde Göda,
  - Gemeinde Großharthau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Großpostwitz/O.L.,
  - Gemeinde Hochkirch, sofern nicht bereits der Sperrzone II,
  - Gemeinde Königswartha, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Kubschütz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Lohsa, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Nebelschütz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Neschwitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Neukirch/Lausitz,
  - Gemeinde Obergurig,
  - Gemeinde Oßling,
  - Gemeinde Panschwitz-Kuckau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Puschwitz,
  - Gemeinde Räckelwitz,
  - Gemeinde Radibor, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Ralbitz-Rosenthal,
  - Gemeinde Rammenau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Schmölln-Putzkau,
  - Gemeinde Schwepnitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Sohland a. d. Spree,
  - Gemeinde Spreetal, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Bautzen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Bernsdorf,

- Gemeinde Stadt Bischofswerda, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Elstra, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Hoyerswerda, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Kamenz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Lauta,
- Gemeinde Stadt Radeberg, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Schirgiswalde-Kirschau,
- Gemeinde Stadt Wilthen,
- Gemeinde Stadt Wittichenau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Steinigtwolmsdorf,
- Stadt Dresden:
  - Stadtgebiet, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Landkreis Meißen:
  - Gemeinde Diera-Zehren,
  - Gemeinde Glaubitz,
  - Gemeinde Hirschstein,
  - Gemeinde Käbschütztal,
  - Gemeinde Klipphausen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Niederau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Nünchritz,
  - Gemeinde Priestewitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Röderaue, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Gröditz,
  - Gemeinde Stadt Großenhain, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Lommatzsch,
  - Gemeinde Stadt Meißen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Nossen außer Ortsteil Nossen,
  - Gemeinde Stadt Riesa,
  - Gemeinde Stadt Strehla,
  - Gemeinde Stauchitz,
  - Gemeinde Wülknitz,
  - Gemeinde Zeithain,
- Landkreis Sächsische Schweiz-Osterzgebirge:
  - Gemeinde Bannewitz,
  - Gemeinde Dürrröhrsdorf-Dittersbach,
  - Gemeinde Kreischa,
  - Gemeinde Lohmen,
  - Gemeinde Mügglitztal,
  - Gemeinde Stadt Dohna,
  - Gemeinde Stadt Freital,
  - Gemeinde Stadt Heidenau,
  - Gemeinde Stadt Hohnstein,
  - Gemeinde Stadt Neustadt i. Sa.,

- Gemeinde Stadt Pirna,
- Gemeinde Stadt Rabenau mit den Ortsteilen Lübau, Obernaundorf, Oelsa, Rabenau und Spechtritz,
- Gemeinde Stadt Stolpen,
- Gemeinde Stadt Tharandt mit den Ortsteilen Fördergersdorf, Großopitz, Kurort Hartha, Pohrsdorf und Spechtshausen,
- Gemeinde Stadt Wilsdruff,

Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:

- Landkreis Vorpommern Greifswald
  - Gemeinde Penkun südlich der Autobahn A11,
  - Gemeinde Nadrense südlich der Autobahn A11,
- Landkreis Ludwigslust-Parchim:
  - Gemeinde Balow mit dem Ortsteil: Balow
  - Gemeinde Barkhagen mit den Ortsteilen und Ortslagen: Altenlinden, Kolonie Lalchow, Plauerhagen, Zarchlin, Barkow-Ausbau, Barkow,
  - Gemeinde Blievenstorf mit dem Ortsteil: Blievenstorf,
  - Gemeinde Brenz mit den Ortsteilen und Ortslagen: Neu Brenz, Alt Brenz,
  - Gemeinde Domsühl mit den Ortsteilen und Ortslagen: Severin, Bergrade Hof, Bergrade Dorf, Zieslütbe, Alt Dammerow, Schlieven, Domsühl, Domsühl-Ausbau, Neu Schlieven,
  - Gemeinde Gallin-Kuppentin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Kuppentin, Kuppentin-Ausbau, Daschow, Zahren, Gallin, Penzlin,
  - Gemeinde Ganzlin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Dresenow, Dresenower Mühle, Twietfort, Ganzlin, Tönchow, Wendisch Priborn, Liebhof, Gnevsdorf,
  - Gemeinde Granzin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Lindenbeck, Greven, Beckendorf, Bahlenrade, Granzin,
  - Gemeinde Grabow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Böschungsbereich und angrenzende Ackerfläche an der Alten Elde (angrenzend an die Gemeinden Prislisch und Zierzow),
  - Gemeinde Groß Laasch mit den Ortsteilen und Ortslagen: Waldgebiet zwischen der Ortslage Groß Laasch und der Elde,
  - Gemeinde Kremmin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Wiesen- und Ackerflächen zwischen K52, B5 und Bahnlinie Hamburg-Berlin,
  - Gemeinde Kritzow mit den Ortsteilen und Ortslagen:
    - Schlemmin, Kritzow,
  - Gemeinde Lewitzrand mit dem Ortsteil und Ortslage:
    - Matzlow-Garwitz (teilweise),
  - Gemeinde Lübz mit den Ortsteilen und Ortslagen: Broock, Wessentin, Wessentin Ausbau, Bobzin, Lübz, Broock Ausbau, Riederfelde, Ruthen, Lutheran, Gischow, Burow, Hof Gischow, Ausbau Lutheran, Meyerberg,
  - Gemeinde Muchow mit dem Ortsteil und Ortslage: Muchow,
  - Gemeinde Neustadt-Glewe mit den Ortsteilen und Ortslagen: Flugplatz mit angrenzendem Waldgebiet entlang der K38 und B191 bis zur A24, Wabel,
  - Gemeinde Obere Warnow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Grebbin und Wozinkel, Gemarkung Kossebade teilweise, Gemarkung Herzfeld mit dem Waldgebiet Bahlenholz bis an die östliche Gemeindegrenze, Gemarkung Woeten unmittelbar östlich und westlich der L16,
  - Gemeinde Parchim mit den Ortsteilen und Ortslagen: Dargelütz, Neuhof, Kiekindemark, Neu Klockow, Möderitz, Malchow, Damm, Parchim, Voigtsdorf, Neu Matzlow,

- Gemeinde Passow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Unterbrütz, Brütz, Welzin, Neu Brütz, Weisin, Charlottenhof, Passow,
- Gemeinde Plau am See mit den Ortsteilen und Ortschaften: Reppentin, Gaarz, Silbermühle, Appelburg, Seelust, Plau-Am See, Plötzenhöhe, Klebe, Lalchow, Quetzin, Heidekrug,
- Gemeinde Prislich mit den Ortsteilen und Ortschaften: Neese, Werle, Prislich, Marienhof,
- Gemeinde Rom mit den Ortsteilen und Ortschaften: Lancken, Stralendorf, Rom, Darze, Paarsch,
- Gemeinde Spornitz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dütschow, Primark, Steinbeck, Spornitz,
- Gemeinde Stolpe mit den Ortsteilen und Ortschaften: Granzin, Barkow, Stolpe Ausbau, Stolpe,
- Gemeinde Werder mit den Ortsteilen und Ortschaften: Neu Benthén, Benthén, Tannenhof, Werder,
- Gemeinde Zierzow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Kolbow, Zierzow.

2. Estónsko

Tieto reštrikčné pásma I v Estónsku:

- Hiiu maakond.

3. Grécko

Tieto reštrikčné pásma I v Grécku:

- in the regional unit of Drama:
  - the community departments of Sidironero and Skaloti and the municipal departments of Livadero and Ksiropotamo (in Drama municipality),
  - the municipal department of Paranesti (in Paranesti municipality),
  - the municipal departments of Kokkinogeia, Mikropoli, Panorama, Pyrgoi (in Prosotsani municipality),
  - the municipal departments of Kato Nevrokopi, Chrysokefalo, Achladea, Vathytopos, Volakas, Granitis, Dasotos, Eksohi, Katafyto, Lefkogeia, Mikrokleisoura, Mikromilea, Ochyro, Pagoneri, Perithorio, Kato Vrontou and Potamoi (in Kato Nevrokopi municipality),
- in the regional unit of Xanthi:
  - the municipal departments of Kimmerion, Stavroupoli, Gerakas, Dafnonas, Komnina, Kariofyto and Neochori (in Xanthi municipality),
  - the community departments of Satres, Thermes, Kotyli, and the municipal departments of Myki, Echinós and Oraio and (in Myki municipality),
  - the community department of Selero and the municipal department of Sounio (in Avdira municipality),
- in the regional unit of Rodopi:
  - the municipal departments of Komotini, Anthochorio, Gratini, Thrylorio, Kalhas, Karydia, Kikidio, Kosmio, Pandrosos, Aigeiros, Kallisti, Meleti, Neo Sidirochori and Mega Doukato (in Komotini municipality),
  - the municipal departments of Ipio, Arriana, Darmeni, Archontika, Fillyra, Ano Drosini, Aratos and the Community Departments Kehros and Organi (in Arriana municipality),
  - the municipal departments of Iasmos, Sostis, Asomatoi, Polyanthos and Amvrosia and the community department of Amaxades (in Iasmos municipality),
  - the municipal department of Amaranta (in Maroneia Sapon municipality),
- in the regional unit of Evros:
  - the municipal departments of Kyriaki, Mandra, Mavroklisi, Mikro Dereio, Protokklisi, Roussa, Goniko, Geriko, Sidirochori, Megalo Derio, Sidiro, Giannouli, Agriani and Petrolofos (in Soufli municipality),

- the municipal departments of Dikaia, Arzos, Elaia, Therapio, Komara, Marasia, Ormenio, Pentalofos, Petrotia, Plati, Ptelea, Kyprinos, Zoni, Fulakio, Spilaio, Nea Vyssa, Kavili, Kastanies, Rizia, Sterna, Ampelakia, Valtos, Megali Doxipara, Neochori and Chandras (in Orestiada municipality),
- the municipal departments of Asvestades, Ellinochori, Karoti, Koufovouno, Kiani, Mani, Sitochori, Alepochori, Asproneri, Metaxades, Vrysika, Doksa, Elafoxori, Ladi, Paliouri and Poimeniko (in Didymoteixo municipality),
- in the regional unit of Serres:
  - the municipal departments of Kerkini, Livadia, Makrynitsa, Neochori, Platanakia, Petritsi, Akritochori, Vyroneia, Gonimo, Mandraki, Megalochori, Rodopoli, Ano Poroia, Katw Poroia, Sidirokastro, Vamvakophyto, Promahonas, Kamaroto, Strymonochori, Charopo, Kastanousi and Chortero and the community departments of Achladochori, Agkistro and Kapnophyto (in Sintiki municipality),
  - the municipal departments of Serres, Elaionas and Oinoussa and the community departments of Orini and Ano Vrontou (in Serres municipality),
  - the municipal departments of Dasochoriou, Irakleia, Valtero, Karperi, Koimisi, Lithotopos, Limnochori, Podismeno and Chrysochorafa (in Irakleia municipality).

4. Lotyšsko

Tieto reštrikčné pásma I v Lotyšsku:

- Dienvidkurzemes novada Vērgales, Medzes, Grobiņas, Nīcas pagasta daļa uz ziemeļiem no apdzīvotās vietas Bernāti, autoceļā V1232, A11, V1222, Bārtas upes, Otaņķu pagasts, Grobiņas pilsēta,
- Ropažu novada Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz rietumiem no autoceļā V36, P4 un P5, Acones ielas, Daugūļupes ielas un Daugūļupītes.

5. Litva

Tieto reštrikčné pásma I v Litve:

- Kalvarijos savivaldybė,
- Klaipėdos rajono savivaldybė: Agluonėnų, Dovilų, Gargždų, Priekulės, Vėžaičių, Kretingalės ir Dauparų-Kvietinių seniūnijos,
- Marijampolės savivaldybė,
- Palangos miesto savivaldybė,
- Vilkaviškio rajono savivaldybė.

6. Maďarsko

Tieto reštrikčné pásma I v Maďarsku:

- Békés megye 950950, 950960, 950970, 951950, 952050, 952750, 952850, 952950, 953050, 953150, 953650, 953660, 953750, 953850, 953960, 954250, 954260, 954350, 954450, 954550, 954650, 954750, 954850, 954860, 954950, 955050, 955150, 955250, 955260, 955270, 955350, 955450, 955510, 955650, 955750, 955760, 955850, 955950, 956050, 956060, 956150 és 956160 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Bács-Kiskun megye 600150, 600850, 601550, 601650, 601660, 601750, 601850, 601950, 602050, 603250, 603750 és 603850 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Budapest 1 kódszámú, vadgazdálkodási tevékenységre nem alkalmas területe,
- Csongrád-Csanád megye 800150, 800160, 800250, 802220, 802260, 802310 és 802450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Fejér megye 400150, 400250, 400351, 400352, 400450, 400550, 401150, 401250, 401350, 402050, 402350, 402360, 402850, 402950, 403050, 403450, 403550, 403650, 403750, 403950, 403960, 403970, 404650, 404750, 404850, 404950, 404960, 405050, 405750, 405850, 405950,
- 406050, 406150, 406550, 406650 és 406750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Győr-Moson-Sopron megye 100550, 100650, 100950, 101050, 101350, 101450, 101550, 101560 és 102150 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,

- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750150, 750160, 750260, 750350, 750450, 750460, 754450, 754550, 754560, 754570, 754650, 754750, 754950, 755050, 755150, 755250, 755350 és 755450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye 250150, 250250, 250450, 250460, 250550, 250650, 250750, 251050, 251150, 251250, 251350, 251360, 251650, 251750, 251850, 252250, kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Pest megye 571550, 572150, 572250, 572350, 572550, 572650, 572750, 572850, 572950, 573150, 573250, 573260, 573350, 573360, 573450, 573850, 573950, 573960, 574050, 574150, 574350, 574360, 574550, 574650, 574750, 574850, 574860, 574950, 575050, 575150, 575250, 575350, 575550, 575650, 575750, 575850, 575950, 576050, 576150, 576250, 576350, 576450, 576650, 576750, 576850, 576950, 577050, 577150, 577350, 577450, 577650, 577850, 577950, 578050, 578150, 578250, 578350, 578360, 578450, 578550, 578560, 578650, 578850, 578950, 579050, 579150, 579250, 579350, 579450, 579460, 579550, 579650, 579750, 580250 és 580450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe.

7. Poľsko

Tieto reštrikčné pásma I v Poľsku:

w województwie kujawsko - pomorskim:

- powiat rypiński,
- powiat brodnicki,
- powiat grudziądzki,
- powiat miejski Grudziądz,
- powiat wąbrzeski,

w województwie warmińsko-mazurskim:

- gminy Wielbark i Rozogi w powiecie szczycieńskim,

w województwie podlaskim:

- gminy Wysokie Mazowieckie z miastem Wysokie Mazowieckie, Czyżew i część gminy Kulesze Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie wysokomazowieckim,
- gminy Miastkowo, Nowogród, Śniadowo i Zbójna w powiecie łomżyńskim,
- gminy Szumowo, Zambrów z miastem Zambrów i część gminy Kołaki Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
- gminy Grabowo, Kolno i miasto Kolno, Turośl w powiecie kolneńskim,

w województwie mazowieckim:

- powiat ostrołęcki,
- powiat miejski Ostrołęka,
- gminy Bielsk, Brudzeń Duży, Bulkowo, Drobin, Gąbin, Łąck, Nowy Duninów, Radzanowo, Słupno, Staroźreby i Stara Biała w powiecie plockim,
- powiat miejski Płock,
- powiat ciechanowski,
- gminy Baboszewo, Dzierżążnia, Joniec, Nowe Miasto, Płońsk i miasto Płońsk, Raciąż i miasto Raciąż, Sochocin w powiecie płońskim,
- powiat sierpecki,
- gmina Biezuń, Lutocin, Siemiątkowo i Żuromin w powiecie zuromińskim,
- część powiatu ostrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Dzieżgowo, Lipowicz Kościelny, Mława, Radzanów, Strzegowo, Stupsk, Szreńsk, Szydłowo, Wiśniewo w powiecie mławskim,
- powiat przasnyski,
- powiat makowski,
- powiat pułtuski,

- część powiatu wyszkowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - część powiatu węgrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - część powiatu wołomińskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - gminy Mokobody i Suchożebry w powiecie siedleckim,
  - gminy Dobrze, Jakubów, Kałuszyn, Stanisławów w powiecie mińskim,
  - gminy Bielany i gmina wiejska Sokołów Podlaski w powiecie sokołowskim,
  - powiat gostyniński,
- w województwie podkarpackim:
- powiat jasielski,
  - powiat strzyżowski,
  - część powiatu ropczycko – sędziszowskiego niewymieniona w części II i II załącznika I,
  - gminy Pruchnik, Rokietnica, Roźwienica, w powiecie jarosławskim,
  - gminy Fredropol, Krasiczyn, Krzywczyna, Przemysł, część gminy Orły położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77, część gminy Żurawica na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77 w powiecie przemyskim,
  - powiat miejski Przemysł,
  - gminy Gać, Jawornik Polski, Kańczuga, część gminy Zarzecze położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Mlecza w powiecie przeworskim,
  - powiat łańcucki,
  - gminy Trzebownik, Głogów Małopolski, część gminy Świlcza położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 94 i część gminy Sokołów Małopolski położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 875 w powiecie rzeszowskim,
  - gmina Raniszów w powiecie kolbuszowskim,
  - gminy Brzostek, Jodłowa, miasto Dębica, część gminy wiejskiej Dębica położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie dębickim,
- w województwie świętokrzyskim:
- gminy Nowy Korczyn, Solec-Zdrój, Wiślica, część gminy Busko Zdrój położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Siedlawa-Szaniec-Podgaje-Kończakowice w powiecie buskim,
  - powiat kazimierski,
  - powiat skarżyski,
  - część powiatu opatowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - część powiatu sandomierskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - gminy Bogoria, Osiek, Staszów i część gminy Rytwiany położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,
  - gminy Pawłów, Wąchock, część gminy Brody położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 oraz na południowy - zachód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie, drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno - wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,
  - powiat ostrowiecki,
  - gminy Fałków, Ruda Maleniecka, Radoszyce, Smyków, część gminy Końskie położona na zachód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na południe od linii kolejowej w powiecie koneckim,
  - gminy Bodzentyn, Bieliny, Łągów, Nowa Słupia, część gminy Raków położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764, w powiecie kieleckim,
  - gminy Działoszyce, Michałów, Pińczów, Złota w powiecie pińczowskim,

- gminy Imielno, Jędrzejów, Nagłowice, Sędziszów, Słupia, Wodzisław w powiecie jędrzejowskim,
- gminy Moskorzew, Radków, Secemin w powiecie włoszczowskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Łyszkowice, Kocierzew Południowy, Kiernoza, Chąsno, Nieborów, część gminy wiejskiej Łowicz położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 92 biegnącej od granicy miasta Łowicz do zachodniej granicy gminy oraz część gminy wiejskiej Łowicz położona na wschód od granicy miasta Łowicz i na północ od granicy gminy Nieborów w powiecie łowickim,
- gminy Cielądz, Rawa Mazowiecka z miastem Rawa Mazowiecka w powiecie rawskim,
- gminy Bolimów, Głuchów, Godzianów, Lipce Reymontowskie, Maków, Nowy Kawęczyn, Skierniewice, Słupia w powiecie skierniewickim,
- powiat miejski Skierniewice,
- gminy Mniszków, Paradyż, Sławno i Żarnów w powiecie opoczyńskim,
- powiat tomaszowski,
- powiat brzeziński,
- powiat łaski,
- powiat miejski Łódź,
- powiat łódzki wschodni,
- powiat pabianicki,
- powiat wieruszowski,
- gminy Aleksandrów Łódzki, Stryków, miasto Zgierz w powiecie zgierskim,
- gminy Bełchatów z miastem Bełchatów, Drużbice, Kluki, Rusiec, Szczerców, Zelów w powiecie bełchatowskim,
- powiat wieluński,
- powiat sieradzki,
- powiat zduńskowolski,
- gminy Aleksandrów, Czarnocin, Grabica, Moszczenica, Ręczno, Sulejów, Wola Krzysztoporska, Wolbórz w powiecie piotrkowskim,
- powiat miejski Piotrków Trybunalski,
- gminy Masłowice, Przedbórz, Wielgomłyny i Żytno w powiecie radomszczańskim,

w województwie śląskim:

- gmina Koniecpol w powiecie częstochowskim,

w województwie pomorskim:

- gminy Ostaszewo, miasto Krynica Morska oraz część gminy Nowy Dwór Gdański położona na południowy - zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,
- gminy Lichnowy, Miłoradz, Nowy Staw, Malbork z miastem Malbork w powiecie malborskim,
- gminy Mikołajki Pomorskie, Stary Targ i Sztum w powiecie sztumskim,
- powiat gdański,
- Miasto Gdańsk,
- powiat tczewski,
- powiat kwidzyński,

w województwie lubuskim:

- gmina Lubiszyn w powiecie gorzowskim,
- gmina Dobiegniew w powiecie strzelecko – drezdeneckim,

w województwie dolnośląskim:

- gminy Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Syców, Twardogóra, część gminy wiejskiej Oleśnica położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Dobroszyce położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy w powiecie oleśnickim,
- gminy Jordanów Śląski, Kobierzyce, Mietków, Sobótka, część gminy Żórawina położona na zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4, część gminy Kąty Wrocławskie położona na południe od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,
- część gminy Domaniów położona na południowy zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,
- gmina Wiązów w powiecie strzelińskim,
- część powiatu średzkiego niewymieniona w części II załącznika I,
- miasto Świeradów Zdrój w powiecie lubańskim,
- gmina Krotoszyce w powiecie legnickim,
- gminy Pielgrzymka, Świerzawa, Złotoryja z miastem Złotoryja, miasto Wojcieszów w powiecie złotoryjskim,
- powiat lwówecki,
- gminy Jawor, Męcinka, Mściwojów, Paszowice w powiecie jaworskim,
- gminy Dobromierz, Strzegom, Żarów w powiecie świdnickim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Koźmin Wielkopolski, Rozdrażew, miasto Sulmierzyce, część gminy Krotoszyn położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 15 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 36, nr 36 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 15 do skrzyżowania z drogą nr 444, nr 444 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 do południowej granicy gminy w powiecie krotoszyńskim,
- gminy Brodnica, Dolsk, Śrem w powiecie śremskim,
- gminy Borek Wielkopolski, Piaski, Pogorzela, w powiecie gostyńskim,
- gminy Granowo, Grodzisk Wielkopolski i część gminy Kamieniec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
- gminy Czempin, Kościan i miasto Kościan w powiecie kościańskim,
- gminy Buk, Dopiewo, Komorniki, Kleszczewo, Kostrzyn, Kórnik, Tarnowo Podgórne, Stęszew, Pobiedziska, Mosina, miasto Luboń, miasto Puszczykowo, część gminy Rokietnica położona na południowy zachód od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy gminy w miejscowości Krzyszkowo do południowej granicy gminy w miejscowości Kiekrz oraz część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na południe od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie poznańskim,
- gmina Kiszkowo i część gminy Kłęcko położona na zachód od rzeki Mała Wełna w powiecie gnieźnieńskim,
- powiat czarnkowsko-trzcianecki,
- gmina Kaźmierz, część gminy Duszniki położona na południowy – wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 306 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Duszniki, a następnie na południe od linii wyznaczonej przez ul. Niewierską oraz drogę biegnącą przez miejscowość Niewierz do zachodniej granicy gminy, część gminy Ostroróg położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 186 i 184 biegnące od granicy gminy do miejscowości Ostroróg, a następnie od miejscowości Ostroróg przez miejscowości Piaskowo – Rudki do południowej granicy gminy, część gminy Wronki położona na północ od linii wyznaczonej przez rzekę Wartę biegnącą od zachodniej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 182, a następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 182 oraz 184 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 182 do południowej granicy gminy, miasto Szamotuły i część gminy Szamotuły położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 306 i drogę łączącą miejscowości Lipnica - Ostroróg do linii wyznaczonej przez wschodnią granicę miasta Szamotuły i na południe od linii kolejowej biegnącej od południowej granicy miasta Szamotuły, do południowo-wschodniej granicy gminy oraz

część gminy Obrzycko położona na zachód od drogi nr 185 łączącej miejscowości Gaj Mały, Słopanowo i Obrzycko do północnej granicy miasta Obrzycko, a następnie na zachód od drogi przebiegającej przez miejscowość Chraplewo w powiecie szamotulskim,

- gmina Budzyń w powiecie chodzieskim,
  - gminy Mieścisko, Skoki i Wągrowiec z miastem Wągrowiec w powiecie wągrowieckim,
  - powiat pleszewski,
  - gmina Zagórów w powiecie słupeckim,
  - gmina Pyzdry w powiecie wrzesińskim,
  - gminy Kotlin, Żerków i część gminy Jarocin położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr S11 i 15 w powiecie jarocińskim,
  - powiat ostrowski,
  - powiat miejski Kalisz,
  - gminy Blizanów, Brzeziny, Żelazków, Godziesze Wielkie, Koźminek, Lisków, Opatówek, Szczytniki, część gminy Stawiszyn położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 25 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Zbiersk, a następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Zbiersk – Łyczyn – Petryki biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 25 do południowej granicy gminy, część gminy Ceków-Kolonia położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Młynisko – Morawin – Janków w powiecie kaliskim,
  - gminy Brudzew, Dobra, Kawęczyn, Przykona, Władysławów, Turek z miastem Turek część gminy Tuliszków położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 72 biegnącej od wschodniej granicy gminy do miasta Turek a następnie na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 443 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 72 w mieście Turek do zachodniej granicy gminy w powiecie tureckim,
  - gminy Rzgów, Grodziec, Krzymów, Stare Miasto, część gminy Rychwał położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 25 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Rychwał, a następnie na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 443 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 25 w miejscowości Rychwał do wschodniej granicy gminy w powiecie konińskim,
  - powiat kępiński,
  - powiat ostrzeszowski,
- w województwie opolskim:
- gminy Domaszowice, Pokój, część gminy Namysłów położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie namysłowskim,
  - gminy Wołczyn, Kluczbork, Byczyna w powiecie kluczborskim,
  - gminy Praszka, Gorzów Śląski część gminy Rudniki położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 42 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 43 i na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 43 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 42 w powiecie oleskim,
  - gmina Grodków w powiecie brzeskim,
  - gminy Komprachcice, Łubniany, Murów, Niemodlin, Tułowice w powiecie opolskim,
  - powiat miejski Opole,
- w województwie zachodniopomorskim:
- gminy Nowogródek Pomorski, Barlinek, Myślibórz, część gminy Dębno położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na północ od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na północ od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,
  - gmina Stare Czarnowo w powiecie gryfińskim,

- gmina Bielice, Kozielice, Pyrzyce w powiecie pyrzyckim,
  - gminy Bierzwik, Krzęcin, Pełczyce w powiecie choszczeńskim,
  - część powiatu miejskiego Szczecin położona na zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Odra Zachodnia biegnącą od północnej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 10, następnie na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 10 biegnącą od przecięcia z linią wyznaczoną przez rzekę Odra Zachodnia do wschodniej granicy gminy,
  - gminy Dobra (Szczecińska), Kołbaskowo, Police w powiecie polickim,
- w województwie małopolskim:
- powiat brzeski,
  - powiat gorlicki,
  - powiat proszowicki,
  - powiat nowosądecki,
  - powiat miejski Nowy Sącz,
  - część powiatu dąbrowskiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - część powiatu tarnowskiego niewymieniona w części III załącznika I.

8. Slovensko

Tieto reštrikčné pásma I na Slovensku:

- v okrese Nové Zámky: Mužla, Obid, Štúrovo, Nána, Kamenica nad Hronom, Chľaba, Leľa, Bajtava, Salka, Malé Kosihy, Kolta, Jasová, Dubník, Rúbaň, Strekov,
- v okrese Komárno: Bátorove Kosihy, Búč, Kravany nad Dunajom,
- v okrese Veľký Krtíš: obce Ipeľské Predmostie, Veľká nad Ipľom, Hrušov, Kleňany, Sečianky,
- v okrese Levice: obce Ipeľské Úľany, Plášťovce, Dolné Túrovce, Stredné Túrovce, Šahy, Tešmak, Pastovce, Zalaba, Malé Ludince, Hronovce, Nýrovce, Želiezovce, Málaš, Čaka,
- celý okres Krupina okrem obcí uvedených v časti II,
- celý okres Banská Bystrica okrem obcí uvedených v časti II,
- v okrese Liptovský Mikuláš: obce Pribylina, Jamník, Svätý Štefan, Konská, Jakubovany, Liptovský Ondrej, Beňadiková, Vavrišovo, Liptovská Kokava, Liptovský Peter, Dovalovo, Hybe, Liptovský Hrádok, Liptovský Ján, Uhorská Ves, Podtureň, Závažná Poruba, Liptovský Mikuláš, Pavčina Lehota, Demänovská Dolina, Gôtovany, Galovany, Svätý Kríž, Lazisko, Dúbrava, Malatíny, Liptovské Vlchy, Liptovské Kľačany, Partizánska Lupča, Kráľovská Ľubelňa, Zemianska Ľubelňa, Východná – časť obce severne od diaľnice D1,
- v okrese Ružomberok: obce Liptovská Lužná, Liptovská Osada, Podsuchá, Ludrová, Štiavnička, Liptovská Štiavnica, Nižný Sliač, Liptovské Sliače,
- celý okres Banská Štiavnica,
- celý okres Žiar nad Hronom.

9. Taliansko

Tieto reštrikčné pásma I v Taliansku:

Piedmont Region:

- in the province of Alessandria, the municipalities of Casalnoceto, Oviglio, Tortona, Viguzzolo, Ponti, Frugarolo, Bergamasco, Castellar Guidobono, Berzano Di Tortona, Castelletto D'erro, Cerreto Grue, Carbonara Scrivia, Casasco, Carentino, Frascaro, Paderna, Montegioco, Spineto Scrivia, Villaromagnano, Pozzolo Formigaro, Momperone, Merana, Monleale, Terzo, Borgoratto Alessandrino, Casal Cermelli, Montemarzino, Bistagno, Castellazzo Bormida, Bosco Marengo, Spigno Monferrato, Castelspina, Denice, Volpeglino, Alice Bel Colle, Gamalero, Volpedo, Pozzol Groppo, Montechiaro D'acqui, Sarezzano,

- in the province of Asti, the municipalities of Olmo Gentile, Nizza Monferrato, Incisa Scapaccino, Roccaverano, Castel Boglione, Mombaruzzo, Maranzana, Castel Rocchero, Rocchetta Palafea, Castelletto Molina, Castelnuovo Belbo, Montabone, Quaranti, Mombaldone, Fontanile, Calamandrana, Bruno, Sessame, Monastero Bormida, Bubbio, Cassinasco, Serole,

Liguria Region:

- in the province of Genova, the Municipalities of Rovegno, Rapallo, Portofino, Cicagna, Avegno, Montebruno, Santa Margherita Ligure, Favale Di Malvaro, Recco, Camogli, Moconesi, Tribogna, Fascia, Uscio, Gorreto, Fontanigorda, Neirone, Rondanina, Lorsica, Propata,
- in the province of Savona, the municipalities of Cairo Montenotte, Quiliano, Dego, Altare, Piana Crixia, Mioglia, Giusvalla, Albissola Marina, Savona,

Emilia-Romagna Region:

- in the province of Piacenza, the municipalities of Ottone, Zerba,

Lombardia Region:

- in the province of Pavia, the municipalities of Rocca Susella, Montesegale, Menconico, Val Di Nizza, Bagnaria, Santa Margherita Di Staffora, Ponte Nizza, Brallo Di Pregola, Varzi, Godiasco, Cecima.

ČASŤ II

1. Bulharsko

Tieto reštrikčné pásma II v Bulharsku:

- the whole region of Haskovo,
- the whole region of Yambol,
- the whole region of Stara Zagora,
- the whole region of Pernik,
- the whole region of Kyustendil,
- the whole region of Plovdiv, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Pazardzhik, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Smolyan,
- the whole region of Dobrich,
- the whole region of Sofia city,
- the whole region of Sofia Province,
- the whole region of Blagoevgrad excluding the areas in Part III,
- the whole region of Razgrad,
- the whole region of Kardzhali,
- the whole region of Burgas,
- the whole region of Varna excluding the areas in Part III,
- the whole region of Silistra,
- the whole region of Ruse,
- the whole region of Veliko Tarnovo,
- the whole region of Pleven,
- the whole region of Targovishte,
- the whole region of Shumen,
- the whole region of Sliven,
- the whole region of Vidin,
- the whole region of Gabrovo,
- the whole region of Lovech,

- the whole region of Montana,
- the whole region of Vratza.

2. Nemecko

Tieto reštrikčné pásma II v Nemecku:

Bundesland Brandenburg:

- Landkreis Oder-Spree:
  - Gemeinde Grunow-Dammendorf,
  - Gemeinde Mixdorf
  - Gemeinde Schlaubetal,
  - Gemeinde Neuzelle,
  - Gemeinde Neißemünde,
  - Gemeinde Lawitz,
  - Gemeinde Eisenhüttenstadt,
  - Gemeinde Vogelsang,
  - Gemeinde Ziltendorf,
  - Gemeinde Wiesenau,
  - Gemeinde Friedland,
  - Gemeinde Siehdichum,
  - Gemeinde Müllrose,
  - Gemeinde Briesen,
  - Gemeinde Jacobsdorf
  - Gemeinde Groß Lindow,
  - Gemeinde Brieskow-Finkenheerd,
  - Gemeinde Ragow-Merz,
  - Gemeinde Beeskow,
  - Gemeinde Rietz-Neuendorf,
  - Gemeinde Tauche mit den Gemarkungen Stremmen, Ranzig, Trebatsch, Sabrodt, Sawall, Mitweide, Lindenberg, Falkenberg (T), Görsdorf (B), Wulfersdorf, Giesensdorf, Briescht, Kossenblatt und Tauche,
  - Gemeinde Langewahl,
  - Gemeinde Berkenbrück,
  - Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Arensdorf und Demitz und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf östlich der L 36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande südlich der L36,
  - Gemeinde Fürstenwalde östlich der B 168 und südlich der L36,
  - Gemeinde Diensdorf-Radlow,
  - Gemeinde Wendisch Rietz östlich des Scharmützelsees und nördlich der B 246,
  - Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Neu Golm und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow östlich des Scharmützelsees und ab nördlicher Spitze östlich der L35,
- Landkreis Dahme-Spreewald:
  - Gemeinde Jamlitz,
  - Gemeinde Lieberose,
  - Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Goyatz, Jessern, Lamsfeld, Ressen, Speichrow und Zaue,

- Landkreis Spree-Neiße:
  - Gemeinde Schenkendöbern,
  - Gemeinde Guben,
  - Gemeinde Jänschwalde,
  - Gemeinde Tauer,
  - Gemeinde Teichland mit der Gemarkung Bärenbrück,
  - Gemeinde Heinersbrück,
  - Gemeinde Forst,
  - Gemeinde Groß Schacksdorf-Simmersdorf,
  - Gemeinde Neiße-Malxetal,
  - Gemeinde Jämlitz-Klein Düben,
  - Gemeinde Tschernitz,
  - Gemeinde Döbern,
  - Gemeinde Felixsee,
  - Gemeinde Wiesengrund,
  - Gemeinde Spremberg mit den Gemarkungen Groß Luja, Sellessen, Türkendorf, Graustein, Waldesdorf, Hornow, Schönheide, Liskau und der östliche Teil der Gemarkung Spremberg, beginnend an der südwestlichen Ecke der Gemarkungsgrenze zu Graustein in nordwestlicher Richtung entlang eines Waldweges zur B 156, dieser weiter in westlicher Richtung folgend bis zur Bahnlinie, dieser folgend bis zur L 48, dann weiter in südwestlicher Richtung bis zum Straßenabzweig Am früheren Stadtbahngleis, dieser Straße folgend bis zur L 47, weiter der L 47 folgend in nordöstlicher Richtung bis zum Abzweig Hasenheide, entlang der Straße Hasenheide bis zum Abzweig Weskower Allee, der Weskower Allee Richtung Norden folgend bis zum Abzweig Liebigstraße, dieser folgend Richtung Norden bis zur Gemarkungsgrenze Spremberg/Sellessen,
  - Gemeinde Neuhausen/Spree mit den Gemarkungen Kahsel, Bagenz, Drieschnitz, Gablenz, Laubsdorf, Komptendorf und Sergen und der Gemarkung Roggosen südlich der BAB 15,
- Landkreis Märkisch-Oderland:
  - Gemeinde Bleyen-Genschmar,
  - Gemeinde Neuhardenberg,
  - Gemeinde Golzow,
  - Gemeinde Küstriner Vorland,
  - Gemeinde Alt Tucheband,
  - Gemeinde Reitwein,
  - Gemeinde Podelzig,
  - Gemeinde Gusow-Platkow,
  - Gemeinde Seelow,
  - Gemeinde Vierlinden,
  - Gemeinde Lindendorf,
  - Gemeinde Fichtenhöhe,
  - Gemeinde Lietzen,
  - Gemeinde Falkenhagen (Mark),
  - Gemeinde Zeschdorf,
  - Gemeinde Treplin,
  - Gemeinde Lebus,

- Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Jahnsfelde, Trebnitz, Obersdorf, Münchehofe und Hermersdorf,
- Gemeinde Märkische Höhe mit der Gemarkung Ringenwalde,
- Gemeinde Bliesdorf mit der Gemarkung Metzdorf und Gemeinde Bliesdorf – östlich der B167 bis östlicher Teil, begrenzt aus Richtung Gemarkungsgrenze Neutrebbin südlich der Bahnlinie bis Straße „Sophienhof“ dieser westlich folgend bis „Ruesterchegraben“ weiter entlang Feldweg an den Windrädern Richtung „Herrnhof“, weiter entlang „Letschiner Hauptgraben“ nord-östlich bis Gemarkungsgrenze Alttrebbin und Kunersdorf – östlich der B167,
- Gemeinde Bad Freienwalde mit den Gemarkungen Altglietzen, Altranft, Bad Freienwalde, Bralitz, Hohenwutzen, Schiffmühle, Hohensaaten und Neuenhagen,
- Gemeinde Falkenberg mit der Gemarkung Falkenberg östlich der L35,
- Gemeinde Oderaue,
- Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Altwriezen, Jäckelsbruch, Neugaul, Bearegard, Eichwerder, Rathsdorf – östlich der B167 und Wriezen – östlich der B167,
- Gemeinde Neulewin,
- Gemeinde Neutrebbin,
- Gemeinde Letschin,
- Gemeinde Zechin,
- Landkreis Barnim:
  - Gemeinde Lunow-Stolzenhagen,
  - Gemeinde Parsteinsee,
  - Gemeinde Oderberg,
  - Gemeinde Liepe,
  - Gemeinde Hohenfinow (nördlich der B167),
  - Gemeinde Niederfinow,
  - Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit den Gemarkungen Eberswalde nördlich der B167 und östlich der L200, Sommerfelde und Tornow nördlich der B167,
  - Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Brodowin, Chorin östlich der L200, Serwest, Neuehütte, Sandkrug östlich der L200,
  - Gemeinde Ziethen mit der Gemarkung Klein Ziethen östlich der Serwester Dorfstraße und östlich der B198,
- Landkreis Uckermark:
  - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Crussow, Stolpe, Gellmersdorf, Neukünkendorf, Bölkendorf, Herzsprung, Schmargendorf und den Gemarkungen Angermünde südlich und südöstlich der B2 und Dobberzin südlich der B2,
  - Gemeinde Schwedt mit den Gemarkungen Criewen, Zützen, Schwedt, Stendell, Kummerow, Kunow, Vierraden, Blumenhagen, Oderbruchwiesen, Enkelsee, Gatow, Hohenfelde, Schöneberg, Flemisdorf und der Gemarkung Felchow östlich der B2,
  - Gemeinde Pinnow südlich und östlich der B2,
  - Gemeinde Berkholz-Meyenburg,
  - Gemeinde Mark Landin mit der Gemarkung Landin südlich der B2,
  - Gemeinde Casekow mit der Gemarkung Woltersdorf und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow östlich der L272 und südlich der L27,
  - Gemeinde Hohenselchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Groß Pinnow und der Gemarkung Hohenselchow südlich der L27,
  - Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Friedrichsthal und den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf südlich der L27 und B2 bis Gartenstraße,
  - Gemeinde Passow mit der Gemarkung Jamikow,

- Kreisfreie Stadt Frankfurt (Oder),
- Landkreis Prignitz:
  - Gemeinde Berge,
  - Gemeinde Pirow mit den Gemarkungen Hülsebeck, Pirow und Burow,
  - Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Sagast, Nettelbeck, Porep, Lütendorf, Putlitz, Weitendorf und Telschow,
  - Gemeinde Marienfließ mit den Gemarkungen Jännersdorf, Stepenitz und Krependorf,

Bundesland Sachsen:

- Landkreis Bautzen:
  - Gemeinde Arnsdorf nördlich der B6,
  - Gemeinde Burkau westlich des Straßenverlaufs von B98 und S94,
  - Gemeinde Frankenthal,
  - Gemeinde Großdubrau,
  - Gemeinde Großharthau nördlich der B6,
  - Gemeinde Großnaundorf,
  - Gemeinde Haselbachtal,
  - Gemeinde Hochkirch nördlich der B6,
  - Gemeinde Königswartha östlich der B96,
  - Gemeinde Kubschütz nördlich der B6,
  - Gemeinde Laußnitz,
  - Gemeinde Lichtenberg,
  - Gemeinde Lohsa östlich der B96,
  - Gemeinde Malschwitz,
  - Gemeinde Nebelschütz westlich der S94 und südlich der S100,
  - Gemeinde Neukirch,
  - Gemeinde Neschwitz östlich der B96,
  - Gemeinde Ohorn,
  - Gemeinde Ottendorf-Okrilla,
  - Gemeinde Panschwitz-Kuckau westlich der S94,
  - Gemeinde Radibor östlich der B96,
  - Gemeinde Rammenau westlich der B98,
  - Gemeinde Schwepnitz westlich der S93,
  - Gemeinde Spreetal östlich der B97,
  - Gemeinde Stadt Bautzen östlich des Verlaufs der B96 bis Abzweig S 156 und nördlich des Verlaufs S 156 bis Abzweig B6 und nördlich des Verlaufs der B 6 bis zur östlichen Gemeindegrenze,
  - Gemeinde Stadt Bischofswerda nördlich der B6 und westlich der B98,
  - Gemeinde Stadt Elstra westlich der S94 und südlich der S100,
  - Gemeinde Stadt Großröhrsdorf,
  - Gemeinde Stadt Hoyerswerda südlich des Verlaufs der B97 bis Abzweig B96 und östlich des Verlaufs der B96 bis zur südlichen Gemeindegrenze,
  - Gemeinde Stadt Kamenz westlich der S100 bis zum Abzweig S93, dann westlich der S93,
  - Gemeinde Stadt Königsbrück,
  - Gemeinde Stadt Pulsnitz,

- Gemeinde Stadt Radeberg nördlich der B6,
- Gemeinde Stadt Weißenberg,
- Gemeinde Stadt Wittichenau östlich der B96,
- Gemeinde Steina,
- Gemeinde Wachau,
- Stadt Dresden:
  - Stadtgebiet nördlich der B6,
- Landkreis Görlitz,
- Landkreis Meißen:
  - Gemeinde Ebersbach,
  - Gemeinde Klipphausen östlich der B6,
  - Gemeinde Lampertswalde,
  - Gemeinde Moritzburg,
  - Gemeinde Niederau östlich der B101
  - Gemeinde Priestewitz östlich der B101,
  - Gemeinde Röderaue östlich der B101,
  - Gemeinde Schönfeld,
  - Gemeinde Stadt Coswig,
  - Gemeinde Stadt Großenhain östlich der B101,
  - Gemeinde Stadt Meißen östlich des Straßenverlaufs von B6 und B101,
  - Gemeinde Stadt Radebeul,
  - Gemeinde Stadt Radeburg,
  - Gemeinde Thienendorf,
  - Gemeinde Weinböhla.
- Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:
  - Landkreis Ludwigslust-Parchim:
    - Gemeinde Brunow mit den Ortsteilen und Ortslagen:
      - Bauerkuhl, Brunow (bei Ludwigslust), Klüß, Löcknitz (bei Parchim),
    - Gemeinde Dambeck mit dem Ortsteil und der Ortslage:
      - Dambeck (bei Ludwigslust),
    - Gemeinde Ganzlin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Barackendorf, Hof Retzow, Klein Damerow, Retzow, Wangelin,
    - Gemeinde Gehlsbach mit den Ortsteilen und Ortslagen:
      - Ausbau Darß, Darß, Hof Karbow, Karbow, Karbow-Ausbau, Quaßlin, Quaßlin Hof, Quaßliner Mühle, Vietlütbe, Wahlstorf
    - Gemeinde Groß Godems mit den Ortsteilen und Ortslagen: Groß Godems, Klein Godems,
    - Gemeinde Karrenzin mit den Ortsteilen und Ortslagen:
      - Herzfeld, Karrenzin, Karrenzin-Ausbau, Neu Herzfeld, Repzin, Wulfsahl,
    - Gemeinde Kreien mit den Ortsteilen und Ortslagen: Ausbau Kreien, Hof Kreien, Kolonie Kreien, Kreien, Wilsen,
    - Gemeinde Kritzow mit dem Ortsteil und der Ortslage: Benzin,
    - Gemeinde Lübz mit den Ortsteilen und Ortslagen: Burow, Gischow, Meyerberg,
    - Gemeinde Möllenbeck mit den Ortsteilen und Ortslagen: Carlshof, Horst, Menzendorf, Möllenbeck,
    - Gemeinde Parchim mit dem Ortsteil und Ortslage: Slate,

- Gemeinde Rom mit dem Ortsteil und Ortslage: Klein Niendorf,
- Gemeinde Ruhner Berge mit den Ortsteilen und Ortslagen: Dorf Polnitz, Drenkow, Griebow, Jarchow, Leppin, Malow, Malower Mühle, Marnitz, Mentin, Mooster, Poitendorf, Polnitz, Suckow, Tessenow, Zachow,
- Gemeinde Siggelkow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Groß Pankow, Klein Pankow, Neuburg, Redlin, Siggelkow,
- Gemeinde Ziegenderhof mit den Ortsteilen und Ortslagen: Drefahl, Meierstorf, Neu Drefahl, Pampin, Platschow, Stresendorf, Ziegenderhof.

3. Estónsko

Tieto reštrikčné pásma II v Estónsku:

- Eesti Vabariik (välja arvatud Hiiumaa maakond).

4. Lotyšsko

Tieto reštrikčné pásma II v Lotyšsku:

- Aizkraukles novads,
- Alūksnes novads,
- Augšdaugavas novads,
- Ādažu novads,
- Balvu novads,
- Bauskas novads,
- Cēsu novads,
- Dienvidkurzemes novads Aizputes, Cīravas, Lažas, Kalvenes, Kazdangas, Durbes, Dunalkas, Tadaiku, Vecpils, Bārtas, Sakas, Bunkas, Priekules, Gramzdas, Kalētu, Virgas, Dunikas, Embūtes, Vaiņodes, Gaviezes, Rucavas pagasts, Nīcas pagasta daļa uz dienvidiem no apdzīvotas vietas Bernāti, autoceļa V1232, A11, V1222, Bārtas upes, Aizputes, Durbes, Pāvilostas, Priekules pilsēta,
- Dobeles novads,
- Gulbenes novads,
- Jelgavas novads,
- Jēkabpils novads,
- Krāslavas novads,
- Kuldīgas novads,
- Ķekavas novads,
- Limbažu novads,
- Līvānu novads,
- Ludzas novads,
- Madonas novads,
- Mārupes novads,
- Ogres novads,
- Olaines novads,
- Preiļu novads,
- Rēzeknes novads,
- Ropažu novads Garkalnes, Ropažu pagasts, Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz austrumiem no autoceļa V36, P4 un P5, Acones ielas, Dauguļupes ielas un Dauguļupītes, Vangažu pilsēta,
- Salaspils novads,
- Saldus novads,
- Saulkrastu novads,

- Siguldas novads,
- Smiltenes novads,
- Talsu novads,
- Tukuma novads,
- Valkas novads,
- Valmieras novads,
- Varakļānu novads,
- Ventspils novads,
- Daugavpils valstspilsētas pašvaldība,
- Jelgavas valstspilsētas pašvaldība,
- Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība,
- Rēzeknes valstspilsētas pašvaldība.

5. Litva

Tieto reštrikčné pásma II v Litve:

- Alytaus miesto savivaldybė,
- Alytaus rajono savivaldybė,
- Anykščių rajono savivaldybė,
- Akmenės rajono savivaldybė,
- Birštono savivaldybė,
- Biržų miesto savivaldybė,
- Biržų rajono savivaldybė,
- Druskininkų savivaldybė,
- Elektrėnų savivaldybė,
- Ignalinos rajono savivaldybė,
- Jonavos rajono savivaldybė,
- Joniškio rajono savivaldybė,
- Jurbarko rajono savivaldybė,
- Kaišiadorių rajono savivaldybė,
- Kauno miesto savivaldybė,
- Kauno rajono savivaldybė,
- Kazlų rūdos savivaldybė,
- Kelmės rajono savivaldybė,
- Kėdainių rajono savivaldybė,
- Klaipėdos rajono savivaldybė: Judrėnų, Endriejavo ir Veiviržėnų seniūnijos,
- Kupiškio rajono savivaldybė,
- Kretingos rajono savivaldybė,
- Lazdijų rajono savivaldybė,
- Mažeikių rajono savivaldybė,
- Molėtų rajono savivaldybė,
- Pagėgių savivaldybė,
- Pakruojo rajono savivaldybė,
- Panevėžio rajono savivaldybė,
- Panevėžio miesto savivaldybė,

- Pasvalio rajono savivaldybė,
- Radviliškio rajono savivaldybė,
- Rietavo savivaldybė,
- Prienų rajono savivaldybė,
- Plungės rajono savivaldybė,
- Raseinių rajono savivaldybė,
- Rokiškio rajono savivaldybė,
- Skuodo rajono savivaldybės,
- Šakių rajono savivaldybė,
- Šalčininkų rajono savivaldybė,
- Šiaulių miesto savivaldybė,
- Šiaulių rajono savivaldybė,
- Šilutės rajono savivaldybė,
- Širvintų rajono savivaldybė,
- Šilalės rajono savivaldybė,
- Švenčionių rajono savivaldybė,
- Tauragės rajono savivaldybė,
- Telšių rajono savivaldybė,
- Trakų rajono savivaldybė,
- Ukmergės rajono savivaldybė,
- Utenos rajono savivaldybė,
- Varėnos rajono savivaldybė,
- Vilniaus miesto savivaldybė,
- Vilniaus rajono savivaldybė,
- Visagino savivaldybė,
- Zarasų rajono savivaldybė.

6. Maďarsko

Tieto reštrikčné pásma II v Maďarsku:

- Békés megye 950150, 950250, 950350, 950450, 950550, 950650, 950660, 950750, 950850, 950860, 951050, 951150, 951250, 951260, 951350, 951450, 951460, 951550, 951650, 951750, 952150, 952250, 952350, 952450, 952550, 952650, 953250, 953260, 953270, 953350, 953450, 953550, 953560, 953950, 954050, 954060, 954150, 956250, 956350, 956450, 956550, 956650 és 956750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Fejér megye 403150, 403160, 403250, 403260, 403350, 404250, 404550, 404560, 404570, 405450, 405550, 405650, 406450 és 407050 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Hajdú-Bihar megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Heves megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750250, 750550, 750650, 750750, 750850, 750970, 750980, 751050, 751150, 751160, 751250, 751260, 751350, 751360, 751450, 751460, 751470, 751550, 751650, 751750, 751850, 751950, 752150, 752250, 752350, 752450, 752460, 752550, 752560, 752650, 752750, 752850, 752950, 753060, 753070, 753150, 753250, 753310, 753450, 753550, 753650, 753660, 753750, 753850, 753950, 753960, 754050, 754150, 754250, 754360, 754370, 754850, 755550, 755650 és 755750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye: 250350, 250850, 250950, 251450, 251550, 251950, 252050, 252150, 252350, 252450, 252460, 252550, 252650, 252750, 252850, 252860, 252950, 252960, 253050, 253150, 253250, 253350, 253450 és 253550 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,

- Nógrád megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Pest megye 570150, 570250, 570350, 570450, 570550, 570650, 570750, 570850, 570950, 571050, 571150, 571250, 571350, 571650, 571750, 571760, 571850, 571950, 572050, 573550, 573650, 574250, 577250, 580050 és 580150 kódszámú vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe.

7. Poľsko

Tieto reštrikčné pásma II v Poľsku:

w województwie warmińsko-mazurskim:

- gminy Kalinowo, Stare Juchy, Prostki oraz gmina wiejska Elk w powiecie elckim,
- powiat elbląski,
- powiat miejski Elbląg,
- powiat gołdapski,
- powiat piski,
- powiat bartoszycki,
- powiat olecki,
- powiat giżycki,
- powiat braniewski,
- powiat kętrzyński,
- powiat lidzbarski,
- gminy Jedwabno, Świętajno, Szczytno i miasto Szczytno, część gminy Dźwierzuty położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 57, część gminy Pasyw położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 53 w powiecie szczycieńskim,
- powiat mrągowski,
- powiat węgorzewski,
- gminy Dobre Miasto, Dywity, Świętki, Jonkowo, Gietrzwałd, Olsztynek, Stawiguda, Jeziorany, Kolno, część gminy Barczewo położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową, część gminy Purda położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 53, część gminy Biskupiec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 57 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 16 a następnie na północ od drogi nr 16 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 57 do zachodniej granicy gminy w powiecie olsztyńskim,
- powiat miejski Olsztyn,
- powiat nidzicki,
- gminy Kisielice, Susz, Zalewo w powiecie iławskim,
- część powiatu ostródzkiego niewymieniona w części III załącznika I,
- gmina Iłowo – Osada w powiecie działdowskim,

w województwie podlaskim:

- powiat bielski,
- powiat grajewski,
- powiat moniecki,
- powiat sejneński,
- gminy Łomża, Piątница, Jedwabne, Przytuły i Wizna w powiecie łomżyńskim,
- powiat miejski Łomża,
- powiat siemiatycki,
- powiat hajnowski,

- gminy Ciechanowiec, Klukowo, Szepietowo, Kobylin-Borzymy, Nowe Piekuty, Sokoły i część gminy Kulesze Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie wysokomazowieckim,
  - gmina Rutki i część gminy Kołaki Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
  - gminy Mały Płock i Stawiski w powiecie kolneńskim,
  - powiat białostocki,
  - powiat suwalski,
  - powiat miejski Suwałki,
  - powiat augustowski,
  - powiat sokólski,
  - powiat miejski Białystok,
- w województwie mazowieckim:
- gminy Domanice, Korczew, Kotuń, Mordy, Paprotnia, Przesmyki, Siedlce, Skórzec, Wiśniew, Wodynie, Zbuczyn w powiecie siedleckim,
  - powiat miejski Siedlce,
  - gminy Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sterdyń w powiecie sokołowskim,
  - powiat łosicki,
  - powiat sochaczewski,
  - powiat zwoleński,
  - powiat kozienicki,
  - powiat lipski,
  - powiat radomski
  - powiat miejski Radom,
  - powiat szydłowiecki,
  - gminy Lubowidz i Kuczbork Osada w powiecie żuromińskim,
  - gmina Wieczfnia Kościelna w powiecie mławskim,
  - gminy Bodzanów, Słubice, Wyszogród i Mała Wieś w powiecie płockim,
  - powiat nowodworski,
  - gminy Czerwińsk nad Wisłą, Naruszewo, Załuski w powiecie płońskim,
  - gminy: miasto Kobylka, miasto Marki, miasto Ząbki, miasto Zielonka, część gminy Tłuszcz ograniczona liniami kolejowymi: na północ od linii kolejowej biegnącej od wschodniej granicy gminy do miasta Tłuszcz oraz na wschód od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy gminy do miasta Tłuszcz, część gminy Jadów położona na północ od linii kolejowej biegnącej od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie wołomińskim,
  - powiat garwoliński,
  - gminy Boguty – Pianki, Brok, Zaręby Kościelne, Nur, Małkinia Górna, część gminy Wąsewo położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 60, część gminy wiejskiej Ostrów Mazowiecka położona na południe od miasta Ostrów Mazowiecka i na południe od linii wyznaczonej przez drogę 60 biegnącą od zachodniej granicy miasta Ostrów Mazowiecka do zachodniej granicy gminy w powiecie ostrowskim,
  - część gminy Sadowne położona na północny- zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową, część gminy Łochów położona na północny – zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie węgrowskim,
  - gminy Brańszczyk, Długosiodło, Rzańnik, Wyszków, część gminy Zabrodzie położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr S8 w powiecie wyszkowskim,
  - gminy Cegłów, Dębe Wielkie, Halinów, Latowicz, Mińsk Mazowiecki i miasto Mińsk Mazowiecki, Mrozy, Siennica, miasto Sulejówek w powiecie mińskim,

- powiat otwocki,
  - powiat warszawski zachodni,
  - powiat legionowski,
  - powiat piaseczyński,
  - powiat pruszkowski,
  - powiat grójecki,
  - powiat grodziski,
  - powiat żyrardowski,
  - powiat białobrzeski,
  - powiat przysuski,
  - powiat miejski Warszawa,
- w województwie lubelskim:
- powiat bialski,
  - powiat miejski Biała Podlaska,
  - gminy Batorz, Godziszów, Janów Lubelski, Modliborzyce w powiecie janowskim,
  - powiat puławski,
  - powiat rycki,
  - powiat łukowski,
  - powiat lubelski,
  - powiat miejski Lublin,
  - powiat lubartowski,
  - powiat łęczyński,
  - powiat świdnicki,
  - gminy Aleksandrów, Biszczka, Józefów, Księżpól, Łukowa, Obsza, Potok Górny, Tarnogród w powiecie biłgorajskim,
  - gminy Dołhobyczów, Mircze, Trzeszczany, Uchanie i Werbkowice w powiecie hrubieszowskim,
  - powiat krasnostawski,
  - powiat chełmski,
  - powiat miejski Chełm,
  - powiat tomaszowski,
  - część powiatu kraśnickiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - powiat opolski,
  - powiat parczewski,
  - powiat włodawski,
  - powiat radzyński,
  - powiat miejski Zamość,
  - gminy Adamów, Grabowiec, Komarów – Osada, Krasnobród, Łabunie, Miączyn, Nielisz, Sitno, Skierbieszów, Stary Zamość, Zamość w powiecie zamojskim,
- w województwie podkarpackim:
- część powiatu stalowowolskiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - gminy Cieszanów, Horyniec - Zdrój, Narol, Stary Dzików, Oleszyce, Lubaczów z miastem Lubaczów w powiecie lubaczowskim,
  - gminy Medyka, Stubno, część gminy Orły położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77, część gminy Żurawica na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77 w powiecie przemyskim,

- gmina Pilzno w powiecie dębickim,
- gminy Chłopice, Jarosław z miastem Jarosław, Pawłosiów i Wiązownice w powiecie jarosławskim,
- gmina Kamień w powiecie rzeszowskim,
- gminy Cmolas, Dzikowiec, Kolbuszowa, Majdan Królewski i Niwiska powiecie kolbuszowskim,
- powiat leżajski,
- powiat niżański,
- powiat tarnobrzeski,
- gminy Adamówka, Sieniawa, Tryńcza, Przeworsk z miastem Przeworsk, Zarzecze w powiecie przeworskim,
- część gminy Sędziszów Małopolski położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Ostrów nie wymieniona w części III załącznika I w powiecie ropczycko – sędziszowskim,

w województwie pomorskim:

- gminy Dzierżgoń i Stary Dzierżgoń w powiecie sztumskim,
- gmina Stare Pole w powiecie malborskim,
- gminy Stegny, Sztutowo i część gminy Nowy Dwór Gdański położona na północny - wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,

w województwie świętokrzyskim:

- gmina Tarłów i część gminy Ożarów położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 74 biegnącą od miejscowości Honorów do zachodniej granicy gminy w powiecie opatowskim,
- część gminy Brody położona wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 i na północny - wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie oraz przez drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno - wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,
- gmina Gowarczów, część gminy Końskie położona na wschód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na północ od linii kolejowej w powiecie koneckim,
- gminy Dwikozy i Zawichost w powiecie sandomierskim,

w województwie lubuskim:

- gminy Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Kostrzyn nad Odrą, Santok, Witnica w powiecie gorzowskim,
- powiat miejski Gorzów Wielkopolski,
- gminy Drezdenko, Strzelce Krajeńskie, Stare Kurowo, Zwierzyn w powiecie strzelecko – drezdeneckim,
- powiat żarski,
- powiat ślubicki,
- gminy Brzeźnica, Iłowa, Gozdnicza, Wymiarki i miasto Żagań w powiecie żagańskim,
- powiat krośnieński,
- powiat zielonogórski
- powiat miejski Zielona Góra,
- powiat nowosolski,
- część powiatu sulęcińskiego niewymieniona w części III załącznika I,

- część powiatu międzyrzeckiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - część powiatu świebodzińskiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - część powiatu wschowskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- w województwie dolnośląskim:
- powiat zgorzelecki,
  - gminy Gaworzycze, Grębocice, Polkowice i Radwanice w powiecie polkowickim,
  - część powiatu wołowskiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - powiat lubiński,
  - gmina Malczyce, Miękinia, Środa Śląska, część gminy Kostomłoty położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Udanin położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie średzkim,
  - gmina Wądroże Wielkie w powiecie jaworskim,
  - powiat miejski Legnica,
  - część powiatu legnickiego niewymieniona w części I i III załącznika I,
  - gmina Oborniki Śląskie, Wisznia Mała, Trzebnica, Zawonia w powiecie trzebnickim,
  - gminy Leśna, Lubań i miasto Lubań, Olszyna, Platerówka, Siekierczyn w powiecie lubańskim,
  - powiat miejski Wrocław,
  - gminy Czernica, Długołęka, Siechnice, część gminy Żórawina położona na wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4, część gminy Kąty Wrocławskie położona na północ od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,
  - gminy Jelcz - Laskowice, Oława z miastem Oława i część gminy Domaniów położona na północny wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,
  - gmina Bierutów, miasto Oleśnica, część gminy wiejskiej Oleśnica położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Dobroszyce położona na zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy w powiecie oleśnickim,
  - gmina Cieszków, Krośnice, część gminy Milicz położona na wschód od linii łączącej miejscowości Poradów – Piotrkosice – Sulimierz – Sułów - Gruszcza w powiecie milickim,
  - część powiatu bolesławieckiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - część powiatu głogowskiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - gmina Niechlów w powiecie górowskim,
  - gmina Zagrodno w powiecie złotoryjskim,
- w województwie wielkopolskim:
- powiat wolsztyński,
  - gmina Wielichowo, Rakoniewice część gminy Kamieniec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
  - gminy Lipno, Osieczna, Świąciechowa, Wijewo, Włoszakowice w powiecie leszczyńskim,
  - powiat miejski Leszno,
  - gminy Krzywiń i Śmigiel w powiecie kościańskim,
  - część powiatu międzychodzkiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - część powiatu nowotomyskiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - powiat obornicki,
  - część gminy Połajewo na położona na południe od drogi łączącej miejscowości Chraplewo, Tarnówko-Boruszyn, Krosin, Jakubowo, Połajewo - ul. Ryczywolska do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim,

- powiat miejski Poznań,
- gminy Czerwonak, Swarzędz, Suchy Las, część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na północ od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy oraz część gminy Rokietnica położona na północ i na wschód od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy gminy w miejscowości Krzyszkowo do południowej granicy gminy w miejscowości Kiekrz w powiecie poznańskim,
- część gminy Ostroróg położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 186 i 184 biegnące od granicy gminy do miejscowości Ostroróg, a następnie od miejscowości Ostroróg przez miejscowości Piaskowo – Rudki do południowej granicy gminy, część gminy Wronki położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Wartę biegnącą od zachodniej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 182, a następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 182 oraz 184 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 182 do południowej granicy gminy, część gminy Pniewy położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Lubosinek – Lubosina – Buszewo biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 187 i na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 187 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Lubosinek – Lubosina – Buszewo część gminy Duszniki położona na północny – zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 306 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Duszniki, a następnie na północ od linii wyznaczonej przez ul. Niewierską oraz drogę biegnącą przez miejscowość Niewierz do zachodniej granicy gminy, część gminy Szamotuły położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 306 i drogę łączącą miejscowości Lipnica – Ostroróg oraz część położona na wschód od wschodniej granicy miasta Szamotuły i na północ od linii kolejowej biegnącej od południowej granicy miasta Szamotuły do południowo-wschodniej granicy gminy oraz część gminy Obrzycko położona na wschód od drogi nr 185 łączącej miejscowości Gaj Mały, Słapanowo i Obrzycko do północnej granicy miasta Obrzycko, a następnie na wschód od drogi przebiegającej przez miejscowość Chraplewo w powiecie szamotulskim,
- gmina Malanów, część gminy Tuliszków położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 72 biegnącej od wschodniej granicy gminy do miasta Turek, a następnie na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 443 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 72 w mieście Turek do zachodniej granicy gminy w powiecie tureckim,
- część gminy Rychwał położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 25 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Rychwał, a następnie na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 443 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 25 w miejscowości Rychwał do wschodniej granicy gminy w powiecie konińskim,
- gmina Mycielin, część gminy Stawiszyn położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 25 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Zbiersk, a następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Zbiersk – Łyczyn – Petryki biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 25 do południowej granicy gminy, część gminy Ceków - Kolonia położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Młynisko – Morawin - Janków w powiecie kaliskim,
- gminy Gostyń i Pępowo w powiecie gostyńskim,
- gminy Kobylin, Zduny, część gminy Krotoszyn położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 15 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 36, nr 36 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 15 do skrzyżowania z drogą nr 444, nr 444 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 do południowej granicy gminy w powiecie krotoszyńskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Białaczów, Drzewica, Opoczno i Poświętne w powiecie opoczyńskim,
- gminy Biała Rawska, Regnów i Sadkowice w powiecie rawskim,
- gmina Kowiesy w powiecie skierniewickim,

w województwie zachodniopomorskim:

- gmina Boleszkowice i część gminy Dębno położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na południe od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na południe od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,

— gminy Banie, Cedynia, Chojna, Gryfino, Mieszkowice, Moryń, Trzcianko – Zdrój, Widuchowa w powiecie gryfińskim,

w województwie opolskim:

— gminy Brzeg, Lubsza, Lewin Brzeski, Olszanka, Skarbimierz w powiecie brzeskim,

— gminy Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Popielów w powiecie opolskim,

— gminy Świerczów, Wilków, część gminy Namysłów położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie namysłowskim.

8. Slovensko

Tieto reštrikčné pásma II na Slovensku:

— celý okres Gelnica okrem obcí zahrnutých do pásma III,

— celý okres Poprad,

— celý okres Spišská Nová Ves,

— celý okres Levoča,

— celý okres Kežmarok,

— celý okres Michalovce okrem obcí zahrnutých do pásma III,

— celý okres Košice-okolie,

— celé mesto Košice,

— celý okres Sobrance,

— celý okres Vranov nad Topľou,

— celý okres Humenné okrem obcí zahrnutých do pásma III,

— celý okres Snina,

— celý okres Prešov okrem obcí zahrnutých do pásma III,

— celý okres Sabinov okrem obcí zahrnutých do pásma III,

— celý okres Svidník,

— celý okres Medzilaborce,

— celý okres Stropkov,

— celý okres Bardejov,

— celý okres Stará Ľubovňa,

— celý okres Revúca,

— celý okres Rimavská Sobota okrem obcí zahrnutých do pásma III,

— v okrese Veľký Krtíš: celé územie obcí nezahrnutých do časti I,

— celý okres Lučenec,

— celý okres Poltár,

— celý okres Zvolen,

— celý okres Detva,

— celý okres Detva,

— v okrese Krupina: celé územie obcí Senohrad, Horné Mladonice, Dolné Mladonice, Čekovce, Lackov, Zemiansky Vrbovok, Kozí Vrbovok, Čabradský Vrbovok, Cerovo, Trpín, Litava,

— v okrese Banská Bystrica: celé územie obcí Kremnička, Malachov, Badín, Vlkanová, Hronsek, Horná Mičiná, Dolná Mičiná, Môlča, Oravce, Čačín, Čerín, Bečov, Sebedín, Dúbravica, Hrochoť, Poniky, Strelníky, Povrazník, Ľubietová, Brusno, Banská Bystrica, Pohronský Bukovec, Medzibrod, Lučatín, Hiadel, Moštenica, Podkonice, Slovenská Ľupča, Priechod,

- celý okres Brezno,
- v okrese Liptovský Mikuláš: obce Važec, Malužiná, Kráľova Lehota, Liptovská Porúbka, Nižná Boca, Vyšná Boca a Východná – časť obce južne od diaľnice D1.

9. Taliansko

Tieto reštrikčné pásma II v Taliansku:

Piedmont Region:

- in the Province of Alessandria, the municipalities of Cavatore, Castelnuovo Bormida, Cabella Ligure, Carrega Ligure, Francavilla Bisio, Carpeneto, Costa Vescovato, Grogardo, Orsara Bormida, Pasturana, Melazzo, Mornese, Ovada, Predosa Lerma, Fraconalto, Rivalta Bormida, Fresonara, Malvicino, Ponzone, San Cristoforo, Sezzadio Rocca Grimalda, Garbagna, Tassarolo, Mongiardino Ligure, Morsasco, Montaldo Bormida, Prasco, Montaldeo, Belforte Monferrato, Albera Ligure, Bosio Cantalupo Ligure, Castelletto D'orba, Cartosio, Acqui Terme, Arquata Scrivia, Parodi Ligure, Ricaldone, Gavi, Cremolino, Brignano-Frascata, Novi Ligure, Molare, Cassinelle, Morbello, Avolasca, Carezzano, Basaluzzo, Dernice, Trisobbio, Strevi, Sant'Agata Fossili, Pareto, Visone, Voltaggio, Tagliolo Monferrato, Casaleggio Boiro, Capriata D'orba, Castellania, Carrosio, Cassine, Vignole Borbera, Serravalle Scrivia, Silvano D'orba, Villalvernia, Roccaforte Ligure, Rocchetta Ligure, Sardigliano, Stazzano, Borghetto Di Borbera, Grondona, Cassano Spinola, Montacuto, Gremiasco, San Sebastiano Curone, Fabbrica Curone,

Liguria Region:

- in the province of Genova, the municipalities of Bogliasco, Arenzano, Ceranesi, Ronco Scrivia, Mele, Isola Del Cantone, Lumarzo, Genova, Masone, Serra Riccò, Campo Ligure, Mignanego, Busalla, Bargagli, Savignone, Torriglia, Rossiglione, Sant'Olcese, Valbrevenna, Sori, Tiglieto, Campomorone, Cogoleto, Pieve Ligure, Davagna, Casella, Montoggio, Crocefieschi, Vobbia,
- in the province of Savona, the municipalities of Albisola Superiore, Celle Ligure, Stella, Pontinvrea, Varazze, Urbe, Sassello.

ČASŤ III

1. Bulharsko

Tieto reštrikčné pásma III v Bulharsku:

- in Blagoevgrad region:
  - the whole municipality of Sandanski
  - the whole municipality of Strumyani
  - the whole municipality of Petrich,
- the Pazardzhik region:
  - the whole municipality of Pazardzhik,
  - the whole municipality of Panagyurishte,
  - the whole municipality of Lesichevo,
  - the whole municipality of Septemvri,
  - the whole municipality of Strelcha,
- in Plovdiv region
  - the whole municipality of Hisar,
  - the whole municipality of Suedinenie,
  - the whole municipality of Maritsa
  - the whole municipality of Rodopi,
  - the whole municipality of Plovdiv,

- in Varna region:
  - the whole municipality of Byala,
  - the whole municipality of Dolni Chiflik.

2. Taliansko

Tieto reštrikčné pásma III v Taliansku:

- tutto il territorio della Sardegna.

3. Poľsko

Tieto reštrikčné pásma III v Poľsku:

w województwie warmińsko-mazurskim:

- część powiatu działdowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu iławskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- powiat nowomiejski,
- gminy Dąbrówno, Grunwald i Ostróda z miastem Ostróda w powiecie ostródzkim,
- część gminy Barczewo położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową, część gminy Purda położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 53, część gminy Biskupiec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 57 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 16, a następnie na południe od drogi nr 16 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 57 do zachodniej granicy gminy w powiecie olsztyńskim,
- część gminy Dźwierzuty położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 57, część gminy Pasyń położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 53 w powiecie szczycieńskim,

w województwie lubelskim:

- gminy Radecznica, Sułów, Szczębrzeszyn, Zwierzyniec w powiecie zamojskim,
- gminy Biłgoraj z miastem Biłgoraj, Goraj, Frampol, Tereszpol i Turobin w powiecie biłgorajskim,
- gminy Horodło, Hrubieszów z miastem Hrubieszów w powiecie hrubieszowskim,
- gminy Dzwola, Chrzanów i Potok Wielki w powiecie janowskim,
- gminy Gościeradów i Trzydnik Duży w powiecie kraśnickim,

w województwie podkarpackim:

- powiat mielecki,
- gminy Radomyśl nad Sanem i Zaklików w powiecie stalowowolskim,
- część gminy Ostrów położona na północ od drogi linii wyznaczonej przez drogę nr A4 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 986, a następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 986 biegnącą od tego skrzyżowania do miejscowości Osieka i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Osieka - Blizna w powiecie ropczycko - sędziszowskim,
- gminy Czarna, Żyraków i część gminy wiejskiej Dębica położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie dębickim,
- gmina Wielkie Oczy w powiecie lubaczowskim,
- gminy Laszki, Radymno z miastem Radymno, w powiecie jarosławskim,

w województwie lubuskim:

- gminy Małomice, Niegosławice, Szprotawa, Żagań w powiecie żagańskim,
- gmina Sulęcín w powiecie sulęcińskim,
- gminy Bledzew, Międzyrzecz, Pszczew, Trzciel w powiecie międzyrzeckim,
- gmina Sława w powiecie wschowskim,
- gminy Lubrza, Łągów, Skąpe, Świebodzin w powiecie świebodzińskim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Krzemieniewo, Rydzyna w powiecie leszczyńskim,
- gminy Krobia i Poniec w powiecie gostyńskim,
- powiat rawicki,
- gminy Kuślin, Lwówek, Miedzichowo, Nowy Tomyśl w powiecie nowotomyskim,
- gminy Chrzypsko Wielkie, Kwilcz w powiecie międzychodzkiem,
- część gminy Pniewy położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Lubosinek – Lubosina – Buszewo biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 187 i na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 187 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Lubosinek – Lubosina – Buszewo w powiecie szamotulskim,

w województwie dolnośląskim:

- część powiatu górowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Prusice i Żmigród w powiecie trzebnickim,
- gmina Kotla w powiecie głogowskim,
- gminy Gromadka i Osiecznica w powiecie bolesławieckim,
- gminy Chocianów i Przemków w powiecie polkowickim,
- gmina Chojnów i miasto Chojnów w powiecie legnickim,
- część gminy Wołów położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 339 biegnącą od wschodniej granicy gminy do miejscowości Pełczyn, a następnie na północny - wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 339 i łączącą miejscowości Pełczyn – Smogorzówek, część gminy Wińsko położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 36 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Wińsko, a następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 w miejscowości Wińsko i łączącą miejscowości Wińsko – Smogorzów Wielki – Smogorzówek w powiecie wołowskim,
- część gminy Milicz położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Poradów – Piotrkosice - Sulimierz-Sułów - Gruszczyca w powiecie milickim,

w województwie świętokrzyskim:

- gminy Gnojno, Pacanów, Stopnica, Tuczępy, część gminy Busko Zdrój położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Siedlawy-Szaniec- Podgaje-Kołaczkowice w powiecie buskim,
- gminy Łubnice, Oleśnica, Połaniec, część gminy Rytwiary położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,
- gminy Chęciny, Chmielnik, Daleszyce, Górnio, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Morawica, Łopuszno, Piekoszów, Pierzchnica, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk, część gminy Raków położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764 w powiecie kieleckim,
- powiat miejski Kielce,
- gminy Kluczewsko, Krasocin, Włoszczowa w powiecie włoszczowskim,
- gmina Kije w powiecie pińczowskim,
- gminy Małogoszcz, Oksa, Sobków w powiecie jędrzejowskim,
- gmina Słupia Konecka w powiecie koneckim,

w województwie małopolskim:

- gminy Dąbrowa Tarnowska, Radgoszcz, Szczucin w powiecie dąbrowskim,
- gminy Lisia Góra, Pleśna, Ryglice, Skrzyszów, Tarnów, Tuchów w powiecie tarnowskim,
- powiat miejski Tarnów.

4. Rumunsko

Tieto reštrikčné pásma III v Rumunsku:

- Zona oraşului Bucureşti,
- Judeţul Constanţa,
- Judeţul Satu Mare,
- Judeţul Tulcea,
- Judeţul Bacău,
- Judeţul Bihor,
- Judeţul Bistriţa Năsăud,
- Judeţul Brăila,
- Judeţul Buzău,
- Judeţul Călăraşi,
- Judeţul Dâmboviţa,
- Judeţul Galaţi,
- Judeţul Giurgiu,
- Judeţul Ialomiţa,
- Judeţul Ilfov,
- Judeţul Prahova,
- Judeţul Sălaj,
- Judeţul Suceava
- Judeţul Vaslui,
- Judeţul Vrancea,
- Judeţul Teleorman,
- Judeţul Mehedinţi,
- Judeţul Gorj,
- Judeţul Argeş,
- Judeţul Olt,
- Judeţul Dolj,
- Judeţul Arad,
- Judeţul Timiş,
- Judeţul Covasna,
- Judeţul Braşov,
- Judeţul Botoşani,
- Judeţul Vâlcea,
- Judeţul Iaşi,
- Judeţul Hunedoara,
- Judeţul Alba,
- Judeţul Sibiu,
- Judeţul Caraş-Severin,
- Judeţul Neamţ,
- Judeţul Harghita,
- Judeţul Mureş,

- Județul Cluj,
- Județul Maramureș.

5. Slovensko

Tieto reštrikčné pásma III na Slovensku:

- v okrese Lučenec: Lučenec a jeho časti, Panické Dravce, Mikušovce, Pinciná, Holiša, Vidiná, Boľkovce, Trebeľovce, Halič, Stará Halič, Tomášovce, Trenč, Veľká nad Ipľom, Buzitka (bez časti Dóra), Prša, Nitra nad Ipľom, Mašková, Lehôtka, Kalonda, Jelšovec, Luboreč, Filákovské Kováče, Lipovany, Mučín, Rapovce, Lupoč, Gregorova Vieska, Praha,
  - v okrese Poltár: Kalinovo, Veľká Ves,
  - celý okres Trebišov,
  - celý okres Vranov nad Topľou,
  - v okrese Humenné: Lieskovec, Myslina, Humenné, Jasenov, Brekov, Závažka, Topoľovka, Hudcovce, Ptičie, Chlmec, Porúbka, Brestov, Gruzovce, Ohradzany, Slovenská Volová, Karná, Lackovce, Kochanovce, Hažín nad Cirochou,
  - v okrese Michalovce: Strážske, Staré, Oreské, Zbudza, Voľa, Nacina Ves, Pusté Čemerné, Lesné, Rakovec nad Ondavou, Petrikovce, Oborín, Veľké Raškovce, Beša,
  - v okrese Nové Zámky: Sikenička, Pavlová, Bíňa, Kamenín, Kamenný Most, Malá nad Hronom, Belá, Ľubá, Šarkan, Gbelce, Nová Vieska, Bruty, Svodín,
  - v okrese Levice: Veľké Ludince, Farná, Kuraľany, Keť, Pohronský Ruskov, Čata,
  - v okrese Rimavská Sobota: Jesenské, Gortva, Hodejov, Hodejovec, Širkovce, Šimonovce, Drňa, Hostice, Gemerské Dechtáre, Jestice, Dubovec, Rimavské Janovce, Rimavská Sobota, Belín, Pavlovce, Sutor, Bottovo, Dúžava, Mojín, Konrádovce, Čierny Potok, Blhovce, Gemerček, Hajnáčka,
  - v okrese Gelnica: Hrišovce, Jaklovce, Kluknava, Margecany, Richnava,
  - v okrese Sabinov: Daletice,
  - v okrese Prešov: Hrabkov, Krížovany, Žipov, Kvačany, Ondrašovce, Chminianske Jakubovany, Klenov, Bajerov, Bertotovce, Brežany, Bzenov, Fričovce, Hendrichovce, Hermanovce, Chmiňany, Chminianska Nová Ves, Janov, Jarovnice, Kojatice, Lažany, Mikušovce, Ovčie, Rokycany, Sedlice, Suchá Dolina, Svinia, Šindliar, Široké, Štefanovce, Vítaz, Župčany.“
-

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2022/441**zo 17. marca 2022,****ktorým sa menia prílohy V a XIV k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/404, pokiaľ ide o zápisy týkajúce sa Spojeného kráľovstva a Spojených štátov amerických v zoznamoch tretích krajín, z ktorých sa povoľuje vstup zásielok hydiny, zárodočných produktov hydiny a čerstvého mäsa z hydiny a pernatej zveri do Únie****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429 z 9. marca 2016 o prenosných chorobách zvierat a zmene a zrušení určitých aktov v oblasti zdravia zvierat („právna úprava v oblasti zdravia zvierat“) ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 230 ods. 1 a článok 232 ods. 1,

keďže:

- (1) V nariadení (EÚ) 2016/429 sa stanovuje požiadavka na vstup zásielok zvierat, zárodočných produktov a produktov živočíšneho pôvodu do Únie, podľa ktorej tieto zásielky musia pochádzať z tretej krajiny alebo územia, resp. z ich pásma či kompartmentu uvedených v zozname v súlade s článkom 230 ods. 1 uvedeného nariadenia.
- (2) V delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2020/692 ⁽²⁾ sa stanovujú požiadavky na zdravie zvierat, ktoré musia na účely vstupu do Únie spĺňať zásielky určitých druhov a kategórií zvierat, zárodočných produktov a produktov živočíšneho pôvodu z tretích krajín alebo území, resp. ich pásiem či, v prípade živočíchov akvakultúry, kompartmentov.
- (3) Vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2021/404 ⁽³⁾ sa stanovujú zoznamy tretích krajín alebo území, resp. ich pásiem alebo kompartmentov, z ktorých je povolený vstup tých druhov a kategórií zvierat, zárodočných produktov a produktov živočíšneho pôvodu do Únie, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/692.
- (4) Konkrétne sa v prílohách V a XIV k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/404 stanovujú zoznamy tretích krajín alebo území, resp. ich pásiem, z ktorých sa povoľuje vstup zásielok hydiny, zárodočných produktov hydiny a čerstvého mäsa z hydiny a pernatej zveri do Únie.
- (5) Spojené kráľovstvo nahlásilo Komisii výskyt ohniska vysokopatogénnej aviárnej influenzy u hydiny. Toto ohnisko sa nachádza neďaleko obce Redgrave v okrese Mid Suffolk v grófstve Suffolk, Anglicko a jeho výskyt bol potvrdený 1. marca 2022 laboratórnou analýzou (RT-PCR).
- (6) Spojené štáty americké nahlásili Komisii ďalší výskyt ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy u hydiny. Tieto ohniská sa nachádzajú v druhom chove v už zasiahnutom okrese Newcastle v štáte Delaware, Spojené štáty americké, v okrese Queen Anne's County v štáte Maryland, Spojené štáty americké a v okrese Jasper v štáte Missouri, Spojené štáty americké a ich výskyt bol potvrdený 8. marca 2022 laboratórnou analýzou (RT-PCR).

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 84, 31.3.2016, s. 1.

⁽²⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/692 z 30. januára 2020, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429, pokiaľ ide o pravidlá týkajúce sa vstupu zásielok určitých zvierat, zárodočných produktov a produktov živočíšneho pôvodu do Únie a ich premiestňovania a zaobchádzania s nimi po ich vstupe do Únie (Ú. v. EÚ L 174, 3.6.2020, s. 379).

⁽³⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/404 z 24. marca 2021, ktorým sa stanovujú zoznamy tretích krajín, území alebo ich pásiem, z ktorých je povolený vstup zvierat, zárodočných produktov a produktov živočíšneho pôvodu do Únie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429 (Ú. v. EÚ L 114, 31.3.2021, s. 1).

- (7) Spojené štáty americké nahlásili Komisii ďalší výskyt ohniska vysokopatogénnej aviárnej influenzy u hydiny. Toto ohnisko sa nachádza v okrese Lawrence v štáte Missouri, Spojené štáty americké a jeho výskyt bol potvrdený 9. marca 2022 laboratórnou analýzou (RT-PCR).
- (8) Veterinárne orgány Spojeného kráľovstva s Spojených štátov amerických zriadili v okruhu 10 km okolo postihnutých zariadení kontrolné pásmo a v záujme kontroly výskytu vysokopatogénnej aviárnej influenzy a obmedzenia šírenia tejto choroby zaviedli politiku likvidácie zvierat.
- (9) Spojené kráľovstvo a Spojené štáty americké predložili Komisii informácie o epidemiologickej situácii na svojom území, ako aj o opatreniach prijatých na zamedzenie ďalšieho šírenia vysokopatogénnej aviárnej influenzy. Komisia tieto informácie vyhodnotila. Na základe tohto hodnotenia a v záujme ochrany štatútu zdravia zvierat v Únii by už nemal byť povolený vstup do Únie, pokiaľ ide o zásielky hydiny, zárodočných produktov hydiny a čerstvého mäsa z hydiny a pernatej zveri z oblastí, na ktoré sa vzťahujú obmedzenia zavedené veterinárnymi orgánmi Spojeného kráľovstva a Spojených štátov amerických z dôvodu nedávneho výskytu ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy.
- (10) Spojené kráľovstvo okrem toho predložilo aktualizované informácie o epidemiologickej situácii na svojom území v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy potvrdených v chovoch hydiny 8. novembra 2021 neďaleko mesta Alcester v oblasti Bidford v grófstve Warwickshire, Anglicko a 21. novembra 2021 neďaleko obce North Fambridge v okrese Maldon v grófstve Essex, Anglicko. Spojené kráľovstvo takisto predložilo informácie o opatreniach, ktoré prijalo na zabránenie ďalšiemu šíreniu tejto choroby. V nadväznosti na výskyt týchto ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy Spojené kráľovstvo s cieľom kontrolovať a obmedziť šírenie tejto choroby zaviedlo politiku likvidácie zvierat. Po vykonaní politiky likvidácie zvierat v chovoch hydiny, ktoré boli na jeho území nakazené, Spojené kráľovstvo navyše dokončilo požadované opatrenia na čistenie a dezinfekciu.
- (11) Komisia vyhodnotila informácie, ktoré predložilo Spojené kráľovstvo, a dospela k záveru, že ohniská vysokopatogénnej aviárnej influenzy v chovoch hydiny v blízkosti mesta Alcester v oblasti Bidford v grófstve Warwickshire, Anglicko a v blízkosti obce North Fambridge v okrese Maldon v grófstve Essex, Anglicko boli odstránené a že už neexistuje žiadne riziko spojené so vstupom komodít z hydiny do Únie z pásiem Spojeného kráľovstva, z ktorých bol v dôsledku uvedených ohnisk vstup komodít z hydiny do Únie pozastavený.
- (12) Prílohy V a XIV k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/404 by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (13) Vzhľadom na súčasnú epidemiologickú situáciu v Spojenom kráľovstve a v Spojených štátoch amerických, pokiaľ ide o vysokopatogénnu aviárnu influenzu a vážne riziko jej rozšírenia do Únie, by zmeny vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2021/404, ktoré sa majú vykonať na základe tohto nariadenia, mali nadobudnúť účinnosť čo najskôr.
- (14) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Prílohy V a XIV k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/404 sa menia v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 17. marca 2022

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA

Prílohy V a XIV k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/404 sa menia takto:

1. Príloha V sa mení takto:

a) Časť 1 sa mení takto:

i) V zápise týkajúcom sa Spojeného kráľovstva sa riadok týkajúci sa pásma GB-2.19 nahrádza takto:

„GB Spojené kráľovstvo	GB-2.19	Hydina na reprodukciu iná ako vtáky nadradu bežce a úžitková hydina iná ako vtáky nadradu bežce	BPP	N, P1		8. 11. 2021	4. 3. 2022
		Bežce na reprodukciu a úžitkové bežce	BPR	N, P1		8. 11. 2021	4. 3. 2022
		Hydina určená na zabitie iná ako vtáky nadradu bežce	SP	N, P1		8. 11. 2021	4. 3. 2022
		Vtáky nadradu bežce určené na zabitie	SR	N, P1		8. 11. 2021	4. 3. 2022
		Jednodňové kurčatá iné ako vtáky nadradu bežce	DOC	N, P1		8. 11. 2021	4. 3. 2022
		Jednodňové kurčatá vtákov nadradu bežce	DOR	N, P1		8. 11. 2021	4. 3. 2022
		Menej ako 20 kusov hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU-LT20	N, P1		8. 11. 2021	4. 3. 2022
		Násadové vajcia hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HEP	N, P1		8. 11. 2021	4. 3. 2022
		Násadové vajcia vtákov nadradu bežce	HER	N, P1		8. 11. 2021	4. 3. 2022
		Menej ako 20 násadových vajec hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HE-LT20	N, P1		8. 11. 2021	4. 3. 2022“

ii) V zápise týkajúcom sa Spojeného kráľovstva sa riadok týkajúci sa pásma GB-2.28 nahrádza takto:

„GB Spojené kráľovstvo	GB-2.28	Hydina na reprodukciu iná ako vtáky nadradu bežce a úžitková hydina iná ako vtáky nadradu bežce	BPP	N, P1		21. 11. 2021	8. 3. 2022
		Bežce na reprodukciu a úžitkové bežce	BPR	N, P1		21. 11. 2021	8. 3. 2022
		Hydina určená na zabitie iná ako vtáky nadradu bežce	SP	N, P1		21. 11. 2021	8. 3. 2022
		Vtáky nadradu bežce určené na zabitie	SR	N, P1		21. 11. 2021	8. 3. 2022
		Jednodňové kurčatá iné ako vtáky nadradu bežce	DOC	N, P1		21. 11. 2021	8. 3. 2022
		Jednodňové kurčatá vtákov nadradu bežce	DOR	N, P1		21. 11. 2021	8. 3. 2022

		Menej ako 20 kusov hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU-LT20	N, P1		21. 11. 2021	8. 3. 2022
		Násadové vajcia hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HEP	N, P1		21. 11. 2021	8. 3. 2022
		Násadové vajcia vtákov nadradu bežce	HER	N, P1		21. 11. 2021	8. 3. 2022
		Menej ako 20 násadových vajec hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HE-LT20	N, P1		21. 11. 2021	8. 3. 2022“

iii) V zápise týkajúcom sa Spojeného kráľovstva sa za riadok týkajúci sa pásma GB-2.103 dopĺňa tento riadok týkajúci sa pásma GB-2.104:

„GB Spojené kráľovstvo	GB-2.104	Hydina na reprodukciu iná ako vtáky nadradu bežce a úžitková hydina iná ako vtáky nadradu bežce	BPP	N, P1		1. 3. 2022	
		Bežce na reprodukciu a úžitkové bežce	BPR	N, P1		1. 3. 2022	
		Hydina určená na zabitie iná ako vtáky nadradu bežce	SP	N, P1		1. 3. 2022	
		Vtáky nadradu bežce určené na zabitie	SR	N, P1		1. 3. 2022	
		Jednodňové kurčatá iné ako vtáky nadradu bežce	DOC	N, P1		1. 3. 2022	
		Jednodňové kurčatá vtákov nadradu bežce	DOR	N, P1		1. 3. 2022	
		Menej ako 20 kusov hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU-LT20	N, P1		1. 3. 2022	
		Násadové vajcia hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HEP	N, P1		1. 3. 2022	
		Násadové vajcia vtákov nadradu bežce	HER	N, P1		1. 3. 2022	
		Menej ako 20 násadových vajec hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HE-LT20	N, P1		1. 3. 2022“	

iv) V zápise týkajúcom sa Spojených štátov amerických sa za riadok týkajúci sa pásma US-2.16 dopĺňajú tieto riadky týkajúce sa pásiem US-2.17 až US-2.20:

„US Spojené štáty americké	US-2.17	Hydina na reprodukciu iná ako vtáky nadradu bežce a úžitková hydina iná ako vtáky nadradu bežce	BPP	N, P1		8. 3. 2022	
		Bežce na reprodukciu a úžitkové bežce	BPR	N, P1		8. 3. 2022	
		Hydina určená na zabitie iná ako vtáky nadradu bežce	SP	N, P1		8. 3. 2022	

		Vtáky nadradu bežce určené na zabitie	SR	N, P1		8. 3. 2022	
		Jednodňové kurčatá iné ako vtáky nadradu bežce	DOC	N, P1		8. 3. 2022	
		Jednodňové kurčatá vtákov nadradu bežce	DOR	N, P1		8. 3. 2022	
		Menej ako 20 kusov hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU-LT20	N, P1		8. 3. 2022	
		Násadové vajcia hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HEP	N, P1		8. 3. 2022	
		Násadové vajcia vtákov nadradu bežce	HER	N, P1		8. 3. 2022	
		Menej ako 20 násadových vajec hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HE-LT20	N, P1		8. 3. 2022	
	US-2.18	Hydina na reprodukciu iná ako vtáky nadradu bežce a úžitková hydina iná ako vtáky nadradu bežce	BPP	N, P1		8. 3. 2022	
		Bežce na reprodukciu a úžitkové bežce	BPR	N, P1		8. 3. 2022	
		Hydina určená na zabitie iná ako vtáky nadradu bežce	SP	N, P1		8. 3. 2022	
		Vtáky nadradu bežce určené na zabitie	SR	N, P1		8. 3. 2022	
		Jednodňové kurčatá iné ako vtáky nadradu bežce	DOC	N, P1		8. 3. 2022	
		Jednodňové kurčatá vtákov nadradu bežce	DOR	N, P1		8. 3. 2022	
		Menej ako 20 kusov hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU-LT20	N, P1		8. 3. 2022	
		Násadové vajcia hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HEP	N, P1		8. 3. 2022	
		Násadové vajcia vtákov nadradu bežce	HER	N, P1		8. 3. 2022	
		Menej ako 20 násadových vajec hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HE-LT20	N, P1		8. 3. 2022	
	US-2.19	Hydina na reprodukciu iná ako vtáky nadradu bežce a úžitková hydina iná ako vtáky nadradu bežce	BPP	N, P1		8. 3. 2022	
		Bežce na reprodukciu a úžitkové bežce	BPR	N, P1		8. 3. 2022	
		Hydina určená na zabitie iná ako vtáky nadradu bežce	SP	N, P1		8. 3. 2022	
		Vtáky nadradu bežce určené na zabitie	SR	N, P1		8. 3. 2022	

		Jednodňové kurčatá iné ako vtáky nadradu bežce	DOC	N, P1		8. 3. 2022	
		Jednodňové kurčatá vtákov nadradu bežce	DOR	N, P1		8. 3. 2022	
		Menej ako 20 kusov hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU-LT20	N, P1		8. 3. 2022	
		Násadové vajcia hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HEP	N, P1		8. 3. 2022	
		Násadové vajcia vtákov nadradu bežce	HER	N, P1		8. 3. 2022	
		Menej ako 20 násadových vajec hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HE-LT20	N, P1		8. 3. 2022	
US-2.20		Hydina na reprodukciu iná ako vtáky nadradu bežce a úžitková hydina iná ako vtáky nadradu bežce	BPP	N, P1		9. 3. 2022	
		Bežce na reprodukciu a úžitkové bežce	BPR	N, P1		9. 3. 2022	
		Hydina určená na zabitie iná ako vtáky nadradu bežce	SP	N, P1		9. 3. 2022	
		Vtáky nadradu bežce určené na zabitie	SR	N, P1		9. 3. 2022	
		Jednodňové kurčatá iné ako vtáky nadradu bežce	DOC	N, P1		9. 3. 2022	
		Jednodňové kurčatá vtákov nadradu bežce	DOR	N, P1		9. 3. 2022	
		Menej ako 20 kusov hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU-LT20	N, P1		9. 3. 2022	
		Násadové vajcia hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HEP	N, P1		9. 3. 2022	
		Násadové vajcia vtákov nadradu bežce	HER	N, P1		9. 3. 2022	
		Menej ako 20 násadových vajec hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	HE-LT20	N, P1		9. 3. 2022“;	

b) Časť 2 sa mení takto:

i) V zápise týkajúcom sa Spojeného kráľovstva sa za opis týkajúci sa pásma GB-2.103 dopĺňa tento opis týkajúci sa pásma GB-2.104:

„Spojené kráľovstvo	GB-2.104	Neďaleko obce Redgrave v okrese Mid Suffolk v grófstve Suffolk, Anglicko: oblasť nachádzajúca sa v kruhu s polomerom 10 km so stredom v bode s týmito desiatinnými súradnicami siete WGS84: N52.37 a E0.99.“
---------------------	----------	--

ii) V zápise týkajúcom sa Spojených štátov amerických sa za opis pásma US-2.16 dopĺňajú tieto opisy pásiem US-2.17 až US-2.20:

„Spojené štáty americké	US-2.17	štát Delaware: New Castle 02 okres New Castle: pásmo s polomerom 10 km začínajúce sa severným bodom (súradnice GPS: 75.7430486° z. z. d. 39.5199819° s. z. š.) a rozprestierajúce sa v kruhu v smere hodinových ručičiek: a) na sever: 1,1 km severozápadne od križovatky W Creek Ln a Dickerson Ln; b) na severovýchod: 0,3 km severovýchodne od križovatky Cuter Way a Nantucket Dr; c) na východ: 0,23km severovýchodne od križovatky Denny Lynn Dr a Kelsey Lynn Ct; d) na juhovýchod: 0,8 km juhovýchodne od križovatky Blackbird Station Rn a Lloyd Guessford Rd; e) na juh: 2,2 km juhovýchodne od križovatky Massey Rd a Bradford Johnson Rd; f) na juhozápad: 1,9 km západo-juhozápadne od križovatky Megan Rd a Scott Rd; g) na západ: 2,7 km severozápadne od križovatky Bohemia Church Rd a Augustine Herman Hwy; h) na severozápad: 0,7 km severo-severozápadne od križovatky Court House Point Rd a Augustine Herman Hwy.
	US-2.18	štát Maryland okres Queen Anne's County: pásmo s polomerom 10 km začínajúce sa severným bodom (súradnice GPS: 75.8786226° z. z. d. 39.2489713° s. z. š.) a rozprestierajúce sa v kruhu v smere hodinových ručičiek: a) na sever: 0,6 km severo-severozápadne od križovatky Herbies Way a Chester River Heights Rd; b) na severovýchod: 0,8 km severozápadne od križovatky Stulltown Rd a Peters Corner Rd; c) na východ: 1,4 km juhovýchodne od križovatky Busic Church Rd a Duhamel Corner Rd;

		<p>d) na juhovýchod: 0,36 km juhozápadne od križovatky Trunk Line Rd a Bee Tree Rd;</p> <p>e) na juh: 0,63 km juhovýchodne od križovatky Murphy Rd a Price Station Rd 405;</p> <p>f) na juhozápad: 0,1 km juhovýchodne od križovatky Flat Iron Square Rd a Lieby Rd;</p> <p>g) na západ: 2,2 km východo-juhovýchodne od križovatky Rolphs Wharf Rd a Church Hill Rd;</p> <p>h) na severozápad: 0,5 km severozápadne od križovatky Deep Landing Rd a Bright Meadow Ln;</p>
US-2.19		<p>štát Missouri:</p> <p>okres Jasper: pásma s polomerom 10 km začínajúce sa severným bodom (súradnice GPS: 94.5953717° z. z. d. 37.4321134° s. z. š.) a rozprestierajúce sa v kruhu v smere hodinových ručičiek:</p> <p>a) na sever: 0,7 km juhozápadne od križovatky SW 50th Rd a SW 160th Ln;</p> <p>b) na severovýchod: 0,7 km západne od križovatky W Highway 126 a SW 115th Ln;</p> <p>c) na východ: 0,5 km juhovýchodne od križovatky State Highway 43 a Thistle Rd;</p> <p>d) na juhovýchod: 0,5 km juhozápadne od križovatky Park Ln a 25B;</p> <p>f) na juhozápad: 0,3 km juho-juhovýchodne od križovatky NE Scammon Rd a NE 85th St;</p> <p>g) na západ: 0,6 km severozápadne od križovatky E 400 Highway a Highway 69;</p> <p>h) na severozápad: 0,7 km juhozápadne od križovatky Highway 126 a N Free King's Highway.</p>
US-2.20		<p>štát Missouri:</p> <p>okres Lawrence: pásma s polomerom 10 km začínajúce sa severným bodom (súradnice GPS: 93.7354261° z. z. d. 37.1689086° s. z. š.) a rozprestierajúce sa v kruhu v smere hodinových ručičiek:</p> <p>a) na sever: 1,2 km severo-severovýchodne od križovatky Farm Rd 2077 a Farm Rd 1170;</p> <p>b) na severovýchod: 1,1 km západne od križovatky County Rd 2090 a County Rd 1230;</p> <p>c) na východ: 1,0 km juho-západne od križovatky Farm Rd 2130 a Farm Rd 1245;</p> <p>d) na juhovýchod: 0,4 km severovýchodne od križovatky Farm Rd 1220 a Farm Rd 2180;</p> <p>f) na juhozápad: 0,5 km východo-severovýchodne od križovatky County Rd 1131 a Farm Rd 2181;</p> <p>g) na západ: 0,7 km juho-juhozápadne od križovatky I-44 a Highway H;</p> <p>h) na severozápad: 1,5 km severo-severovýchodne od križovatky Farm Rd 2100 a Farm Rd 1132 LC.“.</p>

2. Príloha XIV sa mení takto:

a) Časť 1 sa mení takto:

i) V zápise týkajúcom sa Spojeného kráľovstva sa riadok týkajúci sa pásma GB-2.19 nahrádza takto:

„GB Spojené kráľovstvo	GB-2.19	Čerstvé mäso z hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU	N, P1		8. 11. 2021	4. 3. 2022
		Čerstvé mäso z vtákov nadradu bežce	RAT	N, P1		8. 11. 2021	4. 3. 2022
		Čerstvé mäso z pernatej zveri	GBM	P1		8. 11. 2021	4. 3. 2022“

ii) V zápise týkajúcom sa Spojeného kráľovstva sa riadok týkajúci sa pásma GB-2.28 nahrádza takto:

„GB Spojené kráľovstvo	GB-2.28	Čerstvé mäso z hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU	N, P1		21. 11. 2021	8. 3. 2022
		Čerstvé mäso z vtákov nadradu bežce	RAT	N, P1		21. 11. 2021	8. 3. 2022
		Čerstvé mäso z pernatej zveri	GBM	P1		21. 11. 2021	8. 3. 2022“

iii) V zápise týkajúcom sa Spojeného kráľovstva sa za riadok týkajúci sa pásma GB-2.103 dopĺňa tento riadok týkajúci sa pásma GB-2.104:

„GB Spojené kráľovstvo	GB-2.104	Čerstvé mäso z hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU	N, P1		1. 3. 2022	
		Čerstvé mäso z vtákov nadradu bežce	RAT	N, P1		1. 3. 2022	
		Čerstvé mäso z pernatej zveri	GBM	P1		1. 3. 2022“	

iv) V zápise týkajúcom sa Spojených štátov amerických sa za riadok týkajúci sa pásma US-2.16 dopĺňajú tieto riadky týkajúce sa pásiem US-2.17 až US-2.20:

„US Spojené štáty americké	US-2.17	Čerstvé mäso z hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU	N, P1		8. 3. 2022	
		Čerstvé mäso z vtákov nadradu bežce	RAT	N, P1		8. 3. 2022	
		Čerstvé mäso z pernatej zveri	GBM	P1		8. 3. 2022	
	US-2.18	Čerstvé mäso z hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU	N, P1		8. 3. 2022	
		Čerstvé mäso z vtákov nadradu bežce	RAT	N, P1		8. 3. 2022	
		Čerstvé mäso z pernatej zveri	GBM	P1		8. 3. 2022	
	US-2.19	Čerstvé mäso z hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU	N, P1		8. 3. 2022	
		Čerstvé mäso z vtákov nadradu bežce	RAT	N, P1		8. 3. 2022	
		Čerstvé mäso z pernatej zveri	GBM	P1		8. 3. 2022	

US-2.20	Čerstvé mäso z hydiny inej ako vtáky nadradu bežce	POU	N, P1		9. 3. 2022		
	Čerstvé mäso z vtákov nadradu bežce	RAT	N, P1		9. 3. 2022		
	Čerstvé mäso z pernatej zveri	GBM	P1		9. 3. 2022“		

b) V časti 2 v zápise týkajúcom sa Spojených štátov amerických sa riadky týkajúce sa US-2 až US-2.16 nahrádzajú takto:

„Spojené štáty americké	US-2	pásma Spojených štátov amerických opísané v US-2 v časti 2 prílohy V“.
-------------------------	------	--

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2022/442

z 21. februára 2022

o poverení začať rokovania s Islandom, Nórsnym kráľovstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom s cieľom uzavrieť medzi Európskou úniou a týmito krajinami dohody o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 77 ods. 2 a článok 79 ods. 2 písm. d) v spojení s článkom 218 ods. 3 a 4,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

keďže:

- (1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148⁽¹⁾, ktorým sa na obdobie rokov 2021-2027 zriadil Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc, sa prijalo 7. júla 2021.
- (2) Účelom nariadenia (EÚ) 2021/1148 je stanoviť rámec pre vyjadrenie solidarity prostredníctvom financovania pomoci tým členskými štátmi a krajinami, ktoré uplatňujú ustanovenia schengenského *acquis* o vonkajších hraniciach. Predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorom sa zúčastňujú pridružené krajiny.
- (3) Nariadenie (EÚ) 2021/1148 je založené na schengenskom *acquis* a Dánsko sa v súlade s článkom 4 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie rozhodlo vykonať uvedené nariadenie vo svojom vnútroštátnom práve. V súlade s článkami 1 a 2 protokolu č. 22 sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (4) Toto rozhodnutie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorých sa Írsko nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES⁽²⁾. Írsko sa preto nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (5) Island, Nórske kráľovstvo, Švajčiarska konfederácia a Lichtenštajnské kniežatstvo 1. septembra 2021, 17. decembra 2021, 11. augusta 2021 a 18. augusta 2021 oznámili svoje rozhodnutie akceptovať obsah Nástroja finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku zriadeného nariadením (EÚ) 2021/1148 a vykonať ho v súlade so svojim vnútroštátnym právnym poriadkom.
- (6) So zreteľom na článok 7 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/1148 by sa preto mali začať rokovania s cieľom uzavrieť s Islandom, Nórsnym kráľovstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom medzinárodné dohody o dodatočných pravidlách týkajúcich sa vykonávania nariadenia (EÚ) 2021/1148 v každej z týchto krajín,

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148 zo 7. júla 2021, ktorým sa ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc zriaďuje Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 251, 15.7.2021, s. 48).

⁽²⁾ Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Komisia sa týmto poveruje začať rokovania o uzavretí dohôd s Islandom, Nórske kráľovstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dodatočných pravidlách týkajúcich sa vykonávania nariadenia (EÚ) 2021/1148 v týchto krajinách.
2. Rokovania sa povedú na základe smerníc Rady na rokovania uvedených v dodatku k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Pri rokovaní je konzultovaná pracovná skupina radcov pre spravodlivosť a vnútorné veci, ktorá je prípravným orgánom, ktorý sa týmto určuje za osobitný výbor v zmysle článku 218 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli 21. februára 2022

Za Radu
predseda
J. DENORMANDIE

ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2022/443**z 3. marca 2022****o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie prijať v Spoločnom výbore EHP k zmene prílohy IV (Energetika) k Dohode o EHP (Smernica o energetickej hospodárnosti budov)****(Text s významom pre EHP)**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194 ods. 2 v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2894/94 z 28. novembra 1994 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 1 ods. 3,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dohoda o Európskom hospodárskom priestore ⁽²⁾ (ďalej len „Dohoda o EHP“) nadobudla platnosť 1. januára 1994.
- (2) Podľa článku 98 Dohody o EHP sa na základe rozhodnutia Spoločného výboru EHP môže meniť, okrem iného, príloha IV k Dohode o EHP, ktorá obsahuje ustanovenia týkajúce sa energetiky.
- (3) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ ⁽³⁾ sa má začleniť do Dohody o EHP.
- (4) Príloha IV (Energetika) k Dohode o EHP by sa mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (5) Pozícia Únie v Spoločnom výbore EHP by preto mala byť založená na pripojenom návrhu rozhodnutia,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má v mene Únie prijať v Spoločnom výbore EHP k navrhovanej zmene prílohy IV (Energetika) k Dohode o EHP, je založená na návrhu rozhodnutia Spoločného výboru EHP pripojenom k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli 3. marca 2022

Za Radu
predseda
G. DARMANIN

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 305, 30.11.1994, s. 6.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov (Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13).

NÁVRH NÁVRH ROZHODNUTIA SPOLOČNÉHO VÝBORU EHP č. ...**Z ...,****ktorým sa mení príloha IV (Energetika) k Dohode o EHP**

SPOLOČNÝ VÝBOR EHP,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „Dohoda o EHP“), a najmä na jej článok 98,

keďže:

- (1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov ⁽¹⁾ sa má začleniť do dohody o EHP.
- (2) Vzhľadom na špecifiká pomerne nového a jednotného fondu budov na Islande sa dohodla dočasná a podmienená výnimka z uplatňovania smernice 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov. Táto výnimka by sa mala vzťahovať na smernicu 2010/31/EÚ v znení platnom pred jej zmenou smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/844 z 30. mája 2018. Táto výnimka by mala byť prísne časovo obmedzená a mala by sa uplatňovať len, kým sa nedosiahne dohoda o začlenení smernice 2010/31/EÚ zmenenej smernicou (EÚ) 2018/844 do dohody o EHP.
- (3) Vzhľadom na veľmi malý fond budov v Lichtenštajnsku a jeho klimatickú typológiu a typológiu budov sa Lichtenštajnsko oslobodzuje od povinnosti podľa článku 5 smernice o energetickej hospodárnosti budov vykonávať vlastné výpočty na stanovenie nákladovo optimálnych úrovní minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť budov.
- (4) Podľa podmienok úpravy pod písmenom c) Nórsko a Lichtenštajnsko môžu vypracovať predpisy o minimálnych požiadavkách na energetickú hospodárnosť s použitím inej systémovej hranice, než je spotreba primárnej energie, ktorá sa vyžaduje podľa smernice o energetickej hospodárnosti budov, za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v úprave pod písmenom c).
- (5) Úprava pod písmenom d) zabezpečí, aby nórsky systém certifikácie energetickej hospodárnosti prevádzkovaný používateľmi prinášal rovnocenné výsledky s certifikátmi vydanými nezávislými odborníkmi, ako sa vyžaduje v článku 17 smernice o energetickej hospodárnosti budov.
- (6) Príloha IV k Dohode o EHP by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJAL TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

V prílohe IV k Dohode o EHP sa znenie bodu 17 (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/91/ES zo 16. decembra 2002) nahrádza takto:

„32010 L 0031: Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov (ďalej len „smernica o energetickej hospodárnosti budov“) (Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13).

Ustanovenia smernice sa na účely tejto dohody vykladajú s týmito úpravami:

- a) Táto smernica sa nevzťahuje na Island.
- b) V článku 5 ods. 2 sa dopĺňa tento text:

„Na účely stanovenia nákladovo optimálnych úrovní minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť môže Lichtenštajnsko použiť výpočty inej zmluvnej strany, ktorá má porovnávacie parametre.“

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13.

- c) Na účely článku 9 ods. 3 písm. a) smernice o energetickej hospodárnosti budov a prílohy I k uvedenej smernici môžu Lichtenštajnsko a Nórsko založiť svoje požiadavky na spotrebu energie na čistej energii za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky a záruky:
- minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť sú stanovené v súlade s požiadavkami článku 5 smernice o energetickej hospodárnosti budov podľa základných zásad metodického rámca, ktorý bol stanovený na výpočet nákladovo optimálnych úrovní minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť ⁽²⁾;
  - uverejní sa číselný ukazovateľ spotreby primárnej energie zodpovedajúci požiadavkám na energetickú hospodárnosť stanoveným v stavebnom zákone;
  - Komisia si vyhradzuje právo prehodnotiť túto konkrétnu úpravu v rámci budúcich rokovaní o smernici o energetickej hospodárnosti budov zmenenej smernicou (EÚ) 2018/844.
- d) V článku 17 sa dopĺňa tento text:
- „Štáty EZVO môžu zaviesť zjednodušený systém certifikácie energetickej hospodárnosti obytných budov prevádzkovaný používateľmi, ktorý možno použiť ako alternatívu k využívaniu služieb odborníkov, ak sú splnené tieto podmienky:
- k dispozícii sú podrobné poznatky a kvalitné údaje o celom fonde obytných budov vrátane všetkých typov budov a vekových kategórií, ako aj charakteristiky plášťov budov a technických systémov budov podľa typu, ktoré na základe údajov od používateľov umožňujú výpočet energetickej hospodárnosti jednotlivých budov a stavebných jednotiek s vysokou mierou istoty;
  - k dispozícii sú podrobné informácie o nákladovo optimálnych alebo nákladovo efektívnych zlepšeniach pre každý typ budov;
  - sú zavedené opatrenia, ktoré pomáhajú používateľom pri prevádzkovaní systému na účely vydávania certifikátov pre budovy. Tieto opatrenia môžu zahŕňať linku pomoci alebo poradenské služby, ktoré umožňujú kontakt medzi používateľmi na jednej strane a nezávislými odborníkmi a odborníkmi na systém na strane druhej;
  - aby sa zaistilo zanedbateľné riziko manipulácie s výsledkami, systém certifikácie prevádzkovaný používateľmi zahŕňa mechanizmus (mechanizmy) kontroly kvality a overovania, ktorý umožňuje overiť vstupné údaje používateľov a to či sú tieto údaje transparentné;
  - sú zavedené nezávislé kontrolné systémy na zabezpečenie toho, aby systém certifikácie energetickej hospodárnosti prevádzkovaný používateľmi prinášal rovnocenné výsledky ako certifikáty vydané odborníkmi, a to z hľadiska kvality aj spoľahlivosti,
  - systém prevádzkovaný používateľmi vydáva odporúčania, ktoré môžu poskytovať používateľom poradenstvo o nákladovo optimálnych alebo nákladovo efektívnych zlepšeniach špecifických pre ich budovy a stavebné jednotky.“

Článok 2

Znenie smernice 2010/31/EÚ v islandskom a nórskom jazyku, ktoré sa uverejní v dodatku EHP k *Úradnému vestníku Európskej únie*, je autentické.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť [...] pod podmienkou, že boli vykonané všetky oznámenia podľa článku 103 ods. 1 Dohody o EHP ⁽³⁾.

Článok 4

Toto rozhodnutie sa uverejní v oddiele EHP *Úradného vestníka Európskej únie* a v dodatku EHP k *Úradnému vestníku Európskej únie*.

⁽²⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 244/2012 zo 16. januára 2012, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov vytvorením rámca porovnávacej metodiky na výpočet nákladovo optimálnych úrovní minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť budov a prvkov budov (Ú. v. EÚ L 81, 21.3.2012, s. 18).

⁽³⁾ [Ústavné požiadavky neboli oznámené.] [Ústavné požiadavky boli oznámené.]

V Bruseli [...]

*Za Spoločný výbor EHP
predseda*

*tajomníci
Spoločného výboru EHP*

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2022/444**z 28. júna 2021****o schéme štátnej pomoci SA.49414 (2020/C) (ex 2019/NN), ktorú Francúzsko poskytlo prevádzkovateľom infraštruktúr zásobníkov zemného plynu***[oznámené pod číslom C(2022) 4494]***(Iba francúzske znenie je autentické)****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili svoje pripomienky v súlade s uvedenými článkami ⁽¹⁾, a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

- (1) Francúzske orgány listom z 23. októbra 2017 informovali Komisiu o návrhu reformy legislatívneho a regulačného rámca, ktorý sa vzťahuje na skladovanie zemného plynu (ďalej len „reforma“). Francúzske orgány tento projekt predbežne oznámili 23. novembra 2017 a po prijatí reformy francúzskym parlamentom oznámili francúzske orgány Komisii dodatočné informácie.
- (2) Listom z 28. februára 2020 Komisia informovala Francúzsko o svojom rozhodnutí začať konanie (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“) podľa článku 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „formálne vyšetrovacie konanie“) v súvislosti s týmto opatrením.
- (3) Rozhodnutie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k predmetnému opatreniu.
- (4) V rámci formálneho vyšetrovacieho konania Komisia prijala pripomienky od zainteresovaných strán. Zaslala ich francúzskym orgánom a poskytla im možnosť sa k nim vyjadriť. Francúzske orgány poslali svoje pripomienky listom z 3. augusta 2020.
- (5) Francúzske orgány predložili dodatočné informácie 21. septembra 2020, 26. januára 2021, 15. marca 2021 a 10. mája 2021.

2. SÚVISLOSTI OPATRENIA**2.1. Skladovanie zemného plynu vo Francúzsku**

- (6) Infraštruktúry podzemných zásobníkov zemného plynu umožňujú vytvárať zásoby zemného plynu napojené na prepravnú sieť. Prispievajú k riadeniu tokov v tejto sieti.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 112, 3.4.2020, s. 39.

- (7) Zásobníky sa na jednej strane používajú ako prostriedok na zabezpečenie rovnováhy medzi množstvom zemného plynu v sieti a množstvom spotrebovaného zemného plynu, napríklad v prípade prerušenia dodávok alebo pri zvýšenom dopyte počas vlny chladného počasia v zime. Na druhej strane zásobníky umožňujú spolu s plynovodmi a kompresormi zaistiť službu prepravy v rámci prepravnej siete, najmä v prípade preťaženia.
- (8) Prevádzkovatelia zásobníkov ponúkajú uskladňovacie kapacity dodávateľom zemného plynu na maloobchodných a veľkoobchodných trhoch, ako aj prevádzkovateľom prepravných sietí. Tendencia dodávateľov zemného plynu platiť za uskladňovacie kapacity sa veľmi približuje cenovému rozdielu za predaj zemného plynu medzi letom a zimou (ďalej len „rozpätie“). Úroveň ťažby zemného plynu je počas celého roka relatívne stabilná, pričom spotreba zemného plynu sa značne mení podľa teploty.
- (9) Vo Francúzsku je štrnásť infraštruktúr zásobníkov, z ktorých je jedenásť v prevádzke ⁽²⁾, a traja prevádzkovatelia zásobníkov:
- spoločnosť Storengy, dcérska spoločnosť vo výlučnom vlastníctve spoločnosti ENGIE, vlastní a prevádzkuje dvanásť lokalít, z ktorých sú tri vyčlenené ako rezerva a deväť je v prevádzke. Tie predstavujú pracovný objem 102,1 TWh (t. j. 74 % celkovej kapacity územia),
  - spoločnosť Teréga (predtým TIGF) vo vlastníctve spoločností Snam (40,5 %), GIC (31,5 %), EDF Investissement (18 %) a Prédica (10 %) prevádzkuje lokalitu, ktorá predstavuje pracovný objem 33,1 TWh (t. j. 24 % celkovej kapacity územia),
  - spoločnosť Géométhane vo vlastníctve spoločností Storengy (50 %), CNP (49 %) a Géostock (1 %) vlastní a prevádzkuje lokalitu s pracovným objemom 3,3 TWh (t. j. 2 % z celkovej kapacity územia).
- (10) Od roku 2009 sa znížili sezónne výkyvy cien zemného plynu. Do roku 2011 bolo rozpätie dostatočne vysoké na to, aby dodávateľov povzbudilo k tomu, aby si predplatili celú uskladňovaciu kapacitu zásobníkov zemného plynu. Od roku 2011 začalo byť rozpätie nedostatočné na pokrytie ceny zásobníka, ktorú ponúkali prevádzkovatelia (1,5 až 2 EUR/MWh rozpätia za cenu 6 až 7 EUR/MWh). V dôsledku toho už od obdobia 2010 – 2011 neboli uskladňovacie kapacity plne využívané, v období 2014 – 2015 sa obmedzila prevádzka troch lokalít („uložené ako rezerva“), pričom miera využívania prevádzkovaných infraštruktúr zásobníkov klesla v období 2017 – 2018 na 63 %.

2.2. Legislatívny a regulačný kontext

- (11) Francúzsko s cieľom zaistiť bezpečnosť dodávok zaviedlo v roku 2014 najskôr vyhlášku na posilnenie povinností dodávateľov zemného plynu vytvárať zásoby zemného plynu ⁽³⁾. Následne sa Francúzsko domnievalo, že tento systém má niekoľko nedostatkov a niektorí dodávatelia zemného plynu podali žalobu, ktorou napadli zákonnosť vyhlášky z roku 2014. Na základe tohto vývoja sa Francúzsko rozhodlo zaviesť vhodné opatrenie, ktoré je predmetom tohto rozhodnutia (ďalej len „predmetné opatrenie“).
- (12) Okrem iného sa v článku 33 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES ⁽⁴⁾ poskytuje členským štátom možnosť vykonávať reguláciu infraštruktúr zásobníkov. Zásobníky zemného plynu sú takisto súčasťou opatrení, ktoré môžu členské štáty zaviesť na zabezpečenie dodržiavania povinností vyplývajúcich z nariadenia (EÚ) Európskeho parlamentu a Rady 2017/1938 ⁽⁵⁾ za podmienok stanovených v tomto nariadení, najmä povinnosti zaistiť bezpečnosť dodávok domácim odberateľom pri zabezpečení správneho a nepretržitého fungovania vnútorného trhu so zemným plynom.

⁽²⁾ V prevádzke je dvanásť lokalít, ak sa lokality Lussagnet a Izaute posudzujú samostatne. Tieto lokality patria spoločnosti Teréga a niektoré technické zariadenia majú spoločné. Z tohto dôvodu sa často považujú za jednu infraštruktúru (napríklad vo viacročnom plánovaní v oblasti energetiky na roky 2019 – 2028) a často aj ako dve samostatné infraštruktúry (napríklad vo viacročnom plánovaní v oblasti energetiky na roky 2016 – 2023).

⁽³⁾ Vyhláška č. 2014-328 z 12. marca 2014, ktorou sa mení vyhláška č. 2006-1034 z 21. augusta 2006 o prístupe k podzemným zásobníkom zemného plynu.

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 z 25. októbra 2017 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 994/2010 (Ú. v. EÚ L 280, 28.10.2017, s. 1).

3. PODROBNÝ OPIS PREDMETNÉHO OPATRENIA A DÔVODY ZAČATIA KONANIA

3.1. Cieľ mechanizmu

- (13) Cieľom regulačného mechanizmu je zabezpečiť udržiavanie prevádzky infraštruktúry zásobníkov potrebnej na zaistenie bezpečnosti dodávok zemného plynu na francúzske územie zo strednodobého a z dlhodobého hľadiska.
- (14) Cieľom regulačného mechanizmu je najmä zabezpečiť kapacitu siete na uspokojenie dopytu, najmä počas mimoriadne chladných období, a zabezpečiť službu prepravy v rámci prepravnej siete pre zemný plyn, najmä v prípade preťaženia.

3.2. Právny základ

- (15) Mechanizmus regulácie základných skladovacích infraštruktúr pre zemný plyn sa do zákona o energetike zaviedol zákonom č. 2017-1839 z 30. decembra 2017 ⁽⁶⁾ (ďalej len „zákon o uhlíkovodíkoch“), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2018.
- (16) V článku 12 zákona o uhlíkovodíkoch sa uvádza, že rozsah regulačného mechanizmu je stanovený vo viacročnom plánovaní v oblasti energetiky uvedenom v článku L.141-1 zákona o energetike. Viacročné plánovanie v oblasti energetiky sa prijíma vyhláškou po získaní stanoviska viacerých poradných orgánov a reviduje sa najmenej každých päť rokov na dve päťročné obdobia. Na obdobie 2019 – 2028 sa viacročné plánovanie v oblasti energetiky stanovuje vyhláškou č. 2020-456 z 21. apríla 2020 (ďalej len „vyhláška č. 2020-456 o viacročnom plánovaní v oblasti energetiky“).
- (17) Okrem toho sa v článku 12 zákona o uhlíkovodíkoch uvádza, že Komisia pre reguláciu energie (ďalej len „komisia CRE“) stanovuje niektoré podmienky regulačného mechanizmu, najmä podmienky obchodovania s uskladňovacími kapacitami formou aukcie, povolené výnosy prevádzkovateľov zásobníkov a podmienky výberu týchto výnosov prostredníctvom obchodovania s kapacitami a sadzby za využívanie prepravnej siete pre zemný plyn a ich uhrádzanie prevádzkovateľom zásobníkov (pozri odôvodnenia 20 až 22).

3.3. Všeobecné fungovanie mechanizmu

- (18) Mechanizmus na reguláciu zásobníkov zemného plynu, ktorý sa vo Francúzsku prijal v roku 2017, spočíva na troch zásadách.
- (19) Po prvé, rozsah tohto mechanizmu zodpovedá infraštruktúram podzemných zásobníkov potrebných na zaistenie bezpečnosti dodávok na francúzskom území zo strednodobého a dlhodobého hľadiska ⁽⁷⁾ (ďalej len „základné skladovacie infraštruktúry“). Zoznam týchto základných infraštruktúr je stanovený vyhláškou o viacročnom plánovaní v oblasti energetiky. V prevádzke ich musia udržiavať prevádzkovatelia, ktorí ich využívajú ⁽⁸⁾.
- (20) Po druhé, s kapacitami základných skladovacích infraštruktúr sa obchoduje formou aukcie podľa podmienok stanovených komisiou CRE ⁽⁹⁾. Aukcia je otvorená pre každého dodávateľa so sídlom v členskom štáte EÚ alebo v inom štáte, ktorý má k dispozícii povolenie na dodávanie zemného plynu, ktoré mu umožňuje zasahovať na francúzskom maloobchodnom alebo veľkoobchodnom trhu dodávok plynu. V januári 2018 bolo držiteľmi takéhoto povolenia 213 francúzskych alebo zahraničných dodávateľov. Výnosy z aukcií sa uhrádzajú priamo prevádzkovateľom zásobníkov.

⁽⁶⁾ Zákon č. 2017-1839 z 30. decembra 2017, ktorým sa ukončuje vyhľadávanie a ťažba uhlíkovodíkov a stanovujú sa viaceré ustanovenia týkajúce sa energetiky a životného prostredia.

⁽⁷⁾ Článok L.421-3-1 zákona o energetike.

⁽⁸⁾ Článok L.421-3-1 zákona o energetike.

⁽⁹⁾ Článok L.421-5-1 zákona o energetike.

- (21) Po tretie, prevádzkovatelia základných skladovacích infraštruktúr využívajú záruku pokrytia svojich nákladov, pokiaľ zodpovedajú nákladom „efektívneho prevádzkovateľa“⁽¹⁰⁾. V tejto súvislosti poberajú regulovaný príjem vymedzený v uznesení komisie CRE (ďalej len „povolený príjem“). Ak sú výnosy priamo dosiahnuté od ich odberateľov nižšie ako ich povolený príjem, prevádzkovatelia zásobníkov dostanú kompenzáciu rovnajúcu sa rozdielu medzi ich povoleným príjmom a dosiahnutými výnosmi (pozri odôvodnenie 89). Túto kompenzáciu znášajú dodávateľia zemného plynu na základe svojho portfólia odberateľov, ktorým nie je možné prerušiť dodávku ani im nie je možné znížiť odber bez rizika, pripojených do verejnej distribučnej siete pre zemný plyn (pozri odôvodnenia 104 a 105). Kompenzáciu hradí prevádzkovateľ prepravnej siete prostredníctvom osobitného poplatku v rámci sadzby za používanie prepravnej siete (ďalej len sadzba „ATRT“), ktorá sa následne vypláca prevádzkovateľom zásobníkov.
- (22) Na druhej strane, ak sú výnosy prevádzkovateľov zásobníkov vyššie ako ich povolený príjem, musia prevádzkovatelia zásobníkov uhradiť prebytok prostredníctvom sadzby za využívanie prepravnej siete (pozri odôvodnenie 90).

3.4. Rozsah regulačného mechanizmu

- (23) Podľa vysvetlení, ktoré poskytli francúzske orgány, metóda identifikácie základných skladovacích infraštruktúr spočíva na jednej strane v určení infraštruktúr potrebných na zabezpečenie kapacity siete na uspokojenie dopytu a na druhej strane v určení infraštruktúr potrebných na zabezpečenie služby prepravy v rámci prepravnej siete pre zemný plyn.

3.4.1. Infraštruktúry potrebné na zabezpečenie kapacity siete na uspokojenie dopytu počas mimoriadne chladného obdobia

- (24) Očakávaná úroveň bezpečnosti dodávok plynárenskej sústavy je stanovená v článku R. 121-4 zákona o energetike. Cieľom je zabezpečiť dodávky pre všetkých spotrebiteľov, ktorí zmluvne nevyjadrili súhlas s prerušiteľnou dodávkou v obzvlášť chladných klimatických podmienkach, ku ktorým dochádza štatisticky raz za päťdesiat rokov.
- (25) Identifikácia infraštruktúr potrebných na zabezpečenie kapacity siete na uspokojenie dopytu je založená na práci vykonávanej prevádzkovateľmi prepravnej siete, ktorí porovnávajú dopyt po zemnom plyne počas mimoriadne chladného obdobia v rozsahu od jedného do tridsiatich dní a kapacitu dodávok zemného plynu, najmä prostredníctvom prepojení a terminálov skvapalneného zemného plynu (ďalej len „LNG“).

3.4.1.1. Odhad dopytu po zemnom plyne

- (26) Francúzske orgány si najskôr preštudovali päť scenárov vývoja spotreby zemného plynu, ktoré možno očakávať v priebehu nasledujúcich desiatich rokov, okrem výroby elektrickej energie. Takto predpokladané miery zníženia sa v porovnaní s referenčným rokom 2012 pohybujú od – 2 % do – 18 %. Francúzske orgány napokon zachovali hypotézu poklesu spotreby zemného plynu o 2 %, okrem výroby elektrickej energie.
- (27) Následne sa priemerná denná spotreba zemného plynu, okrem výroby elektrickej energie, počas mimoriadne chladného obdobia odhadovala približne na 3 640 GWh/deň v roku 2025, bez spotreby zemného plynu s nízkou výhrevnosťou (ďalej len „plyn B“). Odhad spotreby zemného plynu na výrobu elektrickej energie počas mimoriadne chladného obdobia bol 310 GWh/deň.
- (28) Francúzske orgány takisto zohľadnili prerušiteľnú časť dopytu po zemnom plyne, t. j. spotrebiteľov, ktorí uzatvorili zmluvu o prerušiteľnosti s prevádzkovateľom siete, ku ktorej sú pripojení. V tejto súvislosti sa v čase zavádzania regulačného mechanizmu ešte len vymedzovali opatrenia prerušiteľnosti, ktoré sa budú využívať počas mimoriadne chladného obdobia. Francúzske orgány zachovali potenciál prerušiteľnosti na 138 GWh/deň.
- (29) Francúzske orgány uviedli, že zníženie odberu je v prípade krízy súvisiacej s obstarávaním dodávok poslednou možnosťou a že nejde o mechanizmus flexibility. To je dôvod, prečo sa pri odhadovaní dopytu po zemnom plyne počas mimoriadne chladného obdobia zníženie odberu nezohľadnilo.

⁽¹⁰⁾ Článok L.452-1 zákona o energetike.

- (30) Okrem toho sa zohľadnila skutočnosť, že priemerná spotreba počas krátko mimoriadne chladného obdobia je vyššia ako priemerná spotreba počas dlhšieho mimoriadne chladného obdobia.
- (31) Francúzske orgány napokon zohľadnili progresívny pokles používania plynu B, vzhľadom na program konverzie v prospech zemného plynu s vysokou výhrevnosťou (ďalej len „plyn H“), ktorý teraz predstavuje 90 % zemného plynu spotrebovaného vo Francúzsku. Operácia konverzie sa začala v roku 2018 a skončí sa najneskôr v roku 2028. Francúzske orgány sa domnievajú, že dopyt po plyne B zmenenom na plyn H bude 180 GWh/deň v roku 2025.
- (32) Z uvedeného vyplýva, že francúzske orgány odhadli celkový dopyt po zemnom plyne počas štvordňového mimoriadne chladného obdobia v roku 2025 približne na 4 000 GWh/deň.

3.4.1.2. Odhad kapacity dodávok zemného plynu

- (33) Pokiaľ ide o kapacitu dodávok zemného plynu, francúzske orgány uskutočnili odhad pri zohľadnení prepojení, dodávok LNG prostredníctvom terminálov LNG a efektívnosť zásob zemného plynu.
- (34) Po prvé, pokiaľ ide o prepojenia, odhady pevných kapacít realizované za predpokladu využitia pevných kapacít prepojení plynu H na 100 %, predstavujú 1 780 GWh/deň v zmysle dovozu a 425 GWh/deň v zmysle vývozu ⁽¹¹⁾. Čistý dovoz plynu H plynovodmi sa odhaduje na 1 355 GWh/deň.
- (35) Francúzske orgány uviedli, že posilnenie plynárenskej siete a prepojení by predstavovalo významný náklad ⁽¹²⁾, najmä pokiaľ ide o používanie existujúcich infraštruktúr zásobníkov. V každom prípade by tento typ infraštruktúry zo strednodobého hľadiska nebol dostupný, a to z dôvodu dlhého obdobia výstavby.
- (36) Po druhé, pokiaľ ide o dodávky LNG, štyri francúzske terminály LNG majú celkovú kapacitu odvádzania do siete vo výške 1 160 GWh/deň ⁽¹³⁾. Tieto kapacity je však možné zmobilizovať len za predpokladu dostupnosti LNG v nádržiach terminálov LNG. Francúzske orgány sa domnievali, že v prípade nebezpečenstva, ako je mimoriadne chladné obdobie, trvajúceho menej ako desať dní, by bolo možné odvieť iba zásoby LNG v nádrži. Naopak, v prípade obdobia trvajúceho viac ako desať dní by sa mohli dodávky LNG rozväzať a terminály LNG by sa mohli využiť na hranici ich kapacitných možností. Na základe priemernej úrovne zásob LNG zistenej v nádržiach sa vybrali dva scenáre: počas najnepriaznivejšej zimy (scenár 1) a počas najpriaznivejšej zimy (scenár 2).
- (37) Dva scenáre zodpovedajú úrovni používania terminálov LNG, ktorá je vyššia ako priemerná úroveň používania počas zím v období 2011 – 2018. Francúzsko napokon zvolilo scenár 1 a odhadlo potenciál odvádzania terminálov LNG na 330 GWh/deň počas štvordňového mimoriadne chladného obdobia.
- (38) Francúzske orgány uviedli, že existujúce terminály na skvapalňovanie fungujú na úrovni, ktorá sa blíži ich maximálnej kapacite, aby sa amortizovali značné investičné náklady. Okrem toho sú takmer všetky dodávky LNG predmetom dlhodobých zmlúv z dôvodu kapitálovej náročnosti týchto projektov, a preto sa predávajú ešte pred ich výrobou. Nižšie náklady na skladovanie zemného plynu v plynnej forme okrem toho vysvetľujú nízky rozvoj zásobníkov LNG na celosvetovej úrovni. Dostupné množstvá LNG sú teda z krátkodobého hľadiska nízke.
- (39) Po tretie, pokiaľ ide o efektívnosť podzemných zásob zemného plynu, francúzske orgány vysvetlili, že využívanie vodonosných vrstiev, ktoré predstavujú 90 % infraštruktúry zásobníkov vo Francúzsku, zahŕňa každoročne ich naplniť na dostatočne vysokú úroveň a odčerpať ich na dostatočne nízku úroveň. Okrem toho sa so znižovaním zásob postupne znižuje aj prietok, ktorý možno vyťažiť zo skladovacej infraštruktúry.

⁽¹¹⁾ Údaje o pevných kapacitách prepojení plynu H pochádzajú zo správy Európskej siete prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn (ENTSO) s názvom *Transmission Capacity Map 2017*.

⁽¹²⁾ Francúzsko napríklad odhadlo náklady na výstavbu plynovodov Arc Lyonnais, Eridan a Perche, ktoré majú uľahčiť prepravu plynu zo severu na juh Francúzska, na 1,6 miliardy EUR.

⁽¹³⁾ Kapacita odvádzania plynu sa delí medzi štyri terminály: terminál Montoir disponuje kapacitou odvádzania plynu 400 GWh/deň, terminál LNG Fos-Cavaou disponuje kapacitou 205 GWh/deň, terminál LNG Fos-Tonkin disponuje kapacitou odvádzania plynu 205 GWh/deň a terminál LNG v Dunkerque má kapacitu odvádzania plynu 520 GWh/deň. Keď sa prepojenie v Dunkerque využíva pri plnej kapacite, vťahá výkon terminálu LNG v Dunkerque smerom do francúzskej siete zemného plynu je potom obmedzený na 350 GWh/deň z dôvodu úzkeho miesta v prepravnej sieti.

- (40) Keďže na jednej strane bola počas deviatich zím, ktoré predchádzali francúzskej analýze, priemerná miera naplnenia infraštruktúr zásobníkov k 1. februáru vo výške 42 % a na druhej strane 85 % chladných období zaznamenaných za posledných 70 rokov sa začalo pred 5. februárom, francúzske orgány vychádzali z predpokladu, že ťažobný prietok spojený s naplnením 45 % pracovného objemu je k dispozícii na každej skladovacej infraštruktúre na začiatku mimoriadne chladného obdobia.
- (41) Francúzske orgány okrem toho zohľadnili bezpečnostné zásoby, ktoré musia prevádzkovatelia prepravných sietí pre zemný plyn vybudovať, aby v prípade zlyhania svojho dodávateľa zabezpečili ako poslednú možnosť poskytovanie základných sociálnych služieb, t. j. ťažobný prietok 124 GWh/deň na naplnenie 45 % pracovného objemu.
- (42) Na základe všetkých týchto hypotéz francúzske orgány na obdobie 2019 – 2025 identifikovali ročnú potrebu infraštruktúr zásobníkov 138,5 TWh pracovného objemu a ťažobný prietok 2 376 GWh/deň na naplnenie 45 % pracovného objemu, aby sa zabezpečila kapacita siete uspokojiť dopyt počas mimoriadne chladného obdobia ⁽¹⁴⁾.

3.4.2. Infraštruktúry potrebné na zaistenie služby prepravy v rámci prepravnej siete pre zemný plyn

- (43) Francúzske orgány takisto identifikovali infraštruktúry zásobníkov potrebné na zaistenie dodávok na celom území vzhľadom na kapacity prepravy v rámci prepravnej siete pre zemný plyn. Na tento účel preštudovali rôzne situácie preťaženia v prepravnej sieti.
- (44) Prevádzkovatelia prepravných sietí (ďalej len „PPS“) identifikovali najpravdepodobnejší scenár z hľadiska preťaženia, ktorý zodpovedá situácii v čase zistenej v súvislosti s trhom, keď sa podľa francúzskych orgánov dodávateľia snažia maximalizovať dovoz zemného plynu z Nórska a Ruska, ktoré v súčasnosti disponujú najkonkurencieschopnejšími zdrojmi zemného plynu v Európe, a znížiť dovoz skvapalneného zemného plynu, za ktorý je možné v Ázii získať vyššie zhodnotenie. V tejto situácii je možné identifikovať štyri hlavné prevádzkové obmedzenia (pozri obrázok 1).

Obrázok 1: Hlavné prevádzkové obmedzenia, ktoré je možné identifikovať v rámci prepravnej siete, keď sa dodávateľia snažia maximalizovať vtláčanie zemného plynu zo severovýchodného Francúzska

⁽¹⁴⁾ Vyhláška č. 2020-456 o viacročnom plánovaní v oblasti energetiky.

- (45) V metodike sa zohľadňuje skutočnosť, že dodávatelia zemného plynu potrebujú zásoby LNG, aby mohli uspokojiť dopyt spotrebiteľov, ale aby dodávatelia nemali žiadne obmedzenia týkajúce sa distribúcie umiestnenia zásob LNG medzi štyri francúzske terminály LNG.
- (46) Po dosiahnutí obmedzenia sa predpokladá, že prevádzkovatelia prepravnej siete najskôr využijú prerušiteľné kapacity prepojení na riešenie problému s preťažením. Pokiaľ preťaženie pretrváva, zaznamená sa objem zemného plynu, ktorý by bolo potrebné odstrániť z infraštruktúr podzemných zásobníkov nachádzajúcich sa po prúde od prednej časti preťaženia.
- (47) Takto bude možné vytvoriť podzemné zásoby zemného plynu potrebné po prúde od každej prednej časti preťaženia, aby bolo možné zabezpečiť službu prepravy v rámci prepravnej siete pre zemný plyn.
- (48) Využitie tejto metódy počas zimy 2018 – 2019 na hlavné predné časti preťaženia, ktoré sa mohli zaznamenať, keď sa dodávatelia snažili maximalizovať vtlačanie zemného plynu zo severovýchodného Francúzska, viedlo k odhadu potreby podzemných zásobníkov s pracovným objemom vo výške prinajmenšom:
- 16 TWh po prúde od prednej časti preťaženia NS4 (infraštruktúry zásobníkov v Izaute, Lussagnet a Manosque),
  - 54 TWh po prúde od prednej časti de preťaženia NS3 (infraštruktúry zásobníkov v Céré-la-Ronde, Chemery, Izaute, Lussagnet a Manosque),
  - 55 TWh po prúde od prednej časti de preťaženia NS2 (infraštruktúry zásobníkov v Céré-la-Ronde, Chemery, Etrez, Izaute, Lussagnet, Manosque a Tersanne),
  - 64 TWh po prúde od prednej časti de preťaženia NS1 (infraštruktúry zásobníkov v Beynes, Céré-la-Ronde, Chemery, Etrez, Germigny-sous-Coulomb, Gournay-sur-Aronde, Izaute, Lussagnet, Manosque, Saint-Illiers-la-Ville a Tersanne).

3.4.3. Zoznam infraštruktúr vstupujúcich do regulačného rozsahu

- (49) Francúzske orgány uviedli, že práce na identifikácii základných infraštruktúr nebolo možné dostatočne skoro dokončiť na zimu 2018 – 2019. Z tohto dôvodu sa spočiatku na roky 2018 – 2019 uplatňoval prechodný regulačný mechanizmus na všetky infraštruktúry zásobníkov zemného plynu na francúzskom území. Vo viacročnom plánovaní v oblasti energetiky z roku 2016 sa tieto infraštruktúry označili za nevyhnutné pre bezpečnosť dodávok ⁽¹⁵⁾.
- (50) Vyhláškou z 26. decembra 2018 ⁽¹⁶⁾ sa následne zo zoznamu potrebných infraštruktúr vyňali tri lokality spoločnosti Storengy s obmedzenou prevádzkou (Soings-en-Sologne, Saint-Clair-sur-Epte a Trois-Fontaines), ako aj projekty Lussagnet vo fáze 1 (Teréga) a Manosque 2 (Géométhane). Tieto infraštruktúry sa od zavedenia regulovaného prístupu k zásobníkom zemného plynu nikdy nevyužívali.
- (51) Na obdobie rokov 2019 až 2023 sa vo vyhláske č. 2020-456 o viacročnom plánovaní v oblasti energetiky stanovujú infraštruktúry podzemných zásobníkov zemného plynu, ktoré musia zostať v prevádzke, aby sa zaistila bezpečnosť dodávok zo strednodobého a dlhodobého hľadiska. Predstavujú pracovný objem 138,5 TWh a ťažobný výkon 2 376 GWh/deň na doplnenie zodpovedajúce 45 % pracovného objemu:

Infraštruktúra	Prevádzkovateľ	Rok uvedenia do prevádzky	Typ zásobníka
Beynes	Storengy	1956	vodonosná vrstva
Céré-la-Ronde	Storengy	1993	vodonosná vrstva
Cerville-Verlaine	Storengy	1970	vodonosná vrstva
Chemery	Storengy	1968	vodonosná vrstva
Etrez	Storengy	1980	soľná kaverna

⁽¹⁵⁾ Vyhláška č. 2016-1442 z 27. októbra 2016 o viacročnom plánovaní v oblasti energetiky.

⁽¹⁶⁾ Vyhláška č. 2018-1248 z 26. decembra 2018 o infraštruktúrach zásobníkov plynu potrebných na zaistenie bezpečnosti dodávok.

Germigny-sous-Coulomb	Storengy	1982	vodonosná vrstva
Gournay	Storengy	1976	vodonosná vrstva
Lussagnet/Izaute	Teréga	1957	vodonosná vrstva
Manosque	Géométhane	1993	soľná kaverna
Saint-Illiers-la-Ville	Storengy	1965	vodonosná vrstva
Tersanne/Hauterives	Storengy	1970	soľná kaverna

Tabuľka 1: Inštalácie zásobníkov zemného plynu, ktoré musia zostať v prevádzke do roku 2023

- (52) Vo viacročnom plánovaní v oblasti energetiky sa uvádza, že v období 2024 až 2028 by potreby skladovania mali klesnúť. Zoznam infraštruktúr zásobníkov by sa mohol do roku 2026 znížiť o ťažobný výkon zodpovedajúci minimálne 140 GWh/deň na 45 % pracovného objemu. Vzhľadom na tieto neistoty týkajúce sa objemov potrebných pre bezpečnosť dodávok po roku 2026 by sa tieto objemy mali potvrdiť v roku 2023 a stanoviť v budúcom viacročnom plánovaní v oblasti energetiky.

3.5. Obchodovanie s uskladňovacími kapacitami formou aukcie

- (53) Podľa článku L.421-5-1 zákona o energetike sa s regulovanými uskladňovacími kapacitami obchoduje formou aukcie podľa ustanovení stanovených komisiou CRE. Najmä podľa uznesenia komisie CRE z 22. februára 2018 sa aukcie vykonávajú s nulovou vyvolávacou cenou ⁽¹⁷⁾.
- (54) Výsledky prvej aukcie boli takéto:

Obdobie skladovania	Príjmy (mil. EUR)	Priemerná cena obstarania (v EUR/MWh)
2018 – 2019	68,4	0,53
2019 – 2020	233,6	1,80
2020 – 2021	504,6	3,85

Tabuľka 2: Výsledky aukcií a výnosy z dodatočného predaja v priebehu roka

3.6. Krytie povoleného príjmu prevádzkovateľov zásobníkov vymedzené komisiou CRE

- (55) V zmysle článku L.452-1 zákona o energetike „Sadzby za používanie prepravných sietí [...] sa stanovujú transparentným a nediskriminačným spôsobom, aby sa pokryli všetky náklady, ktoré znášajú prevádzkovatelia prepravných sietí a prevádzkovatelia infraštruktúr zásobníkov, uvedení v tom istom článku L.421-3-1, pokiaľ tieto náklady zodpovedajú nákladom efektívnych prevádzkovateľov“.
- (56) Okrem toho sa v tomto istom článku stanovuje, že tieto náklady „zohľadňujú vlastnosti poskytovanej služby a náklady spojené s touto službou“ a že pokiaľ ide o prevádzkovateľov zásobníkov, zahŕňajú najmä „bežnú návratnosť investovaného kapitálu“.
- (57) Článok L.452-2 zákona o energetike dáva komisii CRE právomoc stanoviť „metódy používané na stanovenie sadzieb za využívanie prepravných sietí pre zemný plyn“ a požiadať prevádzkovateľov zásobníkov, aby jej oznámili najmä účtovné a finančné skutočnosti potrebné na stanovenie týchto sadzieb.
- (58) Z týchto ustanovení vyplýva, že týmto zákonom sa komisii CRE poskytuje právomoc stanoviť povolený príjem prevádzkovateľov zásobníkov tak, aby sa pokryli náklady „efektívneho prevádzkovateľa“ a zabezpečila bežná návratnosť investovaného kapitálu.

⁽¹⁷⁾ Uznesenie č. 2018-039 z 22. februára 2018 o rozhodnutí týkajúcom sa spôsobov uvádzania uskladňovacích kapacít na trh v rámci vykonávania regulovaného prístupu tretích strán k podzemným zásobníkom zemného plynu vo Francúzsku.

- (59) Komisia CRE stanovila predbežný povolený príjem uznesením najskôr na regulačné obdobie dvoch rokov. Táto prvá sadzba za zásobníky platila v rokoch 2018 a 2019 (ďalej len „ATS 1“) ⁽¹⁸⁾. Komisia CRE následne zosúladiła regulačný rámec pre prevádzkovateľov zásobníkov s regulačným rámcom pre iné sadzby za infraštruktúru. Druhá sadzba za zásobníky („ATS 2“) sa uplatňuje od roku 2020 na obdobie štyroch rokov ⁽¹⁹⁾.
- (60) Všeobecný prístup k stanovovaniu predbežného povoleného príjmu zostáva pri iných sadzbách za zásobníky nezmenený. Povolené príjmy prevádzkovateľov zásobníkov stanovila komisia CRE *ex ante* na základe prognóz zaslaných prevádzkovateľmi, ktoré sa následne upravujú prostredníctvom regulačnej úpravy v nasledujúcom roku a auditov *ex post*. Komisia CRE zohľadňuje náklady prevádzkovateľov zásobníkov, pokiaľ ich považuje za efektívne.
- (61) Vzhľadom na mimoriadne krátke lehoty na vykonanie reformy sa však v období 2018 – 2019 uplatnil zjednodušený rámec. Komisia CRE počas tohto prvého obdobia uplatňovania zvolila cenový rámec, v ktorom sa v prípade všetkých nákladov a výnosov rozdiely medzi predbežným a realizovaným regulačne upravili *a posteriori*. Týmto mechanizmom sa zaručila cenová úroveň *in fine*, a to presne vo výške skutočných výdavkov a príjmov prevádzkovateľa. Komisia CRE chcela na obdobie 2020 – 2023 rozšíriť zásady stimulačnej regulácie pre infraštruktúry zásobníkov a na záver svojich analýz zvolila riadenú trajektóriu poplatkov prevádzkovateľov v súvislosti s klesajúcim trendom spotreby zemného plynu.
- (62) Podľa metódy stanovenej komisiou CRE sa predbežný povolený príjem rovná sume predbežných čistých prevádzkových výdavkov (ďalej len „ČPV“), predbežných normatívnych kapitálových výdavkov (ďalej len „NKV“) a schválenému zostatku regulačného účtu výdavkov a príjmov v predchádzajúcom roku (ďalej len „RÚVP“).

$$\text{Povolený príjem} = \text{ČPV} + \text{NKV} + \text{RÚVP}$$

- (63) Pri výpočte týchto zložiek sa berú do úvahy iba činnosti, ktoré patria do rozsahu regulácie.

3.6.1. Čisté prevádzkové výdavky

- (64) Čisté prevádzkové výdavky zodpovedajú hrubým prevádzkovým nákladom (náklady na energiu, externú spotrebu, personálne náklady, dane a clá) „efektívneho prevádzkovateľa“ po odpočítaní prevádzkových príjmov prevádzkovateľa (najmä aktivovaná produkcia, výnosy mimo poplatkov, zisk alebo strata pri nákupe a predaji uskladneného zemného plynu).
- (65) Komisia CRE vzhľadom na krátke lehoty vykonávania reformy v období 2018 – 2019 nebola schopná určiť, či náklady prevádzkovateľov zodpovedajú nákladom „efektívneho prevádzkovateľa“. V dôsledku toho náklady zohľadnené počas tohto obdobia zodpovedajú *in fine* skutočným nákladom, ktoré vznikli prevádzkovateľom zásobníkov a ktoré potvrdila komisia CRE. Komisia CRE v prípade poplatku ATS 2 zaviedla mechanizmus stimulačnej regulácie čistých prevádzkových výdavkov s výnimkou niektorých vopred vymedzených položiek. Okrem niekoľkých výnimiek sa bude akákoľvek odchýlka od trajektórie prevádzkových výdavkov stanovenej pre obdobie ATS 2 účtovať alebo poskytovať prevádzkovateľovi.

3.6.2. Normatívne kapitálové výdavky

- (66) Normatívne kapitálové výdavky zahŕňajú amortizáciu a výnos z fixného kapitálu. Normatívne kapitálové výdavky (NKV) zodpovedajú amortizácii regulačnej bázy aktív (ďalej len „RAB“), výnosu z fixného kapitálu vypočítanému podľa vážených priemerných kapitálových nákladov (ďalej len „WACC“) pre RAB už v prevádzke a nákladov na dlh, pokiaľ ide o nedokončený majetok (ďalej len „NM“).

$$\text{NKV} = \text{amortizácia RAB} + \text{RAB} \times \text{WACC} + \text{NM} \times \text{náklad na dlh}$$

- (67) Komisia CRE potvrdila, že táto metóda zodpovedá regulačnej praxi, pokiaľ ide o regulované zariadenia na trhoch zemného plynu a elektrickej energie vo Francúzsku a v západnej Európe ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁸⁾ Uznesenie komisie CRE č. 2018-068 z 22. marca 2018 o rozhodnutí o sadzbe za využívanie infraštruktúr podzemných zásobníkov zemného plynu spoločnosť Storengy, TIGF a Géométhane od roku 2018.

⁽¹⁹⁾ Uznesenie komisie CRE č. 2020-011 z 23. januára 2020 o rozhodnutí o sadzbe za využívanie infraštruktúr podzemných zásobníkov zemného plynu spoločnosť Storengy, TIGF a Géométhane.

⁽²⁰⁾ Komisia CRE zakladá toto porovnanie na štúdiu s názvom *Methodologies and parameters used to determine the allowed or target revenue of gas transmission system operators (TSOs)* (Metodiky a parametre používané na určenie povoleného alebo cieľového príjmu prevádzkovateľov prepravnej siete pre zemný plyn), ktorú realizovala spoločnosť Economic Consulting Associates (ECA) pre Agentúru Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER).

- (68) Komisia CRE používa na vymedzenie počiatočnej úrovne RAB k 1. januáru 2018 (ďalej len „počiatočná RAB“ alebo „otváracia RAB“) metódu tzv. bežných hospodárskych nákladov⁽²¹⁾. Táto metóda pozostáva z výpočtu čistej ekonomickej hodnoty aktív i) na základe hrubej účtovnej hodnoty aktív, ktoré sa objavujú na účtoch prevádzkovateľov (historické stavebné náklady), ii) aktualizovanej podľa inflácie, následne iii) zníženej počas ekonomickej životnosti aktív.
- (69) Regulačná báza aktív sa každý rok vyvíja v závislosti od:
- amortizácií na základe ekonomickej životnosti aktív odpočítaných od RAB,
  - nových investícií uvedených do prevádzky, ktorými sa RAB zvyšuje,
  - prípadne zlikvidovaných aktív pred ich celkovou amortizáciou, ktorými sa RAB znižuje,
  - precenenia aktív podľa inflácie (index spotrebiteľských cien okrem tabaku).
- (70) Komisia CRE sa domnieva, že najreprezentatívnejším meradlom počiatočnej hodnoty investícií prevádzkovateľov je hrubá hodnota aktív zaznamenaná v ich účtovnej závierke. Podľa komisie CRE je táto hodnota, ktorá je skontrolovaná audítormi v rámci ich ročného auditu, zdokumentovaná a objektívna. Táto metóda je identická s metódou zavedenou v roku 2002, keď došlo k regulácii prevádzkovateľov prepravných sietí pre zemný plyn, pričom sa používa aj pre francúzske regulované terminály LNG.
- (71) Komisia CRE nezohľadnila tzv. aktualizovanú hodnotu aktív, ale amortizovanú hodnotu, ktorá je v súlade s amortizáciami zaznamenanými prevádzkovateľmi zásobníkov pred rokom 2018, aby spoločnosť opäť neznášala poplatok, ktorý už bol zaplatený v minulosti, ani už zohľadnené odpisy aktív.
- (72) Pri väčšine aktív sú doby amortizácie uplatňované prevádzkovateľmi v ich predchádzajúcich účtoch a doby amortizácie požadované prevádzkovateľmi v ich sadzobníkoch podobné. Okrem toho zodpovedajú údajom odvetvových noriem, ktoré je možné nájsť v iných krajinách.
- (73) Komisia CRE, naopak, v prípade plynovej rezervy⁽²²⁾ zamietla žiadosť prevádzkovateľov o zväznenie homogénnej doby amortizácie 250 rokov. Komisia CRE skôr zohľadnila skutočnosť, že plynová rezerva bola na rozdiel od ostatných aktív prevádzkovateľov týmito prevádzkovateľmi amortizovaná počas období, ktoré sa líšili v závislosti od prevádzkovateľa a v závislosti od času (od 25 do 250 rokov). Komisia CRE v dôsledku toho na stanovenie počiatočnej RAB prevádzkovateľov zásobníkov zvolila stupeň amortizácie plynovej rezervy, ktorý je v súlade so stupňom účtovných odpisov zistených u každého z troch prevádzkovateľov. Do budúcnosti stanovila dobu amortizácie plynovej rezervy na 75 rokov, čo zodpovedá trom 25-ročným obnoveniam koncesie na prevádzkovanie podzemných dutých priestorov.
- (74) Komisia CRE vybrala pre rôzne kategórie aktív prevádzkovateľov túto ekonomickú životnosť:

Kategórie aktív	Normatívna dĺžka životnosti
Plynová rezerva	75 rokov
Vrty, dutiny, zberače	50 rokov
Zariadenia na spracovanie, kompresiu, dodanie, meranie	20 až 30 rokov
Nehnutelnosti a stavby	30 rokov
Rôzne materiály	10 až 15 rokov
Počítacie, drobné zariadenia	5 rokov

Tabuľka 3: Zvolená doba amortizácie podľa kategórie aktív

⁽²¹⁾ Táto metóda vyplýva z opravného finančného zákona z 28. decembra 2001, ktorým sa zriadila osobitná komisia (komisia Hourri) zodpovedná za určenie ceny postúpenia prepravných sietí pre zemný plyn štátom. Porovnateľná metóda sa použila aj pri oceňovaní aktív terminálov LNG a prevádzkovateľov distribúcie zemného plynu.

⁽²²⁾ „Plynová rezerva“ je plyn natrvalo vtlačaný do podzemných zásobníkov a nevyhnutný na prevádzku zásobníkov, pretože je potrebné v zásobníku udržiavať minimálny tlak umožňujúci dodávku pracovného objemu s požadovaným ťažobným profilom (citované uznesenie komisie CRE č. 2018-068).

- (75) Komisia CRE okrem toho v roku 2017 požiadala externého poradcu [...] o realizáciu auditu dopytu po počiatkovej RAB zo strany prevádzkovateľov zásobníkov. V prípade spoločnosti Storengy bol výsledok výpočtu vo výške [3 až 5 miliárd EUR].
- (76) V prípade spoločnosti Teréga sa v dodatočnej štúdií realizovanej konzultačnou spoločnosťou PwC na základe prístupu tzv. diskontovaného peňažného toku RAB ocenila od [1 až 2 miliardy EUR].
- (77) Komisia CRE preto na účely zavedenia regulačného mechanizmu zrevidovala pôvodné regulačné bázy aktív požadované prevádzkovateľmi zásobníkov s cieľom zohľadniť nezávislé hospodárske hodnotenie trhovej hodnoty aktív. Komisia CRE preto zachovala tieto počiatkové RAB:

K 1. januára 2018	Storengy (v mld. EUR)	Teréga (v mld. EUR)	Géométhane (v mld. EUR)
Dopyt prevádzkovateľa	4,0	1,37	0,20
RAB stanovená komisiou CRE	3,5	1,15	0,19

Tabuľka 4: Počiatkové RAB prevádzkovateľov zásobníkov pri nadobudnutí účinnosti regulácie

- (78) Komisia CRE zvolila metódu WACC, pokiaľ ide o mieru návratnosti kapitálu, aby prevádzkovateľovi umožnila financovať úrokové náklady a dosiahnuť návratnosť vlastného kapitálu porovnateľnú s návratnosťou vlastného kapitálu, ktorú by mohol dosiahnuť pri investíciách s porovnateľnými úrovňami rizika. Komisia CRE uviedla, že WACC je metóda, ktorú bežne používajú európske regulačné orgány na určenie miery návratnosti aktív regulovaných infraštruktúr.
- (79) Komisia CRE na základe hospodárskych štúdií a prác externých poradcov ⁽²³⁾ stanovila WACC na 5,75 % na obdobie 2018 – 2019. Na obdobie 2020 – 2023 komisia CRE zvolila WACC vo výške 4,75 %. Metóda zachovaná na určenie WACC pre ATS 2 sa nezmenila vo vzťahu k metóde zachovanej v prípade sadzby ATS 1. Zmenu odôvodňuje poklesom nákladov na financovanie, plánovaným znížením dane z príjmov právnických osôb a zvýšením beta aktív. Toto zvýšenie beta aktív odráža zohľadnenie finančného rizika, najmä uviaznutých nákladov, ktoré v dôsledku energetickej transformácie vznikajú akcionárom spoločností zaoberajúcim sa infraštruktúrou zemného plynu.
- (80) Keďže neexistoval porovnateľný prevádzkovateľ zásobníkov kótovaný na burze, komisia CRE použila ako referenčnú sadzbu WACC prevádzkovateľov prepravných sietí pre zemný plyn tak, že ju zvýšila o rizikovú prirážku osobitnú pre skladovanie. Táto prirážka je stanovená na 50 základných bodov z dôvodu koncentrácie zásobníkov, geologického rizika podložia a rizika zameniteľnosti s terminálmi LNG, ako aj prepojeniami so zahraničím.
- (81) Komisia CRE takisto spresnila, že táto miera návratnosti je nižšia ako miera poskytovaná regulovaným prevádzkovateľom terminálov LNG (7,25 % pri nadobudnutí účinnosti opatrenia), ktorých činnosť je rizikovejšia, a to najmä z obchodného hľadiska z dôvodu koexistencie regulovaných a neregulovaných terminálov LNG a menšieho počtu odberateľov. Komisia CRE okrem toho uviedla príklad 6,5 % miery návratnosti, ktorú zvolil taliansky regulačný orgán pre zásobníky zemného plynu.

3.6.3. Investície

- (82) Prevádzkovatelia podzemných zásobníkov zemného plynu každoročne zasielajú komisii CRE na schválenie svoj ročný investičný program podľa článku L.421-7-1 zákona o energetike. Komisia CRE v tejto súvislosti „zabezpečuje, aby sa uskutočnili investície potrebné na správny rozvoj zásobníkov a na transparentný a nediskriminačný prístup k nim“.
- (83) Komisia CRE v druhom poplatku za zásobníky zaviedla stimul na kontrolu nákladov v prípade rôznych kategórií investícií.

⁽²³⁾ Najmä v správe od Compass Lexecon z 20. marca 2017 sa odporúča nastaviť WACC medzi 4,2 a 5,8 %.

3.6.4. Regulačný účet výdavkov a príjmov

- (84) Komisia CRE stanovuje povolený príjem na základe prognóz prevádzkovateľov týkajúcich sa ich výdavkov a príjmov na nasledujúci rok. Regulačný účet výdavkov a príjmov bol zavedený s cieľom zohľadniť rozdiel medzi predpokladanými výdavkami alebo príjmami a skutočne zaznamenanými výdavkami alebo príjmami pri určitom počte vopred vymedzených položiek. Regulačný účet výdavkov a príjmov preto chráni prevádzkovateľov pred odchýlkami pri niektorých položkách výdavkov alebo príjmov. Regulačný účet výdavkov a príjmov sa takisto používa na vyplácanie finančných stimulov vyplývajúcich z uplatňovania mechanizmov stimulačnej regulácie, ako aj na zohľadnenie prípadných nadhodnôt vytvorených postúpením alebo uviaznutých nákladov, keď ich potvrdí komisia CRE.
- (85) Komisia CRE v prípade sadzby ATS 1 počas prvého vykonávania regulovaného skladovania zvolila cenový rámec, v ktorom sa *a posteriori* regulujú rozdiely medzi všetkými predpokladanými výdavkami a príjmami a všetkými realizovanými výdavkami a príjmami. Sazbu teda tvorilo „100 % regulačného účtu výdavkov a príjmov“ a nestimulovala sa žiadna položka výdavkov alebo príjmov.
- (86) Komisia CRE uplatňuje na sadzbu ATS 2 rozsah regulačného účtu výdavkov a príjmov, ktorý je v súlade so všeobecným rámcom všetkých sadzieb pre elektrické siete a infraštruktúry zemného plynu. Len niektoré vopred vymedzené položky teda podliehajú *a posteriori* krytiu rozdielov medzi predpokladanými a realizovanými výdavkami a príjmami prostredníctvom regulačného účtu výdavkov a príjmov. Tieto položky, na ktoré sa vzťahuje regulačný účet výdavkov a príjmov, sa týkajú najmä investičných výdavkov alebo výnosov z predaja. Naopak, takmer všetky prevádzkové výdavky podliehajú stimulu, ktorý môže byť celkový (100 % rozdielov medzi predpokladom a realitou sa danému prevádzkovateľovi účtuje alebo poskytuje) alebo čiastočný (napríklad v prípade výdavkov na energiu, kde je stimul 20 %, pričom 80 % rozdielov je v rámci regulačného účtu výdavkov a príjmov).

3.7. Príjemcovia

- (87) Príjemcovia opatrenia zodpovedajú prevádzkovateľom infraštruktúr zásobníkov zemného plynu, ktorí patria do pôsobnosti regulačného mechanizmu. Od nadobudnutia účinnosti tohto opatrenia ide o spoločnosti Storengy, Teréga a Géométhane.

3.8. Financovanie opatrenia prostredníctvom sadzieb za využívanie prepravných sietí

- (88) Financovanie povoleného príjmu prevádzkovateľov zásobníkov pochádza na jednej strane z výnosov, ktoré priamo dostávajú prevádzkovatelia zásobníkov, a na druhej strane, ak sú tieto výnosy nižšie ako povolený príjem, z kompenzácie za skladovanie rovnajúcej sa rozdielu medzi povoleným príjmom a priamo dosiahnutými výnosmi.

$$\text{Kompenzácia} = \text{povolený príjem} - \text{priamo dosiahnuté výnosy}$$

- (89) Výnosy priamo dosiahnuté prevádzkovateľmi pochádzajú najmä z aukcií, ale aj z akýchkoľvek už uzatvorených dlhodobých zmlúv a doplnkových služieb.
- (90) Kompenzáciu za skladovanie vyberajú PPS od dodávateľov zemného plynu na základe osobitného poplatku (ďalej len „poplatok za zásobníky“), v rámci sadzby za používanie prepravnej siete (ďalej len „sazba ATRT“) za podmienok stanovených komisiou CRE (pozri odôvodnenie 21).
- (91) Na úvod je potrebné poznamenať, že vo Francúzsku sú dvaja PPS, t. j. dvaja držiteľia povolenia na prevádzkovanie potrubí na prepravu zemného plynu podľa článku L.431-1 zákona o energetike: spoločnosti GRTgaz a Teréga (predtým TIGF).
- (92) GRTgaz je akciovou spoločnosťou, ktorej 75 % akcií vlastní spoločnosť ENGIE a 25 % akcií vlastní spoločnosť Sociétés d'Infrastructures Gazière. Spoločnosť GRTgaz, priamo riadená spoločnosťou ENGIE, je nezávislá od ostatných častí vertikálne integrovaného podniku (skupina ENGIE) v súlade s modelom nezávislého PPS, ktorý zabezpečuje efektívne oddelenie činností PPS od výrobných alebo dodávateľských činností ⁽²⁴⁾.

⁽²⁴⁾ Uznesenie komisie CRE z 26. januára 2012 o rozhodnutí udeliť osvedčenie spoločnosti GRTgaz; uznesenie komisie CRE č. 2019-135 z 25. júna 2019 o rozhodnutí zachovať osvedčenie spoločnosti Teréga po troch nadobudnutiach podielu skupiny Crédit Agricole v energetických podnikoch.

- (93) Ako sa uvádza v odôvodnení 9, 40,5 % spoločnosti Teréga vlastní spoločnosť Snam, 31,5 % spoločnosť GIC, 18 % spoločnosť EDF Investissement a 10 % spoločnosť Predica. Spoločnosť Teréga overuje aj podmienky nezávislého PPS ⁽²⁵⁾.

3.8.1. Stanovenie poplatku za zásobníky komisiou CRE v rámci sadzieb za využívanie prepravných sietí

- (94) Podľa článku L.452-1 šiesteho odseku zákona o energetike „sadzby za využívanie prepravných sietí pre zemný plyn sa platia prevádzkovateľom týchto sietí. Prevádzkovatelia prepravných sietí platia prevádzkovateľom podzemných zásobníkov zemného plynu uvedeným v článku L.421-3-1 časť z uhradenej sumy podľa podmienok stanovených Komisiou pre reguláciu energie“.
- (95) Podľa článku L.452-2 zákona o energetike „metódy používané na stanovenie sadzieb za využívanie prepravných sietí pre zemný plyn [...] stanovuje Komisia pre reguláciu energie“.
- (96) Komisia CRE na základe týchto ustanovení uznesením č. 2018-069 z 22. marca 2018 ⁽²⁶⁾ určila podmienky výpočtu poplatku za zásobníky, ktorý platí od 1. apríla 2018.
- (97) Poplatok za zásobníky, ktorý platí každý dodávateľ, musí podľa komisie CRE odrážať hodnotu „bezpečnosti dodávok“, t. j. odplaty za zásobníky, z ktorých sa zabezpečujú predovšetkým dodávky zemného plynu odberateľom, najmä domácim odberateľom, pričom tieto dodávky nie je možné prerušiť.

3.8.2. Platenie poplatku za zásobníky dodávateľmi a preúčtovanie koncovým odberateľom

- (98) Pokiaľ ide o povinnosť dodávateľov platiť poplatok za zásobníky, komisia CRE vo svojom uznesení z 22. marca 2018 zaviedla poplatok za zásobníky do sadzieb ATRT, a to vložением nových ustanovení do svojho uznesenia č. 2018-022 zo 7. februára 2018 o rozhodnutí o zmene sadzby za používanie prepravných sietí pre zemný plyn spoločnosťami GRTgaz a TIGF od 1. apríla 2018.
- (99) Výsledkom tejto zmeny je, že „na každého dodávateľa, ktorý má pridelenú pevnú dodaciu kapacitu aspoň do jedného prepojovacieho miesta prepravy distribúcie (PITD), sa vzťahuje sadzba za zásobník v závislosti od zimného nastavenia jeho odberateľov pripojených do verejných distribučných sietí pre plyn, a to k prvému dňu každého mesiaca v jeho portfóliu“.
- (100) Pojmom dodávateľ sa označuje každá „fyzická alebo právnická osoba, ktorá s PPS uzatvorí zmluvu o preprave v rámci prepravnej siete pre zemný plyn. Dodávateľom plynu je podľa okolností oprávnený odberateľ, dodávateľ alebo ich zástupca“. PITD sa vymedzuje ako „fyzický alebo teoretický bod rozhrania medzi prepravnou sieťou a verejnou distribučnou sieťou“.
- (101) Okrem toho z podmienok článku L.452-1 šiesteho odseku zákona o energetike vyplýva, že PPS musia povinne vyberať sadzby ATRT (pozri odôvodnenie 94 „sa platia“).
- (102) Pokiaľ ide o prenesenie poplatku za zásobníky na koncových používateľov, komisia CRE uviedla, že dodávateľia prenesú poplatok za zásobníky na svojich koncových odberateľov, ktorí kompenzáciu zahrnú do daňového základu vo svojej faktúre v časti „Preprava“. Komisia CRE nemá k dispozícii zoznam dotknutých odberateľov.

⁽²⁵⁾ Uznesenie komisie CRE z 26. januára 2012 o rozhodnutí udeliť osvedčenie spoločnosti TIGF; uznesenie komisie CRE zo 4. februára 2016 o rozhodnutí zachovať osvedčenie spoločnosti TIGF po zaradení spoločnosti Predica do kapitálu spoločnosti TIGF Holding.

⁽²⁶⁾ Uznesenie komisie CRE č. 2018-69 z 22. marca 2018 o rozhodnutí zaviesť poplatok za zásobníky v sadzbe za využívanie prepravných sietí spoločnosťami GRTgaz a TIGF.

- (103) Toto prenesenie je, presnejšie povedané, povinné len v rámci regulovaných sadzieb za predaj zemného plynu podľa článkov L.445-3 a R.445-3 zákona o energetike ⁽²⁷⁾. V prípade trhových ponúk toto prenesenie podlieha voľnej úvahe dodávateľa.

3.8.3. Rozdelenie prostriedkov vybraných PPS medzi prevádzkovateľov zásobníkov podľa podmienok stanovených komisiou CRE

- (104) Podľa uznesenia komisie CRE o poplatku za zásobníky po inkasovaní vyplácajú prevádzkovatelia prepravných sietí výnosy z poplatku za zásobníky rôznym prevádzkovateľom zásobníkov *pro rata* ku kompenzácií, ktorú majú dostať ⁽²⁸⁾. Podiel pridelený každému prevádzkovateľovi zodpovedá pomeru medzi ročnou predbežnou kompenzáciou prevádzkovateľa a celkovou predbežnou kompenzáciou všetkých regulovaných prevádzkovateľov zásobníkov, ako to stanovuje komisia CRE. Tieto podiely sa každoročne spresňujú v uznesení komisie CRE o vývoji poplatku za zásobníky.
- (105) V súlade s uznesením komisie CRE uzatvárajú prevádzkovatelia prepravných sietí zmluvu s každým prevádzkovateľom zásobníkov s cieľom upraviť podmienky inkasovania a vyplácania kompenzácie, ktorej náklady stanovuje komisia CRE, pričom sú hradené z povoleného príjmu prevádzkovateľov. Na rok 2018 boli tieto náklady vo výške 1 30 000 EUR za PPS podľa prevádzkovateľa zásobníkov ⁽²⁹⁾.

3.9. Rozpočet

- (106) Celková výška kompenzácií každoročne vyplatených regulovaným prevádzkovateľom závisí od výnosov z aukcie a povoleného príjmu stanoveného komisiou CRE. Výška kompenzácií vyplatených trom regulovaným prevádzkovateľom zásobníkov bola v roku 2018 vo výške 528 miliónov EUR, v roku 2019 vo výške 540 miliónov EUR a v roku 2020 vo výške 251 miliónov EUR.

	2018 (mil. EUR)	2019 (mil. EUR)	2020 (mil. EUR)
Storengy	402	392	199
Teréga	101	113	25
Géométhane	26	36	28
Spolu	528	540	251

Tabuľka 5: Posúdenie kompenzácie za skladovanie za roky 2018, 2019 a 2020

3.10. Dĺžka trvania

- (107) Ustanovenia zákona o uhľovodíkoch týkajúce sa mechanizmu regulácie prevádzkovateľov zásobníkov nadobudli účinnosť 1. januára 2018. Komisia CRE stanovila povolené príjmy prevádzkovateľov zásobníkov od 1. januára 2018. Prvé aukcie uskladňovacích kapacít sa konali od 5. do 29. marca 2018 na obdobie 2018 – 2019 a organizovali sa v rokoch 2019 – 2020 a 2020 – 2021 (pozri tabuľku 2 v odôvodnení 54).
- (108) Do sadzby ATRT sa okrem toho od 1. apríla 2018 započítava poplatok za zásobníky. Komisia CRE najskôr stanovila predbežný povolený príjem na regulačné obdobie dvoch rokov ⁽³⁰⁾. Následne zosúladiła regulačný rámec pre prevádzkovateľov zásobníkov s regulačným rámcom pre iné sadzby za infraštruktúru. Táto druhá sadzba za zásobníky sa uplatňuje na obdobie 2020 – 2023 ⁽³¹⁾.

⁽²⁷⁾ Článok L.445-3 zákona o energetike: „Regulované sadzby za predaj zemného plynu sa vymedzujú podľa vlastných charakteristík dodávok a nákladov spojených s týmito dodávkami. Zahŕňajú všetky tieto náklady [...]“

Článok R.445-3 zákona o energetike: „Pre každého dodávateľa sa vymedzí tarifný vzorec, ktorý odráža všetky náklady na dodávky zemného plynu. Tarifný vzorec a náklady mimo dodávok umožňujú určiť priemerné náklady na dodávky zemného plynu, na základe ktorých sú určené regulované tarify za jeho predaj v závislosti od spôsobov dodania dotknutým klientom.“

Náklady mimo dodávok zahŕňajú najmä: [...] 2. v prípade potreby náklady na používanie zásobníkov zemného plynu.“

⁽²⁸⁾ Citované uznesenie č. 2018-069, s. 7 – 8.

⁽²⁹⁾ Citované uznesenie č. 2018-069.

⁽³⁰⁾ Citované uznesenie komisie CRE č. 2018-069 z 22. marca 2018.

⁽³¹⁾ Citované uznesenie komisie CRE č. 2020-011 z 23. januára 2020.

- (109) Francúzske orgány v súčasnosti nestanovili konečný dátum mechanizmu. Na druhej strane sa v poslednom viacročnom plánovaní v oblasti energetiky vymedzil rozsah mechanizmu ⁽³²⁾ až do jeho revízie. Táto revízia viacročného plánovania v oblasti energetiky sa plánuje v roku 2023 a uskutoční sa najneskôr 31. decembra 2028.

3.11. Závazky

- (110) Francúzske orgány prijali dva záväzky. V prvom rade sa francúzske orgány zaviazali predložiť Komisii správu do konca roka 2024. Body, ktorým sa treba v tejto správe venovať, sú:
- informácie týkajúce sa vykonávania opatrenia počas predchádzajúceho obdobia (2018 – 2023), najmä výsledky aukcií, pokiaľ ide o objemy a ceny a výšky príjmov získaných podľa lokality,
  - aktualizovaný prehľad fungovania trhu so zemným plynom vo Francúzsku, najmä prvky, ktoré odôvodňujú zachovanie opatrenia na obdobie 2023 – 2028, vrátane úrovne rozpätia, úrovne dopytu, investícií do plynárenskej siete vo Francúzsku a v zahraničí a investícií do terminálov LNG,
  - informácie o revízii viacročného plánovania v oblasti energetiky v roku 2023 a o jej možnom vplyve na rozsah pôsobnosti opatrenia,
  - spôsob výpočtu zaručenej návratnosti počas regulačného obdobia 2023 – 2028. Komisia v prípade zmeny spôsobu výpočtu požaduje informácie o dôvodoch iniciovania takejto zmeny,
  - údaje týkajúce sa vplyvu opatrenia na hospodársku súťaž so zameraním na prípadné narušenia hospodárskej súťaže identifikované v rozhodnutí, ako je napríklad vplyv opatrenia na zásobníky zemného plynu v susedných členských štátoch, na francúzske prepojenia a terminály LNG. Tieto prvky by mali byť podložené historickými údajmi o využívaní týchto aktív, ako aj relevantnými zmenami v regulačnom režime, pokiaľ ide o zásobníky zemného plynu v susedných krajinách Francúzska. Okrem toho je potrebné posúdiť a vyčísliť aj vplyv opatrenia na francúzsky maloobchod.
- (111) Po druhé, francúzske orgány sa zaväzujú zverejniť tieto informácie na komplexnom webovom sídle, ktoré sa venuje štátnej pomoci vo Francúzsku ⁽³³⁾, ako aj *Transparency Award Module*: odkaz umožňujúci prístup k úplnému zneniu mechanizmu a jeho vykonávacím pravidlám, totožnosť príjemcov finančných tokov, forma finančných tokov, suma udelená každému príjemcovi, dátum poskytnutia, typ podniku (MSP/veľký podnik), región, v ktorom má príjemca sídlo, a hlavné hospodárske odvetvie, v ktorom príjemca vykonáva svoju činnosť.

3.12. Opis dôvodov na začatie formálneho vyšetrovacieho konania

- (112) Komisia sa vo svojom rozhodnutí o začatí konania predbežne domnieva, že regulačný mechanizmus predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, ktorá by mohla byť zlučiteľná s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. V štádiu formálneho vyšetrovacieho konania však Komisia vyjadrila pochybnosti o proporcionálnosti regulačného mechanizmu a o existencii narušenia hospodárskej súťaže.
- (113) Komisia konkrétne na jednej strane poznamenala, že komisia CRE na účely stanovenia povoleného príjmu prevádzkovateľov zásobníkov umožňuje prevádzkovateľom zásobníkov dosiahnuť výnos z fixného kapitálu. Na výpočet tohto výnosu treba určiť hodnotu regulovaných aktív. Komisia vyjadrila pochybnosti v súvislosti s postupom nezávislého hospodárskeho hodnotenia trhovej hodnoty aktív v čase vykonávania regulačného mechanizmu zo strany komisie CRE, čo by mohlo spochybniť primeranosť opatrenia.
- (114) Na druhej strane Komisia nemohla vzhľadom na informácie poskytnuté Komisii v rámci formálneho vyšetrovacieho konania vylúčiť, že mechanizmus povedie k narušeniam hospodárskej súťaže. K týmto nadmerným narušeniam hospodárskej súťaže by mohlo dochádzať i) medzi francúzskymi dodávateľmi zemného plynu a dodávateľmi zemného plynu z iných členských štátov; ii) medzi prevádzkovateľmi zásobníkov zemného plynu na jednej strane a prevádzkovateľmi LNG a prevádzkovateľmi prepojení na druhej strane a iii) medzi francúzskymi prevádzkovateľmi zásobníkov zemného plynu a prevádzkovateľmi zásobníkov z iných členských štátov.

⁽³²⁾ Citovaná vyhláška č. 2020-456 z 21. apríla 2020.

⁽³³⁾ <http://www.europe-en-france.gouv.fr/Centre-de-ressources/Aides-d-etat/Regimes-d-aides>.

4. PRIPOMIENKY FRANCÚZSKA

- (115) Francúzsko zaslalo Komisii svoje pripomienky, pričom do prílohy priložilo pripomienky komisie CRE. Pripomienky komisie CRE sa preto považujú za neoddeliteľnú súčasť pripomienok Francúzska.
- (116) Francúzsko sa domnieva, že pochybnosti vyjadrené Komisiou v súvislosti s reformou zásobníkov zemného plynu nie sú podložené.

4.1. Existencia pomoci

- (117) Francúzsko predovšetkým namieta, že predmetné opatrenie zahŕňa štátne zdroje. Podľa Francúzska sa okrem iného nemožno domnievať, že by zmena z dohodnutého režimu na regulovaný režim predstavovala ekonomickú výhodu pre prevádzkovateľa, ktorý je k tomuto režimu donútený. Takisto namieta proti skutočnosti, že prevádzkovatelia prepojení a terminálov LNG konkurujú prevádzkovateľom zásobníkov.
- (118) Pokiaľ ide o financovanie zo štátnych zdrojov, Francúzsko ďalej vyjadruje pochybnosti, že uhrádzanie časti nákladov prevádzkovateľov základných skladovacích infraštruktúr pre zemný plyn má povahu povinného príspevku. Sadzbu za využívanie prepravných sietí pre zemný plyn platia dodávatelia zemného plynu výmenou za službu prepravy, pričom ide o dimenzovanú službu s vysokou úrovňou spoľahlivosti a dlhodobou kapacitou na uspokojenie primeraného dopytu ⁽³⁴⁾.
- (119) Francúzsko takisto poznamenáva, že prenesenie sadzby za používanie prepravnej siete na faktúru spotrebiteľa zemného plynu je povinné len pre spotrebiteľov, ktorí sa rozhodnú využiť regulované sadzby za predaj zemného plynu. Ponuky za regulovanú sadzbu za predaj predstavujú podľa Francúzska menšinový podiel na dodávkach zemného plynu vo Francúzsku ⁽³⁵⁾, a to najmä preto, že sa plánuje ukončenie regulovaných sadzieb za predaj zemného plynu v niekoľkých etapách ⁽³⁶⁾.
- (120) Francúzsko okrem iného predovšetkým poznamenáva, že pokiaľ ide o udelenú výhodu, pri určovaní kapitálových nákladov sa berie do úvahy to najnižšie riziko, ktoré zafažuje regulované činnosti nižšou návratnosťou vloženého kapitálu v porovnaní s neregulovanými činnosťami. Po druhé, Francúzsko nesúhlasí s tým, že výnosy, ktoré prevádzkovateľ zásobníka získava v regulovanom režime, sú systematicky vyššie ako výnosy, ktoré dostáva ten istý prevádzkovateľ v dohodnutom režime ⁽³⁷⁾. Francúzsko okrem toho pripomína, že regulačný rámec zavedený od roku 2018 je symetrický: „kompenzácia“ by sa mohla zrušiť, pričom by sa vyplácala prevádzkovateľmi zásobníkov, keď výnosy z predaja prekročia povolený príjem stanovený komisiou CRE. Regulovaný model preto nemožno oddeliť od povinností a od straty hospodárskej príležitosti, ktoré sú uložené prevádzkovateľom zásobníkov v rámci tohto regulovaného modelu.
- (121) Úctovné odpisy vo výške 494 miliónov EUR, ktoré zaznamenala skupina ENGIE v rámci svojej regulovanej skladovacej činnosti niekoľko dní po zverejnení parametrov, ktoré nastavila komisia CRE pre sadzbu za zásobníky, svedčia o tejto strate nádeje na zisk spojený s priaznivými trhovými podmienkami. Francúzsko napokon pripomína, že zavedenie regulačného mechanizmu nevedlo v rokoch 2017 až 2018 k zvýšeniu príjmu francúzskych prevádzkovateľov zásobníkov, s výnimkou spoločnosti Storengy. Francúzsko takisto zdôrazňuje, že spoločnosť Storengy dostáva na úrovni porovnateľných rozpätí v regulovanom rámci povolený príjem, ktorý je nižší ako príjem z predaja v rámci dohodnutého režimu.
- (122) Francúzsko sa domnieva, že nie je dôležité zaoberať sa situáciou prevádzkovateľov zásobníkov so sídlom v iných členských štátoch, pokiaľ ide o analýzu selektívnosti udelenej výhody. Francúzsko cituje Všeobecný súd a Súdny dvor, ktoré zdôraznili, že „podmienku týkajúcu sa selektivity [...] možno posúdiť iba na úrovni jediného členského štátu“ ⁽³⁸⁾. Francúzsko v každom prípade konštatuje, že prevádzkovatelia zásobníkov z iných členských štátov nie sú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii, pokiaľ ide o cieľ sledovaný predmetným opatrením, a to zaručiť bezpečnosť dodávok zemného plynu vo Francúzsku.

⁽³⁴⁾ V súlade s ustanoveniami článku 14 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES.

⁽³⁵⁾ Podľa správy *Observatoire des marchés de détail du 4e trimestre 2019* zverejnenej komisiou CRE k 31. decembru 2019 sa v trhových ponukách nachádza 66 % bytových a nebytových priestorov v porovnaní s 34 % ponúk regulovaných sadzieb za predaj a 91 % spotreby zemného plynu sa dodáva s trhovými ponukami oproti 9 % trhových ponúk za regulovanú sadzbu za predaj.

⁽³⁶⁾ V súlade s ustanoveniami článku 63 zákona č. 2019-1147 z 8. novembra 2019 o energetike a klíme.

⁽³⁷⁾ Hoci boli v období 2013 – 2017 výnosy z predaja nízke, celkový povolený príjem je výrazne nižší ako obrat dosiahnutý týmito prevádzkovateľmi v období 2008 – 2012 v súvislosti so zvýšeným rozpätím.

⁽³⁸⁾ Rozsudok zo 7. novembra 2014, Banco Santander, T-399/11, EU:T:2014:938, bod 75; rozsudok z 11. novembra 2004, Španielsko/Komisia, C-73/03, EU:C:2004:711, bod 28.

- (123) Pokiaľ ide o prevádzkovateľov prepojení na jednej strane a prevádzkovateľov terminálov LNG na druhej strane, Francúzsko pripomína, že títo prevádzkovatelia sú regulovaní vo Francúzsku⁽³⁹⁾. Využívajú preto regulačné mechanizmy, ktoré sú veľmi podobné mechanizmu uplatňovanému na zásobníky vrátane stanovenia povoleného príjmu zo strany regulačného orgánu, vďaka ktorému sú schopní pokryť svoje náklady. Francúzsko sa v dôsledku toho domnieva, že nemožno spochybniť, že predmetné opatrenie poskytuje týmto prevádzkovateľom selektívnu výhodu v porovnaní s prevádzkovateľmi prepojení a terminálov LNG.
- (124) Pokiaľ ide o vplyv na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi, Francúzsko sa domnieva, že prevádzkovatelia prepojení a terminálov LNG nekonkurujú prevádzkovateľom zásobníkov (pozri odôvodnenie 133 a nasl.)

4.2. Zlučiteľnosť predmetného opatrenia s vnútorným trhom

4.2.1. Proporcionalita

- (125) Francúzsko vysvetľuje, že regulácia založená na nákladoch prevádzkovateľov je prístup, ktorý sa vo veľkej miere využíva medzi európskymi regulačnými orgánmi. Vďaka nej je jednak možné zaručiť prevádzkovateľom dostatočný príjem na zachovanie ich činnosti a jednak to, aby koneční spotrebitelia neplatili za skladovanie vyššiu cenu, ako je cena poskytovanej služby. Francúzsko, naopak, vysvetľuje, že podľa neho by bola metóda založená na úrovni rozpätí nestála a v závislosti od vývoja trhových cien z krátkodobého hľadiska by nezaručovala pokrytie nákladov prevádzkovateľov alebo by sa v dôsledku nej, naopak, vytvárali neprimerané zisky.
- (126) Komisia CRE na stanovenie výšky sadzby za zásobníky zvolila reguláciu založenú na pokrytí nákladov, ktoré sa považujú za efektívne a ktoré znášajú ich prevádzkovatelia. Pre každého prevádzkovateľa sa preto stanovuje povolený príjem tak, aby sa pokryli náklady, ktoré tvoria prevádzkové výdavky, ako aj amortizácia aktív a kapitálové náklady. Komisia CRE na vymedzenie počiatočnej úrovne RAB prevádzkovateľov zásobníkov k 1. januáru 2018 pristúpila k preceneniu hrubej účtovnej hodnoty aktív prevádzkovateľov k 31. decembru 2016 (pozri odôvodnenie 55 a nasl. o určení povoleného príjmu).
- (127) Francúzsko poskytuje ako alternatívu ďalšie prvky analýzy, prostredníctvom ktorých chce preukázať, že aj iné metódy vedú k výsledkom RAB, ktoré sú konzistentné s metódou komisie CRE.
- (128) Hodnota prevádzkovateľov zásobníkov v účtovných závierkach ich akcionárov sa určuje v súlade s účtovnými štandardmi a podľa prognózy očakávaných výnosov z činnosti z dlhodobého hľadiska. Komisia CRE zvolila pre spoločnosť Storengy hodnotu počiatočnej RAB vo výške 3,5 miliardy EUR pre oceňovanie spoločnosti Storengy v účtovnej závierke spoločnosti ENGIE k 31. decembru 2016 vo výške [3 až 5 miliárd EUR]. Komisia CRE zvolila pre spoločnosť Teréga hodnotu počiatočnej RAB vo výške 1,156 miliardy EUR pre oceňovanie rozsahu zásobníkov v účtovnej závierke materskej spoločnosti k 31. decembru 2016 vo výške približne [1 až 2 miliardy EUR].
- (129) Nedávne transakcie takisto pomáhajú objasniť hodnotu spoločností a oceňovanie činností skladovania v rámci transakcií. Na základe uskutočnených transakcií v kapitáli spoločnosti Teréga v roku 2013⁽⁴⁰⁾ a 2015⁽⁴¹⁾ sa napríklad hodnota aktív rozsahu zásobníkov odhaduje v rozsahu [1 až 2 miliárd EUR].
- (130) Francúzsko okrem toho uvádza, že externí poradcovia takisto pracovali na oceňovaní RAB prevádzkovateľov. V prípade spoločnosti Storengy bol výsledok výpočtu realizovaného poradcom [...] pre komisiu CRF vo výške [3 až 5 miliárd EUR]. Francúzsko takisto odkazuje na štúdiu PwC, ktorej vypracovanie zadala spoločnosť Teréga a v ktorej sa oceňuje RAB v roku 2018 v rozsahu [1 až 2 miliárd EUR].
- (131) Francúzsko sa napokon domnieva, že takáto alternatívna metóda, ktorá spočíva v rekonštrukcii minulých príjmov prevádzkovateľa s cieľom určiť, či sa nimi pokryli minulé investície, by nebola dostatočne spoľahlivá na určenie hodnoty RAB. Takáto metóda by skôr znamenala rekonštrukciu najstarších skladovacích aktív, a to od dátumu prvého uvedenia do prevádzky (koniec 50. rokov 20. storočia), ako aj voľných peňažných tokov každého prevádzkovateľa, ktorými sa zhmotnia dostupné finančné zdroje prevádzkovateľa po financovaní potrebného obežného kapitálu, daní a investícií, ktoré by tak potom mohol porovnať s hrubou hodnotou aktív.

⁽³⁹⁾ S výnimkou spoločnosti Dunkerque LNG, ktorá využíva výnimku.

⁽⁴⁰⁾ Nadobudnutie spoločnosti TIGF konzorciom, ktoré je tvorené spoločnosťami GIC, Snam a EDF.

⁽⁴¹⁾ Nadobudnutie podielu spoločnosti Prédica v kapitáli TIGF.

- (132) Takéto záznamy by však bolo obzvlášť zložité zostaviť, a to jednak v dôsledku náročnosti získania potrebnej komplexnej dokumentácie, ako aj v dôsledku organizačných a kapitálových zmien súčasných spoločností v oblasti skladovania: a keďže spoločnosť Storengy patrí už do integrovaného modelu spoločnosti Gaz de France/GDF Suez, je pravdepodobné, že rekonštrukcia týchto záznamov o činnosti by bola nevyhnutne obmedzená. A na druhej strane, spoločnosť Teréga podlieha postupnému vyradovaniu.

4.2.2. Negatívne účinky na hospodársku súťaž a obchod

- (133) Pokiaľ ide o narušenia hospodárskej súťaže medzi francúzskymi dodávateľmi a dodávateľmi z iných členských štátov, ktorí využívajú uskladňovacie kapacity vo Francúzsku, Francúzsko vysvetľuje, že „štátna príslušnosť“ dodávateľa nezohráva nijaký vplyv. Verejná aukcia je otvorená pre všetky subjekty, ktoré majú oprávnenie dodávať zemný plyn. Toto oprávnenie na dodávku sa neobmedzuje len na francúzskych dodávateľov a môže ho získať každá osoba so sídlom na území členského štátu Únie ⁽⁴²⁾. Po druhé, francúzske orgány zdôrazňujú, že za rovnakú službu prepravy sa pre francúzskych dodávateľov a dodávateľov z iných členských štátov uplatňuje rovnaká sadzba za využívanie prepravných sietí pre zemný plyn.
- (134) Podľa Francúzska si okrem toho zásobníky nekonkurujú s prepojeniami a terminálmi LNG. Francúzsko predovšetkým poukazuje na to, že Komisia nikdy neposúdila existenciu jednotného trhu skladovania zemného plynu, infraštruktúr spätného splyňovania a prepojení. Francúzsko okrem toho zdôrazňuje, že v analýzach týkajúcich sa kapacity plynárenskej sústavy uspokojit primeraný dopyt základné skladovacie infraštruktúry pre zemný plyn poskytujú podporu pri plnom využívaní prepojení a pri plnom využívaní kapacít terminálov LNG na úrovni dostupných zásob skvapalneného zemného plynu.
- (135) Francúzsko okrem toho konštatuje, že Komisia pri viacerých príležitostiach uznala existenciu samostatného trhu s podzemnými zásobníkmi zemného plynu, a to vo Francúzsku ⁽⁴³⁾, ako aj v ostatných členských štátoch ⁽⁴⁴⁾. Komisia na základe výsledkov prieskumu trhu týkajúceho sa prevádzky na francúzskom území zaznamenala nedostatočnú zameniteľnosť medzi zásobníkmi a inými spôsobmi flexibility ⁽⁴⁵⁾. Francúzsko okrem toho poznamenáva, že Komisia v dvoch rozhodnutiach usúdila, že trh so skladovaním zemného plynu je regionálny, či dokonca vnútroštátny ⁽⁴⁶⁾.
- (136) Francúzsko sa domnieva, že každý nástroj flexibility má svoje vlastné funkcie a vlastnosti, ktoré bránia jeho nahradeniu inými nástrojmi flexibility. Prepojenia umožňujú zásobovanie územia zemným plynom. V prípade neexistencie zásobníka by bolo potrebné dimenzovať prepojenia tak, aby boli schopné zaručiť dodávky zemného plynu na francúzskom území počas spotrebnej špičky. Takéto dimenzovanie by preto bolo neefektívne. Únia okrem toho poukazuje na cieľ znížiť spotrebu zemného plynu. Francúzsko neplánuje žiadne nové investície do prepojení, ktoré má v súčasnosti k dispozícii. Otázka konkurencie a dlhodobých investičných signálov, ktorú položila Komisia, sa preto zdá čisto teoretická.
- (137) Terminály LNG ponúkajú možnosť arbitráže s cieľom zásobovať územie za najnižšie náklady. Dostupnosť LNG je neistá, pričom vo veľkej miere závisí od celosvetových podmienok ponuky a dopytu, v rámci ktorých sa dodávky pravidelne presmerujú inam. Terminály LNG majú okrem toho obmedzené uskladňovacie kapacity ⁽⁴⁷⁾, ktoré by za najlepších podmienok nebolo možné využívať dlhšie ako päť dní. Toto obdobie je však kratšie, ako trvá priemerná vlna chladného počasia, t. j. päť až 15 dní, čo však nie je dostatočne dlhý čas na zmobilizovanie dodania zemného plynu dostatočne rýchlo, aby sa predišlo prerušeniu odvádzania ⁽⁴⁸⁾.
- (138) Zásobníky zemného plynu poskytujú službu medzisezónnej flexibility, ktorú nie je možné zabezpečiť ani prepojeniami za porovnateľných ekonomických podmienok, ani terminálmi LNG. Existencia zásobníkov vo Francúzsku, naopak, nemôže stačiť na zaistenie bezpečnosti dodávok zemného plynu vo Francúzsku. Na zásobovanie územia je naďalej nevyhnutné využívať prepojenia a terminály LNG.

⁽⁴²⁾ V súlade s ustanoveniami článku L.443-4 zákona o energetike.

⁽⁴³⁾ Pozri napr. Komisia, 14. novembra 2006, M.4180 Gaz de France/Suez, bod 341.

⁽⁴⁴⁾ Komisia, 29. septembra 1999, M.1383 – Exxon/Mobil, body 69 a 261; Komisia, 25. apríla 2003, M.3086 – Gaz de France/Preussag Energie, bod 14; Komisia, 21. decembra 2005, M.3696 E.ON/MOL, bod 99; Komisia, 19. novembra 2013, M.6984 – EPH/Stredoslovenská Energetika, bod 24.

⁽⁴⁵⁾ Komisia, 8. októbra 2004, M. 3410 Total/Gaz de France, bod 19.

⁽⁴⁶⁾ Komisia, 21. decembra 2005, M.3696 – E.ON/MOL, bod 130; Komisia, 19. novembra 2013, M.6984 – EPH/Stredoslovenská Energetika, bod 24.

⁽⁴⁷⁾ 4,2 TWh priemerných zásob vo francúzskych termináloch počas zimy.

⁽⁴⁸⁾ 10 až 15 dní podľa pôvodu plynu.

- (139) Tieto rôzne typy infraštruktúry sa teda dopĺňajú a nekonkurujú si s cieľom zaistiť bezpečnosť dodávok vo Francúzsku.
- (140) Francúzsko pripomína, že aj keby sa usúdilo, že prepojenia, terminály LNG a zásobníky zemného plynu si navzájom konkurujú, francúzske prepojenia a terminály LNG sú všetky regulované, s výnimkou terminálu v Dunkerque. Výsledkom je, že ziskovosť týchto infraštruktúr zodpovedá miere návratnosti aktív, ktorú stanovila komisia CRE. V dôsledku toho nemôže mať vykonávanie regulácie skladovania žiadny vplyv na ziskovosť iných regulovaných infraštruktúr.
- (141) Francúzsko okrem toho pripomína, že nedávne skutočnosti sú v rozpore s prípadnou hypotézou škodlivej hospodárskej súťaže pre prepojenia alebo terminály LNG. Od konca roka 2018 dosiahlo využívanie francúzskych a európskych terminálov mimoriadne vysoké úrovne v porovnaní s predchádzajúcimi desiatimi rokmi. Prevádzkovatelia terminálov LNG nedávno úspešne spustili postupy uvádzania svojich strednodobých kapacít na trh. Regulácia zásobníkov v kombinácii so zlúčením zón, ku ktorému vo Francúzsku došlo koncom roka 2018, do veľkej miery prispelo k zlepšeniu hĺbky a likvidity francúzskeho a západoeurópskeho trhu.
- (142) Francúzsko takisto namieta, že reguláciou zásobníkov by sa mohli znížiť stimuly na využívanie terminálov LNG a existujúcich prepojení. Stimuly na využívanie pochádzajú z cenových signálov vysielaných rôznymi trhmi so zemným plynom⁽⁴⁹⁾. V tejto súvislosti sú zásobníky dodatočným prostriedkom na optimalizáciu nákladov na dodávky zemného plynu a na využitie konkurenčných trhových cien.
- (143) Francúzsko takisto poznamenáva, že investičné rozhodnutia v oblasti prepojení a terminálov LNG sú založené na stratégiách dodávok, na ktoré nemajú zásobníky zemného plynu negatívny vplyv.
- (144) Francúzsko sa napokon domnieva, že na situáciu prevádzkovateľov zásobníkov ostatných členských štátov nemá predmetné opatrenie nijaký vplyv. Francúzske orgány uvádzajú, že dimenzovanie francúzskej plynárenskej sústavy, založené najmä na zohľadnení 100 % kapacít dostupných na prepojeniach, automaticky zahŕňa zohľadnenie zásobovania za prepojeniami, najmä infraštruktúry zásobníkov zemného plynu nachádzajúcej sa v iných členských štátoch EÚ. Francúzske orgány takisto poznamenávajú, že aj niektoré z týchto infraštruktúr sú regulované.
- (145) Predaj uskladňovacích kapacít sa vykonáva prostredníctvom obchodovania formou aukcie za trhovú cenu. V dôsledku toho predmetné opatrenie neznevýhodňuje prevádzkovateľov zásobníkov v iných členských štátoch. Predmetné opatrenie môže mať okrem toho len minimálny vplyv na tvorbu cien. Francúzske zásobníky umožňujú skladovať približne 130 TWh⁽⁵⁰⁾, čo je málo v porovnaní s množstvami obchodovanými na trhu. V roku 2018 sa preobchodovalo 28 220 TWh na trhu TTF⁽⁵¹⁾.
- (146) Všetci prevádzkovatelia zásobníkov v rôznych členských štátoch teda podliehajú trhovým podmienkam, na ktoré majú francúzske zásobníky len malý vplyv, takže sa nie je možné domnievať, že by ich ziskovosť mohla klesnúť v dôsledku zavedenia predmetného opatrenia.
- (147) Francúzsko okrem toho uvádza, že miery dopĺňania nemeckých a belgických zásobníkov dosahujú vyššie úrovne, pričom vzrástli v období 2018 – 2019⁽⁵²⁾. Tieto vyššie úrovne svedčia o tom, že regulácia francúzskych zásobníkov nebráni prevádzkovateľom z iných členských štátov predajť všetky svoje uskladňovacie kapacity v prípade priaznivej situácie na trhu.

5. PRIPOMIENKY ZAJINTERESOVANÝCH STRÁN

- (148) Komisia dostala pripomienky od 18 zainteresovaných strán, pričom tri sú príjemcovia opatrenia. Ich pripomienky sú zhrnuté v odôvodneniach 149 až 233.

⁽⁴⁹⁾ Ceny LNG na rozdielnych trhoch na európskej a celosvetovej úrovni.

⁽⁵⁰⁾ V predaji počas obdobia štyroch mesiacov.

⁽⁵¹⁾ Tzv. Title Transfer Facility, ktorý zoskupuje väčšinu termínových búrz.

⁽⁵²⁾ V Nemecku z 88 % na 99 % a v Belgicku z 54 % na 97 %.

5.1. Pripomienky príjemcov opatrenia

5.1.1. Géométhane

(149) Spoločnosť Géométhane zdôrazňuje pozitívne účinky zavedenia opatrenia, pokiaľ ide o cieľ energetickej bezpečnosti. Spoločnosť Géométhane na podporu svojich tvrdení predložila Komisii podrobnú správu⁽⁵³⁾.

5.1.1.1. Existencia pomoci

(150) Podľa spoločnosti Géométhane predmetné opatrenie nepredstavuje štátnu pomoc z viacerých dôvodov.

(151) Spoločnosť Géométhane konštatuje predovšetkým nedostatočné financovanie zo štátnych zdrojov z toho dôvodu, že poplatok za zásobníky nie je možné označiť za povinný príspevok: k presunu zdrojov dochádza len medzi súkromnými prevádzkovateľmi (dodávateľmi zemného plynu a prevádzkovateľmi zásobníkov), kontrola štátu nad finančnými prostriedkami je obmedzená, predmetné opatrenie neznižuje štátny rozpočet a stanovuje sa ním povinnosť údržby základných skladovacích infraštruktúr uvedených v opatrení zo strany prevádzkovateľov.

(152) Predmetné opatrenie okrem toho nemožno považovať za selektívnu výhodu poskytnutú prevádzkovateľom zásobníkov pôsobiacim na francúzskom území v porovnaní s tými, ktorí sa nachádzajú v zahraničí, pretože nie sú v právnej a faktickej situácii porovnateľnej so situáciou prevádzkovateľov zásobníkov so sídlom na francúzskom území, pokiaľ ide o cieľ sledovaný predmetným opatrením. Prevádzkovatelia iných nástrojov flexibility okrem toho nie sú v porovnateľnej právnej a skutkovej situácii.

(153) Spoločnosť Géométhane napokon vysvetlila, že predmetné opatrenie nemá vplyv na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi.

5.1.1.2. Zlučiteľnosť pomoci

(154) V prípade, že sa predmetné opatrenie označuje ako štátna pomoc, malo by sa podľa spoločnosti Géométhane považovať za zlučiteľné s pravidlami štátnej pomoci. Predmetné opatrenie skutočne prispieva k dosiahnutiu cieľa spoločného záujmu, ktorým je energetická bezpečnosť. Okrem toho je toto opatrenie potrebné a vhodné, aby sa tento cieľ dosiahol na základe analýzy alternatívnych opatrení.

(155) Zavedenie predmetného opatrenia má stimulačný účinok, pretože v prípade neexistencie takéhoto opatrenia by nízky podiel využívania uskladňovacej kapacity, ako aj pokles príjmov z kampaní na podporu využívania v dôsledku zníženia rozpätia viedli prevádzkovateľov zásobníkov k „zakukleniu“ či dokonca k definitívnemu zatvoreniu základných infraštruktúr, ktorými sa zaisťuje bezpečnosť dodávok zemného plynu vo Francúzsku.

(156) Výpočet povoleného príjmu na základe metódy oceňovania regulačnej bázy aktív založenej na bežných hospodárskych nákladoch je odôvodnený a primeraný, lebo:

— RAB bola počas vykonávania regulačného mechanizmu predmetom nezávislého hospodárskeho hodnotenia prostredníctvom externého auditu, ktorý vykonala poradenská spoločnosť [...],

— komisia CRE ne zvolila počiatočnú RAB navrhovanú prevádzkovateľmi,

— metodika bežných hospodárskych nákladov je založená na hrubej účtovnej hodnote aktív na oceňovanie RAB,

— metodika umožňuje zohľadniť reprodukčné náklady investičného majetku znížené o amortizáciu,

— metodika sa uplatňuje na všetky sadzby za regulované infraštruktúry vo Francúzsku,

— metodiku uplatňujú takmer všetky európske regulačné orgány.

⁽⁵³⁾ Rapport technico-économique établi consécutivement à l'ouverture par la Commission européenne d'une enquête concernant les conditions de régulation des stockages de gaz naturel en France (Technicko-ekonomická správa vypracovaná po začatí prešetrovania Európskou komisiou o podmienkach regulácie skladovania zemného plynu vo Francúzsku), [...] 12. júna 2020.

- (157) Alternatívne by oceňovanie RAB podľa trhovej hodnoty predstavovanej rozpätiami nebolo relevantné, pretože by sa tým nepokryli náklady prevádzkovateľov, čo je v rozpore so zásadou navrátenia nákladov stanovenou v smernici 2009/73/ES. Zohľadnením trhovej hodnoty by sa preto ohrozil regulačný mechanizmus, ktorého cieľom je zabezpečiť udržiavanie základných skladovacích infraštruktúr v prevádzke na správne fungovanie prepravnej siete. Okrem toho existuje riziko preplatenia v prípade zvýšenia rozpätia. Hodnota RAB získaná komisiou CRE je v súlade s trhovou hodnotou infraštruktúr z dlhodobého aj strednodobého hľadiska.
- (158) Nebolo by vhodné hodnotiť, či by príjmy vytvorené pred nadobudnutím účinnosti regulačného mechanizmu neumožnili pokryť počiatočné investičné náklady, pretože zohľadnenie týchto príjmov v tomto posúdení by bolo jednak v rozpore s postupmi európskych regulačných orgánov a jednak by to bolo zložité a nespoľahlivé.
- (159) Napokon sa prijímajú opatrenia na obmedzenie vyhladok prevádzkovateľov na zisk (a to vážené priemerné kapitálové náklady, obmedzenie nákladov prevádzkovateľov na infraštruktúru efektívnych zásobníkov a stimulačná regulácia).
- (160) Spoločnosť Géométhane takisto ako alternatívu poznamenáva, že hodnota RAB zvolená komisiou CRE zodpovedá hodnote nedávnej transakcie. V roku 2016 bolo 98 % akcií spoločnosti Géosud, ktorá vlastní obchodný podiel spoločnosti Géométhane vo výške 50 %, prevedených spoločnosťami Total, Ineos a Géostock spoločnosti CNP Assurances za sumu vo výške [...]. Je preto možné vypočítať celkovú hodnotu spoločnosti Géométhane odhadovanú kupujúcim v čase tohto prevodu, a to [...] ⁽⁵⁴⁾ (ku ktorej sa pripočíta [...] disponibilnej hotovosti, t. j. spolu približne [...]). Podľa spoločnosti Géométhane je táto trhovú hodnotu v súlade [...] s hodnotou RAB, ktorú komisia CRE zvolila v roku 2018, vo výške 188,9 milióna EUR zvýšenou o nedokončený majetok [...].
- (161) Predmetné opatrenie predchádza negatívnym účinkom na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi. Konkrétne:
- neexistuje narušenie hospodárskej súťaže medzi francúzskymi poskytovateľmi zemného plynu a zahraničnými poskytovateľmi zemného plynu. Prostredníctvom spôsobu obchodovania s poskytovaním zásobníkov formou aukcie sa zaručuje rovnaké zaobchádzanie s francúzskymi a zahraničnými dodávateľmi zemného plynu. Týmto spôsobom financovania kompenzácie za skladovanie stanovený regulačným mechanizmom sa okrem iného zabezpečuje rovnaké zaobchádzanie so zahraničnými dodávateľmi a s francúzskymi dodávateľmi. Zahraniční dodávatelia nemajú prospech zo znížených cien v porovnaní s francúzskymi dodávateľmi,
  - nedochádza ani k narušeniu hospodárskej súťaže voči prevádzkovateľom zásobníkov v susedných krajinách. Od nadobudnutia účinnosti regulačného mechanizmu vzrastá v celej Únii miera naplnenia zásobníkov, ktoré dosahujú mimoriadne vysoké úrovne,
  - nedochádza ani k narušeniu hospodárskej súťaže medzi prevádzkovateľmi zásobníkov a terminálmi LNG alebo prepojeniami v dôsledku nedostatočnej zameniteľnosti terminálov LNG a prepojení. V rozhodovacej praxi Komisie v oblasti koncentrácií sa trh zásobníkov zemného plynu vymedzil ako samostatný trh. Ide skôr o otázku komplementárnosti zásobníkov zemného plynu, terminálov LNG a prepojení.

5.1.2. Storengy

- (162) Spoločnosť Storengy zdôrazňuje pozitívne účinky zavedenia predmetného opatrenia, pokiaľ ide o cieľ energetickej bezpečnosti. Spoločnosť Storengy na podporu svojich tvrdení predložila podrobnú správu Komisii ⁽⁵⁵⁾.

5.1.2.1. Existencia pomoci

- (163) Podľa spoločnosti Storengy predmetné opatrenie nepredstavuje štátnu pomoc, a to z viacerých dôvodov.

⁽⁵⁴⁾ Teda obstarávacia cena (130,6)/(98 % x 50 %).

⁽⁵⁵⁾ *Rapport technico-économique établi consécutivement à l'ouverture par la Commission européenne d'une enquête concernant les conditions de régulation des stockages de gaz naturel en France* (Technicko-ekonomická správa vypracovaná po začatí prešetrovania Európskou komisiou o podmienkach regulácie skladovania zemného plynu vo Francúzsku), [...] 12. júna 2020.

- (164) Spoločnosť Storengy konštatuje predovšetkým nedostatočné financovanie zo štátnych zdrojov z toho dôvodu, že poplatok za zásobníky nie je možné označiť za povinný príspevok, že k presunu zdrojov dochádza len medzi súkromnými prevádzkovateľmi (dodávateľmi zemného plynu a prevádzkovateľmi zásobníkov), že kontrola štátu nad finančnými prostriedkami je obmedzená, že predmetné opatrenie neznižuje štátny rozpočet a stanovuje sa ním povinnosť údržby základných skladovacích infraštruktúr uvedených v opatrení zo strany prevádzkovateľov.
- (165) Predmetné opatrenie okrem toho nemožno považovať za selektívnu výhodu poskytnutú prevádzkovateľom zásobníkov pôsobiacim na francúzskom území v porovnaní s tými, ktorí sa nachádzajú v zahraničí, pretože nie sú v právnej a faktickej situácii porovnateľnej so situáciou prevádzkovateľov zásobníkov so sídlom na francúzskom území, pokiaľ ide o cieľ sledovaný opatrením. Prevádzkovatelia iných nástrojov flexibility okrem toho nie sú v porovnateľnej právnej a skutkovej situácii.
- (166) Spoločnosť Storengy napokon vysvetlila, že predmetné opatrenie nemá vplyv na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi.

5.1.2.2. Zlučiteľnosť pomoci

- (167) V prípade, že sa predmetné opatrenie označuje za štátnu pomoc, malo by sa podľa spoločnosti Storengy považovať za zlučiteľné s pravidlami štátnej pomoci. Opatrenie naozaj prispieva k dosiahnutiu cieľa spoločného záujmu, ktorým je energetická bezpečnosť. Okrem toho je predmetné opatrenie potrebné a vhodné, aby sa tento cieľ dosiahol na základe analýzy alternatívnych opatrení.
- (168) Zavedenie predmetného opatrenia má stimulačný účinok, pretože v prípade neexistencie takéhoto opatrenia by nízky podiel využívania uskladňovacej kapacity, ako aj pokles príjmov z kampaní zameraných na podporu využívania v dôsledku zníženia rozpätia viedli prevádzkovateľov zásobníkov k „zakukleniu“ či dokonca k definitívnemu zatvoreniu základných infraštruktúr, ktorými sa zaisťuje bezpečnosť dodávok zemného plynu vo Francúzsku.
- (169) Výpočet povoleného príjmu na základe metódy oceňovania regulačnej bázy aktív založenej na bežných hospodárskych nákladoch je odôvodnený a primeraný, lebo:
- RAB bola počas vykonávania regulačného mechanizmu predmetom nezávislého hospodárskeho hodnotenia prostredníctvom externého auditu, ktorý vykonala poradenská spoločnosť [...],
  - komisia CRE nezvolila počiatočnú RAB navrhovanú prevádzkovateľmi,
  - metodika bežných hospodárskych nákladov je založená na hrubej účtovnej hodnote aktív na oceňovanie RAB,
  - metodika umožňuje zohľadniť reprodukčné náklady investičného majetku znížené o amortizáciu,
  - metodika sa uplatňuje na všetky sadzby za regulované infraštruktúry vo Francúzsku,
  - metodiku uplatňujú takmer všetky európske regulačné orgány.
- (170) Alternatívne by oceňovanie RAB podľa trhovej hodnoty predstavovanej rozpätiami nebolo relevantné, pretože by sa tým nepokryli náklady prevádzkovateľov, čo je v rozpore so zásadou navrátenia nákladov stanovenou v smernici 2009/73/ES. Zohľadnením trhovej hodnoty by sa preto ohrozil regulačný mechanizmus, ktorého cieľom je zabezpečiť udržiavanie základných skladovacích infraštruktúr v prevádzke na správne fungovanie prepravnej siete. Okrem toho existuje riziko preplatenia v prípade zvýšenia rozpätia. Hodnota RAB získaná komisiou CRE je v súlade s trhovou hodnotou infraštruktúr z dlhodobého aj strednodobého hľadiska.
- (171) Nebolo by vhodné hodnotiť, či by príjmy vytvorené pred nadobudnutím účinnosti regulačného mechanizmu neumožnili pokryť počiatočné investičné náklady, pretože zohľadnenie týchto príjmov v tomto posúdení by bolo jednak v rozpore s postupmi európskych regulačných orgánov a jednak by to bolo zložité a nespoľahlivé.
- (172) Napokon sa prijímajú opatrenia na obmedzenie vyhladok prevádzkovateľov na zisk (a to vážené priemerné kapitálové náklady, obmedzenie nákladov prevádzkovateľov na infraštruktúru efektívnych zásobníkov a stimulačná regulácia).

(173) Predmetné opatrenie predchádza negatívnym účinkom na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi. Konkrétne:

- neexistuje narušenie hospodárskej súťaže medzi francúzskymi poskytovateľmi zemného plynu a zahraničnými poskytovateľmi zemného plynu. Prostredníctvom spôsobu obchodovania s poskytovaním zásobníkov formou aukcie sa zaručuje rovnaké zaobchádzanie s francúzskymi a zahraničnými dodávateľmi zemného plynu. Týmto spôsobom financovania kompenzácie za skladovanie stanovený regulačným mechanizmom sa okrem iného zabezpečuje rovnaké zaobchádzanie so zahraničnými dodávateľmi a s francúzskymi dodávateľmi. Zahraniční dodávatelia nemajú prospech zo znížených cien v porovnaní s francúzskymi dodávateľmi,
- nedochádza ani k narušeniu hospodárskej súťaže voči prevádzkovateľom zásobníkov v susedných krajinách. Od nadobudnutia účinnosti regulačného mechanizmu vzrastá v celej Únii miera naplnenia zásobníkov, ktoré dosahujú mimoriadne vysoké úrovne,
- nedochádza ani k narušeniu hospodárskej súťaže medzi prevádzkovateľmi zásobníkov a terminálmi LNG alebo prepojeniami v dôsledku nedostatočnej zameniteľnosti terminálov LNG a prepojení. V rozhodovacej praxi Komisie v oblasti koncentrácií sa trh zásobníkov zemného plynu vymedzil ako samostatný trh. Ide skôr o otázku komplementárnosti zásobníkov zemného plynu, terminálov LNG a prepojení.

5.1.3. Teréga

(174) Spoločnosť Teréga zdôrazňuje, že hlavným cieľom reformy zásobníkov je bezpečnosť dodávok zemného plynu Francúzska, ktorá bola ohrozená pred nadobudnutím účinnosti regulačného mechanizmu.

5.1.3.1. Existencia pomoci

(175) Spoločnosť Teréga sa domnieva, že opatrenie nespĺňa podmienky štátnej pomoci. Spoločnosť Teréga uvádza, že regulačné systémy založené na zásade navrátenia nákladov efektívneho prevádzkovateľa a bežnej návratnosti investovaného kapitálu sú v Únii bežné, no bez toho, aby sa považovali za štátnu pomoc.

(176) Spoločnosť Teréga sa domnieva, že predmetné opatrenie je jednoduchým nástrojom cenovej regulácie, ktorý nie je financovaný zo štátnych zdrojov. Nemá totiž žiadny vplyv na štátny rozpočet a nevytvárajú sa ním dodatočné náklady, ktoré by sa nevyhnutne prenášali na koncových odberateľov. Francúzsky štát okrem toho nevykonáva verejnú kontrolu ani nad finančnými prostriedkami vyzbieranými PPS, ani nad samotnými PPS, ktoré sú súkromnými spoločnosťami kontrolovanými prevažne súkromnými akcionármi.

(177) Spoločnosť Teréga sa následne domnieva, že predmetné opatrenie neposkytuje dotknutým prevádzkovateľom žiadnu selektívnu výhodu. Regulačný mechanizmus je založený na obchodovaní formou aukcie, ktoré zahŕňa aj stimulačné prvky na podporu efektívnosti, ako aj *ex post* nástroj na reguláciu všetkých výdavkov a príjmov. Symetrická povaha regulačného mechanizmu okrem toho znamená, že prevádzkovatelia zásobníkov nemusia nevyhnutne dostávať kompenzáciu, ale, naopak, môžu byť požiadaní o vrátenie preplatku.

(178) Pokiaľ ide o kritérium selektívnosti, spoločnosť Teréga sa domnieva, že vzhľadom na toto kritérium nie je situácia zahraničných prevádzkovateľov vhodným posúdením. Prevádzkovatelia zásobníkov sa nachádzajú v inej skutkovej a právnej situácii, ktorá sa v mnohých smeroch líši od situácie prevádzkovateľov terminálov LNG a prevádzkovateľov prepojení, najmä pokiaľ ide o cieľ bezpečnosti dodávok zemného plynu vo Francúzsku.

(179) Spoločnosť Teréga napokon vysvetlila, že predmetné opatrenie nemá vplyv na hospodársku súťaž ani na obchod medzi členskými štátmi. S uskladňovacími kapacitami sa obchoduje formou aukcie podľa trhového mechanizmu, ktorý nediskriminuje prevádzkovateľov so sídlom v iných členských štátoch. V rozhodovacej praxi Komisie v oblasti kontroly koncentrácií a postupov, ktoré sú v rozpore s hospodárskou súťažou, sa vždy vymedzoval relevantný trh so zásobníkmi zemného plynu nanajvyš na vnútroštátnej úrovni bez toho, aby sa niekedy dospelo k záveru, že existuje väčší trh, jednak z hľadiska predmetných služieb, ako aj z geografického hľadiska. V každom prípade skutočnosť, že plynárenské infraštruktúry sú vo veľmi veľkej miere regulované, je nezlučiteľná so zistením narušenia hospodárskej súťaže na trhoch so zemným plynom.

5.1.3.2. Zlučiteľnosť pomoci s vnútorným trhom

- (180) Spoločnosť Teréga zastáva názor, a to za predpokladu, že regulačný mechanizmus predstavuje štátnu pomoc *quod non*, že regulačný mechanizmus spĺňa všetky podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ.
- (181) Spoločnosť Teréga sa domnieva, že predmetné opatrenie sleduje cieľ spoločného záujmu, a to zaistenie bezpečnosti dodávok zemného plynu vo Francúzsku. Zvyšovaním objemov zemného plynu dostupného v zásobníkoch sa regulačným mechanizmom snaží dosiahnuť presná a kvantifikovateľná úroveň bezpečnosti dodávok. Okrem toho predmetné opatrenie zodpovedá nevyhnutnému štátnemu zásahu, ktorý je založený na primeranej analýze a reaguje na jasne identifikované zlyhania trhu, ako je neschopnosť koncových odberateľov uviesť hodnotu, ktorú prikladajú bezpečnosti dodávok (ako je poistná hodnota alebo systémová hodnota). Spoločnosť Teréga okrem iného trvá na tom, že predmetné opatrenie je vhodným nástrojom na posilnenie bezpečnosti dodávok na francúzskom území, a to nielen vo vzťahu k ostatným dostupným opatreniam flexibility, ale aj vo vzťahu k iným typom regulácie skladovania.
- (182) Spoločnosť Teréga spochybňuje odôvodnenie Komisie v rozhodnutí o začatí konania týkajúce sa proporcionality predmetného opatrenia. Regulačný mechanizmus obmedzuje výšku údajnej pomoci na nevyhnutné minimum. Regulačný mechanizmus je v skutočnosti založený na zásade navrátenia nákladov „efektívneho prevádzkovateľa“, na obmedzení príjmov prevádzkovateľov zásobníkov a na integrovaných mechanizmoch, ktoré stimulujú prevádzkovateľov k efektívnejšiemu používaniu svojich výdavkov. Komisia CRE okrem toho vykonala nezávislé posúdenie nákladov, čím sa uistila, že budú zohľadnené len prijateľné náklady. Komisia CRE pri oceňovaní regulovaných aktív vychádzala aj zo súboru objektívnych, aktuálnych a dôveryhodných ekonomických štúdií, ktoré vypracovali nezávislí odborníci. Metóda oceňovania aktív, ktorú používa komisia CRE, je v tejto súvislosti konzistentná a zodpovedá praxi iných európskych regulačných orgánov. Vzhľadom na to, čo navrhuje Komisia, sa spoločnosť Teréga domnieva, že zohľadnenie príjmov pred začatím regulácie v hodnote regulačnej bázy aktív by bolo neúplné v prípade chýbajúcich dostupných údajov, pričom by to v každom prípade mohlo byť v rozpore so všeobecnými právnymi zásadami. Okrem toho sa práca komisie CRE týka prevádzkových výdavkov, ale aj ocenenia aktív prevádzkovateľov zásobníkov, ktoré sa systematicky zverejňujú v jej uzneseniach o sadzbách, čím sa zabezpečuje transparentnosť tohto opatrenia.
- (183) Spoločnosť Teréga sa domnieva, že predmetné opatrenie nenaruša hospodársku súťaž medzi dodávateľmi zemného plynu so sídlom vo Francúzsku a v zahraničí. Predmetné opatrenie je nediskriminačné. Všetci maloobchodní dodávateľia môžu nakupovať kapacity vo francúzskych lokalitách so zásobníkmi v rámci obchodovania formou aukcie. Všetci maloobchodní dodávateľia, ktorí majú francúzskych odberateľov, okrem toho platia sadzby ATRT, a tak podporujú kompenzačný mechanizmus. Opatrenie má dokonca pozitívny vplyv na maloobchodné trhy so zemným plynom, keďže sa ním obmedzujú krízové obdobia a riziká preťaženia sietí. Týmto opatrením ďalej nedochádza ani k narušeniu hospodárskej súťaže voči prevádzkovateľom LNG a prevádzkovateľom prepojení. Tieto subjekty, ktoré takisto vo veľkej miere podliehajú mechanizmu regulácie príjmov, tak nie sú v konkurenčnom vzťahu s prevádzkovateľmi zásobníkov, ale skôr sa dopĺňajú, pokiaľ ide o cieľ zaistenia bezpečnosti dodávok. Predmetné opatrenie nezvýhodňuje jeden zdroj dodávok zemného plynu pred druhým a ani nezakazuje, ani neodrádza od používania týchto doplnkových nástrojov, akými sú prepojenia a terminály LNG. Svedčí o tom napríklad miera využívania kapacít v európskych termináloch LNG v posledných rokoch. Predmetné opatrenie napokon ani nespôsobuje narušenie hospodárskej súťaže vo vzťahu k zahraničným prevádzkovateľom zásobníkov. Zahraničných prevádzkovateľov zásobníkov nie je možné negatívne ovplyvniť aukciami, ktoré sú založené na trhovom mechanizme, pričom v praxi zavedenie predmetného opatrenia nespomalilo všeobecný nárast miery využívania zásobníkov v Európe.

5.2. Pripomienky iných zainteresovaných strán

5.2.1. *Association française indépendante de l'électricité et du gaz* (ďalej len „AFIEG“) ⁽⁵⁶⁾

- (184) Združenie AFIEG poskytuje pripomienky k metóde oceňovania skladovacích aktív a k rozsahu skladovacích aktív, ktoré sú potrebné z hľadiska objemu a prietoku na zaistenie bezpečnosti dodávok.
- (185) Združenie AFIEG zdôrazňuje, že narušenia hospodárskej súťaže, ktoré existovali pred reformou v dôsledku nedostatočnej transparentnosti predchádzajúceho systému, boli odstránené.

⁽⁵⁶⁾ Združenie AFIEG zoskupuje francúzske podniky a pobočky európskych prevádzkovateľov v odvetví elektrickej energie a v plynárenskom odvetví: Alpiq Energie France, BKW France, Endesa, Fortum France, Gazprom Energy, Total Direct Energie, Gazel Energie, Vattenfall. Spoločnosti Enovos a Primeo Energie sú pridružení členovia.

- (186) Pokiaľ ide o metódu oceňovania regulačnej bázy aktív, združenie AFIEG nemá presné číselné údaje, ktoré by mu umožnili potvrdiť oceňovanie zvolené komisiou CRE, ale domnieva sa, že by sa pred účtovnou trhovou hodnotou mala uprednostniť ekonomická trhová hodnota. Tento výber by skôr odrážal skladovanie v čase t a neposkytoval by pohľad do minulosti. Združenie AFIEG sa domnieva, že ocenenie plynovej rezervy sa zdá byť základnou zložkou oceňovania skladovacích aktív, a v dôsledku toho by chcelo zohľadniť finančný vplyv výberu pravidiel amortizácie plynovej rezervy na celkovú hodnotu RAB. Združenie AFIEG napokon zdôrazňuje, že prevádzkovatelia zásobníkov nie sú v dôsledku svojej činnosti vystavení väčším rizikám než prevádzkovatelia prepravných sietí. V dôsledku toho nesmie byť miera návratnosti RAB zvolenej pre prevádzkovateľov zásobníkov vyššia ako miera návratnosti PPS.
- (187) Združenie AFIEG sa domnieva, že francúzske orgány by mali obmedziť rozsah skladovacích aktív, ktoré sú potrebné z hľadiska objemu a prietoku na zaistenie bezpečnosti dodávok, s cieľom maximalizovať pomer nákladov a prínosov skladovania pre spotrebiteľov. Francúzske správne orgány stanovili minimálne zásoby zemného plynu potrebné na zaistenie bezpečnosti dodávok vo výške 1 990 GWh/deň ťažobného prietoku a 64 TWh objemu⁽⁵⁷⁾, pričom v zozname stanovenom vyhláškou o viacročnom plánovaní v oblasti energetiky na roky 2023 – 2028 sa zohľadňuje 2 376 GWh/deň ťažobného prietoku a 138,5 TWh objemu. Združenie AFIEG sa domnieva, že rozsah stanovený vo vyhláške o viacročnom plánovaní v oblasti energetiky je predimenzovaný v porovnaní s potrebami skladovania s cieľom zaistiť bezpečnosť dodávok vo Francúzsku. Rozsah by sa mal preto prehodnotiť smerom nadol, aby sa nevytvárali dodatočné náklady pre konečných spotrebiteľov a aby sa neznevýhodňovali iné flexibilné kapacity zemného plynu. Združenie AFIEG okrem iného poznamenáva predimenzovanie úrovne krytia rizika nespĺnenia záväzku, ktorú si zvolili francúzske verejné orgány, stanovenej na 2 %, v porovnaní s úrovňou stanovenou v susedných krajinách, ktorá je na úrovni 5 %

5.2.2. Association française du gaz (ďalej len „AFG“) ⁽⁵⁸⁾

- (188) Združenie AFG sa domnieva, že systém regulácie zásobníkov zemného plynu zavedený francúzskymi úradmi od 1. januára 2018 je účinný.
- (189) Združenie AFG sa takisto domnieva, že predmetné opatrenie je založené na zásade regulácie prostredníctvom nákladov a že viedlo k efektívnemu a primeranému oceneniu majetku. Združenie AFG tvrdí, že túto zásadu regulácie založenej na nákladoch uplatňuje väčšina regulačných orgánov a vzťahuje sa na prepravu a distribúciu zemného plynu, ako aj na terminály LNG vo Francúzsku.
- (190) Podľa združenia AFG by mohla metóda využívajúca skôr trhové ceny namiesto nákladov „efektívnych prevádzkovateľov“ viesť k vymedzeniu regulovaného rámca, ktorý je kolísavý a potenciálne vzdialený od ekonomicky optimálnej hodnoty: v prípade nepriaznivých rozpätí táto metóda nezaručuje pokrytie nákladov prevádzkovateľov, v dôsledku ktorých by sa mohli potenciálne dostať do kritickej situácie. Naopak, v prípade, keď by rozpätia trhu boli veľmi priaznivé, príjem prevádzkovateľov by bol príliš vysoký a bol by vzdialený od optimálnej hodnoty pre odberateľov zásobníkov.
- (191) Podľa združenia AFG nevedla regulácia zásobníkov vo Francúzsku k žiadnemu narušeniu hospodárskej súťaže vo vzťahu k iným infraštruktúram zemného plynu vo Francúzsku, terminálom LNG vo Francúzsku a v Únii ani prevádzkovateľom zásobníkov v Únii. Pokiaľ ide o terminály LNG, združenie AFG poznamenáva, že objemy LNG dovezené do Francúzska sa takto za dva roky zdvojnásobili a zvýšili sa z 9,6 Gm³ v roku 2017 na 21,5 Gm³ v roku 2019. Združenie AFG takisto uvádza, že v súčasnosti sa v Nemecku skúmajú projekty rozvoja terminálov LNG. Pokiaľ ide o prevádzkovateľov zásobníkov v Európe, združenie AFG zdôrazňuje, že miery naplnenia zásobníkov v Nemecku, Holandsku a Belgicku sa v období 2018 – 2019 zvýšili a k 1. novembru 2019 dosiahli v západnej Európe úroveň minimálne 95 %.

5.2.3. Association nationale des opérateurs détaillants en énergie (ďalej len „ANODE“) ⁽⁵⁹⁾

- (192) Podľa združenia ANODE je v dôsledku francúzskej regulácie zásobníkov možné zosúladiť želanie dodávateľov mať trhové pravidlá obchodovania s uskladňovacími kapacitami a regulovaný mechanizmus na zaistenie bezpečnosti dodávok.

⁽⁵⁷⁾ Vyhláška z 13. marca 2018 o minimálnych zásobách zemného plynu na zaistenie bezpečnosti dodávok zemného plynu medzi 1. novembrom 2018 a 31. marcom 2019.

⁽⁵⁸⁾ Združenie AFG je profesijný zväz francúzskeho plynárenského priemyslu. Členmi sú spoločnosti EDF, ENGIE, France Gas Liquides, Gazprom, GRDF, GRTgaz, Teréga, Total. K riadnym členom sa pripájajú aj pridružení členovia, partnerskí členovia a podnikoví členovia.

⁽⁵⁹⁾ Združenie ANODE zastupuje alternatívnych dodávateľov energie vo Francúzsku. Členmi združenia sú spoločnosti EkWateur, Enercoop, Energie d'ici, Eni Gas & Power France, Greenyellow, Gaz Européen, Planète OUI, Plüm Energie, SAVE, Total Direct Energie, Vattenfall a Wekiwi.

- (193) Združenie ANODE okrem toho považuje za nevyhnutné, aby sa cieľ využívania a naplnenia zásobníkov, ako aj rozsah aktív zohľadňovaný v záujme bezpečnosti dodávok v kompenzačnom mechanizme pravidelne prehodnocovali, aby sa zabezpečilo, že budú zodpovedať skutočným potrebám. Tento fakt je podľa združenia ANODE o to dôležitejší, že Francúzsko zvolilo hypotézu poklesu spotreby zemného plynu o 2 %, okrem výroby elektrickej energie, [...].
- (194) Pokiaľ ide o proporcionalitu, združenie ANODE sa domnieva, že komisia CRE by mala zohľadňovať získavanie skúseností o nákladoch a fungovaní zásobníkov a o znížení rizika znášaného prevádzkovateľmi zásobníkov. Domnieva sa, že odmeňovanie RAB prevádzkovateľov zásobníkov by sa malo zosúladiť s odmeňovaním PPS.

5.2.4. *Commission de Régulation de l'Électricité et du Gaz (ďalej len „CREG“)* ⁽⁶⁰⁾

- (195) Komisia CREG sa domnieva, že nie je dokázané, že celá uskladňovacia kapacita vo Francúzsku je vždy potrebná na zaistenie bezpečnosti dodávok zemného plynu. Časť tohto zemného plynu, ktorá môže byť značná, využívajú nájomcovia na dosiahnutie ziskov spojených so špekuláciami v súvislosti s rozdielmi v cene zemného plynu medzi letom a zimou. Kompenzačný mechanizmus môže preto pre nájomcov predstavovať aj bezplatný prostriedok na realizáciu kapitálového zisku zo zemného plynu. To dáva nájomcom pôsobiacim vo Francúzsku konkurenčnú výhodu, ktorú nájomcovia zo susedných krajín nemajú.
- (196) Belgicko má len jeden zásobník zemného plynu, ktorým je lokalita Loenhut prevádzkovaná spoločnosťou Fluxys Belgium ⁽⁶¹⁾. Komisia CREG sa domnieva, že táto lokalita konkuruje ostatným lokalitám zásobníkov na severozápade Únie.
- (197) Hoci zostalo rozpätie medzi zimnými a letnými cenami zemného plynu v období 2017 – 2018 slabé, nedostupnosť najväčšieho zásobníka v Spojenom kráľovstve spôsobila zvýšenie rezervovania uskladňovacej kapacity na severozápadnom trhu Únie. To vysvetľuje mieru naplnenia Loenhout počas obdobia 2016 – 2017 vo výške 87 % a počas obdobia 2017 – 2018 vo výške 84 %.
- (198) Miera naplnenia na obdobie 2018 – 2019 však bola slabá, pričom dosiahla 54 %, zatiaľ čo miera naplnenia v prípade EÚ28 zostala pomerne stabilná. Komisia CREG v tejto súvislosti konštatuje, že miera naplnenia zásobníkov vo Francúzsku vzrástla zo 75 % v období 2017 – 2018 na 94 % v období 2018 – 2019. Úlohu lokality Loenhout ako zdroja flexibility prevzali francúzske zásobníky, ktoré mohli ťažiť z veľmi nízkych cien vďaka novému podpornému regulačnému rámcu. Komisia CREG sa domnieva, že vplyv zavedenia kompenzačného mechanizmu na lokalitu Loenhout bol v dôsledku toho veľmi výrazný: len účastníci trhu, ktorí mali existujúce dlhodobé zmluvy, zostali pôsobiť v lokalite Loenhout. Komisia CREG sa domnieva, že francúzsky kompenzačný mechanizmus núti susedných prevádzkovateľov zásobníkov predávať svoje uskladňovacie kapacity za ich hraničné náklady, či dokonca za menej.
- (199) Okrem toho komisia CREG zdôrazňuje, že miera naplnenia v období 2019 – 2020 je výnimočná, a to pre Belgicko (97 %), ako aj pre EÚ28 (97 %). Tieto sadzby možno vysvetliť veľmi nízkymi cenami zemného plynu počas leta 2019 a výrazným rozpätím.
- (200) Komisia CREG dospela k záveru, že teda nemožno vylúčiť, že kompenzačný mechanizmus, ktorý sa uplatňuje vo Francúzsku, môže viesť k narušeniu hospodárskej súťaže medzi prevádzkovateľmi zásobníkov na francúzskom území a prevádzkovateľmi zásobníkov zo susedných členských štátov, medzi účastníkmi trhu pôsobiacimi vo Francúzsku a účastníkmi pôsobiacimi v susedných členských štátoch a medzi prevádzkovateľmi zásobníkov zemného plynu na jednej strane a prevádzkovateľmi LNG a prevádzkovateľmi prepojení na druhej strane.

⁽⁶⁰⁾ CREG je orgánom pre reguláciu elektrickej energie a plynu v Belgicku.

⁽⁶¹⁾ Lokalita disponuje uskladňovacou kapacitou 780 miliónov metrov kubických (čo zodpovedá 9 TWh).

5.2.5. [...] ⁽⁶²⁾

- (201) [...] domnieva sa, že vytvorenie zásob zemného plynu je nevyhnutné na zaistenie bezpečnosti dodávok z krátkodobého hľadiska, pričom sa domnieva, že zásady regulácie zavedené v roku 2018 boli relevantné. Vzhľadom na to, že objem zásobníkov potrebný na zaistenie bezpečnosti dodávok je vyšší ako „ekonomický“ objem, ktorý by trh ocenil spontánne, je potrebné doplniť príjmy prevádzkovateľov zásobníkov.
- (202) Regulovaný rozsah sa však musí obmedziť na uskladňovacie kapacity nevyhnutne potrebné na zaistenie bezpečnosti dodávok. Je to dôležité s cieľom zabezpečiť, že koneční spotrebitelia nebudú znášať nadmerné náklady. V dôsledku predimenzovaného rozsahu sa mohli penalizovať aj zásobníky nachádzajúce sa v inom členskom štáte, čo by mohlo mať vplyv na terminály LNG a prepojenia.
- (203) [...] pripúšťa, že je zložité presne určiť objem skladovania potrebného na zaistenie bezpečnosti dodávok. Napriek tomu sa [...] domnieva, že začlenenie všetkých podzemných zásobníkov do rozsahu potrebných zásobníkov by mohlo byť potrebné na zaistenie bezpečnosti dodávok. Vzhľadom na nedávny vývoj sa [...] domnieva, že scenármi, ktoré si zvolilo Francúzsko, by sa mohlo zachovať väčšie využitie najmä zdrojov LNG, čo by viedlo k zníženiu objemu potrebného na zaistenie bezpečnosti dodávok.
- (204) [...] si kladie aj otázku v súvislosti s rozhodnutím obmedziť regulovaný rozsah iba na uskladňovacie kapacity podzemných zásobníkov, a to najmä preto, že vo francúzskych právnych predpisoch sa uznáva existencia zásob v termináloch LNG, pričom sa tieto zásoby považujú za vhodné na to, aby prispeli k zaisteniu bezpečnosti dodávok zemného plynu.
- (205) Zo strednodobého a dlhodobého hľadiska [...] očakáva, že Francúzsko bude musieť vyradiť časti svojej plynárenskej infraštruktúry z prevádzky. V dôsledku toho, aj keby posilnenie dovozných kapacít viedlo k zníženiu objemu, ktorý sa musí skladovať, aby sa zaistila bezpečnosť dodávok, táto alternatíva by sa *in fine* mohla ukázať ako veľmi nákladná. Na zaistenie bezpečnosti dodávok sa preto zdá dôležitejšie využívať existujúce zásobníky ako budovanie nových dovozných kapacít.

5.2.6. Európska federácia obchodníkov s energiou (*d'alej len „EFET“*) ⁽⁶³⁾

- (206) Federácia EFET podporuje reformu vykonanú francúzskymi orgánmi v roku 2018, ktorá umožnila vytvoriť vo Francúzsku atraktívny a konkurencieschopný trh zásobníkov zemného plynu.
- (207) Pokiaľ ide o zlučiteľnosť pomoci, federácia EFET nespochybňuje metodiku výpočtu základnej hodnoty alebo miery návratnosti kapitálu, ktoré vymedzuje komisia CRE. Hodnota regulovaných aktív by mala zodpovedať základni regulovaných aktív a regulovanej miere návratnosti.
- (208) Federácia EFET sa domnieva, že zavedením reformy nemohli vzniknúť narušenia hospodárskej súťaže: ani medzi francúzskymi prevádzkovateľmi zásobníkov zemného plynu a prevádzkovateľmi z iných členských štátov, čo preukazuje neprestajný nárast účasti prevádzkovateľov vo Francúzsku a v zahraničí od roku 2018, ani medzi prevádzkovateľmi zásobníkov zemného plynu a prevádzkovateľmi terminálov LNG, keďže trhová hodnota terminálov LNG od roku 2018 nepretržite rastie.

5.2.7. *Elengy* ⁽⁶⁴⁾

- (209) Zavedenie reformy nevedlo k umelému zníženiu stimulov na využívanie terminálov LNG. Po prvé, činnosti terminálov spoločnosti *Elengy* sa od zavedenia opatrenia zvýšili, pričom rekordné úrovne dosiahli v rokoch 2019 a 2020.
- (210) Po druhé, atraktívnosť terminálov LNG je ovplyvnená mnohými faktormi: rozdiel medzi trhmi EÚ a trhmi Ázie, sadzby, existencia dlhodobých zmlúv, hĺbka a likvidita nadväzujúceho trhu, flexibilita terminálov, ako aj obchodné pravidlá. Opatrenie týkajúce sa skladovania nemá priamy vplyv na tieto faktory príťažlivosti, ale malo nepriame a pozitívne dôsledky. Reforma skutočne prispela k maximalizácii uskladňovacej kapacity Únie tým, že zväčšila hĺbku trhu so zemným plynom EÚ, vďaka čomu je možné skladovať zemný plyn a znižovať náklady pre spotrebiteľov, keď je dopyt po zemnom plyne vysoký, ako aj tým, že zvýšila dostupnú likviditu na francúzskom trhu.

⁽⁶²⁾ [...].

⁽⁶³⁾ Federácia EFET združuje viac ako 100 spoločností, ktoré obchodujú s energiou a ktoré majú svoje prevádzky vo viac ako 28 európskych krajinách.

⁽⁶⁴⁾ Prevádzkovateľ terminálov LNG.

5.2.8. *Enovos* ⁽⁶⁵⁾

- (211) Spoločnosť Enovos verí, že keď sa do systému zapojí dostatočný počet rôznorodých účastníkov, trh je v najlepšej pozícii na vymedzenie hodnoty aktíva. Súčasný aukčný mechanizmus vedie k spravodlivému oceneniu trhu. Ak systém obchodovania formou aukcie povedie k nižšej alebo vyššej návratnosti u niektorých subjektov, počas obchodovania formou aukcie dôjde v ďalších rokoch k úpravám.

5.2.9. *Fluxys* ⁽⁶⁶⁾

- (212) Spoločnosť Fluxys poznamenáva, že zásobníky zemného plynu v EÚ čelila v posledných rokoch značným problémom, keďže je čoraz ťažšie pokryť prevádzkové náklady prevádzkovateľov zásobníkov zemného plynu. Aby bolo možné reagovať na rýchle zmeny na trhu, je preto potrebné zaviesť vhodný obchodný model, ktorý bude odrážať hodnotu zásobníkov zemného plynu pre sústavu a ich prínos k zaisteniu bezpečnosti dodávok. Jednostranné zavedenie mechanizmov podpory by mohlo spôsobiť narušenia hospodárskej súťaže s ostatnými členskými štátmi EÚ. Preto by sa mal vo všetkých členských štátoch EÚ uplatňovať kompenzačný mechanizmus založený na prísnych kritériách.

5.2.10. *Fédération nationale des mines et de l'énergie CGT (ďalej len „FNME-CGT“)* ⁽⁶⁷⁾

- (213) Podľa federácie FNME-DGT umožnila reforma zásobníkov zemného plynu vo Francúzsku splniť tieto dva ciele: zaistiť energetickú bezpečnosť za primeranú cenu pre spotrebiteľa a zabezpečiť riadne fungovanie prepravnej siete na zabezpečenie dodávok.
- (214) Federácia FNME-CGT sa domnieva, že predmetné opatrenie nie je možné považovať za štátnu pomoc. Podľa federácie FNME-CGT nie je kompenzácia financovaná zo štátnych zdrojov. Predmetné opatrenie okrem toho nepredstavuje záväzne uložený poplatok bez protihodnoty, akým je napríklad daň. Federácia FNME-CGT okrem toho tvrdí, že prenesenie sadzby za používanie prepravnej siete na faktúru spotrebiteľa zemného plynu je povinné len pre spotrebiteľov, ktorí sa rozhodnú využiť regulované sadzby, a že ani zdroje vyplývajúce z poplatku za zásobníky, ani prevádzkovatelia, ktorí vyberajú kompenzáciu, nie sú pod štátnym dohľadom.
- (215) Federácia FNME-CGT sa domnieva, že predmetné opatrenie neposkytuje selektívnu výhodu z dôvodu existencie povinnosti prevádzkovateľov zásobníkov udržiavať tieto infraštruktúry v prevádzke. V rámci regulácie sa okrem toho stanovuje, že prebytočné výnosy prevádzkovateľ vráti prevádzkovateľom prepravnej siete, a preto pozostáva zo straty hospodárskej príležitosti.
- (216) Za predpokladu, že by sa predmetné opatrenie považovalo za štátnu pomoc, bolo by zlučiteľné s vnútorným trhom.
- (217) Federácia FNME-CGT sa domnieva, že metóda oceňovania regulovaných aktív je primeraná cieľu bezpečnosti dodávok. Zavedením regulácie príjmu prevádzkovateľov na základe nákladov, ktoré kontroluje a schvaľuje národný regulačný orgán, sa zabezpečilo, že konečný spotrebiteľ zaplatí cenu vopred stanovenú transparentným spôsobom.
- (218) Metóda oceňovania RAB sa okrem toho uplatňuje na všetky regulované sadzby za infraštruktúry vo Francúzsku, s výnimkou distribúcie elektrickej energie. Oceňovanie, ktoré je založené na letných/zimných rozpätiach, nemohlo napraviť zlyhania trhu, ktorý nebol schopný premietnuť poistnú hodnotu aktív do cien. Návrhy RAB zo strany prevádzkovateľov okrem toho podliehali nezávislému auditu, ktorý nariadila komisia CRE a ktorý viedol k zníženiu počiatkovej zvolenej RAB. Počiatočná RAB následne zohľadňuje amortizovanú hodnotu aktív. Niektoré celkovo amortizované aktíva sa dokonca začlenili do RAB s nulovou hodnotou, a preto nemajú žiadnu návratnosť.
- (219) Podľa federácie FNME-CGHT je vďaka ostatným prvkom možné dospieť k záveru o primeranosti opatrenia: pravidelné preskúmanie regulačného rozsahu v rámci viacročného plánovania v oblasti energetiky, pokrytie nákladov, ktoré znášajú prevádzkovatelia plynárenskej infraštruktúry, pokiaľ tieto náklady zodpovedajú nákladom „efektívnych prevádzkovateľov“, symetria kompenzácie, ktorou sa predídne akémukoľvek riziku nadmernej kompenzácie, a skutočnosť, že cieľom regulácie je maximalizácia využívania uskladňovacej kapacity a výnosov z obchodovania formou aukcie.

⁽⁶⁵⁾ *Obchodník* v odvetví energetiky

⁽⁶⁶⁾ Prevádzkovateľ zásobníkov plynu v Belgicku.

⁽⁶⁷⁾ Francúzska odborová federácia pridružená ku Všeobecnej konfederácii práce (CGT).

- (220) FNME-CGT sa domnieva, že opatrením nevznikli nepriaznivé účinky na hospodársku súťaž a obchod. Po prvé, kompenzácia, ktorú znáša každý dodávateľ, sa určuje charakteristikami jeho spotreby, a to bez ohľadu na to, či sa jeho zariadenia nachádzajú na území Francúzska alebo v susednej krajine, čím nedochádza k narušeniu hospodárskej súťaže medzi dodávateľmi. Po druhé, zásobníky nekonkurujú LNG a prepojeniam, pričom sa skôr dopĺňajú. Terminály LNG majú technické vlastnosti a prevádzkové obmedzenia, ktoré sú špecifické pre dodávateľský reťazec LNG. Hoci je cieľom zásobníkov uspokojenie potrieb spotreby v čase špičky, terminály LNG a plynové prepojenia predstavujú spôsob dovozu a diverzifikácie zdrojov dodávok zemného plynu. Komplementárnosť zásobníkov a terminálov LNG umožnila skladovať LNG dovezený do Únie za nízke náklady v prospech používateľov zemného plynu. Po tretie, predmetné opatrenie nenaruša hospodársku súťaž vo vzťahu k prevádzkovateľom zásobníkov iných členských štátov, čo preukazuje skutočnosť, že miera predplatenia a využívania zásobníkov v Únii stúpla a dosahuje vysokú úroveň.
- (221) Federácia FNME-CGT sa na rozdiel od viacročného plánovania v oblasti energetiky domnieva, že spotreba zemného plynu neklesne o 2 % ročne, a to v dôsledku rozvoja nového využitia zemného plynu. Federácia FNME-CGT zdôrazňuje kritériá týkajúce sa bezpečnosti dodávok, ktoré sa často prehliadajú pri navrhovaní infraštruktúr, ako je napríklad strata hlavného zdroja dodávok plynu maximálne na šesť mesiacov pri priemerných poveternostných podmienkach.

5.2.11. GRTgaz⁽⁶⁸⁾

- (222) Podľa spoločnosti GRTgaz boli sieť a zásobníky zriadené ako celok, pričom sú nevyhnutné na pokrytie dopytu počas zimného obdobia. Spoločnosť GRTgaz začiatkom roka 2018 vykonala simulácie, z ktorých vyplýva potreba skladovania 115 až 125 TWh, pričom sa zohľadnili klimatické scenáre zodpovedajúce minulým zimám. Spoločnosť GRTgaz takisto poukazuje na skutočnosť, že ak sú zásobníky naplnené na maximum, čo je 135 TWh, je to nedostatočné v prípade chladnej zimy, pokiaľ dôjde k mimoriadne chladným obdobiam bez využitia LNG.
- (223) Spoločnosť GRTgaz v období 2012 – 2018 pravidelne upozorňovala na problémy spôsobené nedostatočnými úrovňami využívania a naplnenia podzemných zásobníkov, najmä na riziko spojené s bezpečnosťou dodávok a nepretržitosťou napájania. Spoločnosť GRTgaz sa okrem toho domnieva, že vytvorenie jednej zóny (tzv. TRF) k 1. novembru 2018 posilnilo úlohu zásobníkov vo francúzskej plynárenskej sústave.

5.2.12. Hungarian Gas Storage⁽⁶⁹⁾

- (224) Zásobníky zemného plynu sú zárukou a hodnotou pre samotnú sústavu, ako to dokazujú štúdie realizované pre združenie *Gas Infrastructure Europe*. Tieto hodnoty sa neodrážajú v trhovej cene⁽⁷⁰⁾. V dôsledku toho je potrebný regulačný zásah⁽⁷¹⁾, ako to bolo v prípade Francúzska. Francúzsky systém založený na trhu zaručuje rovnaké podmienky v oblasti hospodárskej súťaže ako ostatné zdroje flexibility. Predchádza sa tak nadmernej kompenzácii, pretože akýkoľvek rozdiel medzi regulovanými príjmami a trhovými príjmami sa vráti. Transparentnosť kompenzácie zabezpečujú podmienky, ktoré vymedzuje komisia CRE. Vďaka zavedeniu predmetného opatrenia nedochádza k narušeniu hospodárskej súťaže na trhu so zásobníkmi ani v hodnotovom reťazci v oblasti energetiky. Predmetné opatrenie je príkladom pre ostatné krajiny Únie.

5.2.13. Total Direct Énergie⁽⁷²⁾

- (225) Ako je stanovené vo vyhláske o viacročnom plánovaní v oblasti energetiky, rozsah aktív potrebných na zaistenie bezpečnosti dodávok bol stanovený na 138,5 TWh, pričom už 90 TWh zodpovedá objemu požadovanému v predchádzajúcom mechanizme skladovania.
- (226) Spoločnosť Total Direct Énergie sa zamýšľa nad hypotézou využitia prepojení pri 1 585 GWh/deň, pričom technické kapacity predstavujú 1 810 GWh/deň. Tento rozdiel sa nezdá opodstatnený. Lehota dodania, čo je desať dní, by sa mala aktualizovať, pričom by sa mali zohľadniť záväzné zmluvy o dodávke LNG (vďaka čomu by sa skrátila priemerná lehota dodania). Napokon, pri zohľadnení vln chladného počasia trvajúcich šesť až deväť dní sa len zníži prínos LNG.

⁽⁶⁸⁾ Prevádzkovateľ prepravnej siete pre zemný plyn.

⁽⁶⁹⁾ Prevádzkovateľ zásobníkov plynu.

⁽⁷⁰⁾ Štúdia realizovaná pre Gas Infrastructure Europe (GIE): *Gas Storage Market Failures* (Zlyhanie trhu zásobníkov plynu), Pöyry, september 2017.

⁽⁷¹⁾ Štúdia realizovaná pre Gas Infrastructure Europe (GIE): *Measures for a sustainable gas storage market* (Opatrenia pre udržateľný trh zásobníkov plynu), FTI-CL Energy, október 2018.

⁽⁷²⁾ Spoločnosť pôsobiaca v odvetví energetiky.

- (227) Predimenzovanie rozsahu infraštruktúry by automaticky malo za následok preplatenie prevádzkovateľov zásobníkov. V počiatočnej RAB by sa mali zohľadniť už realizované amortizácie. Spoločnosť Total Direct Énergie sa okrem toho domnieva, že činnosť prevádzkovateľa zásobníkov je v porovnaní so znášanými rizikami preplatená. Táto činnosť nie je vlastne vystavená väčším rizikám ako činnosť prevádzkovateľov prepravných sietí. V dôsledku toho neexistuje žiadny dôvod na vyššiu mieru návratnosti. Z tohto dôvodu by nemala byť miera návratnosti zvolenej RAB vyššia ako miera návratnosti PPS, ktorú v súčasnosti komisia CRE stanovila na 5,25 %.
- (228) Spoločnosť Total Direct Énergie sa domnieva, že dimenzovaním opatrenia sa pravdepodobne narušia cenové signály na veľkoobchodných trhoch, čo nebude stimulovať účastníkov trhu k tomu, aby využili iné nástroje flexibility (najmä prepojenia a LNG), hoci sú rovnako dôležité. Spoločnosť Total Direct Énergie poznamenáva, že dlhodobé využívanie kapacít prepojení v nasledujúcich rokoch uplynie bez toho, aby súčasné trhové signály viedli k ich obnoveniu.

5.2.14. Uniper Energy Storage ⁽⁷³⁾

- (229) Dostupnosť uskladňovacej kapacity je nevyhnutná na zaistenie bezpečnej a ekonomickej prevádzky celej infraštruktúry dovozu zemného plynu. Skutočnosť, že trh by mal podporovať plné využívanie uskladňovacích kapacít, sa však neodráža v trhových podmienkach pre podzemné zásobníky zemného plynu ⁽⁷⁴⁾. Prevádzkovatelia zásobníkov už niekoľko rokov čelia výraznému poklesu trhových cien. Situáciu zhoršujú rôzne situácie z hľadiska hospodárskej súťaže v Európe, a to v závislosti od rôznych vnútroštátnych regulačných ustanovení, ktoré sa vzťahujú na prístup k zásobníkom a trhovú flexibilitu, či od rôznych regulačných ustanovení. Je preto potrebné zosúladiť vnútroštátne systémy na reguláciu zásobníkov zemného plynu ⁽⁷⁵⁾.

5.2.15. Union Professionnelle des Industries Privées du Gaz („UPRIGAZ“) ⁽⁷⁶⁾

- (230) Zväz UPRIGAZ pripomína, že Francúzsko už upravilo svoj mechanizmus regulácie zásobníkov, a to po jeho žalobe na štátnu radu za zneužitie právomoci proti starému mechanizmu. Domnieva sa, že aktualizovaný mechanizmus je relevantný a umožňuje vytvorenie skutočnej trhovej hodnoty zásobníkov vo Francúzsku.
- (231) Zväz UPRIGAZ zastáva názor, že v dôsledku regulačného režimu zásobníkov zemného plynu nie je možné považovať využívanie francúzskych terminálov LNG a terminálov nachádzajúcich sa v susedných krajinách za zhoršené. Z francúzskych terminálov LNG sa v roku 2017 odvieďlo 9,6 Gm³. Zistené odvádzania plynu v roku 2018 (11,1 Gm³) a v roku 2019 (21,5 Gm³) nepochybne preukázali záujem trhu o francúzske terminály LNG počas tohto obdobia. Toto zistenie platí aj pre terminály LNG nachádzajúce sa v susedných krajinách, a to s masívnym nárastom odvádzania plynu v Belgicku (od 1,1 Gm³ v roku 2017 do 6,7 Gm³ v roku 2019) a v Holandsku (od 0,8 Gm³ v roku 2017 do 7,9 Gm³ v roku 2019).
- (232) Zväz UPRIGAZ sa takisto domnieva, že metodika, ktorú používajú francúzske orgány, a najmä hypotéza o 100 % dostupnosti pevnej vstupnej kapacity v bodoch prepojenia, nie je zdrojom obmedzenia hospodárskej súťaže.
- (233) Zväz UPRIGAZ sa domnieva, že predmetným opatrením sa nevytvára neoprávnená výhoda francúzskych prevádzkovateľov zásobníkov v porovnaní so zahraničnými prevádzkovateľmi zásobníkov.

6. POSÚDENIE PREDMETNÉHO OPATRENIA

6.1. Štátna pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ

- (234) Štátna pomoc je podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ vymedzená ako „pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru a ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi“.

⁽⁷³⁾ Prevádzkovateľ zásobníkov plynu.

⁽⁷⁴⁾ Štúdie realizované pre Gas Infrastructure Europe (GIE): *Gas Storage Market Failures* (Zlyhanie trhu zásobníkov plynu), Pöyry, september 2017 a *Value of the gas storage infrastructure for the electricity system* (Hodnota infraštruktúry zásobníkov plynu pre elektrizačnú sústavu), Artelys, október 2019.

⁽⁷⁵⁾ Štúdiá realizovaná pre Gas Infrastructure Europe (GIE): *Measures for a sustainable gas storage market* (Opatrenia pre udržateľný trh zásobníkov plynu), FTI-CL Energy, október 2018.

⁽⁷⁶⁾ Zväz UPRIGAZ združuje podniky pôsobiace v celom plynárenskom reťazci alebo v jeho časti: Dalkia France, Eni, ENGIE, Equinor, ENGIE Cofely, Naturgy, Total Energie Gaz, Teréga, Total Gaz Électricité Holdings France.

- (235) Na to, aby bolo možné označiť opatrenie za štátnu pomoc, musia byť splnené tieto kumulatívne podmienky: a) opatrenie musí byť pripísateľné štátu a financované zo štátnych prostriedkov; b) opatrenie poskytuje selektívnu výhodu, ktorá by mohla zvyhodňovať určitých podnikateľov alebo výrobu určitých tovarov, c) opatrenie musí narušiť hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže a môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

6.1.1. Štátne zdroje a pripísateľnosť štátu

- (236) Na to, aby sa opatrenia mohli klasifikovať ako štátna pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, musia byť na jednej strane poskytnuté priamo alebo nepriamo zo štátnych prostriedkov a na druhej strane musia byť pripísateľné štátu ⁽⁷⁷⁾.
- (237) Pokiaľ ide v prvom rade o podmienku vzťahujúcu sa na pripísateľnosť opatrenia, treba preskúmať, či sa možno domnievať, že sa verejné orgány podieľali na prijatí tohto opatrenia ⁽⁷⁸⁾.
- (238) V tejto súvislosti je vhodné v prvom rade poznamenať, že regulačný mechanizmus sa zaviedol zákonom prijatým v roku 2017 ⁽⁷⁹⁾, ktorého rozsah je upravený vyhláškou ⁽⁸⁰⁾ a ktorého podmienky sú upravené uzneseniami komisie CRE, ktorá je nezávislým správnym orgánom, na základe zákonom priznanej právomoci (pozri odôvodnenia 15 až 17). Komisia CRE vymedzuje podmienky obchodovania s kapacitami základných infraštruktúr formou aukcie, stanovuje povolený príjem prevádzkovateľov zásobníkov a vymedzuje spôsob výpočtu poplatku za zásobníky v rámci sadzieb ATRT. Regulačný mechanizmus sa teda musí považovať za pripísateľný štátu.
- (239) V druhom rade, pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa priameho alebo nepriameho financovania prostredníctvom štátnych prostriedkov, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že na to, aby mohla byť výhoda poskytnutá jednému alebo viacerým podnikom považovaná za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, nie je potrebné dokázať priame financovanie zo štátneho rozpočtu ⁽⁸¹⁾.
- (240) Súdny dvor predovšetkým rozhodol, že finančné prostriedky pochádzajúce z povinných príspevkov uložených právnou úpravou štátu, ktoré sú spravované a rozdeľované v zmysle tejto právnej úpravy, možno považovať za štátne prostriedky v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, aj keď sú ich správou poverené subjekty, ktoré nie sú verejnými orgánmi ⁽⁸²⁾. Nie je samo osebe rozhodujúce, či ide o subjekty verejného alebo súkromného práva ⁽⁸³⁾. V tejto súvislosti je rozhodujúce, že tieto subjekty sú poverené štátom, aby spravovali štátne prostriedky, a nie iba povinné uskutočniť nákup zo svojich vlastných finančných prostriedkov ⁽⁸⁴⁾. Súdny dvor v rozsudku vo veci ENEA S.A. rozhodol, že opatrenie nie je financované zo štátnych prostriedkov, pokiaľ neexistuje možnosť úplného prenesenia takýchto dodatočných nákladov na koncových používateľov ⁽⁸⁵⁾. Okrem toho z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že spôsoby výpočtu týchto prostriedkov je možné určiť presne formou regulácie alebo rozhodnutím verejného orgánu, ako je vnútroštátny regulačný orgán, bez toho, aby sa zrušilo označenie „povinných príspevkov uložených právnou úpravou štátu“ ⁽⁸⁶⁾.

⁽⁷⁷⁾ Rozsudok zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, C-482/99, EU:C:2002:294, bod 24; rozsudok z 30. mája 2013, Doux Élevage a Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, bod 27, a rozsudok z 19. decembra 2013, Association Vent De Colère! a i., C-262/12, EU:C:2013:851, bod 16.

⁽⁷⁸⁾ Rozsudok z 19. decembra 2013, Association Vent De Colère! a i., C-262/12, EU:C:2013:851, bod 17 a citovaná judikatúra.

⁽⁷⁹⁾ Zákon č. 2017-1839 z 30. decembra 2017, ktorým sa ukončuje vyhľadávanie a ťažba uhlíkov a stanovujú sa viaceré ustanovenia týkajúce sa energetiky a životného prostredia.

⁽⁸⁰⁾ Vyhláška č. 2020-456 o viacročnom plánovaní v oblasti energetiky.

⁽⁸¹⁾ Rozsudok zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, C-482/99, EU:C:2002:294, bod 36, rozsudok z 30. mája 2013, Doux Élevage a Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, bod 34, rozsudok z 28. marca 2019, Nemecko/Komisia, C-405/16 P, EU:C:2019:268, bod 55 a rozsudok z 20. septembra 2019, FVE Holýšov I a i./Komisia, T-217/17, EU:T:2019:633, bod 105.

⁽⁸²⁾ Rozsudok z 2. júla 1974, Taliansko/Komisia, 173/73, EU:C:1974:71, bod 35; rozsudok z 19. decembra 2013, Association Vent De Colère! a i., C-262/12, EU:C:2013:851, bod 25, rozsudok z 28. marca 2019, Nemecko/Komisia, C-405/16 P, EU:C:2019:268, bod 58 a rozsudok z 20. septembra 2019, FVE Holýšov I a i./Komisia, T-217/17, EU:T:2019:633, bod 107.

⁽⁸³⁾ Rozsudok z 20. septembra 2019, FVE Holýšov I a i./Komisia, T-217/17, EU:T:2019:633, bod 126.

⁽⁸⁴⁾ Rozsudok z 28. marca 2019, Nemecko/Komisia, C 405/16 P, EU:C:2019:268, bod 59 a citovaná judikatúra a rozsudok z 20. septembra 2019, FVE Holýšov I a i./Komisia, T-217/17, EU:T:2019:633, bod 108.

⁽⁸⁵⁾ Rozsudok z 13. septembra 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, bod 30.

⁽⁸⁶⁾ Rozsudok z 15. mája 2019, Achema a i., C-706/17, EU:C:2019:407, bod 66.

- (241) V rozsudku vo veci Essent Netwerk Noord⁽⁸⁷⁾ sa predmetné opatrenie označilo za poplatok, a teda za opatrenie, ktoré treba považovať za štátne prostriedky, keďže tarifný príplatok bol štátom uložený odberateľom elektrickej energie v súlade so zákonom podľa objektívneho kritéria, a to množstva prepravených kilowatthodín⁽⁸⁸⁾. Súdny dvor v tejto súvislosti uviedol, že nie je dôležitá povaha subjektu povinného platiť poplatok, pokiaľ sa poplatok vzťahuje na výrobok alebo na činnosť nevyhnutne súvisiacu s výrobkom⁽⁸⁹⁾.
- (242) Súdny dvor v rozsudku vo veci EEG 2012⁽⁹⁰⁾ objasnil, že nestačí, aby bol výber finančnej záťaže na dodávateľov voľiteľný a prevedený na konečného spotrebiteľa iba „v praxi“, aby bolo možné dospieť k záveru o existencii štátneho zdroja.
- (243) V tomto prípade na jednej strane patrí krytie nákladov prevádzkovateľov zásobníkov do pôsobnosti regulačného mechanizmu prostredníctvom sadzieb za používanie prepravnej siete, ako sa uvádza v zákone o uhľovodíkoch (pozri odôvodnenia 17 a 104). Komisia CRE v rámci svojich právomocí podľa zákona (pozri odôvodnenie 17) zaviedla do svojich sadzieb ATRT poplatok, ktorý je určený na financovanie predmetného regulačného mechanizmu (poplatok za zásobníky) (pozri odôvodnenie 90). Financovanie sa vzťahuje aj na náklady na výber a vyplatenie kompenzácie PPS (pozri odôvodnenie 105).
- (244) V súlade s uznesením komisie CRE zo 7. februára 2018⁽⁹¹⁾ sú všetci dodávatelia, ktorí majú pridelenú pevnú dodaciu kapacitu aspoň do jedného PITD, povinní zaplatiť tento poplatok za zásobníky poskytovateľovi prepravnej siete, s ktorým majú uzatvorenú zmluvu o preprave (pozri odôvodnenie 99). Výška poplatku za zásobníky pre každého dodávateľa sa podľa metodiky stanovenej komisiou CRE určuje v závislosti od zimného nastavenia jeho odberateľov, ktorým nie je možné znížiť odber ani im prerušiť dodávku, pripojených do verejných distribučných sietí pre zemný plyn (pozri odôvodnenie 21). Z uvedeného vyplýva, že na rozdiel od stanoviska vyjadreného zainteresovanými stranami nadobúda poplatok za zásobníky povahu povinného príspevku uloženého dodávateľom zo zákona, a nie dobrovoľného príspevku, ktorého výška sa vypočítava podľa cieľového kritéria zimného nastavenia svojich odberateľov na základe metodiky stanovenej komisiou CRE. Tieto príspevky sa počítajú s cieľom pokryť všetky náklady PPS spojené s touto službou.
- (245) Túto analýzu potvrdzuje skutočnosť, že poplatok za zásobníky, ktorý platia dodávatelia, sa musí povinne preniesť na spotrebiteľov v rámci regulovaných sadzieb za predaj zemného plynu (pozri odôvodnenia 98 až 101).
- (246) Na druhej strane, podľa zákona o uhľovodíkoch prevádzkovatelia prepravných sietí vracajú prevádzkovateľom zásobníkov, ktorí patria do pôsobnosti regulačného mechanizmu, časť sumy vybratej za sadzby ATRT podľa podmienok stanovených komisiou CRE, ktorá je verejným orgánom. Komisia CRE v tejto súvislosti stanovuje výšku tejto časti a náklady na výber a vyplatenie (pozri odôvodnenie 90). PPS sú teda zo zákona určené a poverení zberom a prevodom finančných prostriedkov za poplatok za zásobníky na regulovaných prevádzkovateľov zásobníkov. Finančné prostriedky nemajú prevádzkovatelia prepravných sietí voľne k dispozícii, keďže nemajú žiadnu diskrečnú právomoc, pokiaľ ide o určenie týchto finančných prostriedkov a o miesto ich určenia, keďže podliehajú povinnému prerozdeleniu a o ich výške rozhoduje komisia CRE.
- (247) V dôsledku toho má poplatok za zásobníky v rámci sadzieb ATRT, z ktorého sa financuje regulačný mechanizmus, povahu povinného príspevku uloženého zákonom jednak na dodávateľov, ale aj na spotrebiteľov v rámci regulovaných sadzieb pod dohľadom komisie CRE. Okrem toho finančné prostriedky z poplatku za zásobníky riadia a rozdeľujú PPS. Komisia sa preto domnieva, že opatrenie sa poskytuje zo štátnych zdrojov.

6.1.2. *Selektívna výhoda*

- (248) Pokiaľ ide o existenciu výhody, podľa ustálenej judikatúry sa za štátnu pomoc považujú opatrenia, ktoré sú bez ohľadu na formu spôsobilé priamo alebo nepriamo zvýhodniť podniky alebo ktoré treba považovať za ekonomickú výhodu, ktorú by prijímajúci podnik za bežných trhových podmienok nezískal⁽⁹²⁾.

⁽⁸⁷⁾ Rozsudok zo 17. júla 2008, Essent Netwerk Noord BV, C-206/06, EU:C:2008:413.

⁽⁸⁸⁾ Rozsudok zo 17. júla 2008, Essent Netwerk Noord BV, C-206/06, EU:C:2008:413, body 47 a 66.

⁽⁸⁹⁾ Rozsudok zo 17. júla 2008, Essent Netwerk Noord BV, C-206/06, EU:C:2008:413, bod 49.

⁽⁹⁰⁾ Rozsudok z 28. marca 2019, Nemecko/Komisia, C-405/16 P, EU:C:2019:268.

⁽⁹¹⁾ Uznesenie č. 2018-022 zo 7. februára 2018 o rozhodnutí o zmene sadzby za využívanie prepravných sietí pre zemný plyn spoločnosťami GRTgaz a TIGF od 1. apríla 2018.

⁽⁹²⁾ Rozsudok zo 17. júla 2008, Essent Netwerk Noord a i., C-206/06, EU:C:2008:413, bod 79, rozsudok z 27. júna 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, bod 65 a rozsudok z 15. mája 2019, Achema a i., C-706/17, EU:C:2019:407, bod 74.

- (249) Regulačný mechanizmus v tomto prípade umožňuje regulovaným prevádzkovateľom zásobníkov využívať zaručený príjem, tzv. povolený príjem, ktorý stanovuje komisia CRE tak, aby sa ním zaručilo pokrytie ich nákladov, pokiaľ zodpovedajú nákladom „efektívneho prevádzkovateľa“, ako aj bežnej návratnosti investovaného kapitálu (pozri odôvodnenie 21). Tento povolený príjem je zabezpečený výnosmi, ktoré priamo poberajú prevádzkovatelia, a ak sú tieto výnosy nižšie ako povolený príjem, kompenzáciou za skladovanie, ktorú vyplácajú PPS. Regulovaní prevádzkovatelia zásobníkov, ktorých prípadné straty by sa nahradili, tak už nie sú vystavení riziku spojenému s bežnými trhovými podmienkami. Na rozdiel od tvrdení predložených zainteresovanými stranami sa preto Komisia domnieva, že prevádzkovatelia základných skladovacích infraštruktúr majú ekonomickú výhodu.
- (250) Pokiaľ ide o selektívnosť výhody, Súdny dvor rozhodol, že posúdenie tohto stavu si vyžaduje určiť, či v rámci daného právneho režimu môže predmetné vnútroštátne opatrenie zvýhodňovať „určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“ pred inými, ktorí sa vzhľadom na cieľ sledovaný týmto režimom nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii a sú tak vystavení rozdielnemu zaobchádzaniu ⁽⁹³⁾.
- (251) V tomto prípade sa regulačný mechanizmus vzťahuje len na infraštruktúry podzemných zásobníkov zemného plynu, ktoré sa považujú za nevyhnutné na zaistenie bezpečnosti dodávok na francúzskom území zo strednodobého a dlhodobého hľadiska. Taxatívny zoznam týchto základných infraštruktúr je vymedzený vyhláškou (pozri odôvodnenie 19).
- (252) Na zimu 2018 – 2019 tento zoznam prechodne obsahoval všetky infraštruktúry zásobníkov na území Francúzska (pozri odôvodnenie 16). V súčasnej podobe právnych predpisov zodpovedajú základné skladovacie infraštruktúry na obdobie 2019 – 2023 všetkým infraštruktúram zásobníkov, ktoré sú na francúzskom území v prevádzke, pričom sú vylúčené tri infraštruktúry, ktoré sú uložené ako rezerva, ako aj dva projekty lokalít so zásobníkmi zemného plynu (pozri odôvodnenia 49 a 50). Vo viacročnom plánovaní v oblasti energetiky sa takisto uvádza, že tento zoznam základných infraštruktúr sa pri nasledujúcej revízii viacročného plánovania v oblasti energetiky skrúti (pozri odôvodnenie 52).
- (253) Lokality so zásobníkmi zemného plynu uložené ako rezerva sa teda vylučujú z rozsahu pôsobnosti regulačného mechanizmu. Francúzsko okrem iného uvádza, že lokality, ktoré sú v súčasnosti v prevádzke, budú v budúcnosti vylúčené, a to v dôsledku poklesu spotreby zemného plynu, ktorý sa odhaduje vo viacročnom plánovaní v oblasti energetiky. Prevádzkovatelia zásobníkov iných členských štátov, najmä susedných členských štátov, sú takisto vylúčení. Okrem toho sú vylúčení prevádzkovatelia iných nástrojov flexibility, ktorí takisto prispievajú k zaisteniu bezpečnosti dodávok, ako sú prevádzkovatelia terminálov LNG či prevádzkovatelia prepojení.
- (254) Komisia sa v dôsledku toho, aj keby sa existencia selektívnej výhody analyzovala na vnútroštátnej úrovni a týkala sa len infraštruktúry zásobníkov zemného plynu, a v rozpore s názorom vyjadreným zainteresovanými stranami, domnieva, že predmetné opatrenie udeľuje selektívnu výhodu, pretože táto výhoda je vyhradená pre prevádzkovateľov základných skladovacích infraštruktúr uvedených v zozname aktuálneho viacročného plánovania v oblasti energetiky.
- (255) V dôsledku toho sa môžu predmetným opatrením zvýhodniť určité podniky pred inými, ktoré sa vzhľadom na cieľ sledovaný týmto režimom nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii.

6.1.3. Vplyv na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi

- (256) Pokiaľ ide o potenciálny vplyv obchodu medzi členskými štátmi, podľa judikatúry Súdneho dvora môže skutočnosť, že hospodárske odvetvie bolo predmetom liberalizácie na úrovni Únie, charakterizovať skutočný alebo možný dosah pomoci na hospodársku súťaž, ako aj jej účinok na obchod medzi členskými štátmi ⁽⁹⁴⁾.

⁽⁹³⁾ Rozsudok zo 14. januára 2015, Eventech, C-518/13, EU:C:2015:9, body 53 až 55, ako aj rozsudok z 21. decembra 2016, Komisia/World Duty Free Group a i., C-20/15 P a C-21/15 P, EU:C:2016:981, bod 54.

⁽⁹⁴⁾ Rozsudok z 5. marca 2015, Banco Privado Português a Massa Insolvente do Banco Privado Português, C-667/13, EU:C:2015:151, bod 51, rozsudok z 18. mája 2017, Fondul Proprietatea, C-150/16, EU:C:2017:388, bod 34, a rozsudok z 15. mája 2019, Achema a i., C-706/17, EU:C:2019:407, bod 94.

- (257) V tomto prípade získajú vďaka zavedeniu regulačného mechanizmu prevádzkovateľa základných skladovacích infraštruktúr vo Francúzsku výhodu v porovnaní s ich konkurentmi. To sa predovšetkým vzťahuje na prevádzkovateľov zásobníkov ostatných členských štátov, a to aj vzhľadom na to, že trh má regionálny rozsah, ako to niektorí tvrdia. Podania zainteresovaných strán neumožňujú Komisii vylúčiť vplyv opatrenia na zásobníky zemného plynu v susedných krajinách, najmä v Belgicku, kde zásobníky zemného plynu nevyužívajú zaručenú odmenu.
- (258) Komisia nemôže vylúčiť ani vplyv na prevádzkovateľov iných nástrojov flexibility, ako sú prevádzkovatelia terminálov LNG a prevádzkovatelia prepojení. Hoci aj oni fungujú na základe povoleného príjmu, ako uviedli zainteresované strany, štát ich príjem nedopĺňa rovnakým spôsobom.
- (259) Keďže trh so zemným plynom bol predmetom liberalizácie na úrovni Únie, každá prípadná výhoda poskytnutá podniku v tomto odvetví má potenciál ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. V dôsledku toho sa Komisia domnieva, že opatrenie môže mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi.
- (260) V tomto prípade je cieľom predmetného opatrenia zaručiť prevádzkovateľom zásobníkov určitý príjem za základné skladovacie infraštruktúry. Komisia sa domnieva, že opatrenie môže narúšať hospodársku súťaž.

6.1.4. *Záver o posúdení predmetného opatrenia ako štátnej pomoci*

- (261) Z dôvodov uvedených v odôvodneniach 234 až 260 sa Komisia domnieva, že predmetné opatrenie predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ZFEÚ.

6.2. **Protiprávnosť štátnej pomoci**

- (262) Stanovením povolených príjmov prevádzkovateľov zásobníkov od 1. januára 2018, organizovaním aukcií a zavedením poplatku za zásobníky v sadzbách ATRT od 1. apríla 2018 zaviedli francúzske orgány regulačný mechanizmus tvoriaci štátnu pomoc.
- (263) Francúzske orgány neoznámili predmetné opatrenie Komisii pred dátumom začatia jeho vykonávania. Takto Francúzsko konalo v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ. V dôsledku toho sa Komisia domnieva, že predmetné opatrenie bolo poskytnuté neoprávnene.

6.3. **Zlučiteľnosť štátnej pomoci s vnútorným trhom**

6.3.1. *Právny základ na posúdenie zlučiteľnosti predmetného opatrenia*

- (264) Cieľom mechanizmu regulácie infraštruktúry zásobníkov zemného plynu, ktorý zaviedlo Francúzsko, je uľahčiť rozvoj hospodárskej činnosti skladovania zemného plynu na zaistenie bezpečnosti dodávok zemného plynu zo strednodobého a dlhodobého hľadiska.
- (265) Komisia poznamenáva, že je to prvýkrát, čo je predmetom posúdenia zlučiteľnosť mechanizmu regulácie zásobníkov zemného plynu s vnútorným trhom.
- (266) Tento typ opatrenia nie je stanovený v usmerneniach o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky⁽⁹⁵⁾ ani v žiadnych iných usmerneniach Komisie.
- (267) Je vhodné posudzovať zlučiteľnosť mechanizmu regulácie s vnútorným trhom so zreteľom na ustanovenia ZFEÚ, a najmä na článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje, že pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností sa môže považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom, za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom.

⁽⁹⁵⁾ Oznámenie Komisie – Usmernenie o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ C 200, 28.6.2014, s. 1).

- (268) Na to, aby sa pomoc mohla vyhlásiť za zlučiteľnú, musí byť na jednej strane jej cieľom uľahčenie rozvoja určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych regiónov a na druhej strane nesmie nepriaznivo ovplyvňovať podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom ⁽⁹⁶⁾.
- (269) Komisia v rámci prvej podmienky preskúma, či je cieľom schémy pomoci uľahčiť rozvoj určitých hospodárskych činností. V rámci druhej podmienky Komisia vyvažuje pozitívne účinky pomoci plánovanej na rozvoj činností, pre ktoré je pomoc určená, a negatívne účinky, ktoré môže mať pomoc na vnútorný trh z hľadiska narušenia hospodárskej súťaže a nepriaznivých účinkov na obchod v dôsledku tejto pomoci.

6.3.2. Uľahčenie rozvoja hospodárskej činnosti

6.3.2.1. Rozvinutá hospodárska činnosť

- (270) Podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ možno pomoc považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom, keď uľahčuje rozvoj určitých hospodárskych činností ⁽⁹⁷⁾. Musí mať stimulačný účinok na dotknutý podnik alebo podniky tak, že upravia svoje správanie, aby uľahčili rozvoj hospodárskej činnosti, ktorú by bez pomoci nevykonávali alebo ktorú by vykonávali v obmedzenej miere či iným spôsobom. Pomoc nesmie slúžiť ako dotácia na náklady na hospodársku činnosť, ktoré by podniku vznikli v každom prípade, a nesmie slúžiť na kompenzáciu bežného obchodného rizika spojeného s hospodárskou činnosťou.
- (271) V tomto prípade je hospodárskou činnosťou rozvinutou pomocou tejto pomoci skladovanie zemného plynu vo Francúzsku.
- (272) Cieľom regulačného mechanizmu je zmeniť ekonomické správanie prevádzkovateľov zásobníkov zemného plynu. Francúzske orgány uviedli, že ak by Francúzsko nezaviedlo regulačný mechanizmus a zrušilo by predchádzajúci systém povinností v oblasti skladovania, cena účtovaná prevádzkovateľmi zásobníkov by sa veľmi približovala rozpätiu cien za predaj zemného plynu. Rozpätia však od roku 2009 klesajú. V dôsledku toho už prevádzkovatelia zásobníkov neboli schopní účtovanými cenami pokryť svoje náklady pred zavedením reformy. V dôsledku zhoršenia ziskovosti zásobníkov zemného plynu vo Francúzsku sa v rokoch 2014 a 2015 tri lokality so zásobníkmi zemného plynu uložili ako rezerva (pozri odôvodnenie 10). Francúzsko tak zistilo reálne riziko, že prevádzkovatelia budú ďalej znižovať uskladňovaciu kapacitu ponúkanú na trhu a uložia do rezervy ďalšie lokality so zásobníkmi.
- (273) Komisia takisto poznamenáva, že miera plnenia lokalít so zásobníkmi sa znížila. Zistená miera využívania uskladňovacích kapacít dosahovala v období 2017 – 2018 len 63 %. Zníženie miery využívania tak viedlo k ďalšiemu poklesu výnosov prevádzkovateľov.
- (274) Vďaka reforme sa miera využívania zvýšila, pričom sa zistilo, že za obdobia 2018 – 2019 a 2019 – 2020 bola miera využívania uskladňovacích kapacít 93 %.
- (275) Podľa alternatívneho scenára by bez zavedenia regulačného mechanizmu hrozilo riziko výrazného zníženia rozvoja hospodárskej činnosti skladovania zemného plynu vo Francúzsku. Od zavedenia reformy tak povolený príjem a povinnosť prevádzkovateľov zásobníkov sprístupniť svoje uskladňovacie kapacity prostredníctvom obchodovania formou aukcie podporujú rozvoj hospodárskej činnosti prevádzkovateľov zásobníkov.
- (276) V dôsledku toho sa Komisia domnieva, že regulačný mechanizmus uľahčuje rozvoj hospodárskej činnosti skladovania zemného plynu vo Francúzsku.

6.3.2.2. Súlad schémy pomoci s ostatnými ustanoveniami práva Únie

- (277) Komisia poznamenáva, že predmetné opatrenie a rozvinutá hospodárska činnosť sú v súlade s ustanoveniami práva Únie.

⁽⁹⁶⁾ Rozsudok z 22. septembra 2020 vo veci C-594/18 P, Rakúsko/Komisia (Hinkley Point C), EU:C:2020:742, bod 19.

⁽⁹⁷⁾ Ako sa to nedávno potvrdilo v rozsudku Súdneho dvora z 22. septembra 2020, Rakúsko/Komisia, EU:C:2020:742.

- (278) V oblasti energetiky musí byť každý poplatok, ktorého cieľom je financovať opatrenie štátnej pomoci, zlučiteľný najmä s článkami 30 a 110 ZFEÚ. V danom prípade má poplatok za zásobníky záväzný vplyv na podporu poskytovanú prevádzkovateľom zásobníkov (pozri odôvodnenie 246). Poplatok, ktorý zaťažuje vnútroštátne a dovážané výrobky podľa rovnakých kritérií však môže byť Zmluvou o fungovaní EÚ zakázaný, ak príjem z tohto poplatku je určený na financovanie činností, z ktorých majú osobitne prospech spoliatnené vnútroštátne výrobky.
- (279) V tomto prípade platia na jednej strane poplatok za zásobníky dodávateľa, ktorí využívajú prepravnú sieť pre zemný plyn, pričom takmer všetok sa dováža, a to bez ohľadu na to, či ide o francúzskych dodávateľov, alebo nie (pozri odôvodnenia 98 až 100). Na druhej strane sú príjemcami prevádzkovatelia infraštruktúr zásobníkov zemného plynu. Francúzski aj zahraniční dodávateľia majú nediskriminačný prístup k obchodovaniu formou aukcie, ktoré organizujú prevádzkovatelia infraštruktúr zásobníkov zemného plynu (pozri odôvodnenie 20). Nejde preto o situáciu, v ktorej by sa zdaňovaním osobitne zvýhodňovali zdanené domáce produkty. Články 30 a 110 ZFEÚ sú tak splnené.
- (280) Okrem iného, ako sa uvádza v odôvodnení 12, sa v článku 33 smernice 2009/73/ES výlučne poskytuje členským štátom možnosť vykonávať reguláciu infraštruktúr zásobníkov. Zásobníky zemného plynu sú takisto súčasťou opatrení, ktoré môžu členské štáty zaviesť na zabezpečenie dodržiavania povinností vyplývajúcich z nariadenia (EÚ) 2017/1938 za podmienok stanovených v tomto nariadení, najmä povinnosti zaistiť bezpečnosť dodávok domácim odberateľom pri zohľadnení správneho a nepretržitého fungovania vnútorného trhu so zemným plynom.

6.3.2.3. Záver o príspevku k rozvoju hospodárskej činnosti

- (281) Vzhľadom na uvedené sa Komisia domnieva, že predmetné opatrenie prispieva k rozvoju hospodárskej činnosti skladovania zemného plynu vo Francúzsku v súlade s ostatnými ustanoveniami európskeho práva.

6.4. Nepriaznivé účinky pomoci neovplyvňujú obchodné podmienky v takom rozsahu, ktorý by bol v rozpore so spoločným záujmom

- (282) Komisia hodnotí, či negatívne účinky pomoci nepriaznivo neovplyvňujú obchodné podmienky v takom rozsahu, ktorý by bol v rozpore so spoločným záujmom. Komisia v prvom rade podrobne opisuje pozitívne účinky pomoci, pričom zohľadňuje aj spoločný záujem a v druhom rade posudzuje prvky, ktoré umožňujú obmedziť negatívne účinky pomoci na obchod, a to konkrétne nevyhnutnosť, primeranosť, proporcionality a transparentnosť pomoci. Komisia na základe tejto analýzy identifikuje zostávajúce vplyvy na obchod pred zvážením pozitívnych a negatívnych účinkov pomoci na vnútorný trh.

6.4.1. Pozitívne účinky pomoci

- (283) Ako sa uvádza v odôvodneniach 270 až 276, schéma pomoci má pozitívne účinky na uľahčenie rozvoja hospodárskej činnosti skladovania zemného plynu vo Francúzsku.
- (284) Komisia okrem toho poznamenáva, že rozvoj hospodárskej činnosti skladovania zemného plynu má pozitívne účinky, pokiaľ ide o bezpečnosť dodávok zemného plynu vo Francúzsku zo strednodobého a dlhodobého hľadiska. Zásobníky sú potrebné na zabezpečenie schopnosti siete uspokojiť dopyt počas mimoriadne chladných období a na zaistenie služby prepravy plynu v rámci prepravnej siete počas preťaženia.
- (285) Pokiaľ ide o mimoriadne chladné obdobia, Francúzsko uskutočnilo simulácie na úrovni dopytu po zemnom plyne a kapacity dodávok zemného plynu zo strednodobého a dlhodobého hľadiska. Dopyt po zemnom plyne sa teda odhadoval na mimoriadne chladné obdobia od jedného do tridsiatich dní, ku ktorým vo Francúzsku dochádza raz za päťdesiat rokov (pozri odôvodnenie 25). Francúzske orgány zohľadnili viaceré hypotézy týkajúce sa vývoja spotreby zemného plynu v nasledujúcich desiatich rokoch. Napokon stanovili hypotézu poklesu spotreby o 2 % v období 2018 – 2028 (pozri odôvodnenie 26). Odhadli aj účinky opatrení prerušiteľnosti, ktoré sa však ešte nezačali vykonávať (pozri odôvodnenie 28).
- (286) Pokiaľ ide o ponuku, francúzske orgány zohľadnili parametre dostupnosti rôznych zdrojov zemného plynu. Použili najmä hypotézu o 100 % využití pevných kapacít existujúcich prepojení, ako aj dodávok LNG z terminálov LNG s lehotou dodania desať dní v prípade nových objemov (pozri odôvodnenia 33 až 38).

- (287) Zdá sa, že táto metodika je v súlade s minulými údajmi a prognózami dostupnosti v čase vykonanej analýzy.
- (288) Odhady francúzskych orgánov poukázali na to, že sú potrebné zásobníky zemného plynu dosahujúce 2 376 GWh/deň ťažobného prietoku na naplnenie 45 % pracovného objemu, aby bolo možné čeliť mimoriadne chladnému obdobiu počas rokov 2019 – 2025.
- (289) Ako sa však uvádza v odôvodnení 10, pokles rozpätí, ktorý sa zaznamenáva od roku 2009, viedol k poklesu miery využívania uskladňovacích kapacít pod úroveň potrebnú na zaistenie bezpečnosti dodávok, ako aj k vyčleneniu troch lokalít do rezervy, a to aj napriek povinnosti dodávateľov zachovávať zásobníky zemného plynu.
- (290) V dôsledku toho sa zdá, že nie je pri bežnom fungovaní trhu so zásobníkmi plynu možné zachovať prevádzku infraštruktúr zásobníkov, ktoré sa považujú za potrebné na zaistenie úrovne bezpečnosti dodávok vyžadovanej Francúzskom. Schéma pomoci tak má za cieľ uľahčiť rozvoj činnosti zásobníkov zemného plynu vo Francúzsku, čo by len pri bežnom fungovaní trhu nebolo možné.

6.4.2. Obmedzenie negatívneho vplyvu schémy pomoci na vnútornom trhu

- (291) Komisia v rozhodnutí o začatí konania stanovila, že schéma pomoci zavedená francúzskymi orgánmi by mohla mať vplyv na tieto trhy: i) francúzski dodávatelia zemného plynu a dodávatelia zemného plynu z iných členských štátov; ii) prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu na jednej strane a prevádzkovatelia LNG a prevádzkovatelia prepojení na druhej strane a iii) francúzski prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu a prevádzkovatelia zásobníkov z iných členských štátov.
- (292) Komisia posudzuje prvky, ktoré môžu prispieť k obmedzeniu negatívneho vplyvu predmetného opatrenia, a to nevyhnutnosť, vhodnosť a primeranosť tohto mechanizmu, ako aj jeho transparentnosť.

a) Nevyhnutnosť schémy pomoci

Komisia sa domnieva, že zásah štátu je nevyhnutný vtedy, keď v danej situácii môže tento zásah priniesť podstatné zlepšenie, ktoré bežné fungovanie trhu nemôže poskytnúť, napríklad napravenie presne vymedzeného zlyhania trhu.

- (293) Ako sa uvádza v odôvodnení 10, rozpätia od roku 2009 klesajú a prevádzkovatelia zásobníkov už neboli schopní pokryť svoje náklady. Hrozilo, že sa hospodárska činnosť skladovania zemného plynu značným spôsobom zníži. Od zavedenia reformy sa však miera skladovania zemného plynu v zásobníkoch vo Francúzsku, naopak, zvýšila.
- (294) V dôsledku toho Komisia dospela k záveru, že reforma bola nevyhnutná na uľahčenie rozvoja činnosti skladovania zemného plynu vo Francúzsku.

b) Vhodnosť schémy pomoci

- (295) Pomoc predstavuje vhodný nástroj intervencie na uľahčenie hospodárskej činnosti, pokiaľ nie je možné dosiahnuť rovnaký výsledok prostredníctvom iných nástrojov intervencie, ktoré budú viesť k menším narušeniam hospodárskej súťaže.
- (296) Francúzsko zvažovalo viacero alternatívnych nástrojov, no tie neumožňovali uľahčenie rozvoja hospodárskej činnosti skladovania zemného plynu vo Francúzsku rovnakým spôsobom, ani nezaručovali rovnakú úroveň bezpečnosti dodávok z nasledujúcich dôvodov.
- (297) Po prvé, v prípade zachovania predchádzajúceho režimu skladovacích povinností uložených dodávateľom by nebolo možné zaistiť bezpečnosť dodávok. Keďže rozpätie je výrazne nižšie ako náklady na uskladňovacie kapacity, stimuly dodávateľov k rezervovaniu kapacít značne klesli, čo viedlo k vyčleneniu troch lokalít do rezervy. Uloženie ďalších zásobníkov do rezervy by bolo problematické, keďže sa pri posúdení potreby skladovania ukázalo, že všetky zariadenia sú potrebné na zaistenie bezpečnosti dodávok v prípade dlhotrvajúcej vlny chladného počasia. Celkové náklady na skladovanie v rámci systému povinnosti skladovania boli okrem iného vyššie ([5 až 8 EUR/MWh v roku 2016 a v roku 2017]) ako v rámci regulačného mechanizmu (5,6 EUR/MWh po reforme).

- (298) Po druhé, posilnenie plynárenskej siete a prepojení by nebolo dôveryhodnou alternatívou, a to ani z dôvodu vysokých nákladov na tieto opatrenia v porovnaní s využívaním existujúcej infraštruktúry zásobníkov. V každom prípade by tento typ investície nenapravil prípadný nedostatok zemného plynu v prípade mimoriadne chladného obdobia a zo strednodobého hľadiska by nebol dostupný.
- (299) Z informácií predložených Francúzskom vyplýva, že sa nezdá, že by bolo posilnenie používania LNG dôveryhodnou alternatívou na zaistenie bezpečnosti dodávok. Existujúce terminály na skvapalňovanie fungujú na úrovni, ktorá sa blíži ich maximálnej kapacite, aby sa amortizovali značné investičné náklady. Okrem toho sú takmer všetky dodávky LNG predmetom dlhodobých zmlúv z dôvodu kapitálovej náročnosti týchto projektov, a preto sa predávajú ešte pred ich výrobou. Nižšie náklady na skladovanie zemného plynu v plynnej forme okrem toho vysvetľujú nízky rozvoj zásobníkov LNG na celosvetovej úrovni. Dostupné množstvá LNG sú teda z krátkodobého hľadiska nízke.
- (300) Po tretie, Francúzsko vysvetlilo, že ani čisto administratívny systém udeľovania sankcií dodávateľom uložený za nedodanie zemného plynu koncovým odberateľom nie je možné považovať za uspokojivé náhradné opatrenie. Takýto systém predstavuje skôr problém z hľadiska uskutočniteľnosti, keďže vyrovnávanie európskych plynárenských trhov sa vykonáva na dennej báze. Opatrenia zníženia odberu, ktoré zaviedol prevádzkovateľ siete v prípade kritického poklesu tlaku v sieti, by viedli k následným výmenám zemného plynu, čo by mimoriadne sťažilo identifikáciu dodávateľa, ktorý sa pôvodne dopustil nesplnenia povinnosti. Spotrebiteľia so zníženým odberom takisto nemusia byť nevyhnutne odberateľmi problémového dodávateľa. Francúzsko v tejto súvislosti potvrdilo, že uprednostňuje *ex ante* opatrenia pred *ex post* sankciami.
- (301) Po štvrté, to isté platí pre zníženie odberu alebo opatrenia prerušiteľnosti. Podľa francúzskych orgánov je zníženie odberu v skutočnosti opatrením poslednej možnosti v prípade krízy súvisiacej s obstarávaním dodávok, a nie mechanizmom flexibility, ktorého účinnosť závisí od toho, či spotrebiteľ dodržiava príkaz na zníženie odberu, ktorý mu dal prevádzkovateľ siete, pokiaľ nie je možné vykonať automatické diaľkové zníženie odberu. Cieľom mechanizmu na reguláciu základných skladovacích infraštruktúr je však predchádzať krízam súvisiacim s obstarávaním dodávok, ktoré si vyžadujú využitie znížovania odberu. Opatrenia prerušiteľnosti, prostredníctvom ktorých sa riešia riziká veľkého nebezpečenstva a nízkej pravdepodobnosti ako v prípade mimoriadne chladného obdobia, sa v čase reformy ešte len vymedzovali a zohľadňovali sa pri hodnotení dopytu po zemnom plyne. Na druhej strane, opatrenia prerušiteľnosti by neboli vhodné na riešenie rizík preťaženia, ktoré sa vyznačujú menším nebezpečenstvom, no vyššou pravdepodobnosťou.
- (302) Vzhľadom na tieto prvky sa Komisia domnieva, že mechanizmus regulácie je vhodným nástrojom na uľahčenie rozvoja činnosti skladovania zemného plynu a na zaistenie bezpečnosti dodávok.
- c) Primeranosť schémy pomoci
- (303) Pomoc sa považuje za primeranú, pokiaľ je jej výška obmedzená na minimum potrebné na obmedzenie účinkov na vnútornom trhu.
- (304) V danom prípade využívajú v rámci regulačného mechanizmu prevádzkovatelia zásobníkov zaručený príjem. Posúdenie proporcionality regulačného mechanizmu zahŕňa posúdenie proporcionality spôsobu výpočtu povoleného príjmu prevádzkovateľov zásobníkov opísaného v odôvodneniach 59 až 81.
- (305) Komisia vo svojom rozhodnutí o začatí konania vyjadrila svoje pochybnosti týkajúce sa postupu nezávislého hospodárskeho hodnotenia trhovej hodnoty RAB uskutočneného komisiou CRE počas vykonávania regulačného mechanizmu. To by podľa Komisie mohlo spochybniť primeranosť schémy pomoci.
- (306) Aj keď je toto ocenenie založené najmä na hrubej účtovnej hodnote a odpisoch aktív, Francúzsko a príjemcovia boli schopní preukázať, že komisia CRE vykonala hĺbkové prehodnotenie počiatočnej RAB k 31. decembru 2016. Komisia CRE skutočne overila, že doby amortizácie požadované prevádzkovateľmi zodpovedali dobám uvedeným v ich minulých účtoch a štandardným údajom v odvetví, ktoré sa zistili v iných krajinách. Komisia CRE spochybnila najmä dobu amortizácie plynovej rezervy. Ako sa uvádza v odôvodnení 73, komisia CRE zamietla žiadosť zachovať dobu amortizácie 250 rokov a zvolila dobu amortizácie plynovej rezervy 75 rokov. Komisii CRE pri jej analýze pomáhali aj externí ekonómovia na určenie počiatočnej RAB. Komisia poznamenáva, že na základe týchto analýz komisia CRE zvolila počiatočnú RAB pre troch prevádzkovateľov vo výške 4,8 miliardy EUR, čo je pokles o 13 % v porovnaní s RAB požadovanou prevádzkovateľmi (pozri tabuľku 4 v odôvodnení 77).

- (307) Komisia takisto poznamenáva, že využitie alternatívnych metód, ako je hodnota prevádzkovateľov zásobníkov v účtovných závierkach ich akcionárov, hodnoty zohľadnené v nedávnych transakciách alebo využitie prístupu tzv. diskontovaného peňažného toku využitého v štúdiu PwC o spoločnosti Teréga, vedie k podobným hodnotám aktív (pozri odôvodnenia 76, 129 a 160).
- (308) Okrem toho sa do využitia hodnoty na základe rozpätí nezahŕňa hodnota, ktorú skladovanie zemného plynu predstavuje pre systém z hľadiska bezpečnosti dodávok. Tento ukazovateľ by preto nebol dostatočne reprezentatívny z hľadiska strednodobého a dlhodobého vývoja, a teda by nebol užitočný ako ukazovateľ pre regulačný mechanizmus, akým je mechanizmus v tomto prípade, ktorý bol vytvorený na zaistenie bezpečnosti dodávok zo strednodobého a dlhodobého hľadiska.
- (309) V pripomienkach, ktoré Komisia v rámci tohto konania dostala, sa podrobne uvádzalo, že historická rekonštrukcia príjmov prevádzkovateľov by bola nevyhnutne neúplná, ak by neexistovali dostupné údaje, a bola by v rozpore so všeobecnými zásadami práva.
- (310) Komisia takisto poznamenáva, že cieľom sadzby za zásobníky je kompenzovať náklady prevádzkovateľov, pokiaľ tieto náklady zodpovedajú nákladom „efektívnych prevádzkovateľov“. Komisia CRE na tento účel na začiatku každého tarifného obdobia reviduje kompenzáciu požadovanú prevádzkovateľmi a každoročne overuje plánované investície prevádzkovateľov (pozri odôvodnenie 82). Kompenzácia obsahuje aj prvok regulácie každoročných výdavkov a príjmov. Komisia poznamenáva, že na obdobie 2018 – 2019 komisia CRE zohľadnila len náklady považované za efektívne a že od zavedenia sadzby ATS 2 podliehajú stimulom mnohé položky na kontrolu nákladov: stimulačná regulácia na kontrolu prevádzkových výdavkov a investičných výdavkov, ako aj stimulačná regulácia kvality služieb (pozri odôvodnenia 60, 61, 65, 83, 84 a 85).
- (311) Metodika, ktorou sa určujú WACC lokalít so zásobníkmi zemného plynu, a prirážka vo vzťahu k referenčnej sadzbe spoločnosti GRTgaz sú primerané.
- (312) V dôsledku toho Komisia dospela k záveru, že metóda návratnosti zavedená komisiou CRE, a najmä oceňovanie regulovaných aktív vedú k primeranej kompenzácii na obmedzenie účinkov schémy pomoci na vnútornom trhu.
- d) Transparentnosť schémy pomoci
- (313) Komisia sa domnieva, že záväzky Francúzska vymenované v odôvodnení 111 zabezpečujú transparentnosť schémy pomoci.

6.4.3. *Zabránenie negatívnym účinkom schémy pomoci na hospodársku súťaž a obchod*

- (314) Komisia sa domnieva, že opatrenie pomoci minimalizuje negatívne účinky na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi, pokiaľ sú tieto účinky dostatočne obmedzené na to, aby bola celková vyváženosť opatrenia pozitívna.
- (315) V rozhodnutí o začatí konania Komisia nemohla vylúčiť, že by mechanizmus mohol spôsobiť narušenie hospodárskej súťaže nad rámec minimálnych negatívnych účinkov odôvodnených zavedením schémy pomoci i) medzi francúzskymi dodávateľmi zemného plynu a dodávateľmi zemného plynu z iných členských štátov; ii) medzi prevádzkovateľmi zásobníkov zemného plynu na jednej strane a prevádzkovateľmi LNG a prevádzkovateľmi prepojení na druhej strane a iii) medzi francúzskymi prevádzkovateľmi zásobníkov zemného plynu a prevádzkovateľmi zásobníkov z iných členských štátov.
- (316) Po prvé, pokiaľ ide v tomto prípade o trhy dodávok zemného plynu, Komisia sa nedomnieva, že schéma pomoci vedie k narušeniu hospodárskej súťaže medzi francúzskymi dodávateľmi zemného plynu a dodávateľmi zemného plynu iných členských štátov, a preto je obchodovanie formou aukcie otvorené pre všetkých dodávateľov zemného plynu za podobných podmienok, či už sa nachádzajú vo Francúzsku, alebo v inom členskom štáte. Pripomienky zainteresovaných strán takisto potvrdili, že za rovnakú službu prepravy sa pre francúzskych dodávateľov a dodávateľov z iných členských štátov uplatňuje rovnaká sadzba za využívanie prepravných sietí. Komisia preto nemohla skonštatovať narušenia hospodárskej súťaže medzi francúzskymi dodávateľmi zemného plynu a dodávateľmi zemného plynu iných členských štátov.
- (317) Po druhé, pokiaľ ide o narušenia hospodárskej súťaže medzi prevádzkovateľmi zásobníkov a dodávateľmi alternatívnych nástrojov flexibility vo Francúzsku, francúzske orgány a zainteresované strany sa domnievajú, že ostatné nástroje sú nedokonalými náhradami za zásobníky zemného plynu, pokiaľ fungujú v rôznych časových rámcoch a môžu byť potrebné v rôznych situáciách. Napríklad v prípade vlny chladného počasia je možné kapacity terminálov LNG zmobilizovať len za predpokladu dostupnosti LNG v nádržiach. Tieto obmedzené kapacity by za

najlepších podmienok nebolo možné využívať dlhšie ako päť dní. Toto obdobie je však kratšie, ako trvá priemerná vlna chladného počasia, čo však nie je dostatočne dlhý čas na zmobilizovanie dodania zemného plynu dostatočne rýchlo, aby sa predišlo prerušeniu odvádzania. Okrem toho v prípade preťaženia siete závisí účinnosť terminálov LNG od ich geografickej blízkosti k miestam spotreby.

- (318) Niekoľko tretích strán takisto zdôraznilo, že využívanie terminálov LNG a zásobníkov zemného plynu si nekonkuruje. Vysvetľujú, že dovoz LNG v Európe a vo Francúzsku od zavedenia schémy pomoci v roku 2018 výrazne vzrástol. Úroveň dovozu ~21,5 Bcm LNG vo Francúzsku v roku 2019 bola rekordná.
- (319) Pokiaľ ide o prepojenia, v prijatých pripomienkach sa tvrdí, že predstavujú predovšetkým nástroje dovozu. Zainteresované strany poznamenali, že v prípade neexistencie zásobníka by bolo potrebné dimenzovať prepojenia tak, aby boli schopné zaručiť dodávky zemného plynu počas spotrebnej špičky. Takáto situácia by bola neefektívna. Vzhľadom na predpokladaný pokles spotreby zemného plynu vo Francúzsku sa neplánuje výstavba žiadnych nových prepojení. Náklady na výstavbu dodatočných prepojení a posilnenie siete by boli skutočne vyššie ako náklady na predmetnú schému pomoci.
- (320) Skladovanie zemného plynu nemá okrem toho žiadny vplyv na celkový objem zemného plynu prepravovaného cez prepojenia, ktorý závisí od objemu zemného plynu spotrebovaného vo Francúzsku. Zainteresované strany však citujú správu ⁽⁹⁸⁾ Agentúru Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER), v ktorej sa zdôrazňuje, že množstvom zemného plynu v zásobníkoch sa minimalizuje dovoz počas spotrebných špičiek, ku ktorým obvykle dochádza vtedy, keď je cena zemného plynu najvyššia.
- (321) Ako uviedli zainteresované strany, Komisia pri viacerých príležitostiach zvažovala, no bez toho, aby prijala rozhodnutie, existenciu relevantného trhu, na ktorom by sa združovali infraštruktúry súvisiace s prepravou zemného plynu a ktorý by zahŕňal najmä prepojenia, zásobníky zemného plynu, terminály LNG a infraštruktúry spätného splyňovania. Komisia uznala, že rôzne nástroje flexibility môžu priniesť doplnkové služby, no bez toho, aby sa úplne vylúčil vplyv zásobníkov zemného plynu na terminály LNG a prepojenia. Komisia však nemohla konštatovať výrazné narušenia hospodárskej súťaže.
- (322) Po tretie, schéma pomoci by takisto mohla viesť k narušeniu hospodárskej súťaže voči prevádzkovateľom zásobníkov iných členských štátov, najmä susedných členských štátov Francúzska. V dôsledku prepojení je toto riziko *a priori* osobitne dôležité pre Belgicko a Nemecko.
- (323) Komisia CREG v Belgicku informovala Komisiu o skutočnosti, že v dôsledku zavedenia regulačného mechanizmu sa miera naplnenia jednej belgickej lokality so zásobníkom Loenhout znížila z 84 % (zima 2017 – 2018) na 54 % (zima 2018 – 2019). Miera naplnenia sa potom zvýšila na úroveň 97 % na zimu 2019 – 2020. Miera naplnenia v období 2018 – 2019 zodpovedala dlhodobým zmlúvam. Komisia CREG zdôrazňuje existenciu vplyvu v dôsledku zavedenia regulačného mechanizmu vo Francúzsku (pozri odôvodnenia 195 až 200). Hoci miera naplnenia sa znovu nasledujúcu zimu zvýšila, tento vývoj Komisii neumožňuje vylúčiť vplyv na zásobníky zemného plynu v susedných krajinách. Komisia však poznamenáva, že spoločnosť Fluxys, prevádzkovateľ lokality Loenhout, neuvádza, že by mal regulačný mechanizmus významný vplyv na jej činnosti (pozri odôvodnenie 212).
- (324) Z krátkodobého hľadiska sú narušenia hospodárskej činnosti medzi prevádzkovateľmi susedných členských štátov obmedzené značnou úrovňou miery využívania (napríklad viac ako 90 % v Nemecku, 60 % v Belgicku) na základe dlhodobých zmlúv. Splatnosť týchto zmlúv je však v období 2022 – 2023. Regulačný mechanizmus by teda mohol mať vplyv na budúce obchodné podmienky počas opätovného prerokovania týchto dlhodobých zmlúv z hľadiska ceny a miery využívania a napokon aj na ziskovosť prevádzkovateľov zásobníkov susedných členských štátov. Aby mohla Komisia zabezpečiť, že jej hodnotenie tohto bodu bude platiť aj po uplynutí platnosti dlhodobých zmlúv, francúzske orgány sa zaviazali, že do konca roku 2024 poskytnú Komisii správu s údajmi týkajúcimi sa vplyvu opatrenia na hospodársku súťaž (pozri odôvodnenie 111).
- (325) Komisia takisto poznamenáva, že spoločnosť Fluxys naznačuje, že by bolo vhodné zaviesť na úrovni Únie vhodný vzor s cieľom reagovať na vývoj na trhu (pozri odôvodnenie 212). Ostatní prevádzkovatelia zásobníkov sa vyjadrili pozitívne k reforme zavedenej vo Francúzsku a súčasne podporujú harmonizovaný prístup v EÚ (pozri odôvodnenia 224 a 229).

⁽⁹⁸⁾ Správa ACER zo 6. apríla 2020, *The internal gas market in Europe: The role of transmission tariffs* (Vnútrotrh s plynom v Európe: úloha sadzieb za prepravu), bod 174.

6.5. Vyváženie pozitívnych a negatívnych účinkov pomoci na vnútorný trh

- (326) Schéma štátnej pomoci musí zabezpečiť, aby celková rovnováha jeho účinkov bola pozitívna, pričom nesmú nepriaznivo ovplyvniť obchodné podmienky tak, že by boli v rozpore so spoločným záujmom.
- (327) Komisia pripomína, že schéma pomoci v tomto prípade uľahčuje rozvoj hospodárskej činnosti, konkrétne zásobníky zemného plynu vo Francúzsku. Takisto konštatuje, že regulačný mechanizmus prispieva k bezpečnosti dodávok zemného plynu. Vhodnosť, nevyhnutnosť a proporcionality pomoci obmedzujú jej vplyv na hospodársku súťaž a obchod. Komisia dospela k záveru, že hoci nemožno vylúčiť vplyv na hospodársku súťaž medzi francúzskymi prevádzkovateľmi zásobníkov zemného plynu a prevádzkovateľmi zásobníkov zemného plynu iných členských štátov, zdá sa, že negatívne účinky pomoci sú dostatočne obmedzené, aby bolo všeobecné vyváženie schémy pomoci pozitívne až do konca súčasného viacročného plánovania v oblasti energetiky v roku 2028, pod podmienkou, že nedôjde k významným zmenám v hospodárskej súťaži na trhoch so zemným plynom uvedeným v odôvodnení 110 ⁽⁹⁹⁾.
- (328) Komisia vzhľadom na predchádzajúce tvrdenia dospela k záveru, že pozitívny vplyv pomoci na rozvoj predmetnej hospodárskej činnosti prevažuje nad potenciálnymi negatívnymi účinkami na hospodársku súťaž a obchod, a to minimálne do roku 2028. Hospodárska súťaž a obchod preto nie sú až do daného momentu nepriaznivo ovplyvnené tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom.

7. ZÁVER

- (329) Komisia vyjadruje poľutovanie nad tým, že Francúzsko neoprávnene poskytlo predmetné opatrenie v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ. Komisia sa však domnieva, že predmetné opatrenie je zlučiteľné s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ do 31. decembra 2028, keď sa skončí súčasné viacročné plánovanie v oblasti energetiky,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc, ktorú Francúzsko poskytlo prevádzkovateľom zásobníkov zemného plynu, je zlučiteľná s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Francúzskej republike.

V Bruseli 28. júna 2021

Za Komisiu
Margrethe VESTAGER
členka Komisie

⁽⁹⁹⁾ Ak sa Komisia domnieva, že existujúca pomoc nie je alebo už nie je zlučiteľná s vnútorným trhom, môže začať postup uvedený v kapitole IV nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúcom podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 9).

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2022/445**z 15. marca 2022,****ktorým sa mení príloha k menovej dohode medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na menovú dohodu medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom z 30. júna 2011 ⁽¹⁾, a najmä na jej článok 8 ods. 4,

keďže:

- (1) Menová dohoda medzi Úniou a Andorrou (ďalej len „dohoda“) nadobudla platnosť 1. apríla 2012.
- (2) V článku 8 ods. 1 dohody sa od Andorry vyžaduje, aby vykonávala akty Únie týkajúce sa eurobankoviek a euromincí, bankového a finančného práva, predchádzania praniu špinavých peňazí, predchádzania podvodom a falšovaniu hotovostných a iných platobných prostriedkov, medailí a žetónov, ako aj podmienok oznamovania štatistických údajov. Tieto akty sa uvádzajú v prílohe k menovej dohode.
- (3) Komisia by mala túto prílohu meniť každý rok s cieľom zohľadniť nové relevantné právne akty a predpisy Únie a zmeny existujúcich právnych aktov a predpisov Únie.
- (4) Niektoré právne akty a predpisy Únie už nie sú relevantné, a mali by sa preto z prílohy vypustiť, zatiaľ čo iné relevantné právne akty a predpisy Únie boli prijaté alebo zmenené a mali by sa do prílohy doplniť.
- (5) Príloha k menovej dohode by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Príloha k menovej dohode medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom sa nahrádza prílohou k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2 Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 15. marca 2022

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 1.

PRÍLOHA

„PRÍLOHA

	PRAVNE PREDPISY, KTORÉ SA MAJÚ VYKONAŤ	LEHOTA NA VYKONANIE
	Predchádzanie praniu špinavých peňazí	
1	Rozhodnutie Rady 2000/642/JHA zo 17. októbra 2000 upravujúce spoluprácu pri výmene informácií medzi finančnými informačnými jednotkami členských štátov (Ú. v. ES L 271, 24.10.2000, s. 4).	
2	Rámcové rozhodnutie Rady 2001/500/SVV z 26. júna 2001 o praní špinavých peňazí, identifikácii, vyhľadávaní, zmrazení, zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti (Ú. v. ES L 182, 5.7.2001, s. 1).	
3	Rámcové rozhodnutie Rady 2005/212/SVV z 24. februára 2005 o konfiškácii príjmov, nástrojov a majetku z trestnej činnosti (Ú. v. EÚ L 68, 15.3.2005, s. 49).	31. marec 2015 ⁽¹⁾
4	Rozhodnutie Rady 2007/845/SVV zo 6. decembra 2007 o spolupráci medzi úradmi pre vyhľadávanie majetku v členských štátoch pri vypátraní a identifikácii príjmov trestnej činnosti alebo iného majetku súvisiaceho s trestnou činnosťou (Ú. v. EÚ L 332, 18.12.2007, s. 103).	
5	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/42/EÚ z 3. apríla 2014 o zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 127, 29.4.2014, s. 39).	1. november 2016 ⁽²⁾
6	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/847 z 20. mája 2015 o údajoch sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1781/2006 (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 1).	1. október 2017 ⁽³⁾
7	Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73), zmenená:	1. október 2017 ⁽³⁾
8	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 43), doplnená:	31. december 2020 ⁽⁶⁾
9	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2016/1675 zo 14. júla 2016, ktorým sa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 dopĺňa o identifikáciu vysokorizikových tretích krajín so strategickými nedostatkami (Ú. v. EÚ L 254, 20.9.2016, s. 1), zmeneným:	1. december 2017 ⁽⁵⁾
10	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2018/105 z 27. októbra 2017, ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2016/1675, pokiaľ ide o pridanie Etiópie do zoznamu vysokorizikových tretích krajín v tabuľke v bode I prílohy (Ú. v. EÚ L 19, 24.1.2018, s. 1),	31. marec 2019 ⁽⁶⁾

11	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2018/212 z 13. decembra 2017, ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2016/1675, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849, pokiaľ ide o pridanie Srí Lanky, Trinidadu a Tobaga a Tuniska do tabuľky v bode I prílohy (Ú. v. EÚ L 41, 14.2.2018, s. 4),	31. marec 2019 ⁽⁶⁾
12	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2018/1467 z 27. júla 2018, ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2016/1675, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849, pokiaľ ide o pridanie Pakistanu do tabuľky v bode I prílohy (Ú. v. EÚ L 246, 2.10.2018, s. 1),	31. december 2020 ⁽⁷⁾
13	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2020/855 zo 7. mája 2020, ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2016/1675, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849, pokiaľ ide o pridanie Bahám, Barbadosu, Botswany, Kambodže, Ghany, Jamajky, Maurícia, Mongolska, Mjanmarska/Barmy, Nikaraguy, Panamy a Zimbabwe do tabuľky v bode I prílohy a vyradenie Bosny a Hercegoviny, Etiópie, Guyany, Laoskej ľudovodemokratickej republiky, Srí Lanky a Tuniska z tejto tabuľky (Ú. v. EÚ L 195, 19.6.2020, s. 1),	31. december 2022 ⁽⁸⁾
14	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2021/37 zo 7. decembra 2020, ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2016/1675, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849, pokiaľ ide o pridanie Mongolska do tabuľky v bode I prílohy (Ú. v. EÚ L 14, 18.1.2021, s. 1),	31. december 2023 ⁽⁹⁾
15	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2019/758 z 31. januára 2019, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy týkajúce sa minimálnych opatrení a druhu dodatočných opatrení, ktoré musia úverové a finančné inštitúcie prijať na zmiernenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu v určitých tretích krajinách (Ú. v. EÚ L 125, 14.5.2019, s. 4).	
16	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1672 z 23. októbra 2018 o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Únie alebo opúšťajú Úniu, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1889/2005 (Ú. v. EÚ L 284, 12.11.2018, s. 6).	31. december 2021 ⁽⁷⁾
17	Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1673 z 23. októbra 2018 o boji proti praniu špinavých peňazí prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 284, 12.11.2018, s. 22).	31. december 2021 ⁽⁷⁾
	Predchádzanie podvodom a falšovaniu	
18	Nariadenie Rady (ES) č. 1338/2001 z 28. júna 2001 stanovujúce opatrenia nevyhnutné na ochranu eura proti falšovaniu (Ú. v. ES L 181, 4.7.2001, s. 6),	30. september 2013
	zmenené:	
19	nariadením Rady (ES) č. 44/2009 z 18. decembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1338/2001 stanovujúce opatrenia nevyhnutné na ochranu eura proti falšovaniu (Ú. v. EÚ L 17, 22.1.2009, s. 1).	
20	Rozhodnutie Rady 2001/887/SVV zo 6. decembra 2001 o ochrane eura proti falšovaniu (Ú. v. ES L 329, 14.12.2001, s. 1).	30. september 2013
21	Rozhodnutie Rady 2003/861/ES z 8. decembra 2003 o analýze a spolupráci s ohľadom na falšovanie euromincí (Ú. v. EÚ L 325, 12.12.2003, s. 44).	30. september 2013
22	Nariadenie Rady (ES) č. 2182/2004 zo 6. decembra 2004 o medailách a žetónoch podobných eurominciám (Ú. v. EÚ L 373, 21.12.2004, s. 1),	30. september 2013

	zmenené:	
23	nariadením Rady (ES) č. 46/2009 z 18. decembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2182/2004 o medailách a žetónoch podobných eurominciám (Ú. v. EÚ L 17, 22.1.2009, s. 5).	
24	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/62/EÚ z 15. mája 2014 o trestnoprávnej ochrane eura a ostatných mien proti falšovaniu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2000/383/SVV (Ú. v. EÚ L 151, 21.5.2014, s. 1).	30. jún 2016 ^(?)
25	Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/713 zo 17. apríla 2019 o boji proti podvodom s bezhotovostnými platobnými prostriedkami a proti ich falšovaniu a pozmeňovaniu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/413/SVV (Ú. v. EÚ L 123, 10.5.2019, s. 18).	31. december 2021 ^(?)
	Pravidlá týkajúce sa eurobankoviek a euromincí	
	Okrem článku 1a ods. 2 a 3 a článkov 4a, 4b a 4c:	
26	Nariadenie Rady (ES) č. 2532/98 z 23. novembra 1998 týkajúce sa právomocí Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 4), zmenené:	30. september 2014 ⁽¹⁾
27	nariadením Rady (EÚ) 2015/159 z 27. januára 2015, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 2532/98 týkajúce sa právomocí Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (Ú. v. EÚ L 27, 3.2.2015, s. 1).	31. december 2020 ⁽⁸⁾
28	Záver Rady z 10. mája 1999 o systéme riadenia kvality euromincí	31. marec 2013
29	Oznámenie Komisie 2001/C 318/03 z 22. októbra 2001 o autorskoprávnej ochrane dizajnu spoločnej lícnej strany euromincí [KOM(2001) 600 v konečnom znení] (Ú. v. ES C 318, 13.11.2001 s 3)	31. marec 2013
30	Usmernenie Európskej centrálnej banky ECB/2003/5 z 20. marca 2003 o uplatnení opatrení proti neoprávneným reprodukciám eurobankoviek a o výmene a stiahnutí eurobankoviek (Ú. v. EÚ L 78, 25.3.2003, s. 20), zmenené:	31. marec 2013
31	usmernením Európskej centrálnej banky ECB/2013/11 z 19. apríla 2013, ktorým sa mení a dopĺňa usmernenie ECB/2003/5 o uplatnení opatrení proti neoprávneným reprodukciám eurobankoviek a o výmene a stiahnutí eurobankoviek (Ú. v. EÚ L 118, 30.4.2013, s. 43),	30. september 2014 ⁽¹⁾
32	usmernením Európskej centrálnej banky (EÚ) 2020/2091 zo 4. decembra 2020, ktorým sa mení usmernenie ECB/2003/5 o uplatnení opatrení proti neoprávneným reprodukciám eurobankoviek a o výmene a stiahnutí eurobankoviek (ECB/2020/61) (Ú. v. EÚ L 423, 15.12.2020, s. 65).	30. september 2022 ⁽⁹⁾
33	Rozhodnutie Európskej centrálnej banky ECB/2010/14 zo 16. septembra 2010 o kontrole pravosti a upotrebitelnosti eurobankoviek a ich opätovnom vrátení do obehu (Ú. v. EÚ L 267, 9.10.2010, s. 1), zmenené:	30. september 2013
34	rozhodnutím Európskej centrálnej banky ECB/2012/19 zo 7. septembra 2012, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie ECB/2010/14 o kontrole pravosti a upotrebitelnosti eurobankoviek a ich opätovnom vrátení do obehu (Ú. v. EÚ L 253, 20.9.2012, s. 19),	30. september 2014 ⁽¹⁾

35	rozhodnutím Európskej centrálnej banky (EÚ) 2019/2195 z 5. decembra 2019, ktorým sa mení rozhodnutie ECB/2010/14 o kontrole pravosti a upotrebitelnosti eurobankoviek a ich opätovnom vrátení do obehu (ECB/2019/39) (Ú. v. EÚ L 330, 20.12.2019, s. 91).	31. december 2021 ⁽⁸⁾
36	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1210/2010 z 15. decembra 2010 o overovaní pravosti euromincí a manipulácii s euromincami nevhodnými do obehu (Ú. v. EÚ L 339, 22.12.2010, s. 1).	31. marec 2013
37	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1214/2011 zo 16. novembra 2011 o profesionálnej cezhraničnej preprave eurovej hotovosti cestnou dopravou medzi členskými štátmi eurozóny (Ú. v. EÚ L 316, 29.11.2011, s. 1)	31. marec 2015 ⁽¹⁾
38	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 651/2012 zo 4. júla 2012 o vydávaní euromincí (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 135).	30. september 2014 ⁽¹⁾
39	Rozhodnutie Európskej centrálnej banky ECB/2013/10 z 19. apríla 2013 o nominálnych hodnotách, špecifikáciách, reprodukcii, výmene a sťahovaní eurobankoviek z obehu (Ú. v. EÚ L 118, 30.4.2013, s. 37), zmenené:	30. september 2014 ⁽¹⁾
40	rozhodnutím Európskej centrálnej banky (EÚ) 2019/669 zo 4. apríla 2019, ktorým sa mení rozhodnutie ECB/2013/10 o nominálnych hodnotách, špecifikáciách, reprodukcii, výmene a sťahovaní eurobankoviek z obehu (Ú. v. EÚ L 113, 29.4.2019, s. 6),	31. december 2020 ⁽⁷⁾
41	rozhodnutím Európskej centrálnej banky (EÚ) 2020/2090 zo 4. decembra 2020, ktorým sa mení rozhodnutie ECB/2013/10 o nominálnych hodnotách, špecifikáciách, reprodukcii, výmene a sťahovaní eurobankoviek z obehu (ECB/2020/60) (Ú. v. EÚ L 423, 15.12.2020, s. 62).	30. september 2022 ⁽⁹⁾
42	Nariadenie Rady (EÚ) č. 729/2014 z 24. júna 2014 o nominálnych hodnotách a technických špecifikáciách euromincí určených do obehu (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 194, 2.7.2014, s. 1).	30. september 2014 ⁽²⁾
Právne predpisy v oblasti bankovníctva a financií		
43	Smernica Rady 86/635/EHS z 8. decembra 1986 o ročnej účtovnej závierke a konsolidovaných účtoch bánk a iných finančných inštitúcií (Ú. v. ES L 372, 31.12.1986, s. 1), zmenená:	31. marec 2016
44	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/65/ES z 27. septembra 2001, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 78/660/EHS, 83/349/EHS a 86/635/EHS, pokiaľ ide o pravidlá oceňovania pre ročné a konsolidované účtovné závierky určitých typov spoločností, ako aj bánk a iných finančných inštitúcií (Ú. v. ES L 283, 27.10.2001, s. 28),	
45	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/51/ES z 18. júna 2003, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 78/660/EHS, 83/349/EHS, 86/635/EHS a 91/674/EHS o ročnej a konsolidovanej účtovnej závierke niektorých typov spoločností, bánk a iných finančných inštitúcií a poisťovní (Ú. v. EÚ L 178, 17.7.2003, s. 16),	
46	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/46/ES zo 14. júna 2006, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 78/660/EHS o ročnej účtovnej závierke niektorých typov spoločností, smernica Rady 83/349/EHS o konsolidovaných účtovných závierkach, smernica Rady 86/635/EHS o ročnej účtovnej závierke a konsolidovaných účtoch bánk a iných finančných inštitúcií a smernica Rady 91/674/EHS o ročných účtovných závierkach a konsolidovaných účtovných závierkach poisťovní (Ú. v. EÚ L 224, 16.8.2006, s. 1).	

47	Smernica Rady 89/117/EHS z 13. februára 1989 o povinnostiach pobočiek úverových inštitúcií a finančných inštitúcií zriadených v členskom štáte majúcich svoje ústredie mimo tohto členského štátu, týkajúcich sa uverejňovania ročných účtovných dokladov (Ú. v. ES L 44, 16.2.1989, s. 40).	31. marec 2018
48	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/9/ES z 3. marca 1997 o systémoch náhrad pre investorov (Ú. v. ES L 84, 26.3.1997, s. 22).	31. marec 2018
49	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES z 19. mája 1998 o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov (Ú. v. ES L 166, 11.6.1998, s. 45), zmenená:	31. marec 2018
50	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/44/ES zo 6. mája 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/26/ES o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov a smernica 2002/47/ES o dohodách o finančných zárukách, pokiaľ ide o prepojené systémy a úverové pohľadávky (Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009, s. 37),	
51	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2010/78/EÚ z 24. novembra 2010, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 98/26/ES, 2002/87/ES, 2003/6/ES, 2003/41/ES, 2003/71/ES, 2004/39/ES, 2004/109/ES, 2005/60/ES, 2006/48/ES, 2006/49/ES a 2009/65/ES v súvislosti s právomocami Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre bankovníctvo), Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) a Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy) (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 120),	
52	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1),	30. september 2019
53	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnania transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1),	31. marec 2018 okrem článku 3 ods. 1: 1. február 2023 a od 1. februára 2025 ^(?)
54	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/879 z 20. mája 2019, ktorou sa mení smernica 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o kapacitu úverových inštitúcií a investičných spoločností na absorpciu strát a rekapitalizáciu, a smernica 98/26/ES (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 296).	31. december 2022 ⁽⁸⁾
55	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES zo 4. apríla 2001 o reorganizácii a likvidácii úverových inštitúcií (Ú. v. ES L 125, 5.5.2001, s. 15), zmenená:	31. marec 2018
56	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).	
57	Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách (Ú. v. ES L 168, 27.6.2002, s. 43), zmenená:	31. marec 2018

58	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/44/ES zo 6. mája 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/26/ES o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov a smernica 2002/47/ES o dohodách o finančných zárukách, pokiaľ ide o prepojené systémy a úverové pohľadávky (Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009, s. 37),	
59	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190),	31. marec 2018 ^(?)
60	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1).	31. december 2024 (výnimky: článok 95 – 31. december 2022, článok 87 ods. 2 – 31. december 2023, článok 9 ods. 1, článok 9 ods. 2, článok 9 ods. 3, článok 9 ods. 4, článok 9 ods. 6, článok 9 ods. 7, článok 9 ods. 9, článok 9 ods. 10, článok 9 ods. 12, článok 9 ods. 13, článok 9 ods. 16, článok 9 ods. 17, článok 9 ods. 18, článok 9 ods. 19, článok 10 ods. 1, článok 10 ods. 2, článok 10 ods. 3, článok 10 ods. 8, článok 10 ods. 9, článok 10 ods. 10, článok 10 ods. 11, článok 10 ods. 12 a článok 11 – 31. december 2024, článok 9 ods. 14 a článok 20 – 31. december 2025) ^(?)
61	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/87/ES zo 16. decembra 2002 o doplnkovom dohľade nad úverovými inštitúciami, poisťovňami a investičnými spoločnosťami vo finančnom konglomeráte, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 73/239/EHS, 79/267/EHS, 92/49/EHS, 92/96/EHS, 93/6/EHS a 93/22/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/78/ES a 2000/12/ES (Ú. v. EÚ L 35, 11.2.2003, s. 1) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2, zmenená:	31. marec 2018
62	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/1/ES z 9. marca 2005, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 73/239/EHS, 85/611/EHS, 91/675/EHS, 92/49/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/19/ES, 98/78/ES, 2000/12/ES, 2001/34/ES, 2002/83/ES a 2002/87/ES s cieľom vytvoriť novú organizačnú štruktúru výborov pre finančné služby (Ú. v. EÚ L 79, 24.3.2005, s. 9),	
63	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/25/ES z 11. marca 2008, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2002/87/ES o doplnkovom dohľade nad úverovými inštitúciami, poisťovňami a investičnými spoločnosťami vo finančnom konglomeráte, pokiaľ ide o vykonávacie právomoci prenesené na Komisiu (Ú. v. EÚ L 81, 20.3.2008, s. 40),	
64	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2010/78/EÚ z 24. novembra 2010, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 98/26/ES, 2002/87/ES, 2003/6/ES, 2003/41/ES, 2003/71/ES, 2004/39/ES, 2004/109/ES, 2005/60/ES, 2006/48/ES, 2006/49/ES a 2009/65/ES v súvislosti s právomocami Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre bankovníctvo), Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) a Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy) (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 120),	

65	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/89/EÚ zo 16. novembra 2011, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 98/78/ES, 2002/87/ES, 2006/48/ES a 2009/138/ES, pokiaľ ide o doplnkový dohľad nad finančnými inštitúciami vo finančnom konglomeráte (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 113),	
66	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338),	
67	smernicou Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2034 z 27. novembra 2019 o prudenciálnom dohľade nad investičnými spoločnosťami a o zmene smerníc 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ a 2014/65/EÚ (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 64).	31. december 2023 (*)
68	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 924/2009 zo 16. septembra 2009 o cezhraničných platbách v Spoločenstve, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2560/2001 (Ú. v. EÚ L 266, 9.10.2009, s. 11), zmenené:	31. marec 2018
69	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 260/2012 zo 14. marca 2012, ktorým sa ustanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 924/2009 (Ú. v. EÚ L 94, 30.3.2012, s. 22).	
70	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES zo 16. septembra 2009 o začatí a vykonávaní činností a dohľade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňažníctva, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 2000/46/ES (Ú. v. EÚ L 267, 10.10.2009, s. 7), zmenená:	31. marec 2016
71	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338),	30. september 2017 (*)
72	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35).	30. september 2018 (*)
73	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12), zmenené:	31. marec 2016
74	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1022/2013 z 22. októbra 2013, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo), pokiaľ ide o poverenie Európskej centrálnej banky osobitnými úlohami podľa nariadenia Rady (EÚ) č. 1024/2013 (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 5),	

75	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/17/EÚ zo 4. februára 2014 o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2013/36/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 (Ú. v. EÚ L 60, 28.2.2014, s. 34),	
76	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190),	31. marec 2018 (*)
77	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 806/2014 z 15. júla 2014, ktorým sa stanovujú jednotné pravidlá a jednotný postup riešenia krízových situácií úverových inštitúcií a určitých investičných spoločností v rámci jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií a jednotného fondu na riešenie krízových situácií a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 (Ú. v. EÚ L 225, 30.7.2014, s. 1),	
78	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35),	30. september 2018 (*)
79	nariadením Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2033 z 27. novembra 2019 o prudenciálnych požiadavkách na investičné spoločnosti a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 575/2013, (EÚ) č. 600/2014 a (EÚ) č. 806/2014 (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 1).	31. december 2023 (*)
80	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/77/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 84), zmenené:	31. marec 2016
81	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 (Ú. v. EÚ L 174, 1.7.2011, s. 1),	
82	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 258/2014 z 3. apríla 2014, ktorým sa ustanovuje program Únie určený na podporu osobitných činností v oblasti finančného výkazníctva a auditu na roky 2014 – 2020 a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 716/2009/ES (Ú. v. EÚ L 105, 8.4.2014, s. 1),	
83	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/51/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorou sa menia smernice 2003/71/ES a 2009/138/ES a nariadenia (ES) č. 1060/2009, (EÚ) č. 1094/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 v súvislosti s právomocami európskeho orgánu dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) a európskeho orgánu dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) (Ú. v. EÚ L 153, 22.5.2014, s. 1),	

84	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1).	31. december 2024 (výnimky: článok 95 – 31. december 2022, článok 87 ods. 2 – 31. december 2023, článok 9 ods. 1, článok 9 ods. 2, článok 9 ods. 3, článok 9 ods. 4, článok 9 ods. 6, článok 9 ods. 7, článok 9 ods. 9, článok 9 ods. 10, článok 9 ods. 12, článok 9 ods. 13, článok 9 ods. 16, článok 9 ods. 17, článok 9 ods. 18, článok 9 ods. 19, článok 10 ods. 1, článok 10 ods. 2, článok 10 ods. 3, článok 10 ods. 8, článok 10 ods. 9, článok 10 ods. 10, článok 10 ods. 11, článok 10 ods. 12 a článok 11 – 31. december 2024, článok 9 ods. 14 a článok 20 – 31. december 2025) (*)
85	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2, zmenené:	30. september 2019 (*)
86	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1),	
87	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190),	
88	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 84),	31. december 2020 (*)
89	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73),	
90	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2365 z 25. novembra 2015 o transparentnosti transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov a opätovného použitia a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 1),	30. september 2019 (*)
91	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/834 z 20. mája 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012, pokiaľ ide o zúčtovaciu povinnosť, pozastavenie uplatňovania zúčtovacej povinnosti, požiadavky na ohlasovanie, postupy zmierňovania rizika pri zmluvách o mimoburzových derivátoch nezúčtovaných centrálnou protistranou, registráciu archívov obchodných údajov a dohľad nad nimi a požiadavky na archívy obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 141, 28.5.2019, s. 42),	31. december 2021 (*)

92	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/876 z 20. mája 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o ukazovateľ finančnej páky, ukazovateľ čistého stabilného financovania, požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky, kreditné riziko protistrany, trhové riziko, expozície voči centrálnym protistranám, expozície voči podnikom kolektívneho investovania, veľkú majetkovú angažovanosť, požiadavky na predkladanie správ a zverejňovanie informácií, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 1),	31. december 2023 ⁽⁸⁾
93	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1),	31. december 2024 (výnimky: článok 95 – 31. december 2022, článok 87 ods. 2 – 31. december 2023, článok 9 ods. 1, článok 9 ods. 2, článok 9 ods. 3, článok 9 ods. 4, článok 9 ods. 6, článok 9 ods. 7, článok 9 ods. 9, článok 9 ods. 10, článok 9 ods. 12, článok 9 ods. 13, článok 9 ods. 16, článok 9 ods. 17, článok 9 ods. 18, článok 9 ods. 19, článok 10 ods. 1, článok 10 ods. 2, článok 10 ods. 3, článok 10 ods. 8, článok 10 ods. 9, článok 10 ods. 10, článok 10 ods. 11, článok 10 ods. 12 a článok 11 – 31. december 2024, článok 9 ods. 14 a článok 20 – 31. december 2025) ⁽⁹⁾
94	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/168 z 10. februára 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/1011, pokiaľ ide o výnimku pre určité spotové devízové referenčné hodnoty tretích krajín a o určenie náhrad pre určité referenčné hodnoty, ktorých poskytovanie sa ukončuje, a nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 49, 12.2.2021, s. 6).	31. december 2023 ⁽⁹⁾
95	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2, zmenené:	30. september 2017 ⁽¹⁾
96	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2395 z 12. decembra 2017, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o prechodné dojednania na zmiernenie vplyvu zavedenia IFRS 9 na vlastné zdroje a vplyvu zaobchádzania s veľkou majetkovou angažovanosťou v prípade expozícií voči niektorým subjektom verejného sektora denominovaných v domácej mene ktoréhokoľvek členského štátu (Ú. v. EÚ L 345, 27.12.2017, s. 27),	30. jún 2019 ⁽⁶⁾
97	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2401 z 12. decembra 2017, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti (Ú. v. EÚ L 347, 28.12.2017, s. 1),	31. marec 2020 ⁽⁶⁾
98	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/630 zo 17. apríla 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o minimálne krytie strát pri problémových expozíciách (Ú. v. EÚ L 111, 25.4.2019, s. 4),	31. december 2020 ⁽⁷⁾
99	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/876 z 20. mája 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o ukazovateľ finančnej páky, ukazovateľ čistého stabilného financovania, požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky, kreditné riziko protistrany, trhové riziko, expozície voči centrálnym protistranám, expozície voči podnikom kolektívneho investovania, veľkú majetkovú angažovanosť, požiadavky na predkladanie správ a zverejňovanie informácií, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 1),	31. december 2023 ⁽⁸⁾

100	nariadením Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2033 z 27. novembra 2019 o prudenciálnych požiadavkách na investičné spoločnosti a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 575/2013, (EÚ) č. 600/2014 a (EÚ) č. 806/2014 (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 1),	31. december 2023 ⁽⁸⁾
101	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/873 z 24. júna 2020, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a (EÚ) 2019/876, pokiaľ ide o určité úpravy v reakcii na pandémie ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 204, 26.6.2020, s. 4),	31. december 2022 (s výnimkou článku 1 ods. 4 – 31. december 2023) ⁽⁹⁾
102	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/558 z 31. marca 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o úpravy sekuritizačného rámca na podporu obnovy hospodárstva v reakcii na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 (Ú. v. EÚ L 116, 6.4.2021, s. 25).	31. december 2023 (s výnimkou článku 1 ods. 2 a 4 – 31. december 2024) ⁽⁹⁾
103	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2, zmenená:	30. september 2017 ⁽⁴⁾
104	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190),	31. marec 2018 ⁽²⁾
105	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/878 z 20. mája 2019, ktorou sa mení smernica 2013/36/EÚ, pokiaľ ide o oslobodené subjekty, finančné holdingové spoločnosti, zmiešané finančné holdingové spoločnosti, odmeňovanie, opatrenia a právomoci v oblasti dohľadu a opatrenia na zachovanie kapitálu (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 253),	31. december 2022 ⁽⁸⁾
106	smernicou Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2034 z 27. novembra 2019 o prudenciálnom dohľade nad investičnými spoločnosťami a o zmene smerníc 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ a 2014/65/EÚ (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 64),	31. december 2023 ⁽⁸⁾
107	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/338 zo 16. februára 2021, ktorou sa mení smernica 2014/65/EÚ, pokiaľ ide o požiadavky na informácie, správu produktov a obmedzenia pozícií, a smernice 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/878, pokiaľ ide o ich uplatňovanie na investičné spoločnosti, v záujme pomoci pri obnove po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 (Ú. v. EÚ L 68, 26.2.2021, s. 14).	31. december 2023 ⁽⁹⁾
108	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 1) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2, zmenené:	30. september 2018 ⁽⁴⁾
109	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1011 z 8. júna 2016 o indexoch používaných ako referenčné hodnoty vo finančných nástrojoch a finančných zmluvách alebo na meranie výkonnosti investičných fondov, ktorým sa menia smernice 2008/48/ES a 2014/17/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 596/2014 (Ú. v. EÚ L 171, 29.6.2016, s. 1),	1. marec 2020 ⁽⁶⁾

110	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1033 z 23. júna 2016, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 600/2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, nariadenie (EÚ) č. 596/2014 o zneužívaní trhu a nariadenie (EÚ) č. 909/2014 o zlepšení vyrovnaní transakcií s cennými papiermi v Európskej únii a o centrálnych depozitároch cenných papierov (Ú. v. EÚ L 175, 30.6.2016, s. 1).	30. september 2018 ⁽⁵⁾
111	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ zo 16. apríla 2014 o systémoch ochrany vkladov (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 149).	31. marec 2016 ⁽²⁾
112	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/57/EÚ zo 16. apríla 2014 o trestných sankciách za zneužívanie trhu (smernica o zneužívaní trhu) (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 179).	30. september 2018 ⁽⁴⁾
113	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2, zmenená:	31. marec 2018 ⁽²⁾
114	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2399 z 12. decembra 2017, ktorou sa mení smernica 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o postavenie nezabezpečených dlhových nástrojov v hierarchii konkurzného konania (Ú. v. EÚ L 345, 27.12.2017, s. 96),	31. október 2019 ⁽⁶⁾
115	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/879 z 20. mája 2019, ktorou sa mení smernica 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o kapacitu úverových inštitúcií a investičných spoločností na absorpciu strát a rekapitalizáciu, a smernica 98/26/ES (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 296),	31. december 2022 ⁽⁸⁾
116	smernicou Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2034 z 27. novembra 2019 o prudenciálnom dohľade nad investičnými spoločnosťami a o zmene smerníc 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ a 2014/65/EÚ (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 64),	31. december 2023 ⁽⁸⁾
117	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1).	31. december 2024 (výnimky: článok 95 – 31. december 2022, článok 87 ods. 2 – 31. december 2023, článok 9 ods. 1, článok 9 ods. 2, článok 9 ods. 3, článok 9 ods. 4, článok 9 ods. 6, článok 9 ods. 7, článok 9 ods. 9, článok 9 ods. 10, článok 9 ods. 12, článok 9 ods. 13, článok 9 ods. 16, článok 9 ods. 17, článok 9 ods. 18, článok 9 ods. 19, článok 10 ods. 1, článok 10 ods. 2, článok 10 ods. 3, článok 10 ods. 8, článok 10 ods. 9, článok 10 ods. 10, článok 10 ods. 11, článok 10 ods. 12 a článok 11 – 31. december 2024, článok 9 ods. 14 a článok 20 – 31. december 2025) ⁽⁹⁾

118	<p>Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2,</p> <p>zmenená:</p>	31. december 2020 ⁽³⁾
119	<p>nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnania transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1),</p>	31. december 2020 ⁽⁴⁾
120	<p>smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1034 z 23. júna 2016, ktorou sa mení smernica 2014/65/EÚ o trhoch s finančnými nástrojmi (Ú. v. EÚ L 175, 30.6.2016, s. 8),</p>	31. december 2021 ⁽⁵⁾
121	<p>okrem článku 64 ods. 5: smernicou Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2034 z 27. novembra 2019 o prudenciálnom dohľade nad investičnými spoločnosťami a o zmene smerníc 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ a 2014/65/EÚ (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 64),</p>	31. december 2023 ⁽⁸⁾
122	<p>smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2177 z 18. decembra 2019, ktorou sa mení smernica 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II), smernica 2014/65/EÚ o trhoch s finančnými nástrojmi a smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu (Ú. v. EÚ L 334, 27.12.2019, s. 155),</p>	31. december 2024 ⁽⁸⁾
123	<p>smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2020/1504 zo 7. októbra 2020, ktorou sa mení smernica 2014/65/EÚ o trhoch s finančnými nástrojmi (Ú. v. EÚ L 347, 20.10.2020, s. 50),</p>	31. december 2023 ⁽⁹⁾
124	<p>smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/338 zo 16. februára 2021, ktorou sa mení smernica 2014/65/EÚ, pokiaľ ide o požiadavky na informácie, správu produktov a obmedzenia pozícií, a smernice 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/878, pokiaľ ide o ich uplatňovanie na investičné spoločnosti, v záujme pomoci pri obnove po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 (Ú. v. EÚ L 68, 26.2.2021, s. 14).</p>	31. december 2023 ⁽⁹⁾
125	<p>Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 84) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2,</p> <p>zmenené:</p>	31. december 2020 ⁽³⁾
126	<p>nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1033 z 23. júna 2016, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 600/2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, nariadenie (EÚ) č. 596/2014 o zneužívaní trhu a nariadenie (EÚ) č. 909/2014 o zlepšení vyrovnania transakcií s cennými papiermi v Európskej únii a o centrálnych depozitároch cenných papierov (Ú. v. EÚ L 175, 30.6.2016, s. 1),</p>	31. december 2020 ⁽⁵⁾
127	<p>nariadením Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2033 z 27. novembra 2019 o prudenciálnych požiadavkách na investičné spoločnosti a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 575/2013, (EÚ) č. 600/2014 a (EÚ) č. 806/2014 (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 1),</p>	31. december 2023 ⁽⁸⁾

128	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1).	31. december 2024 (výnimky: článok 95 – 31. december 2022, článok 87 ods. 2 – 31. december 2023, článok 9 ods. 1, článok 9 ods. 2, článok 9 ods. 3, článok 9 ods. 4, článok 9 ods. 6, článok 9 ods. 7, článok 9 ods. 9, článok 9 ods. 10, článok 9 ods. 12, článok 9 ods. 13, článok 9 ods. 16, článok 9 ods. 17, článok 9 ods. 18, článok 9 ods. 19, článok 10 ods. 1, článok 10 ods. 2, článok 10 ods. 3, článok 10 ods. 8, článok 10 ods. 9, článok 10 ods. 10, článok 10 ods. 11, článok 10 ods. 12 a článok 11 – 31. december 2024, článok 9 ods. 14 a článok 20 – 31. december 2025) (*)
129	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnaní transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1), zmenené:	31. december 2020 (*)
130	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1033 z 23. júna 2016, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 600/2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, nariadenie (EÚ) č. 596/2014 o zneužívaní trhu a nariadenie (EÚ) č. 909/2014 o zlepšení vyrovnaní transakcií s cennými papiermi v Európskej únii a o centrálnych depozitároch cenných papierov (Ú. v. EÚ L 175, 30.6.2016, s. 1).	31. december 2020 (*)
131	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2365 z 25. novembra 2015 o transparentnosti transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov a opätovného použitia a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 1), zmenené:	30. septembra 2019 (*)
132	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1).	31. december 2024 (výnimky: článok 95 – 31. december 2022, článok 87 ods. 2 – 31. december 2023, článok 9 ods. 1, článok 9 ods. 2, článok 9 ods. 3, článok 9 ods. 4, článok 9 ods. 6, článok 9 ods. 7, článok 9 ods. 9, článok 9 ods. 10, článok 9 ods. 12, článok 9 ods. 13, článok 9 ods. 16, článok 9 ods. 17, článok 9 ods. 18, článok 9 ods. 19, článok 10 ods. 1, článok 10 ods. 2, článok 10 ods. 3, článok 10 ods. 8, článok 10 ods. 9, článok 10 ods. 10, článok 10 ods. 11, článok 10 ods. 12 a článok 11 – 31. december 2024, článok 9 ods. 14 a článok 20 – 31. december 2025) (*)
133	Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2	30. september 2018 (*)

134	<p>Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1011 z 8. júna 2016 o indexoch používaných ako referenčné hodnoty vo finančných nástrojoch a finančných zmluvách alebo na meranie výkonnosti investičných fondov, ktorým sa menia smernice 2008/48/ES a 2014/17/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 596/2014 (Ú. v. EÚ L 171, 29.6.2016, s. 1),</p> <p>zmenené:</p>	1. marec 2020 ⁽⁶⁾
135	<p>nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2089 z 27. novembra 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/1011, pokiaľ ide o referenčné hodnoty EÚ pre investície do transformácie hospodárstva v súvislosti so zmenou klímy, referenčné hodnoty EÚ pre investície v súlade s Parížskou dohodou a referenčné hodnoty pre zverejňovanie informácií o udržateľnosti (Ú. v. EÚ L 317, 9.12.2019, s. 17),</p>	31. december 2021 ⁽⁸⁾
136	<p>nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/168 z 10. februára 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/1011, pokiaľ ide o výnimku pre určité spotové devízové referenčné hodnoty tretích krajín a o určenie náhrad pre určité referenčné hodnoty, ktorých poskytovanie sa ukončuje, a nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 49, 12.2.2021, s. 6).</p>	31. december 2023 ⁽⁹⁾
Právne predpisy o zhromažďovaní štatistických údajov (*)		
137	<p>Usmernenie Európskej centrálnej banky ECB/2013/24 z 25. júla 2013 o požiadavkách Európskej centrálnej banky na štatistické vykazovanie v oblasti štvrtročných finančných účtov (Ú. v. EÚ L 2, 7.1.2014, s. 34),</p> <p>zmenené:</p>	31. marec 2016 ⁽²⁾
138	<p>usmernením Európskej centrálnej banky (EÚ) 2016/66 z 26. novembra 2015, ktorým sa mení usmernenie ECB/2013/24 o požiadavkách Európskej centrálnej banky na štatistické vykazovanie v oblasti štvrtročných finančných účtov (ECB/2015/40) (Ú. v. EÚ L 14, 21.1.2016, s. 36),</p>	31. marec 2017 ⁽⁴⁾
139	<p>usmernením Európskej centrálnej banky (EÚ) 2020/1553 zo 14. októbra 2020, ktorým sa mení usmernenie ECB/2013/24 o požiadavkách Európskej centrálnej banky na štatistické vykazovanie v oblasti štvrtročných finančných účtov (ECB/2020/51) (Ú. v. EÚ L 354, 26.10.2020, s. 24),</p>	31. december 2022 ⁽⁹⁾
140	<p>usmernením Európskej centrálnej banky (EÚ) 2021/827 z 29. apríla 2021, ktorým sa mení usmernenie ECB/2013/24 o požiadavkách Európskej centrálnej banky na štatistické vykazovanie v oblasti štvrtročných finančných účtov (ECB/2021/20) (Ú. v. EÚ L 184, 25.5.2021, s. 4).</p>	31. december 2022 ⁽⁹⁾
141	<p>Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2021/379 z 22. januára 2021 o bilančných položkách úverových inštitúcií a sektora peňažných finančných inštitúcií (prepracované znenie) (ECB/2021/2) (Ú. v. EÚ L 73, 3.3.2021, s. 16) ⁽⁹⁾</p>	31. december 2022 ⁽⁹⁾
142	<p>Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 1072/2013 z 24. septembra 2013, ktoré sa týka štatistiky úrokových sadzieb uplatňovaných peňažnými finančnými inštitúciami (prepracované znenie) (ECB/2013/34) (Ú. v. EÚ L 297, 7.11.2013, s. 51),</p> <p>zmenené:</p>	31. marec 2016 ⁽²⁾
143	<p>nariadením Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 756/2014 z 8. júla 2014, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1072/2013 (ECB/2013/34), ktoré sa týka štatistiky úrokových sadzieb uplatňovaných peňažnými finančnými inštitúciami (ECB/2014/30) (Ú. v. EÚ L 205, 12.7.2014, s. 14).</p>	
144	<p>Usmernenie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2021/830 z 26. marca 2021 o štatistike bilančných položiek a úrokových sadzieb peňažných finančných inštitúcií (ECB/2021/11)</p>	31. december 2022 ⁽⁹⁾

-
- (¹) Spoločný výbor v roku 2013 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 4 menovej dohody z 30. júna 2011 medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom.
  - (²) Spoločný výbor v roku 2014 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 4 menovej dohody z 30. júna 2011 medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom.
  - (³) Spoločný výbor v roku 2015 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 4 menovej dohody z 30. júna 2011 medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom.
  - (⁴) Spoločný výbor v roku 2016 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 4 menovej dohody z 30. júna 2011 medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom.
  - (⁵) Spoločný výbor v roku 2017 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 4 menovej dohody z 30. júna 2011 medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom.
  - (⁶) Spoločný výbor v roku 2018 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 4 menovej dohody z 30. júna 2011 medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom.
  - (⁷) Spoločný výbor v roku 2019 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 4 menovej dohody z 30. júna 2011 medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom.
  - (⁸) Spoločný výbor v roku 2020 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 4 menovej dohody z 30. júna 2011 medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom.
  - (⁹) Spoločný výbor v roku 2021 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 4 menovej dohody z 30. júna 2011 medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom.
  - (*) Podľa vzoru na zjednodušené oznamovanie štatistických údajov.
-

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2022/446**z 15. marca 2022,****ktorým sa mení príloha k Menovej dohode medzi Európskou úniou a Sanmarínskou republikou**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na Menovú dohodu z 27. marca 2012 medzi Európskou úniou a Sanmarínskou republikou ⁽¹⁾, a najmä na jej článok 8 ods. 5,

keďže:

- (1) Menová dohoda medzi Úniou a San Marínom (ďalej len „dohoda“) nadobudla platnosť 1. septembra 2012.
- (2) V článku 8 ods. 1 dohody sa od San Marína vyžaduje, aby vykonávalo právne akty a pravidlá Únie týkajúce sa eurobankoviek a euromincí, bankového a finančného práva, predchádzania praniu špinavých peňazí, predchádzania podvodom a falšovaniu hotovostných a bezhotovostných platobných prostriedkov, medailí a žetónov a požiadaviek štatistického oznamovania. Uvedené akty a pravidlá sa uvádzajú v prílohe k menovej dohode.
- (3) Komisia by mala túto prílohu k menovej dohode meniť raz ročne, resp. častejšie, ak to považuje za potrebné, s cieľom zohľadniť nové relevantné právne akty a predpisy Únie a zmeny existujúcich právnych aktov a predpisov Únie.
- (4) Niektoré právne akty a predpisy Únie už nie sú relevantné, a mali by sa preto z prílohy vypustiť, zatiaľ čo iné právne akty a predpisy Únie boli prijaté alebo zmenené a mali by sa do prílohy doplniť.
- (5) Príloha k menovej dohode by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Príloha k Menovej dohode medzi Európskou úniou a Sanmarínskou republikou sa nahrádza znením uvedeným v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

*Článok 2*Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 15. marca 2022

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 121, 26.4.2012, s. 5.

PRÍLOHA

„PRÍLOHA

	PRÁVNE PREDPISY, KTORÉ SA MAJÚ VYKONAŤ	LEHOTA NA VYKONANIE
	Predchádzanie praniu špinavých peňazí	
1	Rozhodnutie Rady 2000/642/JHA zo 17. októbra 2000 upravujúce spoluprácu pri výmene informácií medzi finančnými informačnými jednotkami členských štátov (Ú. v. ES L 271, 24.10.2000, s. 4)	1. september 2013
2	Rámcové rozhodnutie Rady 2001/500/SVV z 26. júna 2001 o praní špinavých peňazí, identifikácii, vyhľadávaní, zmrazení, zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti (Ú. v. ES L 182, 5.7.2001, s. 1)	
3	Rámcové rozhodnutie Rady 2005/212/SVV z 24. februára 2005 o konfiškácii príjmov, nástrojov a majetku z trestnej činnosti (Ú. v. EÚ L 68, 15.3.2005, s. 49)	1. október 2014 ⁽¹⁾
4	Rozhodnutie Rady 2007/845/SVV zo 6. decembra 2007 o spolupráci medzi úradmi pre vyhľadávanie majetku v členských štátoch pri vypátraní a identifikácii príjmov z trestnej činnosti alebo iného majetku súvisiaceho s trestnou činnosťou (Ú. v. EÚ L 332, 18.12.2007, s. 103)	
5	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/42/EÚ z 3. apríla 2014 o zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 127, 29.4.2014, s. 39)	1. november 2016 ⁽²⁾
6	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/847 z 20. mája 2015 o údajoch sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1781/2006 (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 1)	1. október 2017 ⁽³⁾
7	Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73), zmenená:	1. október 2017 ⁽³⁾
8	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 43), doplnená:	31. december 2020 ⁽⁶⁾
9	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2016/1675 zo 14. júla 2016, ktorým sa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 dopĺňa o identifikáciu vysokorizikových tretích krajín so strategickými nedostatkami (Ú. v. EÚ L 254, 20.9.2016, s. 1), zmeneným:	1. október 2017 ⁽³⁾
10	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2018/105 z 27. októbra 2017, ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2016/1675, pokiaľ ide o pridanie Etiópie do zoznamu vysokorizikových tretích krajín v tabuľke v bode I prílohy (Ú. v. EÚ L 19, 24.1.2018, s. 1),	31. marec 2019 ⁽⁶⁾

11	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2018/212 z 13. decembra 2017, ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2016/1675, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849, pokiaľ ide o pridanie Srí Lanky, Trinidadu a Tobaga a Tuniska do tabuľky v bode I prílohy (Ú. v. EÚ L 41, 14.2.2018, s. 4),	31. marec 2019 ⁽⁶⁾
12	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2018/1467 z 27. júla 2018, ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2016/1675, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849, pokiaľ ide o pridanie Pakistanu do tabuľky v bode I prílohy (Ú. v. EÚ L 246, 2.10.2018, s. 1),	31. december 2019 ⁽⁷⁾
13	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2020/855 zo 7. mája 2020, ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2016/1675, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849, pokiaľ ide o pridanie Bahám, Barbadosu, Botswany, Kambodže, Ghany, Jamajky, Maurícia, Mongolska, Mjanmarska/Barmy, Nikaraguy, Panamy a Zimbabwe do tabuľky v bode I prílohy a vyradenie Bosny a Hercegoviny, Etiópie, Guyany, Laoskej ľudovodemokratickej republiky, Srí Lanky a Tuniska z tejto tabuľky (Ú. v. EÚ L 195, 19.6.2020, s. 1),	31. december 2022 ⁽⁸⁾
14	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2021/37 zo 7. decembra 2020, ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2016/1675, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849, pokiaľ ide o pridanie Mongolska do tabuľky v bode I prílohy (Ú. v. EÚ L 14, 18.1.2021, s. 1),	31. december 2023 ⁽⁹⁾
15	delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2019/758 z 31. januára 2019, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy týkajúce sa minimálnych opatrení a druhu dodatočných opatrení, ktoré musia úverové a finančné inštitúcie prijať na zmiernenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu v určitých tretích krajinách (Ú. v. EÚ L 125, 14.5.2019, s. 4)	31. december 2020 ⁽⁷⁾
16	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1672 z 23. októbra 2018 o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Únie alebo opúšťajú Úniu, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1889/2005 (Ú. v. EÚ L 284, 12.11.2018, s. 6)	31. december 2021 ⁽⁷⁾
17	Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1673 z 23. októbra 2018 o boji proti praniu špinavých peňazí prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 284, 12.11.2018, s. 22)	31. december 2021 ⁽⁷⁾
Predchádzanie podvodom a falšovaniu		
18	Nariadenie Rady (ES) č. 1338/2001 z 28. júna 2001 stanovujúce opatrenia nevyhnutné na ochranu eura proti falšovaniu (Ú. v. ES L 181, 4.7.2001, s. 6), zmenené:	1. september 2013
19	nariadením Rady (ES) č. 44/2009 z 18. decembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1338/2001 stanovujúce opatrenia nevyhnutné na ochranu eura proti falšovaniu (Ú. v. EÚ L 17, 22.1.2009, s. 1)	
20	Rozhodnutie Rady 2001/887/SVV zo 6. decembra 2001 o ochrane eura proti falšovaniu (Ú. v. ES L 329, 14.12.2001, s. 1)	1. september 2013
21	Rozhodnutie Rady 2003/861/ES z 8. decembra 2003 o analýze a spolupráci s ohľadom na falšovanie euromincí (Ú. v. EÚ L 325, 12.12.2003, s. 44)	1. september 2013

22	Nariadenie Rady (ES) č. 2182/2004 zo 6. decembra 2004 o medailách a žetónoch podobných eurominciach (Ú. v. EÚ L 373, 21.12.2004, s. 1), zmenené:	1. september 2013
23	nariadením Rady (ES) č. 46/2009 z 18. decembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2182/2004 o medailách a žetónoch podobných eurominciach (Ú. v. EÚ L 17, 22.1.2009, s. 5)	
24	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/62/EÚ z 15. mája 2014 o trestnoprávnej ochrane eura a ostatných mien proti falšovaniu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2000/383/SVV (Ú. v. EÚ L 151, 21.5.2014, s. 1)	1. júl 2016 ⁽²⁾
25	Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/713 zo 17. apríla 2019 o boji proti podvodom s bezhotovostnými platobnými prostriedkami a proti ich falšovaniu a pozmeňovaniu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/413/SVV (Ú. v. EÚ L 123, 10.5.2019, s. 18)	31. december 2021 ⁽⁷⁾
Pravidlá týkajúce sa eurobankoviek a euromincí		
26	Okrem článku 1a ods. 2 a 3 a článkov 4a, 4b a 4c: Nariadenie Rady (ES) č. 2532/98 z 23. novembra 1998 týkajúce sa právomocí Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 4), zmenené:	1. september 2013
27	nariadením Rady (EÚ) 2015/159 z 27. januára 2015, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 2532/98 týkajúce sa právomocí Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (Ú. v. EÚ L 27, 3.2.2015, s. 1)	31. október 2021 ⁽⁸⁾
28	Záver Rady z 10. mája 1999 o systéme riadenia kvality euromincí	1. september 2013
29	Oznámenie Komisie 2001/C 318/03 z 22. októbra 2001 o autorskoprávnej ochrane dizajnu spoločnej lícnej strany euromincí [K(2001) 600 v konečnom znení] (Ú. v. ES C 318, 13.11.2001, s. 3)	1. september 2013
30	Usmernenie Európskej centrálnej banky ECB/2003/5 z 20. marca 2003 o uplatnení opatrení proti neoprávneným reprodukciám eurobankoviek a o výmene a stiahnutí eurobankoviek (Ú. v. EÚ L 78, 25.3.2003, s. 20), zmenené:	1. september 2013
31	usmernením Európskej centrálnej banky ECB/2013/11 z 19. apríla 2013, ktorým sa mení a dopĺňa usmernenie ECB/2003/5 o uplatnení opatrení proti neoprávneným reprodukciám eurobankoviek a o výmene a stiahnutí eurobankoviek (Ú. v. EÚ L 118, 30.4.2013, s. 43),	1. október 2013 ⁽¹⁾
32	usmernením Európskej centrálnej banky (EÚ) 2020/2091 zo 4. decembra 2020, ktorým sa mení usmernenie ECB/2003/5 o uplatnení opatrení proti neoprávneným reprodukciám eurobankoviek a o výmene a stiahnutí eurobankoviek (ECB/2020/61) (Ú. v. EÚ L 423, 15.12.2020, s. 65)	30. september 2022 ⁽⁹⁾
33	Rozhodnutie Európskej centrálnej banky ECB/2010/14 zo 16. septembra 2010 o kontrole pravosti a upotrebitelnosti eurobankoviek a ich opätovnom vrátení do obehu (Ú. v. EÚ L 267, 9.10.2010, s. 1), zmenené:	1. september 2013
34	rozhodnutím Európskej centrálnej banky ECB/2012/19 zo 7. septembra 2012, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie ECB/2010/14 o kontrole pravosti a upotrebitelnosti eurobankoviek a ich opätovnom vrátení do obehu (2012/507/EÚ) (Ú. v. EÚ L 253, 20.9.2012, s. 19),	1. október 2013 ⁽¹⁾

35	rozhodnutím Európskej centrálnej banky (EÚ) 2019/2195 z 5. decembra 2019, ktorým sa mení rozhodnutie ECB/2010/14 o kontrole pravosti a upotrebitelnosti eurobankoviek a ich opätovnom vrátení do obehu (ECB/2019/39) (Ú. v. EÚ L 330, 20.12.2019, s. 91)	31. december 2021 ⁽⁸⁾
36	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1210/2010 z 15. decembra 2010 o overovaní pravosti euromincí a manipulácii s euromincami nevhodnými do obehu (Ú. v. EÚ L 339, 22.12.2010, s. 1)	1. september 2013
37	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1214/2011 zo 16. novembra 2011 o profesionálnej cezhraničnej preprave eurovej hotovosti cestnou dopravou medzi členskými štátmi eurozóny (Ú. v. EÚ L 316, 29.11.2011, s. 1)	1. október 2014 ⁽¹⁾
38	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 651/2012 zo 4. júla 2012 o vydávaní euromincí (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 135)	1. október 2013 ⁽¹⁾
39	Rozhodnutie ECB/2013/10 o nominálnych hodnotách, špecifikáciách, reprodukcii, výmene a sťahovaní eurobankoviek z obehu (Ú. v. EÚ L 118, 30.4.2013, s. 37), zmenené:	1. október 2013 ⁽¹⁾
40	rozhodnutím Európskej centrálnej banky (EÚ) 2019/669 zo 4. apríla 2019, ktorým sa mení rozhodnutie ECB/2013/10 o nominálnych hodnotách, špecifikáciách, reprodukcii, výmene a sťahovaní eurobankoviek z obehu (Ú. v. EÚ L 113, 29.4.2019, s. 6),	31. december 2020 ⁽⁷⁾
41	rozhodnutím Európskej centrálnej banky (EÚ) 2020/2090 zo 4. decembra 2020, ktorým sa mení rozhodnutie ECB/2013/10 o nominálnych hodnotách, špecifikáciách, reprodukcii, výmene a sťahovaní eurobankoviek z obehu (ECB/2020/60) (Ú. v. EÚ L 423, 15.12.2020, s. 62)	30. september 2022 ⁽⁹⁾
42	Nariadenie Rady (EÚ) č. 729/2014 z 24. júna 2014 o nominálnych hodnotách a technických špecifikáciách euromincí určených do obehu (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 194, 2.7.2014, s. 1)	1. október 2013 ⁽¹⁾
Právne predpisy v oblasti bankovníctva a financií		
43	Smernica Rady 86/635/EHS z 8. decembra 1986 o ročnej účtovnej závierke a konsolidovaných účtoch bánk a iných finančných inštitúcií (Ú. v. ES L 372, 31.12.1986, s. 1), zmenená:	1. september 2016
44	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/65/ES z 27. septembra 2001, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 78/660/EHS, 83/349/EHS a 86/635/EHS, pokiaľ ide o pravidlá oceňovania pre ročné a konsolidované účtovné závierky určitých typov spoločností, ako aj bánk a iných finančných inštitúcií (Ú. v. ES L 283, 27.10.2001, s. 28),	
45	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/51/ES z 18. júna 2003, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 78/660/EHS, 83/349/EHS, 86/635/EHS a 91/674/EHS o ročnej a konsolidovanej účtovnej závierke niektorých typov spoločností, bánk a iných finančných inštitúcií a poisťovní (Ú. v. EÚ L 178, 17.7.2003, s. 16),	
46	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/46/ES zo 14. júna 2006, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 78/660/EHS o ročnej účtovnej závierke niektorých typov spoločností, smernica Rady 83/349/EHS o konsolidovaných účtovných závierkach, smernica Rady 86/635/EHS o ročnej účtovnej závierke a konsolidovaných účtoch bánk a iných finančných inštitúcií a smernica Rady 91/674/EHS o ročných účtovných závierkach a konsolidovaných účtovných závierkach poisťovní (Ú. v. EÚ L 224, 16.8.2006, s. 1)	

47	Smernica Rady 89/117/EHS z 13. februára 1989 o povinnostiach pobočiek úverových inštitúcií a finančných inštitúcií zriadených v členskom štáte majúcich svoje ústredie mimo tohto členského štátu, týkajúcich sa uverejňovania ročných účtovných dokladov (Ú. v. ES L 44, 16.2.1989, s. 40)	1. september 2018
48	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/9/ES z 3. marca 1997 o systémoch náhrad pre investorov (Ú. v. ES L 84, 26.3.1997, s. 22)	1. september 2018
49	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES z 19. mája 1998 o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov (Ú. v. ES L 166, 11.6.1998, s. 45), zmenená:	1. september 2018
50	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/44/ES zo 6. mája 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/26/ES o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov a smernica 2002/47/ES o dohodách o finančných zárukách, pokiaľ ide o prepojené systémy a úverové pohľadávky (Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009, s. 37),	
51	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2010/78/EÚ z 24. novembra 2010, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 98/26/ES, 2002/87/ES, 2003/6/ES, 2003/41/ES, 2003/71/ES, 2004/39/ES, 2004/109/ES, 2005/60/ES, 2006/48/ES, 2006/49/ES a 2009/65/ES v súvislosti s právomocami Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre bankovníctvo), Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) a Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy) (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 120),	
52	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1),	30. september 2019 ⁽³⁾
53	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovňovania transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1),	1. september 2018
54	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/879 z 20. mája 2019, ktorou sa mení smernica 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o kapacitu úverových inštitúcií a investičných spoločností na absorpciu strát a rekapitalizáciu, a smernica 98/26/ES (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 296)	31. december 2022 ⁽⁸⁾
55	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES zo 4. apríla 2001 o reorganizácii a likvidácii úverových inštitúcií (Ú. v. ES L 125, 5.5.2001, s. 15), zmenená:	1. september 2018
56	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190)	

57	<p>Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách (Ú. v. ES L 168, 27.6.2002, s. 43),</p> <p>zmenená:</p>	1. september 2018
58	<p>smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/44/ES zo 6. mája 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/26/ES o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov a smernica 2002/47/ES o dohodách o finančných zárukách, pokiaľ ide o prepojené systémy a úverové pohľadávky (Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009, s. 37),</p>	
59	<p>smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190),</p>	1. september 2018 ⁽²⁾
60	<p>nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1)</p>	<p>31. december 2024 (okrem: článok 95 – 31. december 2022, článok 87 ods. 2 – 31. december 2023, článok 9 odseky 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 16, 17, 18, 19, článok 10 odseky 1, 2, 3, 8, 9, 10, 11, 12 a článok 11 – 31. december 2024, článok 9 ods. 14 a článok 20 – 31. december 2025) ⁽²⁾</p>
61	<p>Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/87/ES zo 16. decembra 2002 o doplnkovom dohľade nad úverovými inštitúciami, poisťovňami a investičnými spoločnosťami vo finančnom konglomeráte, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 73/239/EHS, 79/267/EHS, 92/49/EHS, 92/96/EHS, 93/6/EHS a 93/22/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/78/ES a 2000/12/ES (Ú. v. EÚ L 35, 11.2.2003, s. 1) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2,</p> <p>zmenená:</p>	1. september 2018
62	<p>smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/1/ES z 9. marca 2005, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 73/239/EHS, 85/611/EHS, 91/675/EHS, 92/49/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/19/ES, 98/78/ES, 2000/12/ES, 2001/34/ES, 2002/83/ES a 2002/87/ES s cieľom vytvoriť novú organizačnú štruktúru výborov pre finančné služby (Ú. v. EÚ L 79, 24.3.2005, s. 9),</p>	
63	<p>smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/25/ES z 11. marca 2008, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2002/87/ES o doplnkovom dohľade nad úverovými inštitúciami, poisťovňami a investičnými spoločnosťami vo finančnom konglomeráte, pokiaľ ide o vykonávacie právomoci prenesené na Komisiu (Ú. v. EÚ L 81, 20.3.2008, s. 40),</p>	

64	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2010/78/EÚ z 24. novembra 2010, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 98/26/ES, 2002/87/ES, 2003/6/ES, 2003/41/ES, 2003/71/ES, 2004/39/ES, 2004/109/ES, 2005/60/ES, 2006/48/ES, 2006/49/ES a 2009/65/ES v súvislosti s právomocami Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre bankovníctvo), Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) a Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy) (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 120),	
65	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/89/EÚ zo 16. novembra 2011, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 98/78/ES, 2002/87/ES, 2006/48/ES a 2009/138/ES, pokiaľ ide o doplnkový dohľad nad finančnými inštitúciami vo finančnom konglomeráte (Ú. v. EÚ L 326, 8.12. 2011, s. 113),	
66	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338),	
67	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2034 z 27. novembra 2019 o prudenciálnom dohľade nad investičnými spoločnosťami a o zmene smerníc 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ a 2014/65/EÚ (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 64)	31. december 2023 ⁽⁸⁾
68	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 924/2009 zo 16. septembra 2009 o cezhraničných platbách v Spoločenstve, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2560/2001 (Ú. v. EÚ L 266, 9.10.2009, s. 11), zmenené:	1. september 2018
69	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 260/2012 zo 14. marca 2012, ktorým sa ustanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 924/2009 (Ú. v. EÚ L 94, 30.3.2012, s. 22)	1. september 2018 ⁽¹⁾
70	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES zo 16. septembra 2009 o začatí a vykonávaní činností a dohľade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňaženstva, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 2000/46/ES (Ú. v. EÚ L 267, 10.10.2009, s. 7), zmenená:	1. september 2016
71	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338),	1. september 2017 ⁽³⁾
72	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35)	30. september 2018 ⁽⁴⁾
73	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12), zmenené:	1. september 2016

74	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1022/2013 z 22. októbra 2013, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo), pokiaľ ide o poverenie Európskej centrálnej banky osobitnými úlohami podľa nariadenia Rady (EÚ) č. 1024/2013 (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 5),	
75	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/17/EÚ zo 4. februára 2014 o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2013/36/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 (Ú. v. EÚ L 60, 28.2.2014, s. 34),	
76	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190),	1. september 2018 ⁽³⁾
77	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35),	30. september 2018 ⁽⁴⁾
78	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2033 z 27. novembra 2019 o prudenciálnych požiadavkách na investičné spoločnosti a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 575/2013, (EÚ) č. 600/2014 a (EÚ) č. 806/2014 (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 1)	31. december 2023 ⁽⁸⁾
79	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/77/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 84), zmenené:	1. september 2016
80	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 (Ú. v. EÚ L 174, 1.7.2011, s. 1),	
81	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 258/2014 z 3. apríla 2014, ktorým sa ustanovuje program Únie určený na podporu osobitných činností v oblasti finančného výkazníctva a auditu na roky 2014 – 2020 a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 716/2009/ES (Ú. v. EÚ L 105, 8.4.2014, s. 1),	
82	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/51/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorou sa menia smernice 2003/71/ES a 2009/138/ES a nariadenia (ES) č. 1060/2009, (EÚ) č. 1094/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 v súvislosti s právomocami európskeho orgánu dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) a európskeho orgánu dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) (Ú. v. EÚ L 153, 22.5.2014, s. 1),	

83	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1)	31. december 2024 (okrem: článok 95 – 31. december 2022, článok 87 ods. 2 – 31. december 2023, článok 9 odseky 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 16, 17, 18, 19, článok 10 odseky 1, 2, 3, 8, 9, 10, 11, 12 a článok 11 – 31. december 2024, článok 9 ods. 14 a článok 20 – 31. december 2025) ⁽⁹⁾
84	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 260/2012 zo 14. marca 2012, ktorým sa ustanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 924/2009 (Ú. v. EÚ L 94, 30.3.2012, s. 22), zmenené:	1. apríl 2018 ⁽⁹⁾
85	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 248/2014 z 26. februára 2014, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 260/2012, pokiaľ ide o prechod na celouníové úhrady a inkasá (Ú. v. EÚ L 84, 20.3.2014, s. 1)	
86	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2, zmenené:	30. september 2019 ⁽⁹⁾
87	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1),	
88	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190),	
89	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 84),	31. december 2020 ⁽⁹⁾
90	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73),	

91	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2365 z 25. novembra 2015 o transparentnosti transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov a opätovného použitia a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 1),	30. september 2019 ⁽⁴⁾
92	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/834 z 20. mája 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012, pokiaľ ide o zúčtovaciu povinnosť, pozastavenie uplatňovania zúčtovacej povinnosti, požiadavky na ohlasovanie, postupy zmiernenia rizika pri zmluvách o mimoburzových derivátoch nezúčtovaných centrálnou protistranou, registráciu archívov obchodných údajov a dohľad nad nimi a požiadavky na archívy obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 141, 28.5.2019, s. 42),	31. december 2021 ⁽⁸⁾
93	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/876 z 20. mája 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o ukazovateľ finančnej páky, ukazovateľ čistého stabilného financovania, požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky, kreditné riziko protistrany, trhové riziko, expozície voči centrálnym protistranám, expozície voči podnikom kolektívneho investovania, veľkú majetkovú angažovanosť, požiadavky na predkladanie správ a zverejňovanie informácií, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 1),	31. december 2023 ⁽⁸⁾
94	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1),	31. december 2024 (okrem: článok 95 – 31. december 2022, článok 87 ods. 2 – 31. december 2023, článok 9 odseky 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 16, 17, 18, 19, článok 10 odseky 1, 2, 3, 8, 9, 10, 11, 12 a článok 11 – 31. december 2024, článok 9 ods. 14 a článok 20 – 31. december 2025) ⁽⁹⁾
95	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/168 z 10. februára 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/1011, pokiaľ ide o výnimku pre určité spotové devízové referenčné hodnoty tretích krajín a o určenie náhrad pre určité referenčné hodnoty, ktorých poskytovanie sa ukončuje, a nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 49, 12.2.2021, s. 6)	31. december 2023 ⁽⁹⁾
96	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2, zmenené:	1. september 2017 ⁽¹⁾
97	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2395 z 12. decembra 2017, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o prechodné dojednania na zmiernenie vplyvu zavedenia IFRS 9 na vlastné zdroje a vplyvu zaobchádzania s veľkou majetkovou angažovanosťou v prípade expozícií voči niektorým subjektom verejného sektora denominovaných v domácej mene ktoréhokoľvek členského štátu (Ú. v. EÚ L 345, 27.12.2017, s. 27),	30. jún 2019 ⁽⁶⁾

98	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2401 z 12. decembra 2017, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti (Ú. v. EÚ L 347, 28.12.2017, s. 1),	31. marec 2020 ⁽⁶⁾
99	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/630 zo 17. apríla 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o minimálne krytie strát pri problémových expozíciách (Ú. v. EÚ L 111, 25.4.2019, s. 4),	31. december 2020 ⁽⁷⁾
100	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/876 z 20. mája 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o ukazovateľ finančnej páky, ukazovateľ čistého stabilného financovania, požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky, kreditné riziko protistrany, trhové riziko, expozície voči centrálnym protistranám, expozície voči podnikom kolektívneho investovania, veľkú majetkovú angažovanosť, požiadavky na predkladanie správ a zverejňovanie informácií, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 1),	31. december 2023 ⁽⁸⁾
101	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2033 z 27. novembra 2019 o prudenciálnych požiadavkách na investičné spoločnosti a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 575/2013, (EÚ) č. 600/2014 a (EÚ) č. 806/2014 (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 1),	31. december 2023 ⁽⁸⁾
102	nariadením Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2020/873 z 24. júna 2020, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a (EÚ) 2019/876, pokiaľ ide o určité úpravy v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 204, 26.6.2020, s. 4),	31. december 2022 (okrem článku 1 bodu 4 – 31. december 2023) ⁽⁹⁾
103	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/558 z 31. marca 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o úpravy sekuritizačného rámca na podporu obnovy hospodárstva v reakcii na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 (Ú. v. EÚ L 116, 6.4.2021, s. 25)	31. december 2023 (okrem článku 1 bodu 2 a 4 – 31. december 2024) ⁽⁹⁾
104	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2, zmenená:	1. september 2017 ⁽¹⁾
105	smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190),	1. september 2018 ⁽³⁾
106	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/878 z 20. mája 2019, ktorou sa mení smernica 2013/36/EÚ, pokiaľ ide o oslobodené subjekty, finančné holdingové spoločnosti, zmiešané finančné holdingové spoločnosti, odmeňovanie, opatrenia a právomoci v oblasti dohľadu a opatrenia na zachovanie kapitálu (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 253),	31. december 2022 ⁽⁸⁾
107	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2034 z 27. novembra 2019 o prudenciálnom dohľade nad investičnými spoločnosťami a o zmene smerníc 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ a 2014/65/EÚ (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 64),	31. december 2023 ⁽⁸⁾

108	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/338 zo 16. februára 2021, ktorou sa mení smernica 2014/65/EÚ, pokiaľ ide o požiadavky na informácie, správu produktov a obmedzenia pozícií, a smernice 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/878, pokiaľ ide o ich uplatňovanie na investičné spoločnosti, v záujme pomoci pri obnove po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 (Ú. v. EÚ L 68, 26.2.2021, s. 14)	31. december 2023 ⁽⁹⁾
109	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 1) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2, zmenené:	30. september 2018 ⁽⁴⁾
110	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1011 z 8. júna 2016 o indexoch používaných ako referenčné hodnoty vo finančných nástrojoch a finančných zmluvách alebo na meranie výkonnosti investičných fondov, ktorým sa menia smernice 2008/48/ES a 2014/17/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 596/2014 (Ú. v. EÚ L 171, 29.6.2016, s. 1),	1. marec 2020 ⁽⁶⁾
111	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1033 z 23. júna 2016, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 600/2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, nariadenie (EÚ) č. 596/2014 o zneužívaní trhu a nariadenie (EÚ) č. 909/2014 o zlepšení vyrovnanía transakcií s cennými papiermi v Európskej únii a o centrálnych depozitároch cenných papierov (Ú. v. EÚ L 175, 30.6.2016, s. 1)	30. september 2018 ⁽⁵⁾
112	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ zo 16. apríla 2014 o systémoch ochrany vkladov (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 149)	1. september 2016 ⁽²⁾
113	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/57/EÚ zo 16. apríla 2014 o trestných sankciách za zneužívanie trhu (smernica o zneužívaní trhu) (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 179)	30. september 2018 ⁽⁴⁾
114	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2, zmenená:	1. september 2018 ⁽²⁾
115	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2399 z 12. decembra 2017, ktorou sa mení smernica 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o postavenie nezabezpečených dlhových nástrojov v hierarchii konkurzného konania (Ú. v. EÚ L 345, 27.12.2017, s. 96),	31. október 2019 ⁽⁶⁾
116	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/879 z 20. mája 2019, ktorou sa mení smernica 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o kapacitu úverových inštitúcií a investičných spoločností na absorpciu strát a rekapitalizáciu, a smernica 98/26/ES (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 296),	31. december 2022 ⁽⁸⁾
117	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2034 z 27. novembra 2019 o prudenciálnom dohľade nad investičnými spoločnosťami a o zmene smerníc 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ a 2014/65/EÚ (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 64),	31. december 2023 ⁽⁸⁾

118	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1),	31. december 2024 (okrem: článok 95 – 31. december 2022, článok 87 ods. 2 – 31. december 2023, článok 9 odseky 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 16, 17, 18, 19, článok 10 odseky 1, 2, 3, 8, 9, 10, 11, 12 a článok 11 – 31. december 2024, článok 9 ods. 14 a článok 20 – 31. december 2025) ⁽⁹⁾
119	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2, zmenená:	31. december 2020 ⁽⁹⁾
120	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovňania transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1),	31. december 2020 ⁽⁴⁾
121	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1034 z 23. júna 2016, ktorou sa mení smernica 2014/65/EÚ o trhoch s finančnými nástrojmi (Ú. v. EÚ L 175, 30.6.2016, s. 8), okrem článku 64 ods. 5:	31. december 2021 ⁽⁹⁾
122	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2034 z 27. novembra 2019 o prudenciálnom dohľade nad investičnými spoločnosťami a o zmene smerníc 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ a 2014/65/EÚ (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 64),	31. december 2023 ⁽⁸⁾
123	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2177 z 18. decembra 2019, ktorou sa mení smernica 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II), smernica 2014/65/EÚ o trhoch s finančnými nástrojmi a smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu (Ú. v. EÚ L 334, 27.12.2019, s. 155),	31. december 2024 ⁽⁸⁾
124	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1504 zo 7. októbra 2020, ktorou sa mení smernica 2014/65/EÚ o trhoch s finančnými nástrojmi (Ú. v. EÚ L 347, 20.10.2020, s. 50),	31. december 2023 ⁽⁹⁾
125	smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/338 zo 16. februára 2021, ktorou sa mení smernica 2014/65/EÚ, pokiaľ ide o požiadavky na informácie, správu produktov a obmedzenia pozícií, a smernice 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/878, pokiaľ ide o ich uplatňovanie na investičné spoločnosti, v záujme pomoci pri obnove po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 (Ú. v. EÚ L 68, 26.2.2021, s. 14)	31. december 2023 ⁽⁹⁾

126	<p>Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 84) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2,</p> <p>zmenené:</p>	31. december 2020 ⁽³⁾
127	<p>nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1033 z 23. júna 2016, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 600/2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, nariadenie (EÚ) č. 596/2014 o zneužívaní trhu a nariadenie (EÚ) č. 909/2014 o zlepšení vyrovnaní transakcií s cennými papiermi v Európskej únii a o centrálnych depozitároch cenných papierov (Ú. v. EÚ L 175, 30.6.2016, s. 1),</p>	31. december 2020 ⁽³⁾
128	<p>nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2033 z 27. novembra 2019 o prudenciálnych požiadavkách na investičné spoločnosti a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 575/2013, (EÚ) č. 600/2014 a (EÚ) č. 806/2014 (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 1),</p>	31. december 2023 ⁽⁸⁾
129	<p>nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1),</p>	<p>31. december 2024 (okrem: článok 95 – 31. december 2022, článok 87 ods. 2 – 31. december 2023, článok 9 odseky 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 16, 17, 18, 19, článok 10 odseky 1, 2, 3, 8, 9, 10, 11, 12 a článok 11 – 31. december 2024, článok 9 ods. 14 a článok 20 – 31. december 2025) ⁽⁹⁾</p>
130	<p>Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnaní transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1),</p> <p>zmenené:</p>	31. december 2020 ⁽⁴⁾
131	<p>nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1033 z 23. júna 2016, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 600/2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, nariadenie (EÚ) č. 596/2014 o zneužívaní trhu a nariadenie (EÚ) č. 909/2014 o zlepšení vyrovnaní transakcií s cennými papiermi v Európskej únii a o centrálnych depozitároch cenných papierov (Ú. v. EÚ L 175, 30.6.2016, s. 1)</p>	31. december 2020 ⁽⁶⁾
132	<p>Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2365 z 25. novembra 2015 o transparentnosti transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov a opätovného použitia a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 1),</p> <p>zmenené:</p>	30. september 2019 ⁽⁴⁾

133	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1),	31. december 2024 (okrem: článok 95 – 31. december 2022, článok 87 ods. 2 – 31. december 2023, článok 9 odseky 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 16, 17, 18, 19, článok 10 odseky 1, 2, 3, 8, 9, 10, 11, 12 a článok 11 – 31. december 2024, článok 9 ods. 14 a článok 20 – 31. december 2025) ⁽⁹⁾
134	Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35) a podľa potreby príslušné opatrenia úrovne 2	30. september 2018 ⁽⁴⁾
135	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1011 z 8. júna 2016 o indexoch používaných ako referenčné hodnoty vo finančných nástrojoch a finančných zmluvách alebo na meranie výkonnosti investičných fondov, ktorým sa menia smernice 2008/48/ES a 2014/17/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 596/2014 (Ú. v. EÚ L 171, 29.6.2016, s. 1), zmenené:	1. marec 2020 ⁽⁶⁾
136	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2089 z 27. novembra 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/1011, pokiaľ ide o referenčné hodnoty EÚ pre investície do transformácie hospodárstva v súvislosti so zmenou klímy, referenčné hodnoty EÚ pre investície v súlade s Parížskou dohodou a referenčné hodnoty pre zverejňovanie informácií o udržateľnosti (Ú. v. EÚ L 317, 9.12.2019, s. 17),	31. december 2021 ⁽⁸⁾
137	nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/168 z 10. februára 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/1011, pokiaľ ide o výnimku pre určité spotové devízové referenčné hodnoty tretích krajín a o určenie náhrad pre určité referenčné hodnoty, ktorých poskytovanie sa ukončuje, a nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 49, 12.2.2021, s. 6)	31. december 2023 ⁽⁹⁾
Právne predpisy o zhromažďovaní štatistických údajov (*)		
138	Usmernenie Európskej centrálnej banky ECB/2013/24 z 25. júla 2013 o požiadavkách Európskej centrálnej banky na štatistické vykazovanie v oblasti štvrtročných finančných účtov (Ú. v. EÚ L 2, 7.1.2014, s. 34), zmenené:	1. september 2016 ⁽²⁾
139	usmernením Európskej centrálnej banky (EÚ) 2016/66 z 26. novembra 2015, ktorým sa mení usmernenie ECB/2013/24 o požiadavkách Európskej centrálnej banky na štatistické vykazovanie v oblasti štvrtročných finančných účtov (ECB/2015/40) (Ú. v. EÚ L 14, 21.1.2016, s. 36),	31. marec 2017 ⁽⁴⁾

140	usmernením Európskej centrálnej banky (EÚ) 2020/1553 zo 14. októbra 2020, ktorým sa mení usmernenie ECB/2013/24 o požiadavkách Európskej centrálnej banky na štatistické vykazovanie v oblasti štvrtročných finančných účtov (ECB/2020/51) (Ú. v. EÚ L 354, 26.10.2020, s. 24),	31. december 2022 ⁽⁹⁾
141	usmernením Európskej centrálnej banky (EÚ) 2021/827 z 29. apríla 2021, ktorým sa mení usmernenie ECB/2013/24 o požiadavkách Európskej centrálnej banky na štatistické vykazovanie v oblasti štvrtročných finančných účtov (ECB/2021/20) (Ú. v. EÚ L 184, 25.5.2021, s. 4)	31. december 2022 ⁽⁹⁾
142	Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2021/379 z 22. januára 2021 o bilančných položkách úverových inštitúcií a sektora peňažných finančných inštitúcií (prepracované znenie) (ECB/2021/2) (Ú. v. EÚ L 73, 3.3.2021, s. 16) ⁽⁹⁾	31. december 2022 ⁽⁹⁾
143	Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 1072/2013 z 24. septembra 2013, ktoré sa týka štatistiky úrokových sadzieb uplatňovaných peňažnými finančnými inštitúciami (prepracované znenie) (ECB/2013/34) (Ú. v. EÚ L 297, 7.11.2013, s. 51), zmenené:	1. september 2016 ⁽²⁾
144	nariadením Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 756/2014 z 8. júla 2014, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1072/2013 (ECB/2013/34), ktoré sa týka štatistiky úrokových sadzieb uplatňovaných peňažnými finančnými inštitúciami (ECB/2014/30) (Ú. v. EÚ L 205, 12.7.2014, s. 14)	
145	Usmernenie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2021/830 z 26. marca 2021 o štatistike bilančných položiek a úrokových sadzieb peňažných finančných inštitúcií (ECB/2021/11)	31. december 2022 ⁽⁹⁾

⁽¹⁾ Spoločný výbor v roku 2013 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 5 menovej dohody z 27. marca 2012 medzi Európskou úniou a Sanmarínskou republikou.

⁽²⁾ Spoločný výbor v roku 2014 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 5 menovej dohody z 27. marca 2012 medzi Európskou úniou a Sanmarínskou republikou.

⁽³⁾ Spoločný výbor v roku 2015 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 5 menovej dohody z 27. marca 2012 medzi Európskou úniou a Sanmarínskou republikou.

⁽⁴⁾ Spoločný výbor v roku 2016 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 5 menovej dohody z 27. marca 2012 medzi Európskou úniou a Sanmarínskou republikou.

⁽⁵⁾ Spoločný výbor v roku 2017 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 5 menovej dohody z 27. marca 2012 medzi Európskou úniou a Sanmarínskou republikou.

⁽⁶⁾ Spoločný výbor v roku 2018 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 5 menovej dohody z 27. marca 2012 medzi Európskou úniou a Sanmarínskou republikou.

⁽⁷⁾ Spoločný výbor v roku 2019 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 4 menovej dohody z 27. marca 2012 medzi Európskou úniou a Sanmarínskou republikou.

⁽⁸⁾ Spoločný výbor v roku 2020 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 4 menovej dohody z 27. marca 2012 medzi Európskou úniou a Sanmarínskou republikou.

⁽⁹⁾ Spoločný výbor v roku 2021 schválil tieto lehoty podľa článku 8 ods. 4 menovej dohody z 27. marca 2012 medzi Európskou úniou a Sanmarínskou republikou.

^(*) Podľa vzoru na zjednodušené oznamovanie štatistických údajov.“

ROZHODNUTIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) 2022/447**z 8. marca 2022,****ktorým sa mení rozhodnutie 2011/15/EÚ o otváraní účtov na uskutočňovanie platieb v súvislosti s pôžičkami poskytovanými EFSF členským štátom, ktorých menou je euro (ECB/2022/10)**

VÝKONNÁ RADA EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY,

so zreteľom na Štatút Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, a najmä na jeho články 17 a 21, keďže:

- (1) Vklady vedené v Európskej centrálnej banke (ECB) podľa rozhodnutia Európskej centrálnej banky 2011/15/EÚ (ECB/2010/31) ⁽¹⁾ by sa mali úročiť v súlade s ustanoveniami článku 2 ods. 1 rozhodnutia Európskej centrálnej banky (EÚ) 2019/1743 (ECB/2019/31) ⁽²⁾, aby sa zabezpečila konzistentnosť úročenia porovnateľných vkladov v rámci Eurosystemu.
- (2) Rozhodnutie 2011/15/EÚ (ECB/2010/31) by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1**Zmena**

Článok 5 rozhodnutia 2011/15/EÚ (ECB/2010/31) sa nahrádza takto:

„Článok 5

ÚročenieHotovostný účet NCB sa úročí v súlade s ustanoveniami článku 2 ods. 1 rozhodnutia Európskej centrálnej banky (EÚ) 2019/1743 (ECB/2019/31) ^(*).

^(*) Rozhodnutie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2019/1743 z 15. októbra 2019 o úročení prebytočných rezerv a niektorých vkladov (ECB/2019/31) (Ú. v. EÚ L 267, 21.10.2019, s. 12).“

Článok 2**Nadobudnutie účinnosti**Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť piatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Vo Frankfurte nad Mohanom 8. marca 2022

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE

⁽¹⁾ Rozhodnutie Európskej centrálnej banky 2011/15/EÚ (ECB/2010/31) z 20. decembra 2010 o otváraní účtov na uskutočňovanie platieb v súvislosti s pôžičkami poskytovanými EFSF členským štátom, ktorých menou je euro (Ú. v. EÚ L 10, 14.1.2011, s. 7).

⁽²⁾ Rozhodnutie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2019/1743 z 15. októbra 2019 o úročení prebytočných rezerv a niektorých vkladov (ECB/2019/31) (Ú. v. EÚ L 267, 21.10.2019, s. 12).

ISSN 1977-0790 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5147 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK